

**STUDIUL DE EVALUARE ADECVATĂ A EFECTELOR
POTENTIALE ASUPRA ARIILOR NATURALE PROTEJATE
PENTRU
PROGRAMUL OPERAȚIONAL REGIONAL CENTRU 2021-2027**

BENEFICIAR

Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru (ADR Centru)

EXECUTANT

S.C. ECOLOGIC A.M.B. s.r.l.

Expert S.E.A. dipl. Ecolog Adrian Balan

2021

CUPRINS

1. INTRODUCERE	5
2. INFORMAȚII GENERALE.....	5
2.1. Titularul și denumirea proiectului.....	5
2.2. Elaboratorul atestat al studiului de evaluare adecvată	6
2.3. Descrierea programului și a obiectivelor	6
2.1. Axe prioritare, Obiectivele specifice și tipuri de operațiuni ale programului.....	6
2.5. Localizarea geografică.....	15
2.6. Modificările fizice ce decurg în urma implementării POR 2021 - 2027.....	16
2.7. Resursele naturale necesare implementării proiectului.....	18
1.8. Resurse naturale ce vor fi exploatate din cadrul ariei naturale protejate necesare implementării.....	18
1.9. Emisii și deseuri generate de plan și modalitatea de eliminare a acestora.....	18
1.10. Utilizarea terenului necesar pentru executia viitoarelor proiecte.....	21
1.1. Ocuparea terenurilor.....	21
1.2. Zgomot	24
1.3. Servicii suplimentare solicitate de implementarea POR.....	24
1.4. Durata construcției, funcționării, dezafectarea și eşalonarea perioadei de implementare a planului.....	25
1.5. Descrierea proceselor tehnologice ale proiectului.....	25
1.6. Activități care vor fi generate ca rezultat al implementării planului	26
1.7. Caracteristicile PP existente, propuse sau aprobate, care pot genera impact cumulativ cu POR și care pot afecta ariile naturale protejate de interes comunitar	26
2. INFORMATII PRIVIND ARIILE NATURALE PROTEJATE DE INTERES COMUNITAR AFECTATE DE IMPLEMENTAREA POR 2012- 2027	27
1.8. Identificarea proiectelor care se intersectează cu situri Natura 2000.....	27
1.9. Drumuri județene care trec prin sau la limita ariilor protejate	29
1.10. Drumuri județene care nu se intersectează cu situri Natura 2000.....	30
1.11. Stațiuni balneare și balneoclimaterice.....	31
1.12. Prezentare generală a siturilor Natura 200 și a cadrului legislativ	32
1.13. Informații generale privind rețeaua natura 2000 în Regiunea Centru	33
1.14. Date privind suprafața ariei protejate, tipuri de ecosisteme existente în aria protejată, tipuri de habitate și speciile care pot fi afectate prin implementarea proiectului.....	44

3.7.	Prezentarea drumurilor județene propuse pentru reabilitare și situl intersectat.....	47
3.8.	Stațiuni turistice și balneoclimaterice care se afla pe teritoriul ariilor protejate.....	86
3.9.	Obiective de conservare a ariei naturale protejate de interes comunitar acolo unde au fost stabilite prin planuri de management.....	121
3.10.	Descrierea funcțiilor ecologice, statutul și măsuri de conservare ale speciilor și habitatelor de interes comunitar afectate (suprafața, locația, speciile caracteristice) și a relației acestora cu siturile SCI și SPA ...	121
3.11.	Prezența, localizarea, populația și ecologia speciilor și/sau habitatelor de interes comunitar prezente pe suprafața și în imediata vecinătate a proiectului. Descrierea funcțiilor ecologice ale speciilor și habitatelor prezente pe suprafața și în imediata vecinătate a proiectului	121
3.12.	Date privind structura și dinamica populațiilor de specii afectate.	122
3.13.	Relațiile structurale și funcționale care creează și mențin integritatea ariei naturale protejate.	125
3.15.	Obiective de conservare a ariei naturale protejate, unde au fost stabilite prin planuri de management.	125
3.16.	Descrierea stării actuale de conservare a ariei naturale protejate, inclusiv posibile evoluții/ schimbări care se pot produce în viitor.	125
4.	INFORMAȚII PRIVIND IMPACTUL DIRECT ȘI INDIRECT; PE TERMEN SCURT SAU LUNG.....	126
4.1.	Analiza impactului generat direct și indirect, pe termen lung sau scurt a obiectivului proiectului...	126
4.2.	Analiza axelor prioritare și a obiectivelor specifice pe tipuri de operațiuni și tipuri de activități	126
4.3.	Identificarea impactului ca urmare a implementării POR	128
4.4.	Evaluarea semnificației impactului pe baza indicatorilor cheie cuantificabili	129
4.5.	Impactul prognozat în perioada de construcție și exploatare	130
4.6.	Evaluarea impactului POR, asupra habitatelor și speciilor de interes comunitar pentru care au fost desemnate SCI și SPA pentru locațiile cunoscute	135
4.7.	Impact pe termen scurt sau lung	137
4.8.	Impactul indirect	137
4.9.	Impactul rezidual.....	138
4.10.	Impactul cumulativ.....	138
4.11.	Analiza impactului generat în faza de construcție, de operare și de dezafectare al obiectivelor POR.	139
4.12.	a) Faza de construcție a obiectivelor:	139
4.13.	Factorul de mediu aer	139
4.14.	4.1.2. Măsuri de diminuare a impactului	142
4.15.	Factorul de mediu apă	143

4.16.	Factorul de mediu sol.....	143
4.17.	Schimbări climatice	145
4.18.	Zgomot	146
4.19.	Biodiversitate	146
4.20.	Peisajul	148
4.21.	Mediul social și economic	148
4.22.	Patrimoniu cultural	149
4.22.1.	c)Faza de dezafectare:	150
4.23.	Problemele importante de mediu.....	151
4.24.	Plan de atenuare	152
5.	INFORMAȚII PRIVIND ANUMIȚI INDICATORI CHEIE CUANTIFICABILI	153
5.1.	Procentul din suprafață habitatului care va fi pierdută.....	153
5.2.	Procentul ce va fi pierdut din suprafață habitatelor folosite pentru necesitățile de hrană, odihnă și reproducere ale speciilor.	154
5.3.	Fragmentarea habitatelor de interes comunitar.	154
5.4.	Durata sau persistența fragmentării habitatelor.	154
5.5.	Durata sau persistența perturbării speciilor de interes comunitar, distanță față de aria naturală protejată de interes comunitar.....	154
5.6.	Schimbări în denistatea populațiilor (nr. indivizi/suprafață).	155
5.7.	Scară de timp pentru înlocuirea speciilor/habitatelor afectate de implementarea proiectului.	155
5.8.	Indicatorii chimici cheie care pot determina modificări legate de resursele de apă sau alte resurse naturale, care pot determina modificările funcțiilor ecologice ale unei arii naturale protejate.....	155
6.	MĂSURI DE DIMINUARE A IMPACTULUI	156
7.	METODELE UTILIZATE PENTRU CULEGEREA INFORMAȚIILOR PRIVIND SPECIILE ȘI/SAU HABITATELE DE INTERES COMUNITAR AFECTATE.....	157
7.	METODOLOGIA UTILIZATĂ PENTRU EVALUAREA IMPACTULUI ASUPRA MEDIULUI	159
7.1.	Evaluarea globală a impactului asupra mediului	159
8.	CONCLUZII.....	167
9.	BIBLIOGRAFIE	170
CV –	ul persoanei implicate.....	171

1. INTRODUCERE

Evaluarea impactului asupra mediului are drept obiect evidențierea efectelor negative, dar și a celor pozitive, ale exercitării unei activități proiectate sau a uneia în desfășurare (în cazul proiectelor de dezvoltare sau modernizare a capacităților existente) asupra mediului.

Evaluarea impactului asupra mediului s-a conturat ca un instrument de bază în identificarea și reducerea consecințelor negative asupra mediului, datorate activităților antropice, reflectând o abordare preventivă a managementului de mediu, în scopul dezvoltării durabile.

Această evaluare caută să încorporeze planificarea pentru mediu din primele faze ale proiectelor de dezvoltare, în vederea prevenirii și reducerii impactului ecologic negativ al activității preconizate.

Studiu de Evaluare Adecvată a fost realizat în conformitate cu Ghidul Metodologic privind Evaluarea Adecvată a efectelor potențiale ale planurilor sau proiectelor asupra ariilor naturale protejate de interes comunitar aprobat prin Ord.19 din 13.01.2010 și are la bază documentația primită de la beneficiar, Programul Operațional Regional 2021-2027 (POR 2021-2027), întocmită de ADR CENTRU și a fost elaborat în vederea obținerii Avizului de mediu pentru POR. 2021 – 2027.

POR se supune procedurii de evaluare de mediu, în conformitate cu prevederile HG 1076/2004 privind stabilirea procedurii de evaluare adecvată, OUG 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, Ordinului 262/2020 pentru aprobarea Ghidului metodologic privind evaluarea adecvată a efectelor potențiale ale planurilor sau programelor precum și a proiectelor asupra ariilor naturale protejate de interes comunitar.

Concluziile prezentului studiu de Evaluare Adecvată vor fi incluse în Raportul de mediu.

La elaborarea prezentului studiu de evaluare adecvată s-au avut în vedere următoarele elemente: proiectul de program al POR 2021 – 2027, limitele siturilor de importanță comunitară și ale ariilor de protecție specială avifaunistică în proiecție STEREO 70, disponibile pe site-ul Ministerului Mediului, formularele standard pentru SCI -uri și SPA-uri, planurile de management existente pentru ariile naturale protejate și literatura de specialitate.

În cazul de față, Evaluarea adecvată, a fost realizată pentru proiectele de reabilitare ale căror locații sunt cunoscute, propuse prin POR 2021 – 2027 și care se intersectează, există pe suprafața, sau sunt în imediata vecinătate ale siturilor Natura 2000, însă fără a avea la dispoziție un proiect concret care să răspundă tuturor cerințelor privind localizarea, suprafața necesară construirii obiectivului, căi de acces, consumul de materiale, și resurse naturale folosite, utilaje, autovehicule, numărul personalului etc.

2. INFORMAȚII GENERALE

2.1. Titularul și denumirea proiectului

Beneficiarul proiectului

Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru (ADR Centru)

Denumirea proiectului:

Programul Operațional Regional Centru 2021-2027

2.2. Elaboratorul atestat al studiului de evaluare adecvată

- 1. Expert S.E.A. dipl. ecolog Adrian Balan** înscris în Registrul Evaluatorilor de Studii de Mediu, la poziția 673 din data de 03.02.2016 pentru RM, RIM, BM, RS, EA și a listei publicate de MMAP privind LISTA EXPERȚILOR CARE ELABOREAZĂ STUDII DE MEDIU, document constituit în baza prevederilor Ordinului MMAP nr. 1134/20.05.2020 publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 445/27.05.2020 la poziția 516, pentru următoarele Studii de Mediu confirmate de MMAP : RM, RIM, BM, RA/RSR, RS, EA.

Adresa : Str. 13 Decembrie nr. 68 A, Pascani Jud. Iasi

Telefon : 0734 534616 0743 919741

E-mail ecologic_amb@yahoo.com

2.3. Descrierea programului și a obiectivelor

POR Centru 2021-2027 include 9 priorități:

- **AP 1 - O REGIUNE COMPETITIVĂ PRIN INOVARE SI INTREPRINDERI DINAMICE PENTRU O ECONOMIE INTELIGENTĂ**
- **AP 2 - O REGIUNE DIGITALĂ**
- **AP 3 - O REGIUNE CU COMUNITĂȚI PRIETENOASE CU MEDIUL**
- **AP 4 - O REGIUNE CU MOBILITATE URBANĂ DURABILĂ**
- **AP 5 - O REGIUNE ACCESIBILĂ**
- **AP 6 - O REGIUNE EDUCATĂ**
- **AP 7 - O REGIUNE CU TURISM SUSTENABIL**
- **AP 8 - O REGIUNE ATRACTIVĂ**
- **AP 9 – ASISTENȚĂ TEHNICĂ**

Acțiunile prevăzute ca intervenții/Tipurile de proiecte propuse, susțin strategia programului și contribuie la dezvoltarea durabilă și echilibrată a regiunii și la îmbunătățirea condițiilor de viață ale comunităților locale, prin asigurarea menținerii condițiilor ecologice optime.

Obiectivele specifice ce decurg din obiectivul general sunt formulate în cadrul programului astfel:

Axă prioritară	Nr. Ctr.	Obiective specifice
1 - O regiune competitivă prin inovare și întreprinderi dinamice pentru o economie inteligentă	1	OS a (i) Dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate
	2	OS 2 a (iii) Intensificarea creșterii și competitivității IMM-urilor și crearea de locuri de muncă în cadrul IMM-urilor, inclusiv prin investiții productive
	3	OS 3 a (iv) Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenariat
2 - O regiune digitală	4	OS - a (ii) Valorificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor, organizațiilor de cercetare și al autorităților publice
	5	OS a (iv) Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenariat
3 - O regiune cu comunități prietenoase cu mediul	6	OS 1 b (i) Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră
	7	OS 2.b (vii) Creșterea protecției și conservării naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare
4 - O regiune cu orase dezvoltând mobilitatea urbana durabila	8	OS 1 - b (viii) Promovarea mobilității urbane multimodale durabile, ca parte a tranziției către o economie cu zero dioxid de carbon
5 - O regiune accesibilă	9	OS 1 c (ii) Dezvoltarea și creșterea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente la schimbările climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere
6 - O regiune educată	10	OS 1 d (ii) Îmbunătățirea accesului egal la servicii de calitate și incluzive în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii accesibile, inclusiv prin promovarea rezilienței pentru educația și formarea la distanță și online
7 - O regiune cu turism sustenabil	11	OS 1 d (vi) Creșterea rolului culturii și al turismului în dezvoltarea economică, incluziunea socială și inovarea socială
8 - O regiune atractivă	12	OS 1 e (i) Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în zonele urbane
9 - Asistență Tehnică		Asigurarea funcționării sistemului de management
		Creșterea capacității beneficiarilor

Tipurile de operațiuni propuse, susțin strategia programului și contribuie la dezvoltarea durabilă și echilibrată a regiunii și la îmbunătățirea condițiilor de viață ale comunităților locale, prin asigurarea menținerii condițiilor ecologice optime.

În funcție de obiectivele specifice și prioritățile de investiții, acțiunile/tipurile de proiecte propuse spre finanțare, POR 2021-2027 CENTRU se prezintă astfel:

2.1. Axe prioritare, Obiectivele specifice și tipuri de operațiuni ale programului

În funcție de obiectivele specifice și prioritățile de investiții, acțiunile/tipurile de proiecte propuse spre finanțare prin POR 2021-2027 CENTRU se prezintă astfel:

STRUCTURA POR 2021-2027 – REGIUNEA CENTRU

Sinteza POR Centru 2021-2027 – versiunea 3 – octombrie 2021

Nr. crt	Axă prioritară	Obiectiv specific (OS)	Tipuri operațiuni	Categoriile beneficiari
1	O regiune competitivă prin inovare și întreprinderi dinamice pentru o economie inteligentă	a (i) Dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate	<p><u>Operațiunea 1: Dezvoltarea structurilor CDI (cercetare-dezvoltare-inovare) și TT (transfer tehnologic) în folosul întreprinderilor</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Dezvoltarea infrastructurilor publice de CDI și TT Dezvoltarea infrastructurilor private de CDI de la nivelul întreprinderilor <p>Este susținută atât edificarea de noi infrastructuri cât și dezvoltarea, extinderea și / sau modernizarea celor existente, fiind obligatorie cooperarea cu și deschiderea spre sectorul de afaceri regional. Pe lângă partea de infrastructură sunt susținute și activitățile derulate în cadrul infrastructurilor respective. Se urmărește o abordare strategică la nivel regional</p> <p><u>Operațiunea 2: Dezvoltarea conexiunilor și sinergiilor, crearea de rețele între întreprinderi, centre de cercetare-dezvoltare și sectorul învățământului superior, integrarea în rețele de inovare și cunoaștere, în relație cu sectoarele / ariile de specializare inteligentă regionale</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Participarea IMM-urilor și organizațiilor de CDI în structuri, parteneriate și programe de colaborare Cluster-e inovative <p><u>Operațiunea 3: Întreprinderi inovative pentru o regiune inovativă</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Trecerea de la idee la piață - susține ciclul de inovare în entitățile de inovare prin facilitarea valorificării inițiativelor și transformarea lor în bunuri și servicii inovative gata de comercializare și utilizare. Nivelurile de maturitate tehnologică timpurie sunt susținute în măsura în care corespund unei necesități identificate în Strategia de specializare inteligentă Centru, prin mecanismul de descoperire antreprenorială Parteneriate pentru inovare inclusiv sprijinirea transferului tehnologic la nivel de companii. Este ținută cooperarea directă între actori pentru dezvoltarea și implementarea de inovații la nivel de companii, precum și pentru transferul de cunoaștere și / sau de tehnologie. Este prevăzută și susținerea conceptului de co- creație prin inovare deschisă <p>Acțiunile propuse vor avea și o abordare integrată cu activități aferente obiectiv specific OS a (iv) Intervențiile realizate vor trebui să se adreseze domeniilor de specializare inteligentă de la nivel regional</p>	Entități de cercetare dezvoltare inovare publice și private, Universități, Entități de transfer tehnologic, UAT, IMM-uri, întreprinderi mari, start-up-uri ONG, Clustere Parteneriate între aceste entități
		a (iii) Intensificarea creșterii durabile și a	<u>Operațiunea 1(4): Creșterea IMM prin investiții, modernizare industrială, avans tehnologici și o economie regională sustenabilă</u>	IMM-uri, Start-up-uri, microîntreprinderi
		competitivității IMM-urilor și crearea de locuri de muncă în cadrul IMM-urilor, inclusiv prin investiții productive	<ul style="list-style-type: none"> Investiții tehnologice în IMM Susținerea Scale up pentru start-up-uri și microîntreprinderi <p><u>Operațiunea 2 (5): Structuri de sprijin pentru dezvoltare IMM</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Investiții în incubatoare și acceleratoare de afaceri Investiții în Parcuri industriale în domenii de specializare inteligentă <p>Activități complementare care vizează dezvoltarea competențelor ca parte a proiectelor dezvoltate</p>	Universități, clustere, entități administrator ale structurilor suport pentru afaceri UAT Parteneriate

		<p>a (iv) Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenariat</p>	<p><u>Acțiunile vizate prin OS a iv sunt următoarele:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Acțiuni orizontale asociate operațiunilor finanțate din OS a (i) și OS a (iii) • Instruire specifică pentru angajații implicați direct în proiectele cu componentă de investiții finanțate prin OS a i și OS a iii • Creșterea capacității echipelor implicate din entitățile de cercetare și inovare sprijinite prin OS a i de a valorifica pentru piață stocul de cunoaștere existent și generat • Creșterea capacității actorilor regionali sprijiniți prin OS a i (entități de CDI, Universități, companii) de a coopera în generarea de cunoaștere și inovare • Creșterea și susținerea capacității clusterelor de inovare, incubatoarelor, acceleratoarelor și parcurilor industriale finanțate în cadrul OS a i și OS a iii de a furniza servicii specializate pentru IMM-uri, grupuri de IMM-uri și firmele incubate, inclusiv dezvoltarea de abilități avansate pentru specializare inteligentă și tranziție industrială • Creșterea capacității entităților de transfer tehnologic susținute prin OS a i de a furniza servicii specializate pentru companii • Susținerea entităților regionale să participe în comunități de cunoaștere <p>Acțiuni orientate spre creșterea capacității actorilor regionali, prin intermediul Agenției de Inovare înțeleasă ca centru de competențe</p>	
2	O regiune digitală	<p>a (ii) Valorificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor, organizațiilor de cercetare și al autorităților publice</p>	<p><u>Operațiunea 1 Comunități digitale pentru o regiune inteligentă cu trei suboperatiuni:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • sprijin pentru intervenții de tip smart-city, aplicabile municipiilor și orașelor pe baza abordării dezvoltării urbane durabile; • susținerea digitalizării serviciilor publice locale, inclusiv securitate cibernetică, interoperabilitate pentru proiectele de digitalizare ale serviciilor publice locale – servicii noi, inovative adresate cetățenilor și firmelor; • Platformă regională pilot de open innovation în domeniul smart-city – proiect strategic regional. 	<p>UAT, parteneriate între UAT, Parteneriate UAT–organizații private (antreprenori, ONG), Universități IMM-uri</p>

		<p><u>Operațiune 2 Întreprinderi digitale pentru o economie avansată - sectoarele de specializare inteligentă:</u> Sprijinirea digitalizării IMM-urilor prin:</p> <ul style="list-style-type: none"> • investiții pentru servicii și echipamente necesare pentru transformarea digitală a IMM-urilor, • adoptarea tehnologiilor și a instrumentelor digitale care conduc la inovarea modelului de afaceri, inclusiv internaționalizare 	
	a (iv) Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenariat	<p>Complementare OS a (ii) <u>Operațiune 1 Comunități digitale pentru o regiune inteligentă</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • instruirea personalului din administrație pentru operarea platformelor digitale finanțate din OS (ii); <p><u>Operațiune 2 Întreprinderi digitale pentru o economie avansată</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Instruirea personalului din companii în vederea îmbunătățirii utilizării instrumentelor digitale finanțate din OS (i); 	
3	O regiune cu comunități prietenoase cu mediul	<p>b (i) Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră</p> <p>Renovarea fondului construit regional (clădiri rezidențiale și nerezidențiale, publice și private) și măsuri de sprijin ce contribuie la creșterea ponderii de surse regenerabile în consumul de energie al clădirilor din Regiunea Centru, inclusiv măsuri privind întărirea capacității administrative a autorităților publice pentru dezvoltarea de proiecte care vizează măsuri de renovare aprofundată a clădirilor <u>Operațiuni</u> cu caracter orientativ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sprijin în vederea asigurării/ îmbunătățirii eficienței energetice și creșterea performanței energetice a clădirilor rezidențiale¹ din Regiunea Centru, inclusiv măsuri de consolidare structurală în funcție de nivelul de expunere și vulnerabilitate la riscurile identificate, raportat la zona seismică; măsuri ce contribuie la creșterea ponderii de surse regenerabile în consumul de energie al acestor clădiri și ca parte a proiectelor, acțiuni complementare ce contribuie la îmbunătățirea performanței energetice (de exemplu, realizarea lucrărilor de branșare/rebranșare a blocului de locuințe/apartamentului la sistemul centralizat de producere și furnizare a energiei termice; procurarea/montarea echipamentelor de măsurare individuală a consumurilor de energie pentru încălzire și apă caldă de consum; înlocuirea corpurilor de iluminat fluorescent și incandescent din spațiile comune cu corpuri de iluminat cu eficiență energetică ridicată și durată mare de viață, instalare/înlocuire lift sau componente ale acestuia; etc) și măsuri conexe investiției de bază ca de exemplu, repararea trotuarelor de protecție, crearea de facilități pentru persoanele cu dizabilități; refacerea finisajelor interioare în zonele de intervenție; construirea/ demolarea/ înlocuirea/ repararea acoperișului sau alte activități similare; 	<p>UAT urban UAT rural și județean pentru public Parteneriate între UAT, inclusiv UAT județ Autorități publice centrale cu clădiri publice la nivel regional Parteneriat UAT</p>

¹ Conform INS, clădirile rezidențiale sunt destinate exclusiv, sau în principal, pentru locuit (peste 50% din spațiul locuibil sau din volumul construit este utilizat pentru locuit). Clădirile pentru colectivități (case de bătrâni, centre de plasament, cămine) se consideră clădiri rezidențiale

			<ul style="list-style-type: none"> • sprijin în vederea asigurării/ îmbunătățirii eficienței energetice a clădirilor publice din Regiunea Centru, inclusiv a clădirilor identificate ca monumente istorice, măsuri de consolidare structurală, în funcție de nivelul de expunere și vulnerabilitatea la riscurile identificate, raportat la zona seismică, măsuri privind reabilitarea/modernizarea instalațiilor electrice, de alimentare cu apă și de ventilare din aceste clădiri care să contribuie la reducerea consumului de energie și creșterea performanței energetice; măsuri ce contribuie la creșterea ponderii de surse regenerabile în consumul de energie al acestor clădiri și ca parte a proiectelor, acțiuni complementare ce contribuie la îmbunătățirea performanței energetice (de exemplu, realizarea lucrărilor de branșare/rebranșare la sistemul centralizat de producere și furnizare a energiei termice; procurarea/montarea echipamentelor de măsurare individuală a consumurilor de energie pentru încălzire și apă caldă de consum; înlocuirea corpurilor de iluminat fluorescent și incandescent cu corpuri de iluminat cu eficiență energetică ridicată și durată mare de viață, instalare/înlocuire lift sau componente ale acestuia; etc) și măsuri conexe investiției de bază ca de exemplu, repararea trotuarelor de protecție, crearea de facilități pentru persoanele cu dizabilități; refacerea finisajelor interioare în zonele de intervenție; construirea/ demolarea/ înlocuirea/ repararea acoperișului sau alte activități similare • măsuri ce vizează întărirea capacității administrative a autorităților publice pentru dezvoltarea de proiecte care vizează "deep renovation" pe eficiență energetică prin dezvoltarea de ghiduri și soluții de bune practici etc. și elaborarea de strategii pentru eficiență energetică (ex. strategii de reducere a emisiilor de GES), ca parte a proiectelor 	
	<p>b (vii) Creșterea protecției și conservării naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare</p>	<p>În vederea îmbunătățirii protecției naturii și a infrastructurii verzi și/sau albastre din mediul urban regional și inclusiv revitalizarea acestor zone, fara a fi exhaustive, vor fi finanțate următoarele tipuri de activități:</p> <ul style="list-style-type: none"> • crearea și sau extinderea coridoarelor verzi la nivelul zonelor urbane din Regiunea Centru și/sau reorganizarea tramei stradale prin creșterea suprafeței spațiilor verzi și reducerea zonei carosabile • Intervenții ce contribuie la conservarea biodiversității urbane prin amenajări de maluri în zonele urbane • Construcția/modernizarea/ extinderea spațiilor verzi, așa cum sunt ele definite în legislația în vigoare (parcuri, păduri urbane, grădini urbane) din zonele urbane/ zonele urbane funcționale din Regiunea Centru • Activități complementare, ca parte a proiectelor, ce vizează construcția/modernizarea/extinderea spațiilor verzi (precum dotarea parcurilor cu mobilier urban, piste, alei, infrastructura de iluminat, supraveghere, wifi, facilități de recreere) și inovații tehnologice care contribuie la buna gestionare a spațiilor verzi existente sau nou-construite/ permit reducerea amprentei ecologice a componentei antropice și care au impact pozitiv asupra biodiversității urbane din Regiunea Centru, și contribuie la îmbunătățirea condițiilor de viață la nivel regional. 		<p>UAT de tip urban UAT din zona urbană funcțională ADI</p>

			<ul style="list-style-type: none"> • Reconversia și refuncționalizarea terenurilor și suprafețelor degradate, vacante sau neutilizate din interiorul zonelor urbane ale Regiunii Centru transformarea lor în spații verzi și pregătirea pentru alte utilizări • Creșterea capacității autorităților locale prin susținerea de: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Activități de planificare, elaborare de planuri/strategii/studii teritoriale la nivel de UAT/ZUF/ZM, în baza planurilor urbanistice locale, care să identifice nevoile unei zone și investițiile necesare pentru conservarea biodiversității urbane și sau dezvoltarea infrastructurii verzi/albastre – ca parte a proiectelor promovate și în corelare cu SIDU ▪ Activități de animare și conștientizare a populației privind protejarea naturii și biodiversității în zonele urbane ca parte a proiectelor promovate 	
4	O regiunea mobilitate urbana durabilă	b (viii) Promovarea mobilității urbane multimodale sustenabile, ca parte a tranziției către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon	<p><u>Operațiuni orientative:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Dezvoltarea infrastructurii urbane curate:</i> dezvoltarea unor culoare de mobilitate urbană durabilă, respectiv infrastructuri pentru mersul cu bicicleta, amenajarea de trasee pietonale, benzi dedicate transportului public, precum și introducerea de sisteme de bike-sharing, sisteme de monitorizare etc, inclusiv sisteme park & ride în zona de acces în localitățile urbane. • <i>Dezvoltarea și optimizarea transportului public prin investiții în vehicule ecologice (electrice) și infrastructura de transport aferentă;</i> • Dezvoltarea de infrastructuri pentru combustibili alternativi; • Dezvoltarea sistemelor de management a mobilității urbane, cum ar fi sisteme de management trafic, semaforizare inteligenta, aplicații de mobilitate, etc. 	UAT de tip urban UAT din zona urbană funcțională / ADI
5	O regiune accesibilă	c (ii) Dezvoltarea și creșterea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente la schimbările climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere	<p><i>În cadrul acestei priorități este vizată finanțarea următoarelor categorii de infrastructuri:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Acțiunea 1 – Modernizarea și extinderea rețelei de drumuri județene (inclusiv centuri ocolitoare cu statut de drum județean) care asigură conectivitatea directă sau indirectă cu rețeaua TEN-T, inclusiv lucrări de artă, măsuri de siguranță rutieră și ecologice, modernizarea/reabilitarea zonelor pietonale din interiorul localităților și construirea de piste de biciclete – prioritizare regională • Acțiunea 2 – Decongestionarea traficului în municipiile reședință de județ și zonele adiacente acestora prin investiții în infrastructura rutieră, prin construirea / modernizarea / upgradarea de drumuri de ocolire / pasaje / noduri rutiere, inclusiv lucrări de artă, măsuri de siguranță rutieră și ecologice - în zona de acces în municipiu, care sunt prioritizate în cadrul PMUD-urilor și care vor face obiectul unui apel competitiv. 	UAT judet, UAT municipiu resedintade judet parteneriate între UAT
6	O regiune educată	d (ii) Îmbunătățirea accesului egal la servicii de calitate și incluzive în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii accesibile, inclusiv prin promovarea rezilienței	<p><u>Acțiunea 1 Creșterea gradului de participare la nivelul educației timpurii și învățământului obligatoriu - cu excepția ÎPT (învățământ antepreșcolar, preșcolar, primar, gimnazial, inclusiv, inv. Liceal, învățământul special)</u></p> <p>Tipuri de operațiuni:</p> <ul style="list-style-type: none"> • intervenții în construirea, extinderea, modernizarea și dotarea unităților de învățământ prin investiții în asigurarea condițiilor de siguranță și funcționare care să ducă la respectarea unor standarde minime pentru infrastructură și alinierea modului de proiectare a facilităților la principiile de învățare: spații educaționale, spații de recreere, alte facilități care sunt complementare actului educațional (săli de sport, terenuri de sport), spații de cazare, cantine școlare, mijloace de transport etc • intervenții în construirea, extinderea, modernizarea și dotarea unităților de învățământ special: Centre pentru educație incluzivă, aparținând Consiliilor Județene 	UAT Parteneriate între UAT Universități / Instituții de învățământ superior

	<p>pentru educația și formarea la distanță și online</p>	<p><i>Prioritizarea investițiilor se va realiza pe baza unor criterii incluse în ghidurile apelurilor de proiecte și vizează: reducerea decalajelor între rural și urban în termeni de acces și calitate a serviciilor educaționale, contribuția la ameliorarea părăsirii timpurii a școlii și a abandonului școlar, creșterea accesului la educație al copiilor și elevilor aparținând unor grupuri marginalizate. Evoluția demografică a populației per ansamblu și a populației școlare este un criteriu care se va adăuga celor mai sus menționate pentru a se asigura sustenabilitatea și eficiența investițiilor pe termen mediu și lung</i></p> <p><u>Acțiunea 2 Creșterea gradului de participare la învățământul profesional și tehnic</u></p> <p>Tipuri de operațiuni:</p> <p>Intervențiile din cadrul acestei axe vizează creșterea gradului de participare la ÎPT prin asigurarea condițiilor și cadrului necesar dobândirii competențelor și calificărilor în acord cu cerințele pieței muncii.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Intervenții în infrastructura unităților școlare din ÎPT (cu excepția liceelor agricole) care vizează creșterea standardelor sau conformarea cu standardele de funcționare în vigoare, adaptarea infrastructurii pentru accesul elevilor cu deficiențe/ nevoi speciale, investițiile vor viza pe lângă lucrările de modernizare/extindere/construcție și dotarea atelierelor școlare cu echipamente didactice/aparatură pentru practica elevilor, dotarea laboratoarelor, bibliotecilor, sălilor și terenurilor de sport etc • Îmbunătățirea condițiilor de cazare și posibilităților de transport pentru elevi astfel încât să crească accesul la aceste servicii educaționale și pentru copiii aparținând unor grupuri dezavantajate, inclusiv mijloace de transport <p><u>Acțiunea 3 Creșterea relevanței învățământului terțiar</u></p> <p>Tipuri de operațiuni:</p> <p>Intervențiile vizate în această prioritate vor duce la consolidarea poziției universităților din Regiune ca furnizori de educație, cunoaștere și competențe în sprijinul economiei regionale.</p> <ul style="list-style-type: none"> • intervenții asupra infrastructurii educaționale din învățământul terțiar pentru aducerea bazei materiale și a dotărilor la standarde comparabile cu universitățile din Europa, în acord cu nevoile de specializare inteligentă și competențele cerute pe piața locală și regională. • crearea condițiilor pentru atragerea de noi studenți (din mediul rural sau din alte localități sau județe), prin asigurarea condițiilor de cazare și alte facilități care sunt complementare actului educațional (săli de sport, terenuri de sport), precum și prin accesibilizarea infrastructurii pentru persoanele cu dizabilități. 	
--	--	---	--

7	O regiune cuturism sustenabil	d(vi) Creșterea rolului culturii și al turismului în dezvoltarea economică, incluziunea socială și inovarea socială	<p>Vor fi implementate două tipuri de acțiuni:</p> <p><u>Actiunea 1 - Dezvoltarea durabilă a comunităților rurale prin punerea în valoare a potențialului lor turistic natural și cultural</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Intervenții în conservarea, protecția și valorificarea durabilă a siturilor incluse în patrimoniului cultural UNESCO: restaurarea/reabilitarea/consolidarea, conservarea și punerea în valoare a obiectivului de patrimoniu și a întregului ansamblu al sitului UNESCO sau al monumentului de clasă, componente de digitalizare și digitizare a sitului în vederea promovării acestuia. Complementar acțiunilor anterior menționate, proiectele integrate pot include acțiuni de creștere/ dezvoltare a capacității administrative a beneficiarilor: dezvoltarea de planuri de conservare/ mentenanță a obiectivelor de patrimoniu și sprijin pentru activitățile de dezvoltare/ implementare a planurilor de interpretare pentru public. • Intervenții destinate protejării și valorificării în scop turistic a patrimoniului natural: amenajarea obiectivelor turistice naturale de utilitate publică și creare/modernizare infrastructurilor conexe; dezvoltarea infrastructurii publice la scară mică pentru valorificarea atracțiilor turistice (amenajarea trasee turistice marcate; trasee de tip via ferrata; amenajare puncte de observare; realizare/amenajare de adăposturi și refugii turistice dotate pentru situații de urgență - puncte Salvamont); amenajarea de piste pe trasee cicloturistice, marcate corespunzător. Complementar intervențiilor de mai sus, proiectele integrate pot include activități de promovare turistică, inclusiv prin utilizarea instrumentelor digitale. • Intervenții în revigorarea turismului în destinațiile turistice balneare și cu potențial balnear: dezvoltare infrastructură publică pentru turismul balnear; dezvoltare infrastructuri publice la scară mică pentru valorificarea atracțiilor turistice; creare și extindere infrastructură publică de agrement, inclusiv a utilităților aferente. <p><u>Actiunea 2 - Creșterea incluziunii sociale a copiilor și tinerilor prin dezvoltarea activelor turistice publice și a serviciilor turistice adresate lor</u></p> <p>Intervenții în infrastructura centrelor de agrement (tabere școlare): a spațiilor de cazare, a spațiilor destinate pregătirii și servirii mesei, precum și a infrastructurii pentru activități educaționale și de recreere (terenuri de sport, alte spații pentru activități sportive, săli de conferință/evenimente, etc).</p>	<p>UAT (în principal rural și județean),</p> <p>autorități publice centrale Parteneriate între UAT Parteneriate între UAT și ONG, unitati de cult,autoritati centrale</p>
---	--------------------------------------	---	--	---

8	O regiune atractivă	e (i) Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în zonele urbane	<p>Investițiile prevăzute vizează următoarele tipuri de acțiuni, fără ca acestea să fie exhaustive:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Regenerarea integrată a spațiilor publice urbane, în asigurarea sistemelor de securitate a cetățeanului și reabilitarea integrată a spațiilor publice din zone centrale și istorice, a spațiilor publice din interiorul ansamblurilor de locuințe colective; înființarea/ modernizarea/ extinderea spațiilor verzi de mici dimensiuni, spațiilor recreative, zonelor de agrement, locurilor de joacă, centrelor de activități sportive și de agrement; parte a proiectelor de regenerare urbană; instalarea/ extinderea sistemelor de supraveghere video inteligente; modernizarea infrastructurii de iluminat și dezvoltarea unor sisteme energetice inteligente • Conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural; • Investiții în infrastructura din domeniul cultural: reabilitarea/ modernizarea/ dotarea spațiilor culturale: muzee, galerii de artă, săli de spectacol, cinematografe, etc. și crearea și dotarea de noi spații culturale multifuncționale adaptate nevoilor de dezvoltare a sectorului cultural; digitalizarea activității de promovare turistică și culturală; • Îmbunătățirea infrastructurii de turism, în special în zone care dispun de un potențial turistic valoros; • Acțiuni de creștere/ dezvoltare a capacității administrative a beneficiarilor; • Elaborarea/ actualizarea documentelor strategice, în principal SIDU și PMUD. <p>In baza SIDU pe mecanismul de abordare a dezvoltării urbane integrate. Municipiile vor avea sume predefinite. Apel de intenție pentru depunere SIDU. Pentru orașe se va derula un apel la nivel de SIDU cu lista de proiecte propuse pentru finanțare.</p>	UAT de tip urban, ZUF și Zone Metropolitane parteneriate între UAT, inclusiv UAT judet Parteneriate UAT cu ONG, unitati de cult, autoritati centrale ADI
9	Asistență Tehnică		Asigurarea funcționării sistemului de management Creșterea capacității beneficiarilor	

Celor 8 axe prioritare li se adaugă **Axa 9- Asistență tehnică** ce vizează intervenții privind asigurarea funcționării sistemului de management și creșterea capacității beneficiarilor.

2.5. Localizarea geografică

Localizată în centrul țării, pe cursurile superioare și mijlocii ale Mureșului și Oltului, Regiunea Centru este străbătută de meridianul de 25,00 longitudine estică și paralela de 46,00 latitudine nordică. La nivel continental, Regiunea Centru este situată în partea de sud-est a Europei și a Uniunii Europene.

Prin poziția sa geografică, Regiunea Centru este bine relaționată teritorial ocupând astfel o poziție privilegiată. Regiunea Centru realizează conexiuni cu 6 din cele 7 regiuni de dezvoltare, înregistrându-se distanțe aproximativ egale din zona ei centrală până la punctele de trecere a frontierelor.

Regiunea Centru este formată din 6 județe (Alba, Brașov, Covasna, Harghita, Mureș și Sibiu), care însumează o suprafață de 34100 km², reprezentând 14,3% din teritoriul țării. Din suprafața totală a

Regiunii Centru cea mai mare pondere o ocupă județul Mureș (19,7%), la polul opus fiind județul Covasna (10,9%).

Tabel 1.1.1 Suprafața ponderea și categoria de mărime a județelor din Regiunea Centru

Județ	Suprafața (km ²)	Ponderea din Regiunea Centru	Ponderea din suprafața României (%)	Categoria de mărime a județului
Alba	6242	18,3	2,6	mijlocie
Brașov	5363	15,7	2,2	mijlocie
Covasna	3710	10,9	1,6	mică
Harghita	6639	19,5	2,8	mare
Mures	6714	19,7	2,8	mare
Sibiu	5432	15,9	2,3	mijlocie

Sursa: Institutul Național de Statistică și calcule proprii ale ADR Centru

Harta încadrării Regiunii Centru în teritoriul României

2.6. Modificările fizice ce decurg în urma implementării POR 2021 - 2027.

Modificările fizice pentru Regiunea Centru, sunt reprezentate de :

1. ocuparea terenului;
2. lucrări de amenajare a terenului terasamente pentru realizarea obiectivelor propuse;
3. lucrări de reabilitare/modernizare și construcție a drumurilor (drumuri județene, drumuri expres, pasaje, centuri ocolitoare cu statut de drum județean, piste de biciclete);
4. lucrări de reabilitare/construcții și consolidare structurală a clădirilor;
5. lucrări pentru asigurarea utilităților;

Proiectele propuse prin POR 2021 – 2027, care ar putea produce modificări fizice sunt reprezentate de **Tipuri de acțiuni și Acțiuni prevăzute ca intervenții prezentate la cap 2.3**
Descrierea programului.

După cum se poate observa, marea majoritate a proiectelor nu implică acțiuni prevăzute cu intervenții.

Lucrările de reabilitare și construcții de drumuri implică următoarele categorii de lucrări:

- Terasamente;
- Decopertare, săpături, umpluturi;
- Suprastructură drum
- Scurgerea apelor
- Siguranța circulației
- Lucrări de consolidare
- Lucrări hidrotehnice
- Lucrări de protecția mediului.

Având în vedere diversitatea proiectelor și de nivelul actual de detaliere al acestora, o descriere detaliată a modificărilor fizice care vor surveni ca urmare a implementării tuturor proiectelor, nu poate fi realizată la acest moment, ele urmând a fi detaliate ulterior în cadrul procedurilor de mediu (EIM/ EA) realizate pentru fiecare proiect în parte.

Modificările fizice generate de proiectele POR ce prevăd lucrări de construcții, în apropierea sau pe teritoriul ariilor protejate, includ deopotrivă modificări reversibile și ireversibile, pe termen scurt sau lung, și care pot afecta direct și indirect mediul fizic (hidrogeomorfologic) precum și cel biologic. Pentru a avea relevanță în cadrul evaluării, toate modificările fizice au fost grupate corespunzător principalelor forme de impact analizate, după cum urmează:

- **Pierderea habitatelor:** orice activități care pot duce la modificări pe termen lung sau ireversibile ale habitatelor Natura 2000 și a habitatelor speciilor de importanță comunitară (în principal suprafețe ocupate cu construcții);
- **Alterarea habitatelor:** toate activitățile care pot afecta pe termen scurt sau mediu parametrii populaționali ai unei specii de importanță comunitară sau condițiile optime ale biotopurilor acestora;
- **Perturbarea activității/proceselor natural** - deranjarea animalelor în urma activităților desfășurate (prezență umană, zgomot) sau alterarea proceselor naturale care asigură integritatea habitatelor.

În prezent, nu se cunosc locațiile unde vor fi implementate proiectele propuse prin POR pentru axa I și nici nu putem estima suprafețele de teren de pe teritoriul ariilor protejate, ce ar putea fi afectate în urma implementării proiectelor propuse. Aceste informații vor putea fi disponibile și cuantificate în momentul în care proiectele vor dispune de studii de fezabilitate și proiecte tehnice

detaliate.

2.7. Resursele naturale necesare implementării proiectului.

Implementarea proiectelor propuse și finanțate prin POR 2021 - 2027 în cadrul axelor prioritare care implică construcții sau reabilitări, va presupune utilizarea unor resurse naturale în funcție de fiecare tip de proiect în parte. În această etapă de desfășurare a POR, nu pot fi estimate toate resursele naturale necesare proiectelor care vor fi realizate, și nici cantitățile acestora, dar cunoscând domeniile de desfășurare, putem enumera unele dintre resursele posibil a fi utilizate pentru lucrările de construcții: nisip, agregate minerale, soluri, apă, piatră concasată, lemn etc.

În cadrul procedurilor de mediu (EIM și EA) la nivel de proiect, vor fi detaliate informații privind tipul resurselor naturale care vor fi utilizate, precum și cantitățile necesare, întrucât acestea pot varia semnificativ de la un tip de proiect la altul.

1.8. Resurse naturale ce vor fi exploatate din cadrul ariei naturale protejate necesare implementării

În această etapă de desfășurare a POR, nu se cunosc resursele naturale ce vor fi exploatate de pe teritoriul ariilor naturale. Acestea vor fi stabilite ulterior, de către proiectant, în cadrul proiectelor tehnice de execuție

1.9. Emisii și deseuri generate de plan și modalitatea de eliminare a acestora.

POR nu este documentație de investiții și în consecință, la momentul actual, nu se poate face o estimare a emisiilor în corpurile de apă, atmosferă sau sol. Materializarea propunerilor POR, se va concretiza prin construcția și realizarea obiectivelor propuse. Reabilitarea/construcția acestora va determina apariția emisiilor în atmosferă și deseuri, atât în faza de construcție cât și în faza de exploatare.

Principalele tipuri de emisii care ar putea fi generate ca urmare a implementării obiectivelor de investiții pentru producerea de energie electrică din cadrul SER 2020-2030, cu perspectiva anului 2050 sunt:

- Emisii în corpurile de apă;
- Emisii în atmosferă;
- Emisii pe sol.

Emisiile în atmosferă vor fi generate de utilajele utilizate pentru construcția, modernizarea căilor de acces sau a clădirilor și transportul materialelor. În această fază în lipsa unui proiect, nu se poate estima cantitățile de emisii atmosferice sau cantitățile de deseuri produse pe amplasament.

Acestea vor face obiectul viitoarelor documentații în cadrul cărora se vor efectua documentațiile tehnice și pe baza cărora se vor putea estima emisiile în atmosferă în funcție de numărul utilajelor și a

cantităților de lucrări.

Pentru limitarea emisiilor de pulberi se recomandă ca drumurile să fie stropite în perioada secetoasă. De asemenea se recomandă ca utilajele și mijloacele de transport utilizate să fie în stare tehnică bună.

Deșeurile vor fi generate de toate activitățile de construcție (clădiri, căi de acces, reabilitare/construcții drumuri, etc), atât în faza de construcție cât și în faza de exploatare.

Deșeurile provenite din construcții și demolări (generate în timpul construcției/reabilitării/modernizării/întreținerii infrastructurii de transport și a facilităților aferente sunt:

- deșeuri de beton, cărămizi, resturi ceramice;
- deșeuri lemnoase, din sticlă, din plastic;
- resturi metalice;
- resturi din excavații - pământ, pietre, pietriș;
- deșeuri de materiale izolante;
- amestecuri de deșeuri de construcții și demolări);

Prin H.G. nr. 856/2002 pentru „Evidența gestiunii deșeurilor și pentru aprobarea listei cuprinzând deșeurile, inclusiv deșeurile “periculoase” se stabilește obligativitatea pentru agenții economici și pentru orice alți generatori de deșeuri, persoane fizice sau juridice, de a ține evidența gestiunii deșeurilor.

Conform listei menționate, deșeurile din construcții se clasifică după cum urmează:

- 01.04.08 deșeuri de piatră și spărturi de piatră;
- 17.01.07 beton, cărămizi, materiale ceramice;
- 17.02.01 lemn;
- 17.02.02 sticlă;
- 17.02.03 materiale plastice;
- 17.04.00 metale inclusiv aliajele lor;
- 17.05.00 pământ și materiale excavate;
- 17.09.00 deșeuri amestecate de materiale de construcție.

Examinând lista de mai sus, se constată că nu apar deșeuri periculoase, întrucât această categorie de deșeuri nu se generează prin lucrările de construcții/reabilitare ce se vor executa.

Deșeurile de lemn, sticlă, materiale plastice, se încadrează în categoria deșeurilor menajere și sunt generate de personalul de execuție a lucrărilor de construcții.

Deșeurile de pământ și materiale excavate, resturi vegetale, piatră și spărturi de piatră, beton, cărămizi, materiale ceramice, sunt deșeuri provenite de la excavațiile necesare pentru realizarea lucrărilor proiectate.

Deșeurile amestecate de materiale de construcție și amestecurile metalice sunt deșeuri provenite de la surplusul de materiale de construcție: construcțiile vor fi realizate după normele de calitate în construcții astfel încât cantitățile de deșeuri rezultate să fie limitate la minim.

Cantitatea totală de deșeuri menajere produsă și colectată, se va determina în funcție de numărul total de persoane angajate pe șantier și de durata de execuție a lucrărilor.

Deșeurile solide și menajere vor fi colectate în pubele, depozitate în spații special amenajate în incinta organizării de șantier și evacuate periodic la stația de transfer cea mai apropiată.

Organizarea de șantier va cuprinde:

Facilități pentru depozitarea controlată, selectivă a tuturor categoriilor de deșeuri. Pe durata executării lucrărilor de construcții, vor fi asigurate toalete ecologice într-un număr suficient, raportat la numărul mediu de muncitori din șantier.

Antreprenorul are obligația, conform H.G. nr. 856/2002, pentru deșeurile menționate mai sus, să țină evidența lunară a producerii, stocării provizorii tratării și transportului, reciclării și depozitării definitive a deșeurilor.

Activitățile din șantier vor fi monitorizate din punct de vedere al protecției mediului, monitorizare ce va cuprinde obligatoriu gestiunea deșeurilor.

Deșeurile specifice operării obiectivelor de investiții cât și cele rezultate din întreținere trebuie să reprezinte o preocupare majoră a beneficiarului. Deșeurile rezultate (evidențiate mai sus) nu fac parte din categoria celor periculoase și vor fi evacuate prin asigurarea serviciilor specializate de salubritate.

Depozitarea provizorie a materialelor pe amplasament se va realiza astfel încât să se reducă riscul poluării solurilor și a apei freatică.

Tot din această categorie fac parte și deșeurile de hârtie și carton care vor rezulta ca urmare a activității de birotică, operare și facturare.

În faza de operare, deșeurile de tip menajer vor rezulta din, activitatea operatorilor și persoanelor aflate în tranzit, iar deșeurile de materiale biodegradabile vor rezulta din activități administrative de întreținere a spațiilor verzi.

În ambele faze, construcție și exploatare, se recomandă depozitarea deșeurilor menajere în locuri special amenajate, în pubele acoperite care să nu atragă animalele și păsările din zonă și evacuarea zilnică.

Nămolul și nisipul colectate în cadrul operațiilor de curățare a sistemului de canalizare, a separatoarelor de hidrocarburi, vor fi tratate și uscate natural înainte de a fi evacuate într-un depozit de deșeuri adecvat, autorizat.

Pentru gestionarea nămolurilor de la stațiile de epurare există mai multe opțiuni, în funcție de încadrarea sau nu în parametrii de utilizare a nămolului pentru folosințe agricole. În funcție de rezultatele analizelor, nămolurile de la stațiile de epurare vor putea fi utilizate fie în agricultură, silvicultura – în cazul în care parametrii de calitate corespund utilizării în agricultura (Ordinului 344/2004), fie, vor fi depozitate controlat în depozit autorizat, în cazul în care cel puțin un parametru nu va fi conform pentru utilizarea în agricultură.

După finalizarea reabilitării/construcției obiectivelor propuse prin POR, mai puțin cele de la axa prioritară 4 care privește reabilitarea/construcția de infrastructură rutieră, colectarea deșeurilor se va realiza în sistem selectiv, bazat pe 4 recipiente acoperite, așezate pe platforme betonate și împrejmuite în special în zonele limitrofe sau în interiorul ariilor protejate:

- Hârtie/Carton
- Plastic/Metal

- Sticlă
- Rezidual

Pentru domeniul social, comercial și instituțional se va implementa, de asemenea, colectarea selectivă din aceleași considerente ca și pentru populație.

1.10. Utilizarea terenului necesar pentru executia viitoarelor proiecte.

1.1. Ocuparea terenurilor.

În prezent, nu se pot stabili corespondențe în vederea identificării categoriilor de utilizare a terenurilor ocupate de proiectele propuse, deoarece acestea nu au atins maturitatea necesară astfel încât să dispună de studii tehnice care să prevadă amplasamentul acestora.

La momentul actual, nu se cunosc toate amplasamentele viitoarelor proiecte ce vor fi finanțate prin POR, propuse pentru reabilitare/construcție, posibil a se implementa în situri Natura 2000.

Având în vedere că majoritatea proiectelor prevăd lucrări de reabilitare/modernizare, mai puțin cele de la Axa 1, care prevăd construcția de obiective industriale noi, apreciem că acestea, se vor construi în intravilanul localităților, în zonele industriale și servicii care dispun de utilități (apă, canalizare cu stație de epurare, energie, gaze etc), considerăm că nu vor exista ocupări de terenuri pe teritoriul siturilor Natura 2000 pentru acest tip de proiecte.

Conform axei 5 - Dezvoltarea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente în fața schimbărilor climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere tipurile de operațiuni sunt:

- legături rutiere secundare reabilite și nou construite către rețeaua rutieră și nodurile TEN-T (drumuri județene, drumuri expres, centuri ocolitoare cu statut de drum județean care asigură conectivitatea directă sau indirectă la rețeaua de bază – TEN-T) care vor fi prioritizate la nivel regional în baza unei Hotărâri a ADR Centru.

Lucrările de reabilitare se vor desfășura pe drumurile județene existente identificate conform planșei primite de la beneficiar.

Lucrările de construcții, se vor desfășura pe amplasamente necunoscute la această dată.

- soluții pentru decongestionarea/ fluidizarea traficului (pasaje, extinderi la 4 benzi, măsuri de siguranță) cu aplicanți UAT municipii reședintă de județ, UAT - Consiliile Județene, Parteneriate. La acest tip de intervenție se vor implementa acele soluții de decongestionare/ fluidizare a traficului de la nivelul municipiilor reședință de județ care sunt prioritizate în cadrul PMUD-urilor și care vor face obiectul unui apel competitiv.

Lucrările de construcții pentru decongestionarea/ fluidizarea traficului, se vor executa în intravilanul municipiilor de reședință.

Axa 8 prevede reabilitarea/modernizarea stațiunilor turistice și balneoclimaterice care se adresează zonelor urbane prin OS e (i) favorizarea dezvoltării integrate sociale, economice și de mediu la nivel local și a patrimoniului cultural, turismului și securității **în zonele urbane.**

Tipurile de operațiuni sunt:

- Regenerarea integrată a spațiilor publice urbane, inclusiv asigurarea sistemelor de securitate a cetățeanului prin: reabilitarea integrată a spațiilor publice din zone centrale și zone istorice, a spațiilor publice din interiorul ansamblurilor de locuințe colective; înființarea/ modernizarea/ extinderea spațiilor verzi de mici dimensiuni, spațiilor recreative, zonelor de agrement, locurilor de joacă, centrelor de activități sportive, ca parte a proiectelor de regenerare urbană; instalarea/ extinderea sistemelor de supraveghere video inteligente; modernizarea infrastructurii de iluminat și dezvoltarea unor sisteme energetice inteligente
- Conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural;
- Investiții în infrastructura din domeniul cultural;
- Îmbunătățirea infrastructurii de turism, în special în zone care dispun de un potențial turistic valoros;

Lucrările de reabilitare/modernizare se vor desfășura pe amplasamentele existente identificate conform informațiilor primite de la beneficiar:

Deasemeni pentru consolidarea rolului culturii și al turismului durabil în dezvoltarea economică, incluziunea socială și inovarea socială pot viza următoarele tipuri de acțiuni:

- Îmbunătățirea infrastructurii de turism în zone cu potențial turistic valoros;
- Conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural;
- Acțiuni de creștere/ dezvoltare a capacității administrative a beneficiarilor.

În domeniul turismului, prin POR Centru 2021 – 2027, Axa 7 OS Creșterea rolului culturii și turismului în dezvoltarea economică, incluziunea socială și inovarea socială, vor fi sprijinite intervenții care asigură:

Acțiunea 1 - Dezvoltarea durabilă a comunităților rurale prin punerea în valoare a potențialului lor turistic natural și cultural

- Îmbunătățirea **infrastructurii de turism** în zone cu potențial turistic valoros;
- Conservarea, protecția și valorificarea durabilă a **patrimoniului cultural**;

În domeniul turismului sunt sprijinite intervenții care asigură:

- Dezvoltarea turismului practicat în stațiuni balneare, inclusiv prin investiții în rețele de captare și transport, crearea, reabilitarea și modernizarea bazelor de tratament, dezvoltarea de infrastructuri publice la scară mică pentru valorificarea atracțiilor turistice, amenajarea infrastructurii de agrement (muzeul apelor minerale, parcuri tematice), crearea de facilități pentru practicarea sportului;
- Dezvoltarea turismului practicat în stațiuni climaterice și balneoclimaterice, inclusiv prin amenajarea obiectivelor turistice naturale de utilitate publică, crearea/ modernizarea infrastructurilor conexe de utilitate publică;

- Dezvoltarea infrastructurii pentru turismului balnear și balneo – climateric în localitățile bogate în resurse naturale dar care nu au fost atestate ca stațiuni;
- Dezvoltarea turismului de agrement, inclusiv prin amenajarea de parcuri tematice;
- Promovarea și dezvoltarea de piste de biciclete pentru cicloturism;
- Îmbunătățirea accesului către obiectivele turistice naturale: amenajarea efectivă a traseului, amenajarea de puncte de observație și panoramă, amplasarea de panouri informative pe traseele turistice, amenajarea de adăposturi și refugii turistice dotate corespunzător pentru situații de urgență, amenajare via ferrata;
- Dezvoltarea infrastructurilor integrate cu rol în administrare, protejare, informare și exploatare turistică sustenabilă: modernizare, construire și dotare de noi baze Salvamont;
- Promovarea unor nișe turistice inovative.

În ceea ce privește conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural, sunt vizate în principal următoarele intervenții:

- Restaurarea, consolidarea, protecția și conservarea monumentelor istorice;
- Digitalizarea obiectivelor de patrimoniu restaurate, dotarea monumentelor istorice cu dispozitive pentru crearea realității virtuale și aplicații multimedia pentru tururi virtuale, crearea de platforme on-line pentru promovarea obiectivelor de patrimoniu, dezvoltarea sistemelor de bilete virtuale.

Acțiunea 2 - Creșterea incluziunii sociale a copiilor și tinerilor prin dezvoltarea activelor turistice publice și a serviciilor turistice adresate lor

Intervenții în infrastructura centrelor de agrement (tabere școlare): **a spațiilor de cazare, a spațiilor destinate pregătirii și servicii mesei**, precum și a infrastructurii pentru activități educaționale și de recreere (terenuri de sport, alte spații pentru activități sportive, săli de conferință/evenimente, etc).

Intervențiile menționate sunt complementare cu cele finanțate prin Planul Național Strategic, care oferă sprijin pentru agroturism în mediul rural, perfecționarea fermierilor în activitatea de agroturism și asigurarea serviciilor de calitate pentru oaspeți, prelucrarea produselor agricole pentru obținerea de alimente tradiționale consumate de turiști, furnizarea de servicii tradiționale de divertisment pentru turiști în mediul rural, restaurarea obiectivelor de patrimoniu de importanță locală etc.

Acestea sunt corelate totodată cu intervențiile sprijine prin Programul Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare, care finanțează stimularea accesului la finanțare al IMM-urilor din sectoarele de specializare inteligentă prin utilizarea Instrumentelor Financiare. Turismul este unul dintre aceste sectoare de specializare inteligentă în Regiunea Centru.

De asemenea, prin Programul Operațional Educație și Ocupare afacerile locale din domeniul turismului pot primi sprijin pentru participarea angajaților la programe de formare care vizează îmbunătățirea abilităților de bază și transversale, a competențelor antreprenoriale, precum și evaluarea și certificarea competențelor obținute în contexte informale sau nonformale.

Intervențiile menționate sunt complementare cu Programul Operațional Dezvoltare Durabilă, prin care sunt sprijinite intervențiile în protejarea, restaurarea și utilizarea sustenabilă a siturilor Natura 2000.

Domenii de intervenții aferente POR Centru 2021-2027, așa cum sunt descrise în Regulamentului Comun (versiunea feb 2021), vizează:

- Protecția, dezvoltarea și promovarea activelor turistice publice și a serviciilor turistice – *buget estimat alocat 5,852,658 euro – codul de intervenție 128*
- Protecția, dezvoltarea și promovarea patrimoniului cultural și a serviciilor culturale - *buget estimat alocat 7,300,350 euro – codul de intervenție 129*
- Protecția, dezvoltarea și promovarea patrimoniului natural și a eco-turismului, **altele decât siturile Natura 2000** - buget estimat alocat 8,111,500 euro – **codul de intervenție 130**

Din domeniile de intervenții mai sus prezentate, rezultă faptul că doar proiectele ce vizează codurile 128 sau 129 ar putea fi implementate în interiorul unor situri, în timp ce proiectele ce vizează codul de intervenție 130 privind protecția, dezvoltarea și promovarea patrimoniului natural și ecoturismul nu vor fi implementate în siturile Natura 2000.

1.2. Zgomot

Zgomotul reprezintă o componentă importantă a factorului stres și afectează nu doar populația umană, considerată a fi cea mai expusă, ci și speciile de animale sălbatice.

În cadrul POR, zgomotul va fi generat atât în fazele de execuție ale diferitelor proiecte propuse spre implementare, cât și în perioadele de operare. Toate activitățile care implică existența unor surse de zgomot amplasate în interiorul sau vecinătatea siturilor Natura 2000 pot genera impact negativ asupra speciilor de faună.

În perioada de construcție a proiectului, principalele surse de zgomot și vibrații sunt următoarele:

- funcționarea utilajelor de construcții;
- traficul pe drumurile tehnologice;
- manipularea materialelor.

Nu în ultimul rând trebuie ținut cont de faptul că sursele generatoare de zgomot sunt adesea generatoare și de vibrații. De altfel, toate activitățile care implică prezența umană în teren sunt generatoare de vibrații, cea mai mare parte a acestora putând fi resimțită de animale, în funcție de specie și de distanța față de sursa de generare.

În timpul perioadei de funcționare, principalele surse de zgomot sunt reprezentate de traficul auto.

1.3. Servicii suplimentare solicitate de implementarea POR

Implementarea proiectelor POR poate presupune realizarea unor servicii suplimentare de tipul dezafectare/ construcție/ dezvoltarea unor facilități conexe, ocuparea suplimentară a unor suprafețe de teren mai mari decât cele necesare investiției etc., ceea ce necesită identificarea modalităților în care accesarea acestor servicii suplimentare ar putea afecta integritatea ariilor naturale protejate de interes comunitar, în cazul în care acestea există pe teritoriul ariilor protejate, sau se găsesc în imediata lor vecinătate.

Ținând cont de diversitatea și gradul redus de detaliere al proiectelor care sunt incluse în POR, în acest moment este dificilă estimarea în totalitate a serviciilor suplimentare solicitate de implementarea proiectelor.

Din experiența acumulată, putem aprecia că proiectele de la Axa 1, care prevăd realizarea de noi obiective industriale cum ar fi, parcuri științifice și tehnologice sau parcuri industriale în domeniul RIS, se vor amplasa în zonele industriale ale localităților, sau pe amplasamentul fostelor zone industriale, abandonate în ultimii ani din cauza încetării activităților, care necesită dezafectare și reconstrucție a clădirilor precum și a sistemelor de alimentare cu apă și canalizare.

Deasemeni, aceste servicii ar putea apărea în cadrul proiectelor care presupun lucrări de infrastructură rutieră, modernizarea sau realizarea lucrărilor la rețelele de apă și canal, unde ar putea fi necesară și dezafectarea unor construcții existente, situate pe teritoriul ariilor protejate sau în vecinătatea acestora. Acest aspect va trebui analizat la nivel de proiect, de la caz la caz, în cadrul procedurilor de mediu (EA sau EIA la nivel de proiect).

Din punct de vedere al impactului asupra rețelei Natura 2000, considerăm că este necesar ca pentru oricare activități suplimentare ce derivă din implementarea proiectelor propuse să fie riguros analizată oportunitatea amplasării în imediata apropiere a ariilor naturale protejate de interes comunitar.

1.4. Durata construcției, funcționării, dezafectarea și eșalonarea perioadei de implementare a planului.

În această fază, nu putem aprecia durata construcției, funcționării, dezafectarea și eșalonarea perioadei de implementare a viitoarelor proiecte. Acestea vor fi determinate ulterior prin PUZ/DUD, prin studiile de fezabilitate și proiectele tehnice ce se vor executa pentru fiecare obiectiv în parte.

Facem precizarea că în absența unui calendar detaliat de implementare pentru toate obiectivele de investiții propuse prin POR, în prezentul studiu nu s-a putut ține cont de dinamica temporală a formelor de impact. S-au identificat o serie de indicatori de monitorizare și autoritățile competente de monitorizare a acestora, precum și frecvențele de monitorizare, însă fără a se cunoaște perioada de timp pentru acestea.

Singurul aspect pe care îl putem aprecia este cel privind funcționarea obiectivelor ce vor primi finanțare, pe care o apreciem ca fiind de minim 5 ani conform regulamentului de finanțare, sau nedereminată.

1.5. Descrierea proceselor tehnologice ale proiectului.

În această fază, nu există proiecte care să cuprindă procese tehnologice. Acestea vor fi detaliate ulterior prin documentațiile tehnice pentru fiecare proiect în parte.

Din analiza proiectelor propuse spre finanțare, ar putea exista proiecte de investiții care să cuprindă activități industriale, care prin funcționare să producă poluare chimică sau fizică și efecte de sinergism.

1.6. Activități care vor fi generate ca rezultat al implementării planului

Domeniile de dezvoltare pe care le include Programul Operațional Regional 2021 – 2027 vizează 9 direcții majore, și anume: dezvoltare economică, digitalizare, protecția mediului incluzând și eficiența energetică, infrastructura de transport, educație, cultură și turism și *asistență tehnică*.

În funcție de aceste domenii, au fost propuse 8 Axe prioritare și 12 Obiective specifice. Axa 9 nu prevede acțiuni ci urmărește asigurarea funcționării sistemului de management și creșterea capacității beneficiarilor

În ceea ce privește tipurile de activități care vor fi generate ca rezultat al implementării diferitelor proiecte incluse în POR, în funcție de domeniul de dezvoltare, acestea pot fi diverse și specifice fiecărui tip de proiect.

Activitățile generate de POR 2021 - 2027 cu potențial impact asupra mediului sunt;

1. Activitatea de construcții – montaj în perioada de implementare a proiectelor pentru:

- Reabilitare infrastructura rutieră
- Reabilitare/ construire infrastructura tehnico-edilitară
- Reabilitarea/construcția obiectivelor propuse

2. Activitatea de exploatare a obiectivelor finalizate.

3. Activitatea de dezafectare.

1.7. Caracteristicile PP existente, propuse sau aprobate, care pot genera impact cumulativ cu POR și care pot afecta ariile naturale protejate de interes comunitar

Principalele planuri și programe existente, propuse sau aprobate, ce ar putea genera un impact cumulativ cu POR 2021 - 2027, afectând astfel ariile natural protejate de interes comunitar, sunt cele din domeniul de transport.

În sectorul de transport, cel mai important plan la nivel național este Master Planul de Transport – Planul investițional pentru dezvoltarea infrastructurii de transport 2020-2030 ce prevede, de asemenea, o serie de proiecte de diferită amploare, de la proiecte ce presupun construcție de infrastructură nouă de transport, până la proiecte ce presupun lucrări de modernizare, reabilitare, consolidare a unor active existente (drumuri naționale, linii de cale ferată, consolidări de maluri, etc.).

2. INFORMATII PRIVIND ARIILE NATURALE PROTEJATE DE INTERES COMUNITAR AFECTATE DE IMPLEMENTAREA POR 2012- 2027

1.8. Identificarea proiectelor care se intersectează cu situri Natura 2000

În prezent, conform POR și a planșelor puse la dispoziție de ADR Centru, se cunosc numai locațiile unde vor fi implementate proiectele propuse prin POR și care ar putea avea impact asupra ariilor protejate pentru:

Axa 5 - O regiune accesibilă cu următoarele tipuri de operațiuni:

- legături rutiere secundare **modernizate și nou construite** către rețeaua rutieră și nodurile TEN-T (drumuri județene, drumuri expres, centuri ocolitoare cu statut de drum județean care asigură conectivitatea directă sau indirectă la rețeaua de bază – TEN-T) care au fost prioritizate la nivel regional în baza Hotărârii CDR Centru și confirmate de analiza Ministerului Transporturilor. Pentru acest tip de intervenție se va aplica un apel necompetitiv pe bază de portofoliu de proiecte prioritare.

Axa 7 – O regiune cu turism sustenabil cu următoarele tipuri de operațiuni:

Vor fi implementate două tipuri de acțiuni:

Actiunea 1 - Dezvoltarea durabilă a comunităților rurale prin punerea în valoare a potențialului lor turistic natural și cultural

- Îmbunătățirea **infrastructurii de turism** în zone cu potențial turistic valoros;
- Conservarea, protecția și valorificarea durabilă a **patrimoniului cultural**;

În domeniul turismului sunt sprijinite intervenții care asigură:

- Dezvoltarea turismului practicat în stațiuni balneare, inclusiv prin investiții în rețele de captare și transport, crearea, reabilitarea și modernizarea bazelor de tratament, dezvoltarea de infrastructuri publice la scară mică pentru valorificarea atracțiilor turistice, amenajarea infrastructurii de agrement (muzeul apelor minerale, parcuri tematice), crearea de facilități pentru practicarea sportului;
- Dezvoltarea turismului practicat în stațiuni climaterice și balneoclimaterice, inclusiv prin amenajarea obiectivelor turistice naturale de utilitate publică, crearea/ modernizarea infrastructurilor conexe de utilitate publică;
- Dezvoltarea infrastructurii pentru turismului balnear și balneo – climateric în localitățile bogate în resurse naturale dar care nu au fost atestate ca stațiuni;
- Dezvoltarea turismului de agrement, inclusiv prin amenajarea de parcuri tematice;
- Promovarea și dezvoltarea de piste de biciclete pentru cicloturism;

- Îmbunătățirea accesului către obiectivele turistice naturale: amenajarea efectivă a traseului, amenajarea de puncte de observație și panoramă, amplasarea de panouri informative pe traseele turistice, amenajarea de adăposturi și refugii turistice dotate corespunzător pentru situații de urgență, amenajare via ferrata;
- Dezvoltarea infrastructurilor integrate cu rol în administrare, protejare, informare și exploatare turistică sustenabilă: modernizare, construire și dotare de noi baze Salvamont;
- Promovarea unor nișe turistice inovative.

În ceea ce privește conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural, sunt vizate în principal următoarele intervenții:

- Restaurarea, consolidarea, protecția și conservarea monumentelor istorice;
- Digitalizarea obiectivelor de patrimoniu restaurate, dotarea monumentelor istorice cu dispozitive pentru crearea realității virtuale și aplicații multimedia pentru tururi virtuale, crearea de platforme online pentru promovarea obiectivelor de patrimoniu, dezvoltarea sistemelor de bilete virtuale.

Acțiunea 2 - Creșterea incluziunii sociale a copiilor și tinerilor prin dezvoltarea activelor turistice publice și a serviciilor turistice adresate lor

Intervenții în infrastructura centrelor de agrement (tabere școlare): **a spațiilor de cazare, a spațiilor destinate pregătirii și servicii mesei**, precum și a infrastructurii pentru activități educaționale și de recreere (terenuri de sport, alte spații pentru activități sportive, săli de conferință/evenimente, etc).

Axa 8 - O regiune atractivă cu OS e (i) favorizarea dezvoltării integrate sociale, economice și de mediu la nivel local și a patrimoniului cultural, turismului și securității în zonele urbane,

Tipurile de operațiuni pentru această axă, vor fi implementate în zonele urbane și nu vor afecta siturile Natura 2000:

- Regenerarea integrată a spațiilor publice urbane, inclusiv asigurarea sistemelor de securitate a cetățeanului prin: reabilitarea integrată a spațiilor publice din zone centrale și zone istorice, a spațiilor publice din interiorul ansamblurilor de locuințe colective; înființarea/ modernizarea/ extinderea spațiilor verzi de mici dimensiuni, spațiilor recreative, zonelor de agrement, locurilor de joacă, centrelor de activități sportive, ca parte a proiectelor de regenerare urbană; instalarea/ extinderea sistemelor de supraveghere video inteligente; modernizarea infrastructurii de iluminat și dezvoltarea unor sisteme energetice inteligente
- Conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural;
- Investiții în infrastructura din domeniul cultural;
- Îmbunătățirea infrastructurii de turism, în special în zone care dispun de un potențial turistic valoros;

În ce privește amplasamentele și suprafețele de teren de pe teritoriul ariilor protejate, ce ar putea fi afectate în urma implementării proiectelor de construcții drumuri expres, centuri ocolitoare cu statut de drum județean care asigură conectivitatea directă sau indirectă la rețeaua de bază – TEN-T) și pasaje, extinderi la 4 benzi, nu se pot estima fără existența proiectelor.

În aceeași situație se regăsește Axa 7 cu Acțiunea 2 a căror locții nu sunt cunoscute și nici nu pot fi estimate.

Aceste informații vor putea fi disponibile și cuantificate în momentul în care proiectele vor dispune de studii de fezabilitate și proiecte tehnice detaliate.

Pentru identificarea siturilor Natura 2000 potențial afectate de implementarea proiectelor prevăzute la axa 5 și axa 7, descrise mai sus, a fost realizată o analiză a proiectelor incluse în cele 2 domenii majore de dezvoltare. În cadrul analizei au fost luate în considerare următoarele date:

- Proiectele propuse pentru cele 2 domenii abordate, pentru care există planșe (puse la dispoziție de către beneficiar ADR Centru);
- Baza de date existentă pe site-ul Agenției Europene de Mediu (https://maps.eea.europa.eu/wab/ProtectedSites_EUNIS/) cu privire la SCI-urile și SPA-urile desemnate la nivel național și elementele protejate în cadrul acestora;
- Limitele siturilor Natura 2000, în proiecție Stereo 70 (format shapefile, actualizare 20 octombrie 2011), disponibile pe site-ul Ministerului Mediului și Pădurilor (http://www.mmediu.ro/protectia_naturii/protectia_naturii.htm) și suprapuse peste hărți GIS al teritoriului României.
- Proiecte de infrastructură Master Planul General de Transport <https://www.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=4e84b8ff37de48c6a001c0bae9974693>

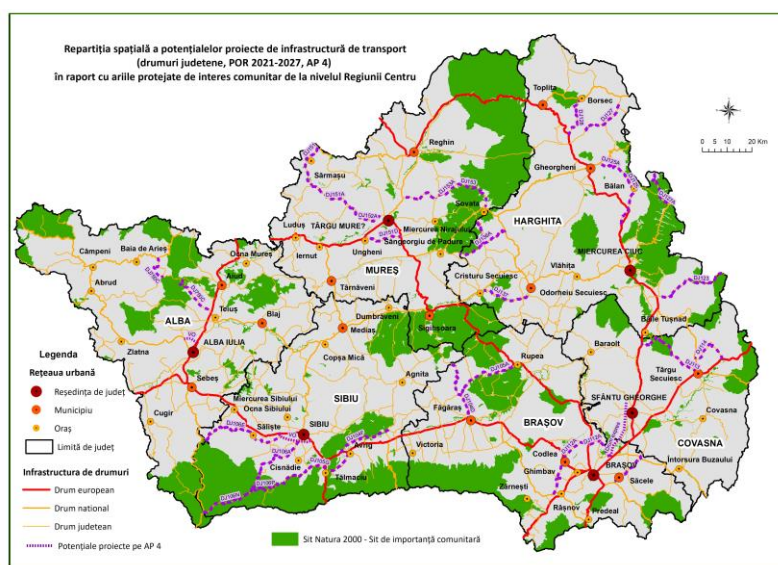
Analiza a fost realizată pe trei planuri:

- Identificarea elementelor de infrastructură a Drumurilor Județene propuse pentru reabilitare care intersectează situri Natura 2000.
- Identificarea proiectelor de infrastructură a Drumurilor Județene propuse pentru reabilitare care nu intersectează situri Natura 2000, dar a căror localizare indicativă se găsește la distanțe mai mici de 1 km de limitele SCI-urilor și SPA-urilor.
- Identificarea proiectelor de reabilitare a stațiunilor balneoclimaterice situate în interiorul siturilor Natura 2000.

1.9. Drumuri județene care trec prin sau la limita ariilor protejate

NR. CTR.	DJ CARE NU TREC PRIN ARII PROTEJATE	NR. CTR.	DJ CARE TREC PRIN/ LIMITA ARIILOR PROTEJATE	ZONA PROTEJATA
1	DJ 151	1	DJ 153	Dealurile Târnavelor și Valea Nirajului (ROSPA0028)
2	DJ 151A	2	DJ 136 A	Dealurile Târnavelor și Valea Nirajului (ROSPA0028)
3	DJ 152A	3	DJ 127 A	Dealurile Târnavelor și Valea Nirajului (ROSPA0028)
4	DJ 151D	4	DJ 123	Tinovul Apa Lina - Honcsok (ROSCI0241)
5	DJ 125 A	5	DJj 153 A	Dealurile Târnavelor și Valea Nirajului (ROSPA0028)
6	DJ 125	6	DJ 137	Porumbeni (ROSCI0357)
7	DJ 114	7	DJ 113	Munții Bodoc Baraolt (ROSPA0082) Munții Bodoc Baraolt (ROSPA0082)
8	DJ 140 D	8	DJ 105 A	Hârțibaciu Sud - Est (ROSCI0303) Podisul Hartibaciu

				(ROSPA0099)
9	DJ 106 E	9	DJ 106 A	Frumoasa (ROSCI0085) Frumoasa (ROSPA0043)
10	DJ 104 D	10	DJ 106 N	Parcul Natural Cindrel (rezervație) Frumoasa (ROSCI0085) Frumoasa (ROSPA0043)
11	DJ 112 A	11	DJ 106 P	Frumoasa (ROSCI0085) Frumoasa (ROSPA0043)
12	DRUM EXPRES	12	DJ 105 G	Frumoasa (ROSCI0085) Frumoasa (ROSPA0043)
13	CENTURA BRAȘOV	13	DJ 104 F	Avrig - Scorei - Făgăraș (ROSPA0003)
14	DJ 114	14	DJ 113	Ciomad - Balványos (ROSCI0037) Munții Bodoc Baraolt (ROSPA0082)

1.10. Drumuri județene care nu se intersectează cu situri Natura 2000

NR. CTR.	Nume Drum Județean
1	DJ 151
2	DJ 151A
3	DJ 152A
4	DJ 151D
5	DJ 125 A
6	DJ 125
7	DJ 114
8	DJ 140 D
9	DJ 106 E
10	DJ 104 D
11	DJ 112 A
12	DRUM EXPRES
13	CENTURA BRAȘOV
14	DJ 114

1.11. Stațiuni balneare și balneoclimaterice

În Regiunea Centru se găsește cea mai mare densitate de stațiuni turistice și balneoclimaterice din România. Apele minerale cu proprietăți terapeutice, lacurile bogate în săruri minerale, lacurile din fostele saline, mofetele, nămolurile, turba, aerul puternic ozonificat (bogat în aerosoli rășinoși și ioni negative), constituie cei mai importanți factori curativi naturali.

Proprietățile deosebite și valoarea terapeutică a izvoarelor au fost remarcate încă din Evul Mediu, iar la începutul secolului XIX s-au făcut primele studii și observații științifice asupra lor și a început construcția primelor stabilimente pentru tratament. Începând cu sfârșitul secolului XIX s-au dezvoltat mai multe stațiuni balneare sau balneoclimaterice, cele mai importante dintre acestea fiind cele de la Sovata, Covasna, Băile Tușnad, Predeal, Balvanyos, Malnaș, Vâlcele, Praid, Borsec, Băile Homorod, Harghita Băi, Izvoru Mureșului, Lacu Roșu, Ocna Sibiului, Bazna. După anul 1989, multe dintre aceste stațiuni au intrat în declin, structurile de cazare și bazele de tratament au intrat într-un proces de uzură morală și degradare fizică, unele dintre ele fiind chiar abandonate. În ultimii ani s-au derulat mai multe proiecte vizând reabilitarea și modernizarea stațiilor din Regiunea Centru, impactul pozitiv al acestor proiecte fiind deja vizibil.

1. Sovata - este una din cele mai importante stațiuni balneare din România. Situată la o distanță de 60 km față de municipiul Târgu Mureș, în depresiunea Praid-Sovata. Pe lângă infrastructura complexă de tratament, stațiunea Sovata dispune de multiple posibilități de agrement, inclusiv în anotimpul rece, aici fiind amenajate două pârtii de schi.
2. Covasna. Una din cele mai importante stațiuni balneare din România.
3. Băile Tușnad. Stațiune de importanță națională recomandată pentru tratarea unor diverse afecțiuni. Stațiunea dispune de pârtii de schi
4. Ocna Sibiului. Stațiune balneară și de agrement.
5. Praid. Stațiune balneară pentru tratarea bolilor aparatului respirator. În interiorul salinei se găsesc un muzeu, o biserică, o cramă. Pe timpul iernii funcționează 2 pârtii de schi.
6. Borsec. Una din cele mai vechi și renumite stațiuni balneoclimaterice din Europa Centrală și de Est, situată în depresiunea cu același nume.
7. Harghita Băi. Stațiune balneară. Pârtii de schi
8. Băile Homorod. Stațiune balneară. Pârtii de schi
9. Balvanyos. Stațiune balneară de importanță locală
10. Malnaș. Stațiune balneară de importanță locală
11. Bazna. Stațiune balneară recomandată situată în nord-vestul județului Sibiu
12. Miercurea Sibiului. Stațiune balneoclimaterică sezonieră de interes local

Stațiuni turistice de interes național		Arii protejate
Localitate	Judet	
Poiana Brașov	Brașov	
Predeal	Brașov	
Râșnov	Brașov	
Covasna	Covasna	

Băile Tușnad	Harghita	
Borsec	Harghita	
Sovata	Mureș	Călimani - Gurghiu (ROSCI0019)

Stațiuni turistice de interes local		
Localitate	Judet	Arii protejate
Albac	Alba	Parcul National Apuseni ROSCI0002
Arieșeni	Alba	Parcul National Apuseni ROSCI0002
Balványos	Covasna	Ciomad - Balványos (ROSCI0037)
Lacu Roșu	Harghita	Cheile Bicazului - Hășmaș (ROSCI0027)
Zona Băile Banffy (municipiul Toplița)	Harghita	Cascada de apă termală (rezervație)
Cârțișoara	Sibiu	Munții Făgăraș (ROSCI0122)

1.12. Prezentare generala a siturilor Natura 200 și a cadrului legislativ

Rețeaua Natura 2000 este cea mai mare rețea ecologică de arii naturale protejate din lume, constituită în anul 1992, și care cuprinde situri de importanță comunitară (SCI, desemnate pentru protecția habitatelor și a speciilor din Anexele I și II a Directivei Habitare) și situri de protecție specială avifaunistică (SPA, desemnate pentru protecția speciilor de păsări din Anexa I a Directivei Păsări).

În totalitatea sa, rețeaua Natura 2000 pune sub protecție habitatele și speciile sălbatice de floră și fauna existente pe teritoriul Uniunii Europene care sunt considerate rare, au un areal restrâns sau puternic fragmentat sau sunt amenințate cu dispariția, în același timp acestea acționând și ca o “umbrelă” pentru protejarea altor specii și habitate care nu se regăsesc în Anexele I sau II ale Directivei Habitare sau Anexa I a Directivei Păsări. Mai mult decât atât, rețeaua ecologică Natura 2000 a fost constituită nu doar pentru protejarea speciilor și habitatelor, ci și pentru menținerea diversității capitalului natural, promovarea activităților tradiționale și dezvoltarea durabilă pe termen lung.

Rețeaua Natura 2000 a fost instituită în baza a două Directive ale Uniunii Europene care reglementează modul de selectare, desemnare și protecție a habitatelor, speciilor și siturilor:

- Directiva Păsări — Directiva Consiliului 79/409/CEE privind conservarea păsărilor sălbatice, abrogată și înlocuită în 2009 cu Directiva 2009/147/CE, cuprinde 7 Anexe, în Anexa I fiind enumerate specii pentru care se impun măsuri speciale de conservare a habitatelor acestora, în scopul de a li se asigura supraviețuirea și reproducerea în aria de răspândire;
- Directiva Habitare — Directiva Consiliului 92/43/CEE privind conservarea habitatelor natural și a speciilor de floră și faună sălbatice, cuprinde 6 anexe, în Anexa I fiind enumerate tipurile de habitate naturale de interes comunitar (inclusiv prioritare) pentru a căror conservare este necesară desemnarea unor arii speciale de conservare, în timp ce în Anexa II sunt enumerate speciile de faună și floră sălbatică de interes comunitar (inclusiv prioritare) pentru conservarea cărora este necesară desemnarea unor arii speciale de conservare.

- Ordonanța de Urgență nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 49/2011 cu modificările și completările ulterioare, transpune în legislația românească cele două Directive europene, figurând, pe lângă speciile enumerate în directive, care se găsesc pe teritoriul țării noastre, și acele speciile considerate importante pentru România, care necesită un regim special de protecție.

De asemenea, OUG nr. 57/2007 conține o anexă suplimentară (Anexa 4B) în care sunt prezentate speciile de interes național care necesită protecție strictă.

Acoperirea geografică a rețelei Natura 2000 în România

În anul 2007, România a desemnat 381 de situri Natura 2000, dintre care 108 arii de protecție specială avifaunistică (SPA-uri), acoperind 11,89% din suprafața țării și 273 situri de importanță comunitară (SCI-uri), acoperind 13,21% din suprafața țării. Acoperirea totală a propunerilor de situri Natura 2000 (SCI + SPA) era, la acel moment, de 17,84% din suprafața țării.

În anul 2011, această suprafață a fost extinsă la 531 de situri Natura 2000. Astfel, până în momentul de față, în România au fost desemnate 148 de SPA-uri, a căror suprafață totală reprezintă 3.694.394,291 ha (15,5% din suprafața țării) și 383 de SCI-uri, însumând o suprafață de 4.152.152,607 ha (17,42% din suprafața țării). Rețeaua Natura 2000 a ajuns să cumuleze în momentul de față un procent de aproximativ 23% din suprafața țării.

Acoperire biogeografică în Regiune Centru

Dintre cele nouă regiuni biogeografice existente în Uniunea Europeană, în Regiunea Centru se găsesc două:

- Continentală — cuprinde zonele centrale, sudice și nord-estice ale României, în mare parte agricole;
- Alpină - cuprinde Lanțul Carpat, unde trăiește un procent semnificativ din populația de carnivore mari a Europei (urs, lup, râs);

Conform Formulelor Standard Natura 2000 actualizate la nivelul anului 2016, cele mai multe situri de importanță comunitară (SCI) din țara noastră se găsesc în regiunea biogeografică continentală (51%), urmată de regiunea alpină (28%) și cea stepică (11%), cele mai puține fiind regăsite în regiunea pontică.

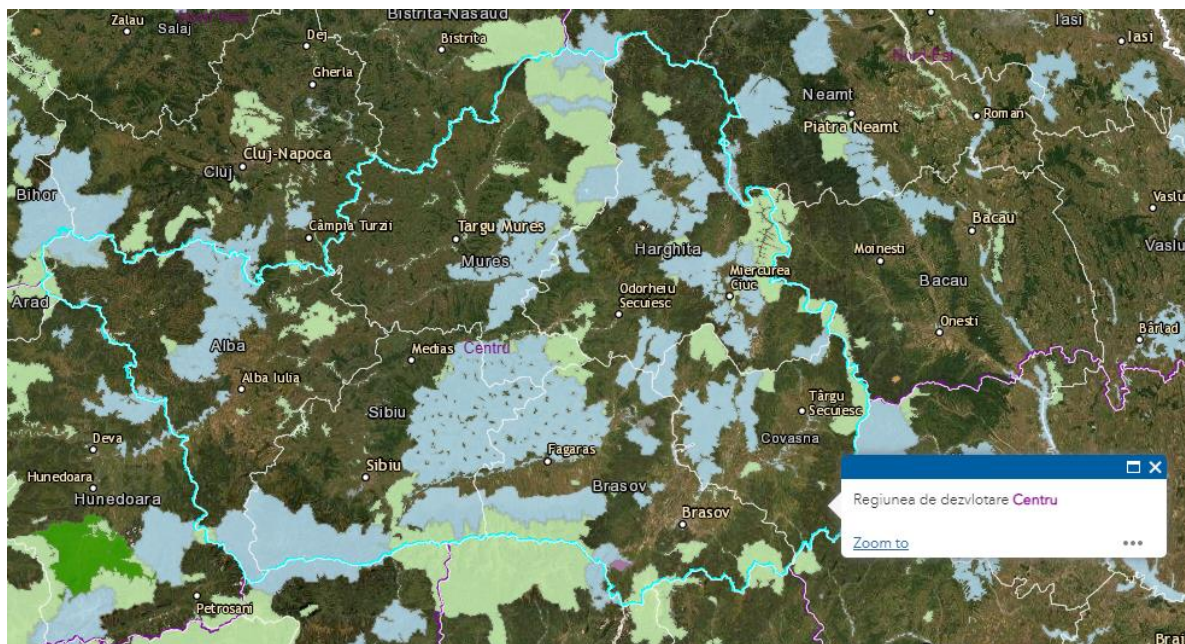
1.13. Informații generale privind rețeaua natura 2000 în Regiunea Centru

Conform statisticilor, siturile Natura 2000 din Regiunea Centru, ocupă o suprafață de 1.336.863,68 ha.

Suprafețele detaliate pe județe, au fost prezentate în RM POR 2021 – 2027, conform sursei de pe siteul ANPM [Clearinghouse Mechanism for the Rio Conventions](https://biodiversitate.mmediu.ro/rio/natura2000/stats?text=regiuni&compute=area&nuts2=RO) Implementation in Romania:

<https://biodiversitate.mmediu.ro/rio/natura2000/stats?text=regiuni&compute=area&nuts2=RO>

07

Sursa <https://www.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=4e84b8ff37de48c6a001c0bae9974693>

Habitate prioritare protejate prin rețeaua de situri de importanță comunitară (SCI), parte integrantă a rețelei Natura 2000 în România

Cod habitat	Denumire
91E0*	*Păduri aluviale cu <i>Alnus glutinosa</i> și <i>Fraxinus excelsior</i> (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae)
1150*	*Lagune și golfuri cu bancuri de nisip
1530*	* Stepe și mlaștini sărăturate panonice
2130*	*Dune fixate cu vegetație herbacee perenă (dune gri)
2340*	* Stepe și mlaștini sărăturate panonice
31A0*	*Izvoare termale din Transilvania acoperite de lotuși
4070*	*Tufărișuri cu <i>Pinus mugo</i> și <i>Rhododendron hirsutum</i> (Mugo- Rhododendretum hirsuti)
40A0*	*Tufărișuri subcontinentale peri-panonice
40C0*	*Tufărișuri de foioase ponto-sarmatice
6120*	*Pajiști calcaroase pe nisipuri xerice; pajiști xerofile calcaroase pe nisip
6230*	*Pajiști bogate în specii de <i>Nardus</i> , pe substraturile silicioase ale zonelor muntoase
6240*	*Pajiști stepice subpanonice

62C0*	*Stepe ponto-sarmatice
7110*	*Turbării active
7210*	*Mlaștini calcaroase cu <i>Cladium mariscus</i> și specii de <i>Caricion davallianae</i>
7220*	*Izvoare petrifiante cu formare de travertin (<i>Cratoneurion</i>)
7240*	*Vegetație pionieră alpină cu <i>Caricion bicoloris-atrofuscus</i>
8160*	* Grohotișuri medioeuropene calcaroase ale etajelor montane
91AA*	*Păduri estice de stejar alb
91D0*	*Turbării împădurite
91I0*	*Vegetație de silvostepă eurosiberiană cu <i>Quercus</i> spp.
9530*	*Păduri sub-mediteraneene de pin cu pin negru endemic
1340	* Pajiști sărăturate continentale
1530	* Stepe și mlaștini sărăturate panonice și ponto-sarmatice
6110	*Pajiști rupicole calcaroase sau bazofile cu <i>Alyso-Sedion albi</i>
6210	*Pajiști uscate seminaturale și faciesuri de acoperire cu tufișuri pe substrat calcaros (*
6220	* Pseudostepe cu iarbă și plante anuale de <i>Thero-Brachypodietea</i>
6250	* Pajiști stepice panonice pe loess
6260	* Pajiști panonice nisipoase Stepe panonice pe nisipuri
9180	* Păduri de pantă, grohotiș sau ravene cu <i>Tilio-Acerion</i>
91H0	* Păduri panonice cu <i>Quercuspubescens</i>
91X0	* Păduri de fag dobrogene

Pe teritoriul Regiunii 7 Centru există un număr de 48 de habitate.

1. Păduri dacice de fag (10)
2. Păduri de fag de tip *Luzulo-Fagetum* (9)
3. Păduri aluviale cu *Alnus glutinosa* și *Fraxinus excelsior* (9)
4. Tufărișuri alpine și boreale (8)
5. Păduri acidofile de *Picea abies* din regiunea montană (8)
6. Comunități de liziera cu ierburi înalte higrofile de la nivelul câmpiilor, până la cel montan și alpin (7)
7. Fanețe montane (7)
8. Păduri de fag de tip *Asperulo-Fagetum* (7)
9. Vegetație herbacee de pe malurile râurilor montane (6)
10. Pajiști calcifile alpine și subalpine (6)
11. Grohotișuri calcaroase și de șisturi calcaroase din etajul montan până în cel alpin (6)
12. Peșteri în care accesul publicului este interzis (6)
13. Păduri medio-europene de fag din *Cephalanthero-Fagion* (6)
14. Păduri de stejar cu carpen de tip *Galio-Carpinetum* (6)
15. Păduri din *Tilio-Acerion* pe versanți abrupti, grohotișuri și ravene (6)
16. Vegetație lemnoasă cu *Myricaria germanica* de-a lungul râurilor montane (5)
17. Tufărișuri cu *Pinus mugo* și *Rhododendron myrtifolium* (5)
18. Pajiști montane de *Nardus bogate* în specii pe substraturi silicioase (5)
19. Versanți stâncosi cu vegetație chasmofitică pe roci calcaroase (5)

20. Păduri relictare de *Pinus sylvestris* pe substrat calcaros (5)
21. Păduri dacice de stejar și carpen (5)
22. Tufărișuri cu specii sub-arctice de salix (4)
23. Pajiști boreale și alpine pe substrat silicios (4)
24. Pajiști cu *Molinia* pe soluri calcaroase, turboase sau argiloase (4)
25. Versanți stâncoși cu vegetație chasmofitică pe roci silicioase (4)
26. Păduri de *Larix decidua* și/sau *Pinus cembra* din regiunea montană (4)
27. Vegetație lemnoasă cu *Salix eleagnos* de-a lungul râurilor montane (3)
28. Cursuri de apă din zonele de câmpie, până la cele montane, cu vegetație din *Ranuncion fluitantis* și *Callitricho-Batrachion* (3)
29. Comunități rupicole calcifile sau pajiști bazifite din *Alyso-Sedion albi* (3)
30. Pajiști aluviale din *Cnidion dubii* (3)
31. Pajiști de altitudine joasă (3)
32. Turbării active (3)
33. Grohotișuri silicioase din etajul montan până în cel alpin (3)
34. Grohotișuri medio-europene calcaroase ale etajelor colinar și montan (3)
35. Tufărișuri subcontinentale peri-panonice (2)
36. Pajiști panonice de stâncării (2)
37. Pajiști uscate seminaturale și faciesuri cu tufărișuri pe substrat calcaros (2)
38. Mlaștini turboase de tranziție și turbării oscilante (2)
39. Izvoare petrifiante cu formare de travertin (2)
40. Formațiuni pioniere alpine din *Caricion bicoloris atrofuscae* (2)
41. Vegetație de silvostepa eurosiberiană cu *Quercus* spp. (2)
42. Lacuri eutrofe naturale cu vegetație tip *Magnopotamion* sau *Hydrocharition* (1)
43. Lacuri distrofe și iazuri (1)
44. Tufărișuri uscate europene (1)
45. Pajiști stepice subpanonice (1)
46. Turbării degradate capabile de regenerare naturală (1)
47. Comunități depresionare din *Rhynchosporion* pe substraturi turboase (1)
48. Mlaștini alcaline (1)

Specii prioritare protejate prin rețeaua de situri de importanță comunitară (SCI), parte integrantă a rețelei Natura 2000 în România

Cod specie	Grup	Denumire științifică
4070	Plante	<i>Campanula serrata</i> *
2170	Plante	<i>Ferula sadleriana</i> *
4110	Plante	<i>Pulsatilla pratensis subsp. hungarica</i> *
-	Plante	<i>Dianthus diutinus</i> *
-	Plante	<i>Salicornia veneta</i> *
4087	Plante	<i>Serratula lycopifolia</i> *
1093	Nevertebrate	<i>Austropotamobius torrentium</i> *
1078	Nevertebrate	<i>Callimorpha quadripunctaria</i> *

1084	Nevertebrate	<i>Osmoderma eremita</i> *
-	Nevertebrate	<i>Phryganophilus ruficollis</i> *
4024	Nevertebrate	<i>Pseudogaurotina excellens</i> *
1087	Nevertebrate	<i>Rosalia alpina</i> *
4039	Nevertebrate	<i>Nymphalis vaualbum</i> *
4036	Nevertebrate	<i>Leptidea morsei</i> *
4056	Nevertebrate	<i>Anisus vorticulus</i> *
4121	Reptile	<i>Vipera ursinii rakosiensis</i> *
1352	Mamifere	<i>Canis lupus</i> *
1356	Mamifere	<i>Mustela lutreola</i> *
1354	Mamifere	<i>Ursus arctos</i> *
-	Mamifere	<i>Monachus monachus</i> *
-	Mamifere	<i>Bison bonasus</i> *
1355	Mamifere	<i>Lutra lutra</i> *
2612	Mamifere	<i>Microtus tatricus</i> *

Speciile de păsări din Anexa I a Directivei Păsări sunt protejate prin rețeaua de situri de protecție specială avifaunistică. În total un număr de 105 specii de păsări fac obiectul măsurilor de conservare speciale privind habitatul, în scopul asigurării supraviețuirii și reproducerii lor în arealul de distribuție natural.

Gavia stellata *Branta ruficollis* *Falco biarmicus* *Numenius tenuirostris* *Picus canus* *Gavia arctica* *Tadorna ferruginea* *Falco rusticolus* *Tringa glareola* *Dryocopus martius* *Gavia immer* *Marmaronetta angustirostris* *Falco peregrinus* *Xenus cinereus* *Dendrocopos major canariensis* *Podiceps auritus* *Aythya nyroca* *Bonasa bonasia* *Phalaropus lobatus* *Dendrocopos major thanneri* *Pterodroma madeira* *Mergus albellus* *Lagopus mutus* *Larus melanocephalus* *Dendrocopos syriacus* *Pterodroma feae* *Oxyura leucocephala* *Lagopus mutus* *Larus genei* *Dendrocopos medius* *Bulweria bulwerii* *Pernis apivorus* *Tetrao tetrix* *tetrix* *Larus audouinii* *Dendrocopos leucotos* *Calonectris diomedea* *Elanus caeruleus* *Tetrao urogallus* *Gelochelidon nilotica* *Picoides tridactylus* *Puffinus puffinus* *Milvus migrans* *Alectoris graeca* *Sterna caspia* *Chersophilus duponti* *Puffinus assimilis* *Milvus milvus* *Alectoris graeca* *Sterna sandvicensis* *Melanocorypha calandra* *Pelagodroma marina* *Haliaeetus albicilla* *Alectoris barbara* *Sterna dougallii* *Calandrella brachydactyla* *Hydrobates pelagicus* *Gypaetus barbatus* *Perdix perdix italica* *Sterna hirundo* *Galerida theklae* *Oceanodroma leucorhoa* *Neophron percnopterus* *Perdix perdix hispaniensis* *Sterna paradisaea* *Lullula arborea* *Oceanodroma castro* *Gyps fulvus* *Porzana porzana* *Sterna albifrons* *Anthus campestris* *P. aristotelis desmarestii* *Aegyptius monachus* *Porzana parva* *Chlidonias hybridus* *Troglodytes troglodytes* *Phalacrocorax pygmeus* *Circaetus gallicus* *Porzana pusilla* *Chlidonias niger* *Luscinia svecica* *Pelecanus onocrotalus* *Circus aeruginosus* *Crex crex* *Uria aalge ibericus* *Saxicola dacotiae* *Pelecanus crispus* *Circus cyaneus* *Porphyrio porphyrio* *Pterocles orientalis* *Oenanthe leucura* *Botaurus stellaris* *Circus macrourus* *Fulica cristata* *Pterocles alchata* *Acrocephalus melanopogon* *Ixobrychus minutus* *Circus pygargus* *Turnix sylvatica* *Columba palumbus azorica* *Acrocephalus paludicola* *Nycticorax nycticorax* *Accipiter gentilis arrigonii* *Grus grus* *Columba trocaz* *Hippolais olivetorum* *Ardeola ralloides* *Accipiter nisus* *Tetrax tetrax* *Columba bollii* *Sylvia sarda* *Egretta garzetta* *Accipiter brevipes* *Chlamydotis undulata* *Columba junoniae* *Sylvia undata* *Egretta alba* *Buteo rufinus* *Otis tarda* *Bubo bubo* *Sylvia rueppelli* *Ardea purpurea* *Aquila pomarina* *Himantopus himantopus* *Nyctea*

scandiaca Sylvia nisoria Ciconia nigra Aquila clanga Recurvirostra avosetta Surnia ulula Ficedula parva Ciconia ciconia Aquila heliaca Burhinus oedicephalus Glaucidium passerinum Ficedula semitorquata Plegadis falcinellus Aquila adalberti Cursorius cursor Strix nebulosa Ficedula albicollis Platalea leucorodia Aquila chrysaetos Glareola pratincola Strix uralensis Sitta krueperi Phoenicopterus ruber Hieraaetus pennatus Charadrius morinellus Asio flammeus Sitta whiteheadi Cygnus bewickii Hieraaetus fasciatus Pluvialis apricaria Aegolius funereus Lanius collurio Cygnus cygnus Pandion haliaetus Hoplopterus spinosus Caprimulgus europaeus Lanius minor Anser albifrons flavirostris Falco naumanni Philomachus pugnax Apus caffer Pyrrhocorax pyrrhocorax Anser erythropus Falco columbarius Gallinago media Alcedo atthis Fringilla coelebs Branta leucopsis Falco eleonorae Limosa lapponica Coracias garrulus Fringilla teydea Pyrrhula murina Bucanetes githagineus Loxia scotica Emberiza cineracea Emberiza caesia Emberiza hortulana

Pe teritoriul Regiunii Centru există un număr de 100 de specii protejate.

Număr de specii și exemplare protejate la nivelul Regiunii Centru

Bombina variegata (51)	Anguis fragilis (13)	Parnassius mnemosyne (9)
Triturus cristatus (37)	Vipera berus (13)	Euphydryas aurinia (9)
* Ursus arctos (30)	Iris aphylla ssp. hungarica (13)	* Callimorpha quadripunctaria (9)
* Canis lupus (28)	* Circus aeruginosus (13)	Rhodeus sericeus amarus (9)
* Lutra lutra (24)	* Bonasa bonasia (13)	Lacerta viridis (9)
Lynx lynx (21)	* Lullula arborea (13)	Elaphe longissima (9)
Triturus vulgaris ampelensis (20)	Hyla arborea (12)	Triturus alpestris (9)
Rana temporaria (19)	Coronella austriaca (12)	Cervus elaphus (9)
Myotis myotis (19)	Capreolus capreolus (12)	Echium russicum (9)
Rhinolophus hipposideros (18)	Pholidoptera transsylvanica (12)	Crambe tataria (9)
Ligularia sibirica (18)	* Ciconia nigra (12)	Aegolius funereus (9)
* Lanius collurio (18)	Circaetus gallicus (12)	Alcedo atthis (9)
Lacerta agilis (17)	* Falco peregrinus (12)	Rhinolophus ferrumequinum (8)
Salamandra salamandra (17)	* Dendrocopos medius (12)	Castor fiber (8)
Dryocopus martius (17)	* Rosalia alpina (11)	Galanthus nivalis (8)
Barbus meridionalis (16)	Bombina bombina (11)	Tozzia carpathica (8)
* Pernis apivorus (16)	Rana dalmatina (11)	Tachybaptus ruficollis (8)
Crex crex (16)	Felis silvestris (11)	Falco subbuteo (8)
Triturus montandoni (15)	Cypripedium calceolus (11)	Larus ridibundus (8)
* Strix uralensis (15)	* Campanula serrata (11)	Euphydryas maturna (7)
* Caprimulgus europaeus (15)	* Circus cyaneus (11)	Rana arvalis (7)
* Picus canus (15)	Lycaena dispar (10)	Myotis bechsteini (7)
* Ficedula parva (15)	Sabanejewia aurata (10)	Plecotus auritus (7)
Ficedula albicollis (15)	Bufo viridis (10)	Martes martes (7)
Lucanus cervus (14)	Podarcis muralis (10)	Gobio kessleri (7)
Emys orbicularis (14)	Arnica montana (10)	Colias myrmidone (7)
Ciconia ciconia (14)	Anas platyrhynchos (10)	Chilostoma banaticum (7)
* Aquila pomarina (14)	Aquila chrysaetos (10)	Podiceps cristatus (7)
Bubo bubo (14)	Lanius minor (10)	Phalacrocorax carbo (7)
* Dendrocopos leucotos (14)	* Dendrocopos syriacus (10)	Nycticorax nycticorax (7)
Cottus gobio (13)	Ardea cinerea (7)	* Egretta alba (7)

Myotis blythii (13)	Anas crecca (7)	Aythya fuligula (7)
Barbastella barbastellus (13)	Anas querquedula (7)	Accipiter nisus (7)
Bufo bufo (13)	* Pseudogaurotina excellens	* Nymphalis vaualbum

* **Specii protejate incluse în Anexa 1**

Pe teritoriul Regiunii Centru au fost declarate 128 situri NATURA 2000, dintre care:

- 102 Situri de Importanță Comunitară (SCI)
- 26 Arii de Protecție Specială Avifaunistică (SPA)

Situri de Importanță Comunitară și descrierea acestora pot fi consultate pe linkul următor:

<https://biodiversitate.mmediu.ro/rio/natura2000/search?type=sci&nuts2=RO07>

1. ROSCI0001 - Aninișurile de pe Târlung - Ordinul ministrului nr. 1964/2007
2. ROSCI0002 - Apuseni - Ordinul ministrului nr. 1964/2007
3. ROSCI0004 - Băgău - Ordinul ministrului nr. 1964/2007
4. ROSCI0007 - Bazinul Ciucului de Jos - Ordinul ministrului nr. 1964/2007
5. ROSCI0013 - Bucegi - Ordinul ministrului nr. 1964/2007
6. ROSCI0019 - Călimani - Gurghiu - Ordinul ministrului nr. 1964/2007
7. ROSCI0027 - Cheile Bicazului - Hășmaș - Ordinul ministrului nr. 1964/2007
8. ROSCI0029 - Cheile Glodului, Cibului și Măzii - Ordinul ministrului nr. 1964/2007
9. ROSCI0036 - Cheile Vârghișului - Ordinul ministrului nr. 1964/2007
10. ROSCI0037 - Ciomad - Balványos - Ordinul ministrului nr. 1964/2007
11. ROSCI0038 - Ciucaș - Ordinul ministrului nr. 1964/2007
12. ROSCI0040 - Coasta Lunii - Ordinul ministrului nr. 1964/2007
13. ROSCI0047 - Creasta Nemirei - Ordinul ministrului nr. 1964/2007
14. ROSCI0051 - Cușma - Ordinul ministrului nr. 1964/2007
15. ROSCI0055 - Dealul Cetății Lempeș - Mlaștina Hărman - Ordinul ministrului nr. 1964/2007
16. ROSCI0056 - Dealul Ciocaș - Dealul Vițelul - Ordinul ministrului nr. 1964/2007
17. ROSCI0079 - Fânațele de pe Dealul Corhan - Săbed - Ordinul ministrului nr. 1964/2007
18. ROSCI0085 - Frumoasa - Ordinul ministrului nr. 1964/2007
19. ROSCI0087 - Gradiștea Muncelului - Cioclovina - Ordinul ministrului nr. 1964/2007
20. ROSCI0090 - Harghita Madaraș - Ordinul ministrului nr. 1964/2007
21. ROSCI0091 - Herculian - Ordinul ministrului nr. 1964/2007
22. ROSCI0093 - Insulele Stepice Șura Mica - Slimnic - Ordinul ministrului nr. 1964/2007
23. ROSCI0100 - Lacurile Fărăgău - Glodeni - Ordinul ministrului nr. 1964/2007

24. ROSCI0102 - Leaota - Ordinul ministrului nr. 1964/2007
25. ROSCI0111 - Mestecănișul de la Reci - Ordinul ministrului nr. 1964/2007
26. ROSCI0112 - Mlaca Tătarilor - Ordinul ministrului nr. 1964/2007
27. ROSCI0113 - Mlaștina după Lunca - Ordinul ministrului nr. 1964/2007
28. ROSCI0116 - Molhașurile Căpățânei - Ordinul ministrului nr. 1964/2007
29. ROSCI0118 - Movilele de la Păucea - Ordinul ministrului nr. 1964/2007
30. ROSCI0119 - Muntele Mare - Ordinul ministrului nr. 1964/2007
31. ROSCI0120 - Muntele Tâmpa - Ordinul ministrului nr. 1964/2007
32. ROSCI0121 - Muntele Vulcan - Ordinul ministrului nr. 1964/2007
33. ROSCI0122 - Munții Făgăraș - Ordinul ministrului nr. 1964/2007
34. ROSCI0130 - Oituz - Ojdula - Ordinul ministrului nr. 1964/2007
35. ROSCI0132 - Oltul Mijlociu - Cibin - Hârtibaciu Ordinul ministrului nr. 1964/2007
36. ROSCI0137 - Pădurea Bogații Ordinul ministrului nr. 1964/2007
37. ROSCI0143 - Pădureade gorun și stejar de la Dosul Fânașului Ordinul ministrului nr. 1964/2007
38. ROSCI0144 - Pădureade gorun și stejar de pe Dealul Purcărețului Ordinul ministrului nr. 1964/2007
39. ROSCI0147 - Pădureade stejar pufos de la Mirăslău Ordinul ministrului nr. 1964/2007
40. ROSCI0148 - Pădureade stejar pufos de la Petiș Ordinul ministrului nr. 1964/2007
41. ROSCI0154 - Pădurea Glodeni Ordinul ministrului nr. 1964/2007
42. ROSCI0170 - Pădurea și Mlaștinile eutrofe de la Prejmer Ordinul ministrului nr. 1964/2007
43. ROSCI0186 - Pădurile de Stejar Pufos de pe Târnava Mare Ordinul ministrului nr. 1964/2007
44. ROSCI0187 - Pajiștile lui Suciul Ordinul ministrului nr. 1964/2007
45. ROSCI0189 - Pârâul Barlangos Ordinul ministrului nr. 1964/2007
46. ROSCI0190 - Penteleu Ordinul ministrului nr. 1964/2007
47. ROSCI0194 - Piatra Craiului Ordinul ministrului nr. 1964/2007
48. ROSCI0195 - Piatra Mare Ordinul ministrului nr. 1964/2007
49. ROSCI0205 Poienile cu narcise de la Dumbrava Vadului Ordinul ministrului nr. 1964/2007
50. ROSCI0207 Postăvarul Ordinul ministrului nr. 1964/2007
51. ROSCI0208 Putna - Vrancea Ordinul ministrului nr. 1964/2007
52. ROSCI0210 Râpa Lechința Ordinul ministrului nr. 1964/2007
53. ROSCI0211 Podișul Secașelor Ordinul ministrului nr. 1964/2007
54. ROSCI0227 Sighișoara - Târnava Mare Ordinul ministrului nr. 1964/2007
55. ROSCI0229 Siriu Ordinul ministrului nr. 1964/2007
56. ROSCI0233 Someșul Rece Ordinul ministrului nr. 1964/2007

57. ROSCI0241 Tinovul Apa Lina - Honcsok Ordinul ministrului nr. 1964/2007
58. ROSCI0242 Tinovul Apa Roșie Ordinul ministrului nr. 1964/2007
59. ROSCI0243 Tinovul de la Dealul Albinelor Ordinul ministrului nr. 1964/2007
60. ROSCI0244 Tinovul de la Fântâna Brazilor Ordinul ministrului nr. 1964/2007
61. ROSCI0246 Tinovul Luci Ordinul ministrului nr. 1964/2007
62. ROSCI0248 Tinovul Mohoș - Lacul Sf. Ana Ordinul ministrului nr. 1964/2007
63. ROSCI0252 Toplița - Scaunul Rotund Borsec Ordinul ministrului nr. 1964/2007
64. ROSCI0253 Trascău Ordinul ministrului nr. 1964/2007
65. ROSCI0256 Turbăria Ruginosu Zagon Ordinul ministrului nr. 1964/2007
66. ROSCI0260 Valea Cepelor Ordinul ministrului nr. 1964/2007
67. ROSCI0279 Borzont Ordinul ministrului nr. 2387/2011
68. ROSCI0280 Buzăul Superior Ordinul ministrului nr. 2387/2011
69. ROSCI0282 Arpașu de Sus Ordinul ministrului nr. 46/2016
70. ROSCI0297 Dealurile Târnavei Mici - Bicheș Ordinul ministrului nr. 2387/2011
71. ROSCI0301 Bogata Ordinul ministrului nr. 46/2016
72. ROSCI0303 Hârtibaciu Sud - Est Ordinul ministrului nr. 2387/2011
73. ROSCI0304 Hârtibaciu Sud - Vest Ordinul ministrului nr. 2387/2011
74. ROSCI0312 Castanii comestibili de la Buia Ordinul ministrului nr. 2387/2011
75. ROSCI0313 Confluență Mureș cu Arieș Ordinul ministrului nr. 46/2016
76. ROSCI0320 Mociar Ordinul ministrului nr. 2387/2011
77. ROSCI0323 Munții Ciucului Ordinul ministrului nr. 2387/2011
78. ROSCI0324 Munții Bihor Ordinul ministrului nr. 2387/2011
79. ROSCI0327 Nemira - Lapoș Ordinul ministrului nr. 2387/2011
80. ROSCI0329 Oltul Superior Ordinul ministrului nr. 2387/2011
81. ROSCI0331 Pajiștile Balda - Frata - Miheșu de Câmpie Ordinul ministrului nr. 2387/2011
82. ROSCI0333 Pajiștile Sarmașel - Milas - Urmeniș Ordinul ministrului nr. 2387/2011
83. ROSCI0339 Pădurea Povernii - Valea Cernița Ordinul ministrului nr. 2387/2011
84. ROSCI0342 Pădurea Tîrgu Mureș Ordinul ministrului nr. 2387/2011
85. ROSCI0352 Perșani Ordinul ministrului nr. 2387/2011
86. ROSCI0357 Porumbeni Ordinul ministrului nr. 2387/2011
87. ROSCI0367 Râul Mureș între Morești și Ogra Ordinul ministrului nr. 2387/2011
88. ROSCI0368 Râul Mureș între Deda și Reghin Ordinul ministrului nr. 2387/2011
89. ROSCI0369 Râul Mureș între Iernuțeni și Periș Ordinul ministrului nr. 2387/2011
90. ROSCI0374 Râul Negru Ordinul ministrului nr. 2387/2011

91. ROSCI0381 Râul Târgului - Argeșel - Râușor Ordinul ministrului nr. 2387/2011
92. ROSCI0382 Râul Târnavă Mare între Copșa Mica și Mihalț Ordinul ministrului nr. 2387/2011
93. ROSCI0383 Râul Târnavă Mare între Odorheiu Secuiesc și Vânători Ordinul ministrului nr. 2387/2011
94. ROSCI0384 Râul Târnavă Mica Ordinul ministrului nr. 2387/2011
95. ROSCI0408 Zău de Câmpie Ordinul ministrului nr. 2387/2011
96. ROSCI0415 Lunca Bârsei Ordinul ministrului nr. 46/2016
97. ROSCI0418 Movilele de la Iacobeni Ordinul ministrului nr. 46/2016
98. ROSCI0419 Mureșul Mijlociu - Cugir Ordinul ministrului nr. 46/2016
99. ROSCI0428 Pajiștile de la Mănărade Ordinul ministrului nr. 46/2016
100. ROSCI0430 Pajiștile de la Tiur Ordinul ministrului nr. 46/2016
101. ROSCI0431 Pajiștile dintre Șeica Mare și Veseud Ordinul ministrului nr. 46/2016
102. ROSCI0439 Valea Chiurutilor Ordinul ministrului nr. 46/2016

Pentru Regiunea Centru au fost propuse următoarele noi situri SCI:

ROSCI0303 Hârtibaciu de Sud - Est. Propunerea este ca secțiunea estică a sitului, reprezentată de cursul râului Olt și a râului Homorod să se desprindă din actualul sit compact și să se creeze un sit distinct la care să se adauge suprafața ariei naturale de interes național Cotul Turzunului și alte suprafețe adiacente.

ROSCI0449 Cheile Văii Morilor. Propunere de sit nou suprapus pe suprafața ariei naturale protejate de interes național Cheile Văii Morilor. Situl este important pentru habitatul 9110. - Jud Alba

ROSCI0454 Gurghiu. Sit nou rezultat ca urmare a propunerii de divizare a ROSCI0019. Situl reprezintă partea cea mai de sud a sitului, situată la sud de râul Mureș și totodată cea mai mare secțiune (peste 69000 ha) rezultată din divizarea lui ROSCI0019. Informațiile privind speciile și habitatele au avut la bază studiile care au stat la baza elaborării planului de management. ROSCI0454 Gurghiu are plan de management și va fi inclus pe lista SAC-urilor. Jud Mureș

ROSCI0455 Munții Călimani. Sit nou propus ca urmare a propunerii de divizare a ROSCI0019. Situl reprezintă partea cea mai de nord a sitului, suprapusă cu Parcul Național Călimani și ROSPA0133 Munții Călimani. Secțiunea din situl ROSCI0051 Cușma suprapusă cu Parcul Național Călimani va fi inclusă în acest sit. Informațiile științifice au la bază cercetările făcute la nivelul Administrației Parcului Național Călimani. ROSCI0455 Munții Călimani are plan de management și va fi inclus pe lista SAC-urilor.

ROSCI0456 Defileul Mureșului Superior. Sit nou rezultat ca urmare a propunerii de divizare a ROSCI0019. Situl reprezintă secțiunea din situl actual care se suprapune cu suprafața Parcului Defileul Mureșului Superior. ROSCI0456 Defileul Mureșului Superior are plan de management și va fi inclus pe lista SAC-urilor.

ROSCI0457 Cotul Turzunului - Homorod. Sit nou propus care va cuprinde secțiunile râului Homorod și ale râului Olt desprinse din ROSCI0303 Hârtibaciu de Sud - Est, la care se va adăuga suprafața ariei naturale protejate de interes național Cotul Turzunului, precum și toată suprafața inclusă în secțiunea de

râu numită Cotul Turzunului, inclusiv suprafața din interiorul meandrului Cotului Turzunului, aflată în afara rezervației naturale. Situl este important pentru habitatele 9170, 91E0*, 6510, precum și mai multe specii de pești.

ROSCI0469 Lacul lui Vizante. Propunere de sit nou care are la bază cercetările realizate în cadrul proiectului "Strategii de restaurare a ecosistemelor de turbărie degradate din România (PeatRO)", finanțat în cadrul Programului RO02 "Biodiversitate și servicii ale ecosistemelor", EEA Grant 2009 - 2014. Situl este important pentru habitatul 7110*, iar în vecinătatea acestui habitat a fost identificat habitatul 91E0*. ROSCI0469 Lacul lui Vizante este amplasat în interiorul sitului ROSPA0098 Piemontul Făgăraș, care are plan de management aprobat și ar putea fi adăugat pe lista SAC-urilor.

Arii de Protecție Specială Avifaunistică SPA și descrierea acestora pot fi consultate pe linkul următor:

<https://biodiversitate.mmediu.ro/rio/natura2000/search?type=spa&nuts2=RO07>

1. ROSPA0003 Avrig-Scorei-Făgăraș Hotărârea de guvern nr. 1284/2007
2. ROSPA0018 Cheile Bicazului - Hașmaș Hotărârea de guvern nr. 1284/2007
3. ROSPA0027 Dealurile Homoroadelor Hotărârea de guvern nr. 1284/2007
4. ROSPA0028 Dealurile Târnavelor și Valea Nirajului Hotărârea de guvern nr. 1284/2007
5. ROSPA0030 Defileul Mureșului Superior Hotărârea de guvern nr. 1284/2007
6. ROSPA0033 Depresiunea și Munții Giurgeului Hotărârea de guvern nr. 1284/2007
7. ROSPA0034 Depresiunea și Munții Ciucului Hotărârea de guvern nr. 1284/2007
8. ROSPA0037 Dumbravița - Rotbav - Magura Codlei Hotărârea de guvern nr. 1284/2007
9. ROSPA0041 Eleșteiele Iernut - Cipău Hotărârea de guvern nr. 1284/2007
10. ROSPA0043 Frumoasa Hotărârea de guvern nr. 1284/2007
11. ROSPA0045 Gradiștea Muncelului - Ciclovina Hotărârea de guvern nr. 1284/2007
12. ROSPA0050 Iazurile Mihețu de Câmpie - Taureni Hotărârea de guvern nr. 1284/2007
13. ROSPA0081 Munții Apuseni - Vlădeasa Hotărârea de guvern nr. 1284/2007
14. ROSPA0082 Munții Bodoc - Baraolt Hotărârea de guvern nr. 1284/2007
15. ROSPA0087 Munții Trascaului Hotărârea de guvern nr. 1284/2007
16. ROSPA0088 Munții Vrancei Hotărârea de guvern nr. 1284/2007
17. ROSPA0093 Padurea Bogata Hotărârea de guvern nr. 1284/2007
18. ROSPA0098 Piemontul Făgăraș Hotărârea de guvern nr. 1284/2007
19. ROSPA0099 Podișul Hârtibaciului Hotărârea de guvern nr. 1284/2007
20. ROSPA0129 Masivul Ceahlău Hotărârea de guvern nr. 971/2011
21. ROSPA0132 Munții Metaliferi Hotărârea de guvern nr. 971/2011
22. ROSPA0133 Munții Calimani Hotărârea de guvern nr. 971/2011

23. ROSPA0139 Piemontul Munților Metaliferi - Vințu Hotărârea de guvern nr. 971/2011
24. ROSPA0147 Valea Râului Negru Hotărârea de guvern nr. 663/2016
25. ROSPA0165 Piatra Craiului Hotărârea de guvern nr. 663/2016
26. ROSPA0169 Tinovul Apa Lina - Honcsok Hotărârea de guvern nr. 663/2016

Pentru Regiunea Centru au fost propuse următoarele situri SPA

ROSPA0165 Piatra Craiului

ROSPA0169 Tinovul Apa Lină – Honcsok Harghita Covasna

ROSPA0147 Valea Râului Negru

Având în vedere multitudinea siturilor de Importanță Comunitară și a ariilor de protecție Specială Avifaunistică SPA, precum și numărul speciilor protejate, descrierea acestora se poate consulta pe linkul de mai jos:

<https://biodiversitate.mmediu.ro/rio/natura2000/search?nuts2=RO07>

Activități și consecințe în jurul sitului pot fi consultate pe linkul de mai jos:

https://biodiversitate.mmediu.ro/rio/natura2000/stats?compute=external_antropic_activities&nuts2=RO07

Activități și consecințe în interiorul sitului pot fi consultate pe linkul de mai jos:

https://biodiversitate.mmediu.ro/rio/natura2000/stats?compute=internal_antropic_activities&nuts2=RO07

1.14. Date privind suprafața ariei protejate, tipuri de ecosisteme existente în aria protejată, tipuri de habitate și speciile care pot fi afectate prin implementarea proiectului.

În această fază, nu se pot stabili corespondențe în vederea identificării suprafețelor ocupate de proiectele propuse, deoarece acestea nu au atins maturitatea necesară astfel încât să dispună de studii tehnice care să prevadă amplasamentul acestora.

În prezent, conform informațiilor și planșelor puse la dispoziție de ADR Centru, se cunosc numai amplasamentele la nivel macro care vor fi reabilitate prin proiectele propuse prin POR, însă fără a se specifica suprafața, pentru următoarele axe:

Axa 5 - O regiune accesibilă

Tipuri de operațiuni - modernizate și nou construite

- legături rutiere secundare modernizate și nou construite către rețeaua rutieră și nodurile TEN-T (drumuri județene, drumuri expres, centuri ocolitoare cu statut de drum județean care asigură conectivitatea directă sau indirectă la rețeaua de bază – TEN-T) care au fost prioritizate la nivel regional în baza Hotărârii CDR Centru și confirmate de analiza Ministerului Transporturilor. Pentru acest tip de intervenție se va aplica un apel necompetitiv pe bază de portofoliu de proiecte prioritare.

Pentru tipurile de operațiuni care prevăd construcții, drumuri expres, centuri ocolitoare, amplasamentele vor fi cunoscute atunci când un proiect va atinge maturitatea necesară, astfel încât să dispună de studii tehnice care să prevadă amplasamentul și vor fi supuse EIA, SEA și EA.

Pentru măsurile privind decongestionarea/ fluidizarea traficului, apreciem că aceste tipuri de operațiuni se vor implementa în municipiile resedintață de județ, neafectând ariile protejate.

Axa 7 - O regiune cu turism sustenabil

Tipuri de operațiuni – reabilitare, construcții

- Îmbunătățirea **infrastructurii de turism** în zone cu potențial turistic valoros;
- Conservarea, protecția și valorificarea durabilă a **patrimoniului cultural**;

În domeniul turismului sunt sprijinite intervenții care asigură:

- Dezvoltarea turismului practicat în stațiuni balneare, inclusiv prin investiții în rețele de captare și transport, crearea, reabilitarea și modernizarea bazelor de tratament, dezvoltarea de infrastructuri publice la scară mică pentru valorificarea atracțiilor turistice, amenajarea infrastructurii de agrement (muzeul apelor minerale, parcuri tematice), crearea de facilități pentru practicarea sportului;
- Dezvoltarea turismului practicat în stațiuni climaterice și balneoclimaterice, inclusiv prin amenajarea obiectivelor turistice naturale de utilitate publică, crearea/ modernizarea infrastructurilor conexe de utilitate publică;
- Dezvoltarea infrastructurii pentru turismului balnear și balneo – climateric în localitățile bogate în resurse naturale dar care nu au fost atestate ca stațiuni;
- Dezvoltarea turismului de agrement
- Promovarea și dezvoltarea de piste de biciclete pentru cicloturism;
- Îmbunătățirea accesului către obiectivele turistice naturale: amenajarea efectivă a traseului, amenajarea de puncte de observație și panoramă, amplasarea de panouri informative pe traseele turistice, amenajarea de adăposturi și refugii turistice dotate corespunzător pentru situații de urgență, amenajare via ferrata;
- Dezvoltarea infrastructurilor integrate cu rol în administrare, protejare, informare și exploatare turistică sustenabilă: modernizare, construire și dotare de noi baze Salvamont;
- Promovarea unor nișe turistice inovative.

În ceea ce privește conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural, sunt vizate în principal următoarele intervenții:

- Restaurarea, consolidarea, protecția și conservarea monumentelor istorice;

- Digitalizarea obiectivelor de patrimoniu restaurate, dotarea monumentelor istorice cu dispozitive pentru crearea realității virtuale și aplicații multimedia pentru tururi virtuale, crearea de platforme on-line pentru promovarea obiectivelor de patrimoniu, dezvoltarea sistemelor de bilete virtuale.

Lucrările de reabilitare/modernizare se vor desfășura pe amplasamentele existente identificate conform informațiilor primite de la beneficiar.

În ce privește amplasamentele pe care se vor face lucrări de construcții noi, în această fază, nu sunt cunoscute.

Amplasamentele pentru operațiunile care privesc construcția de obiective noi, vor fi cunoscute atunci când un proiect va atinge maturitatea necesară, astfel încât să dispună de studii tehnice care să prevadă amplasamentul și vor fi supuse EIA, SEA și EA.

Drumuri județene propuse pentru reabilitare care intersectează siturile Natura 2000

NR. CTR.	DJ CARE TREC PRIN/ LIMITA ARILORILOR PROTEJATE	
1	DJ 153	Dealurile Târnavelor și Valea Nirajului (ROSPA0028)
2	DJ 136 A	Dealurile Târnavelor și Valea Nirajului (ROSPA0028)
3	DJ 127 A	Dealurile Târnavelor și Valea Nirajului (ROSPA0028)
4	DJ 123	Tinovul Apa Lina - Honcsok (ROSCI0241)
5	DJj 153 A	Dealurile Târnavelor și Valea Nirajului (ROSPA0028)
6	DJ 137	Porumbeni (ROSCI0357)
7	DJ 113	Munții Bodoc Baraolt (ROSPA0082) Munții Bodoc Baraolt (ROSPA0082)
8	DJ 105 A	Hârtibaciu Sud - Est (ROSCI0303) Podisul Hartibaciu (ROSPA0099)
9	DJ 106 A	Frumoasa (ROSCI0085) Frumoasa (ROSPA0043)
10	DJ 106 N	Parcul Natural Cindrel (rezervație) Frumoasa (ROSCI0085) Frumoasa (ROSPA0043)
11	DJ 106 P	Frumoasa (ROSCI0085) Frumoasa (ROSPA0043)
12	DJ 105 G	Frumoasa (ROSCI0085) Frumoasa (ROSPA0043)
13	DJ 104 F	Avrig - Scorei - Făgăraș (ROSPA0003)
14	DJ 105 A	Hârtibaciu Sud - Est (ROSCI0303) Podisul Hartibaciu (ROSPA0099)
15	DJ 113	Ciomad - Balvanyos (ROSCI0037) Munții Bodoc Baraolt (ROSPA0082)

3.7. Prezentarea drumurilor județene propuse pentru reabilitare și situl intersectat

1	DJ 153	Dealurile Târnavelor și Valea Nirajului (ROSPA0028)
---	--------	--

FORMULARUL STANDARD NATURA 2000

1. IDENTIFICAREA SITULUI

Tip

A

NUMELE SITULUI

1.2 Codul sitului

ROSPA0028

Dealurile Târnavelor și Valea Nirajului

1.4 Data completării 1.5 Data actualizării

Nume/Organizație: Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor

Adresa: Str. Libertatii 12, Bucuresti, Romania

Email: biodiversitate@mmediu.ro

2	0	1	6	0	2
Y	Y	Y	Y	M	M
2	0	0	6	0	1
Y	Y	Y	Y	M	M

1.6 Responsabili

1.7 Datele indicării și desemnării/clasificării sitului

Data confirmării ca sit SPA

2	0	0	7	1	0
---	---	---	---	---	---

YYYYMM

Referința legală națională a desemnării SPA:

Data propunerii ca sit SCI

--	--	--	--	--	--

YYYYMM

Data confirmare ca sit SCI

--	--	--	--	--	--

YYYYMM

Data desemnării ca sit SAC

--	--	--	--	--	--

Y Y Y Y M M

Referința legală națională a desemnării SAC:

Explicații

2. LOCALIZAREA SITULUI

Coordonatele sitului

Longitudine

24.0044777

Latitudine

46.0164805

2.2 Suprafața sitului (ha)

86153

Suprafața marină (%)

0.00

Lungimea sitului (km)

2.5 Regiunile administrative

NUTS

RO12 ~

2.6 Regiunea biogeografică

Alpină (4.73%)

Pontică

X

Numele regiunii

CENTRU

Continentală (95.27%)

Panonică

Stepică

3. INFORMAȚIA ECOLOGICĂ

9

X

Marea Neagră

3.1 Tipuri de habitate prezente în sit și evaluarea sitului în ceea ce le privește

Tipuri de habitate						Evaluare			
Cod	PF	NP	Acoperire (Ha)	Pesteri (nr.)	Calit.date	AIBICID		AIBIC	
						Rep.	Supr. rel.	Status conserv.	Eval. globala

3.2. Specii prevăzute la articolul 4 din Directiva 2009/147/CE, specii enumerate în anexa II la Directiva 92/43/CEE și evaluarea sitului în ceea ce le privește

Specie				Populație						Sit			
Grup	Cod	Denumire științifică	SNP	Tip	Marime		Unit. masura	Categ. CIRIVIP	Calit. date	AIBICID Pop.	AIBIC		
					Min.	Max.					Conserv.	Izolare	Global
B	A085	Accipiter gentilis(Uliu		P				C		D			
B	A086	Accipiter nisus(Uliu păsărar)		R				R		D			
B	A086	Accipiter nisus(Uliu păsărar)		C				C		D			
B	A086	Accipiter nisus(Uliu păsărar)		W				C		D			
B	A229	Alcedo atthis		R	9	15	p			C	C	C	C
B	A053	Anas platyrhynchos(Rață		R				R		D			
B	A053	Anas platyrhynchos(Rață		C				C		D			
B	A255	Anthus campestris		R	30	50	p	R		C	B	C	B
B	A257	Anthus pratensis(Fâsă de		C				C		D			
B	A091	Aquila chrysaetos		P	1	1	p			C	C	C	C
B	A089	Aquila pomarina		R	48	61	p			B	B	C	B
B	A222	Asio flammeus		C	3	4	i	C		C	B	C	B
B	A221	Asio otus(Ciuf de pădure)		R				C		D			
B	A221	Asio otus(Ciuf de pădure)		W				C		D			
B	A263	Bombycilla		W				R		D			
B	A104	Bonasa bonasia		P	0	15	p			D			
B	A215	Bubo bubo		P	0	1	p			D			
B	A087	Buteo buteo(Șorecar comun)		R				C		D			
B	A087	Buteo buteo(Șorecar comun)		C				C		D			
B	A087	Buteo buteo(Șorecar comun)		W				C		D			
	A088	Buteo lagopus(Șorecar		W				C		D			

B	A403	Buteo rufinus		C	3	5	i	C		D			
B	A224	Caprimulgus europaeus		R	2	10	p			D			
B	A196	Chlidonias hybridus		C	200	300	i	R		D			
B	A031	Ciconia ciconia		R	40	60	p	C		C	B	C	B
B	A030	Ciconia nigra		R	1	3	p			C	C	C	C
B	A080	Circaetus gallicus		R	1	3	p			C	B	C	B
B	A081	Circus aeruginosus		R	2	3	p	C		D			
B	A081	Circus aeruginosus		C	15	30	i			D			
B	A082	Circus cyaneus		W	10	50	i			C	B	C	B
B	A084	Circus pygargus		W	20	30	i	C		D			
B	A207	Columba oenas(Porumbel)		R				C		D			
B	A122	Crex crex		R	150	500	p			C	B	C	B
B	A239	Dendrocopos leucotos		P	130	500	p			C	C	C	C
B	A238	Dendrocopos medius		P	880	1890	p			C	C	C	C
B	A429	Dendrocopos syriacus		P	30	90	p			C	B	C	C
B	A236	Dryocopus martius		P	130	410	p			C	B	C	B
B	A027	Egretta alba		C	2	10	i			D			
B	A379	Emberiza hortulana		R	30	40	p	R		D			
B	A098	Falco columbarius		W	0	5	i			D			
B	A103	Falco peregrinus		P	0	2	p			C	B	C	B
B	A103	Falco peregrinus		W	3	4	i	C		C	B	C	C
B	A099	Falco subbuteo(Șoimul)		R				C		D			
B	A096	Falco tinnunculus(Vânturel)		R				C		D			
B	A096	Falco tinnunculus(Vânturel)		W				C		D			
B	A321	Ficedula albicollis		R	3200	4000	p	C		C	B	C	B
B	A320	Ficedula parva		R	400	1200	p			C	B	C	B
B	A092	Hieraaetus pennatus		R	1	2	p	P		C	C	C	B
B	A022	Ixobrychus minutus		R	12	17	p	P		C	B	C	C
B	A233	Jynx torquilla(Capîntortură)		R				C		D			
B	A338	Lanius collurio		R	3000	63000	p			C	A	C	B
B	A340	Lanius excubitor(Sfrâncioc)		P				C		D			
B	A339	Lanius minor		R	190	750	p			C	C	C	C
B	A246	Lullula arborea		R	3200	7500	p			B	B	C	B
B	A230	Merops apiaster(Prigorie)		R				C		D			
B	A023	Nycticorax nycticorax		C	200	300	i	R		D			
B	A112	Perdix perdix(Potârniche)		R				C		D			
B	A112	Perdix perdix(Potârniche)		W				C		D			
B	A072	Pernis apivorus		R	150	210	p			B	B	C	B
B	A151	Philomachus pugnax		C	80	100	i	R		D			
B	A234	Picus canus		P	440	920	p			C	B	C	B
B	A220	Strix uralensis		P	40	45	p	R		C	C	C	B
B	A307	Sylvia nisoria		R	5	10	p	V		D			
B	A307	Sylvia nisoria		C	200	300	i	V		D			
B	A166	Tringa glareola		C	30	40	i	V		D			
B	A232	Upupa epops(Pupăză)		R				R		D			

Alte specii importante de floră si faună

Specii	Populatie	Motivatie
--------	-----------	-----------

Grup	Cod	Denumire științifică	S	NP	Mărime		Unit. măsură	Categ. CIRVIP	Anexa		Alte categorii			
					Min.	Max.			IV	V	A	B	C	D
P		Achillea ptarmica						P						X
P		Aconitum lycoctonum ssp.						P						X
P		Angelica archangelica						P						X
P	1762	Arnica montana(Arnică)						R		X			X	
P		Cephalanthera rubra						R					X	
P		Corallorhiza trifida						R					X	
P		Crocus banaticus						P						X
P		Dactylorhiza maculata						R					X	
P		Dactylorhiza sambucina						R					X	
P		Dianthus superbus						R						X
P		Diphasiastrum alpinum						R						X
P		Epipactis palustris						R					X	
P		Fritillaria meleagris						R						X
P	1866	Galanthus nivalis						P		X			X	
P		Galega officinalis						P						X
P		Gymnadenia conopsea						R					X	
P		Gymnadenia odoratissima						R					X	
P		Hyoscyamus niger						R						X
P		Iris sibirica						R						X
P		Listera ovata						R					X	
P		Menyanthes trifoliata						R						X
P		Narcissus poeticus ssp.						P						X
P		Neottia nidus-avis						R					X	
P		Orchis laxiflora ssp. elegans						R					X	
P		Orchis militaris						R					X	
P		Orchis morio						R					X	
P		Orchis purpurea						R					X	
P		Orchis ustulata						R					X	
P		Parnassia palustris						R						X
P		Petasites kablikianus						P						X
P		Platanthera bifolia						R					X	
P		Polemonium caeruleum						R						X
P		Prunus tenella						C						X
P		Pulmonaria rubra						C						X
P		Salvia transsylvanica						R						X
P		Soldanella hungarica						R						X
P		Trollius europaeus						R						X
P		Utricularia vulgaris						R						X

DESCRIEREA SITULUI

Caracteristici generale ale sitului

Cod	Clase habitate	Acoperire (%)
N06	Râuri, lacuri	0.32
N07	Mlaștini, turbării	0.40

N09	Pajiști naturale, stepe	0.82
N12	Culturi (teren arabil)	14.75
N14	Pășuni	20.41
N15	Alte terenuri arabile	15.70
N16	Păduri de foioase	36.25
N17	Păduri de conifere	0.73
N19	Păduri de amestec	0.45
N21	Vii și livezi	4.06
N23	Alte terenuri artificiale (localități, mine..)	1.40
N26	Habitat de păduri (păduri în tranziție)	4.72

Total acoperire 100.01

Alte caracteristici ale sitului:

Situl ocupă o suprafață de apr. 8.825 ha din județul Harghita, dealurile Târnavei Mici. Cuprinde terenuri împădurite cu păduri de foioase fag și stejar, pășuni și fânețe, precum și terenurile agricole. Cuprinde o rezervație naturală, Dealul Firtos. Este un habitat important pentru numeroase specii de păsări de importanță comunitară.

4.2. Calitate și importanța

Prioritate nr. 4 din cele 68 de situri propuse de Grupul Milvus.

C1 - specii de interes conservativ global - 1 specie: cristelul de câmp (*Crex crex*)

C6 - populații importante din specii amenințate la nivelul Uniunii Europene - 9 specii:

acvila țipătoare mică (*Aquila pomarina*), viesparul (*Pernis apivorus*), barză neagră (*Ciconia nigra*), huhurez mare (*Strix uralensis*), cristelul de câmp (*Crex crex*), caprimulg (*Caprimulgus europaeus*), ciocănitoare de stejar (*Dendrocopos medius*) sfrânciocul roșiatic (*Lanius collurio*), ciocârlie de pădure (*Lullula arborea*), șoimul de iarnă (*Falco columbarius*) - iernat

Zonă caracteristică de deal care se situează de-a lungul râurilor Târnavă Mică și Niraj. Peisajul are un aspect mozaicat, cu păduri de foioase, pajiști semi-naturale și terenuri agricole extensive. Impactul uman ca factor negativ apare în pe mod deosebit în practicarea agriculturii pe parcele mari, exploatarea forestieră și construcțiile necontrolate.

Deși este o zonă relativ des locuită, dispune de habitate valoroase și o biodiversitate bogată, reflectată în numărul mare de specii importante de păsări cu efective mari. Regiunea este importantă și pentru iernatul în număr mare a mai multor specii de păsări răpitoare, dintre care amintim șoimul de iarnă.

4.3. Amenințări, presiuni sau activități cu impact asupra sitului

Cele mai importante impacte și activități cu efect mare asupra sitului

Impacte Negative					Impacte Pozitive				
Intens.	Cod	Amenințări și presiuni	Poluare (Cod)	În sit/ în afară	Intens.	Cod	Activități, management	Poluare	În sit/ în afară

Cele mai importante impacte și activități cu efect mediu/mic asupra sitului

Impacte Pozitive				
Intens.	Cod	Activități, management	Poluare	În sit/ în afară
Impacte Negative				

Intens.	Cod	Amenințări și presiuni	Poluare (Cod)	În sit/ în afară
M	A11	Alte activități agricole decât cele listate mai sus	N	I
M	B	Silvicultura	N	I
L	F 03.01	Vanatoare	N	I

Tip de proprietate (opțional)

Documentație (opțional)

Documentație generală:

Baza de date a Grupului MILVUS. Date colectate între anii 1994-2006.

Documentație habitate:

< - Oroian Silvia : {Oroian Silvia, Danut Stefanescu, Samarghitan Mihaela, 2005, Ariile protejate din județul Mures, Ed. University Press Targu-Mures(91E0)};>

Documentație specii:

- Katalin Kelemen : {• Evaluare și cartare prin proiect POS Mediu: ROSPA0028, perioada implementare: 2012 - 2015, beneficiar:Asociația Microregiunea Valea Nirajului, nr SMIS: 37219(A089)};{^ Evaluare și cartare prin proiect POS Mediu: ROSPA0028, perioada implementare: 2012 - 2015, beneficiar:Asociația Microregiunea Valea Nirajului, nr SMIS: 37219(A103)};{^ Evaluare și cartare prin proiect POS Mediu: ROSPA0028, perioada implementare: 2012 - 2015, beneficiar:Asociația Microregiunea Valea Nirajului, nr SMIS: 37219(A122)};{^ Evaluare și cartare prin proiect POS Mediu: ROSPA0028, perioada implementare: 2012 - 2015, beneficiar:Asociația Microregiunea Valea Nirajului, nr SMIS: 37219(A307)};>

- Kiss Botond : {Baza de date „Grupul Milvus”.(A091)};>

- Komaromi Istvan : >

- Kovacs Istvan : >

< - Nagy András Attila : {"Biodiversitate și dezvoltare durabilă în Valea Nirajului și a Tîrnavei Mici", STATUTUL DE PROTECȚIE AL SITULUI

Clasificare la nivel național, regional și internațional

Cod	Categorie IUCN	Acoperire (%)	Cod	Categorie IUCN	Acoperire (%)
RO04	IV	0.08			

Relațiile sitului cu alte arii protejate

Cod	Categorie IUCN	Acoperire (%)

- desemnate la nivel național sau regional

Cod	Categorie	Tip	%	Codul național și numele ariei naturale protejate
RO04	Rezervație naturală	*	0.07	2.488. Dealul Firtuș
RO04	Rezervație naturală	+	0.07	2.488. Dealul Firtuș
RO04	Rezervație naturală	+	0.00	2.634. Arboretul cu Chamaecyparis lawsoniana
RO04	Rezervație naturală	+	0.01	2.634. Arboretul cu Chamaecyparis lawsoniana

- desemnate la nivel internațional

Cod	Categorie	Tip	%	Codul național și numele ariei naturale protejate
-----	-----------	-----	---	---

5.3. Desemnare sit

Situl propus cuprinde rezervația naturală Dealul Firtuș din județul Harghita.

MANAGEMENTUL SITULUI

Administrare

Administrația Natura 2000 Dealurile Târnavelor-Valea Nirajului este parte componentă din structura internă de organizare a Asociației Microregiunea Valea Nirajului - Nyaradmente, cu sediul în Miercurea Nirajului. Asociația Microregională reprezintă un parteneriat între administrațiile a 13 unități administrativ-teritoriale reprezentate de Consiliile Locale.

PLANUL DE MANAGEMENT

Planul de Management Integrat al siturilor Natura 2000 ROSPA0028 Dealurile Târnavelor și Valea Nirajului, ROSCI0186 Pădurile de stejar pufos de pe Târnavă Mare, ROSCI297 Dealurile Târnavei Mici – Bicheș și ROSCI0384 Râul Târnavă Mică

<http://www.anpm.ro/documents/21215/33322579/Plan+de+management+si+regulament+Dealurile+Tarnavelor+ROSPA0028.pdf/064a167d-dfd3-4622-bf24-cf0fadfd5473>

Art. 25. Urbanism și amenajarea teritoriului

- (1) Administrația va recomanda în scris autorităților publice locale cu suprafețe cuprinse în siturile ROSPA0028 Dealurile Târnavelor și Valea Nirajului, ROSCI0186 Pădurile de Stejar Pufos de pe Târnavă Mare, ROSCI0297 Dealurile Târnavei Mici - Bicheș și ROSCI0384 Râul Târnavă Mică, amânarea refacerii / revizuirii Planurilor Urbanistice până la aprobarea Planului de management integrat al siturilor Natura 2000.
- (2) În extravilan este interzisă amplasarea oricărei construcții noi permanente, fără avizul Administrației.
- (3) Nu este permisă construcția altor drumuri sau reabilitarea celor existente fără avizul Administrației.
- (4) Schimbarea modului de utilizare a terenurilor se poate face doar în scopul atingerii obiectivelor de conservare și numai cu Avizul Administrației.
- (5) Lucrările de amenajare hidrotehnică (doar acelea care nu au un impact negativ asupra faunei și/sau florei), se vor realiza numai cu Avizul Administrației.

2	DJ 136 A	Dealurile Târnavelor și Valea Nirajului (ROSPA0028)
---	----------	---

Idem cu prezentarea de mai sus

3	DJ 127 A	Dealurile Târnavelor și Valea Nirajului (ROSPA0028)
---	----------	---

Idem cu prezentarea de mai sus

4	DJ 123	Tinovul Apa Lina - Honcsok (ROSCI0241)
---	--------	--

FORMULARUL STANDARD NATURA 2000

1. IDENTIFICAREA SITULUI

1.2 Codul sitului

ROSCI0241

Tip

B

Tinovul Apa Lina - Honcsok

NUMELE SITULUI

2	0	0	6	0	6
Y	Y	Y	Y	M	M

1.6 Responsabili

Nume/Organizație: Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor

Adresa: Str. Libertatii 12, Bucuresti, Romania

Email: biodiversitate@mmediu.ro

14 Data ^mpMăru 1.5 Data actualizării

2	0	1	6	0	2
Y	Y	Y	Y	M	M

1.7 Datele indicării și desemnării/clasificării sitului

Data confirmării ca sit SPA

2	0	0	7	0	6
Y	Y	Y	Y	M	M

2	0	0	8	1	2
Y	Y	Y	Y	M	M

Y	Y	Y	Y	M	M

Y Y Y Y M M

Referința legală națională a desemnării SPA:

Data propunerii ca sit SCI

Data confirmare ca sit SCI

Data desemnării ca sit SAC

Referința legală națională a desemnării SAC:

Explicatii

Latitudine

46.0110638

Coordonatele sitului

Longitudine

26.0074444

2. LOCALIZAREA SITULUI

2.2 Suprafața sitului (ha)

7830

Suprafața marină (%)

0.00

Lungimea sitului (km) NUTS

RO12 ~

2.6 Regiunea biogeografică

Alpină (100.00%)

Pontică

Numele regiunii

CENTRU

X

Continentală

Panonică

Stepică

Marea Neagră

INFORMAȚIA ECOLOGICA

3.1 Tipuri de habitate prezente în sit și evaluarea sitului în ceea ce le privește

Tipuri de habitate						Evaluare			
Cod	PF	NP	Acoperire (Ha)	Pesteri (nr.)	Calit.date	AIBICID		AIBIC	
						Rep.	Supr. rel.	Status conserv.	Eval. globala
4060					Buna	A	B	B	B
6230					Buna	B	C	B	B
6410					Buna	B	C	B	B
6520					Buna	B	C	B	B
7230					Buna	B	C	B	B
91D0					Buna	B	C	B	B
91E0					Buna	C	C	B	B
91V0					Buna	A	C	B	B
9410					Buna	D			

Specii prevăzute la articolul 4 din Directiva 2009/147/CE, speciile enumerate în anexa II la Directiva 92/43/CEE și evaluarea sitului în ceea ce le privește

Specie					Populație					Sit				
Grup	Cod	Denumire științifică	S	NP	Tip	Marime		Unit. masura	Categ. CIRIVIP	Calit. date	AIBICI			
						Min.	Max.				D	Pop.	Conserv.	Izolare
M	1308	Barbastella barbastellus(Liliacul-cârn)			P						C	B	C	B
M	1352 *	Canis lupus(Lup)			P						C	B	C	B
P	1758	Ligularia sibirica			P				R		B	B	C	B

Alte specii importante de floră și faună

Specii					Populație				Motivație						
Grup	Cod	Denumire științifică	S	NP	Mărime		Unit. măsură	Categ. CIRIVIP	Anexa		Alte categorii				
					Min.	Max.			IV	V	A	B	C	D	
A	1213	Rana temporaria()						C		X				X	
A	2351	Salamandra salamandra						C						X	
A		Zootoca vivipara						C							X

Specii					Populație			Motivatie							
Grup	Cod	Denumire științifică	S	NP	Mărime		Unit. măsură	Categ.	Anexa		Alte categorii				
					Min.	Max.			IV	V	A	B	C	D	
I		Saperda carcharias						C							X
P		Alnus incana						C							X
P		Betula humilis						P							X
P		Betula pubescens						R							X
P		Bruckenthalia spiculifolia						C							X
P		Calamagrostis canescens			10	50	Numar de indivizi	C							X
P		Calluna vulgaris						P							X
P		Carex diandra						P							X
P		Carex flava						P							X
P		Carex riparia						P							X
P		Dactylorhiza maculata			50	50	Numar de indivizi	C						X	
P		Drosera rotundifolia			100	200	Numar de indivizi	C							X
P		Epilobium hirsutum						P							X
P		Epilobium roseum						P							X
P		Eriophorum vaginatum						C							X
P		Filipendula ulmaria(Crețușcă)						P							X
P	5104	Lycopodium annotinum						P		X				X	
P	5105	Lycopodium clavatum						C		X				X	
P		Mentha longifolia						P							X
P		Menyanthes trifoliata			50	100	Numar de indivizi	C							X
P		Potentilla palustris			300	300	Numar de indivizi	C							X
P		Salix pentandra			50	100	Numar de indivizi	C							X
P		Salix starkeana			10	20	Numar de indivizi	C							X
P		Spiraea salicifolia			200	300	Numar de indivizi	C							X
P		Trientalis europaea			50	70	Numar de indivizi	C							X
P		Trollius europaeus			50	100	Numar de indivizi	C							X

P		Vaccinium myrtillus(Afin negru)					P						X
P		Vaccinium oxycoccos					P						X
P		Valeriana dioica ssp. simplicifolia		5	10	Numar de indivizi	C						X

4. DESCRIEREA SITULUI

4.1. Caracteristici generale ale sitului

Cod	Clase habitate	Acoperire (%)
N09	Pajiști naturale, stepe	11.67
N12	Culturi (teren arabil)	0.18
N14	Pășuni	12.03
N15	Alte terenuri arabile	3.48
N16	Păduri de foioase	11.49
N17	Păduri de conifere	3.90
N19	Păduri de amestec	47.75
N26	Habitat de păduri (păduri în tranziție)	9.43

Total acoperire 99.93

Alte caracteristici ale sitului:

Situl este situat în Munții Nemira bazinetul paraului Apa Lina la o altitudine de 940-980m, pe substrat de flis (gresii). Situl este complex, în alcătuirea sa regăsim rariști de tinov cu pin silvestru, molid și mesteacăn pufos, care alternează cu turbării oligotrofe de *Eriophorum vaginatum* și *Sphagnum recurvum*, cu turbării mezo-oligotrofe cu *Carex rostrata* și *Sphagnum recurvum* precum și pajiști umede cu *Deschampsia caespitosa* și *Agrostis stolonifera*. Pe locurile mai ridicate se întâlnesc suprafețe reduse de molidișuri acidofile. Structura naturală a fiecărui habitat din sit este foarte bine conservată. Arboretele se caracterizează printr-o mare variabilitate dimensională, regenerarea naturală fiind activă. Asociațiile de plante erbacee au o ridicată diversitate floristică (cu ocazia descrierii habitatelor au fost identificate unele specii care nu au fost citate anterior - *Gentiana pneumonanthe*, *Comarum palustre*). O parte din suprafața sitului face parte din fondul forestier și o mică parte din rest este rezervație naturală. Folosința terenului din afara fondului forestier este de pășune și de pășune împădurită. Suprafața inclusă în fond forestier reprezintă parte din subparcele silvica 22A din unitatea de producție IX Apa Lina (Ocolul silvic Bretcu).

4.2. Calitate și importanța

Se remarcă structura naturală foarte bine conservată a habitatelor forestiere, reprezentată prin: diversitatea mare de vârste și dimensiuni; prezența regenerării naturale a speciilor arborescente edificatoare pentru habitat; vigoarea de creștere a pinului silvestru și a mesteacănului pufos. De asemenea habitatele de mlaștini și pajiști se află într-o stare naturală. Asociațiile de plante erbacee au o ridicată diversitate floristică (cu ocazia descrierii habitatelor au fost identificate unele specii care nu au fost citate anterior - *Gentiana pneumonanthe*, *Comarum palustre*). În sit este prezentă și *Ligularia sibirica*, populația fiind bine reprezentată (~ 700 de exemplare cantonate în ~ 1 ha). Situl este alimentat și strabatut de o rețea densă de paraie care creează și întrețin mediul specific de zonă înmlăstinită oligotrofa.

Prin amenajamentul silvic arboretelor din fondul forestier li s-a atribuit funcția specială de protecție fiind supuse regimului de conservare deosebită.

4.3. Amenințări, presiuni sau activități cu impact asupra sitului

Cele mai importante impacte și activități cu efect mare asupra sitului

Impacte Negative

Intens.

Cod

Amenințări și Poluare În sit/ înafară

Intens.

Cod presiuni (Cod) afară		Impacte Pozitive				
		Intens.	Cod	Activități, management	Poluare	În sit/ în afară
		H	B	Silvicultura	N	I

Impacte Negative				
Intens.	Cod	Amenințări și presiuni	Poluare (Cod)	În sit/ în afară
M	A04	Pasunatul	N	I
L	L10	Alte catastrofe naturale	N	I

Impacte Pozitive				
Intens.	Cod	Activități, management	Poluare	În sit/ în afară

Cele mai importante impacte și activități cu efect mediu/mic asupra sitului

Tip de proprietate (opțional)

Documentație (opțional)

-Amenajamentul Ocolului Silvic Brețcu (Unitatea de producție IX Apa Lina).

-Pop E., 1960. Mlaștinile de turba din Republica Populara Romana. Editura -Academiei Republicii Populare Romane

Documentație generală:

Documentație habitate:

- Florentina Florescu : {cercetare in teren ForestAlpNatura2000RO(91D0)};{cercetare in teren ForestAlpNatura2000RO(9410)};>

- Oprea Adrian : {Date din teren, 2010, ONG, Voloncs C.

Coldea Gh., Kovács A. (1969) Cercetari fitocenologice în Muntii Nemirei. St. si Cerc. Biol. Ser. Bot., 21(2): 95-104.(6230)};{Date din teren, 2010, ONG, Voloncs C.

Coldea Gh., Kovács A. (1969) Cercetari fitocenologice în Muntii Nemirei. St. si Cerc. Biol. Ser. Bot., 21(2): 95-104.

(6410)};{Date din teren, 2010, ONG, Voloncs C.

Coldea Gh., Kovács A. (1969) Cercetari fitocenologice în Muntii Nemirei. St. si Cerc. Biol. Ser. Bot., 21(2): 95-104.

(6520)};{Date din teren, 2010, ONG, Voloncs C.

Coldea Gh., Kovács A. (1969) Cercetari fitocenologice în Muntii Nemirei. St. si Cerc. Biol. Ser. Bot., 21(2): 95-104.

(7230)};>

- Biris Iovu-Adrian : {cercetare in teren ForestAlpNatura2000RO(91D0)};{cercetare in teren

ForestAlpNatura2000RO(9410)};{date din teren(6410)};{date din teren(6520)};{date din teren(91E0)};{date din teren 2009-2010(7230)};{date din teren 2009-2010 ale ONG Voloncs C,(91V0)};{date din teren 2010(6230)};{date din teren din 2009-2010.(91V0)};>

- Mihailescu Simona : {Mititelu D., Barabas N., 1980-1993, Flora si vegetatia Muntilor Nemira, Studii si Comunic., 29-48(4060)};>

Documentație specii:

Linkuri documentație:

STATUTUL DE PROTECȚIE AL SITULUI

Clasificare la nivel național , regional si international

Cod	Categorie IUCN	Acoperire (%)			
Cod	Categorie IUCN	Acoperire (%)	Cod	Categorie IUCN	Acoperire (%)
RO04	IV	1.82			

Relațiile sitului cu alte arii protejate
- desemnate la nivel național sau regional

Cod	Categorie	Tip	%	Codul național și numele ariei naturale protejate
RO04	Rezervație naturală	+	1.28	2.467. Tinovul de la Plăieșii de Jos
RO04	Rezervație naturală	+	1.82	2.467. Tinovul de la Plăieșii de Jos

- desemnate la nivel internațional

Cod	Categorie	Tip	%	Codul național și numele ariei naturale protejate
-----	-----------	-----	---	---

5.3. Desemnare sit

Situl a fost desemnat ca arie protejată prin H.C.J. Covasna nr. 39/2001

MANAGEMENTUL SITULUI

Organismul responsabil pentru managementul sitului

Planuri de management ale sitului Da

HARTA SITULUI

Inspire ID: RO.ENV.PS.ROSCI0241

Specificați dacă limitele sunt disponibile în format digital:

Da | Nu

Site GML: <http://inspire.biodiversity.ro/ENVPS/GOPublisherWFS?>

service=wfs&version=2.0.0&request=GetFeature&TYPENAME=ps:ProtectedSite&featureid=ROSCI0241

Referința(e) către harta inițială folosită pentru digitizarea granitelor (optional):

PLAN DE MANAGEMENT

PLANUL DE MANAGEMENT AL SITULUI NATURA 2000 ROSCI0242 TINOVUL APA ROȘIE

[http://www.mmediu.ro/app/webroot/uploads/files/2016-01-25_PM_R_Tinovovul_Apa_Rosie\(1\).pdf](http://www.mmediu.ro/app/webroot/uploads/files/2016-01-25_PM_R_Tinovovul_Apa_Rosie(1).pdf)

Regimul construcțiilor

Art.39 Pe teritoriul sitului nu există construcții.

Art.40 Pe teritoriul sitului este interzisă realizarea de construcții.

Art.41 (1) Sunt interzise activitățile din perimetrul Sitului care pot să genereze poluarea sau deteriorarea habitatelor, precum și perturbări ale speciilor pentru care a fost desemnată, atunci când aceste activități au un efect semnificativ, având în vedere obiectivele de protecție și conservare a speciilor și habitatelor. Pentru protejarea și conservarea păsărilor sălbatice, inclusiv a celor migratoare, sunt interzise activitățile din afara Sitului care ar produce poluarea sau deteriorarea habitatelor.

Orice plan sau proiect care nu are o legătură directă cu ori nu este necesar pentru managementul Sitului, dar care ar putea afecta în mod semnificativ aria, singur sau în combinație cu alte planuri ori proiecte, este supus unei evaluări adecvate a efectelor potențiale asupra ariei naturale protejate de interes comunitar, având în vedere obiectivele de conservare a acesteia.

În procedura de emitere a actelor de reglementare pentru planuri, proiecte și/sau activități care pot afecta semnificativ Situl, autoritățile competente pentru protecția mediului solicită și țin seama de avizul Custodelui..

5	DJ 153 A	Dealurile Târnavelor și Valea Nirajului (ROSPA0028)
---	----------	---

Idem cu descrierea de mai sus pentru DJ 1,2,3

6	DJ 137	Porumbeni (ROSCI0357)
---	--------	-----------------------

1.IDENTIFICAREA SITULUI

1.2 Codul sitului

ROSCI0357

Tip

B

Porumbeni

NUMELE SITULUI

2	0	1	6	0	2
Y	Y	Y	Y	M	M

Nume/Organizație: Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor

Adresa: Str. Libertatii 12, Bucuresti, Romania

Email: biodiversitate@mmediu.ro

14 Data c°mpletării

1.5 Data actualizării

2	0	1	0	1	1
Y	Y	Y	Y	M	M

1.6 Responsabili

1.7 Datele indicării și desemnării/clasificării sitului

Data confirmării ca sit SPA

2	0	1	1	0	1
Y	Y	Y	Y	M	M

Y	Y	Y	Y	M	M

Y	Y	Y	Y	M	M

Y Y Y Y M M

Referința legală națională a desemnării SPA:

Data propunerii ca sit SCI

Data confirmare ca sit SCI

Data desemnării ca sit SAC

Referința legală națională a desemnării SAC:

Explicatii

Latitudine

46.0061638

Coordonatele sitului

Longitudine

25.0100805

2. LOCALIZAREA SITULUI

2.2 Suprafața sitului (ha)

6975

Suprafața marină (%)

0.00

Lungimea sitului (km) NUTS

RO12 ~

2.6 Regiunea biogeografică

Alpină

Pontică

Numele regiunii

CENTRU

X

Continentală (100.00%)

Panonică

Stepică

3. INFORMAȚIA ECOLOGICĂ

9

Marea Neagră

3.1 Tipuri de habitate prezente în sit și evaluarea sitului în ceea ce le privește

Tipuri de habitate						Evaluare			
Cod	PF	NP	Acoperire (Ha)	Pesteri (nr.)	Calit.date	AIBICID		AIBIC	
						Rep.	Supr. rel.	Status conserv.	Eval. globala

Specii prevăzute la articolul 4 din Directiva 2009/147/CE, specii enumerate în anexa II la Directiva 92/43/CEE și evaluarea sitului în ceea ce le privește

Specie				Populație						Sit				
Grup	Cod	Denumire științifică	S	NP	Tip	Marime		Unit. masura	Categ. CIRIVIP	Calit. date	AIBICID/AIBIC			
						Min.	Max.				Pop.	Conserv.	Izolare	Global
M	1308	Barbastella barbastellus(Liliacul-cârn)			P				C		C	B	C	C
M	1352*	Canis lupus(Lup)			P				C		C	A	C	A
M	1355	Lutra lutra			P				C		C	B	C	B
M	1307	Myotis blythii()			P				C		C	B	C	C
M	1324	Myotis myotis()			P				C		C	B	C	C
M	1303	Rhinolophus hipposideros()			P				C		C	B	C	C
M	1354*	Ursus arctos(Urs)			P				C		C	A	C	A
A	1193	Bombina variegata			P				C		C	B	C	B
A	1166	Triturus cristatus			P				C		C	B	C	B
A	4008	Triturus vulgaris ampelensis()			P				C		C	B	C	B
F	1138	Barbus meridionalis(Câcruse)			P				C		C	B	C	B
F	1149	Cobitis taenia(Zvârlugă)			P				C		C	B	C	B
F	1134	Rhodeus sericeus amarus(Boarcă)			P				C		C	B	C	B
I	1083	Lucanus cervus			P				P		D			

Alte specii importante de floră și faună

Specii					Populație			Motivație						
Grup	Cod	Denumire științifică	S	NP	Mărime		Unit. măsură	Categ. CIRIVIP	Anexa		Alte categorii			
					Min.	Max.			IV	V	A	B	C	D
A	2432	Anguis fragilis						C					X	
A	2361	Bufo bufo						C					X	
A	1201	Bufo viridis						C	X				X	
A	1283	Coronella austriaca						C	X				X	
A	1203	Hyla arborea						C	X				X	
A	1261	Lacerta agilis						C	X				X	
A	1263	Lacerta viridis						C	X				X	
A	2469	Natrix natrix						C					X	
A	1197	Pelobates fuscus						C	X				X	
A	1209	Rana dalmatina						C	X				X	
A	1212	Rana ridibunda						C		X			X	
A	1213	Rana temporaria()						C		X			X	

4. DESCRIEREA SITULUI

4.1. Caracteristici generale ale sitului

Cod	Clase habitate	Acoperire (%)
N07	Mlaștini, turbării	0.49
N14	Pășuni	14.57
N15	Alte terenuri arabile	4.36
N16	Păduri de foioase	72.32
N19	Păduri de amestec	0.76
N26	Habitat de păduri (păduri în tranziție)	7.41

Total acoperire 99.91

Alte caracteristici ale sitului:

Zonă forestieră de importanță majoră pentru carnivorele mari, Canis lupus, Ursus arctos – habitat caracteristic al acestora în regiunea biogeografică Continentală.

4.2. Calitate și importanța

Sit de importanță majoră pentru carnivorele mari rezidente, Canis lupus, Ursus arctos - habitat caracteristic al acestora în regiunea biogeografică Continentală și zonă de concentrare pentru specia Ursus arctos în perioada de hiperfagie (sfârșit de vară-toamnă). Împreună cu celelalte situri propuse pentru speciile de carnivore mari în regiunea biogeografică Continentală, situl are scopul principal de a conserva un procentaj reprezentativ din habitatul Continental specific acestor specii, și anume Subcarpații Vestici ai Carpaților Orientali. Sit important desemnat pentru habitatele forestiere 9130 (Asperulo-Fagetum beech forests) și 91Y0 (Dacian oak & hornbeam forests). Sit de importanță ridicată pentru speciile de lilieci listate. De importanță ridicată și pentru Lutra lutra, și speciile de amfibieni Bombina și Triturus.

4.3. Amenințări, presiuni sau activități cu impact asupra sitului

Cele mai importante impacte și activități cu efect mare asupra sitului

Impacte Negative				
Intens.	Cod	Amenințări și presiuni	Poluare (Cod)	În sit/ în afară
H	D 01.0 2	Drumuri, autostrazi	N	I

H	F 03.0 1	Vanatoare	N	I
---	----------	-----------	---	---

Impacte Pozitive

Intens.	Cod	Activități, management	Poluare	În sit/ în afară
---------	-----	---------------------------	---------	---------------------

Impacte Negative

Intens.	Cod	Amenințări și presiuni	Poluare (Cod)	În sit/ în afară
M	A04	Pasunatul	N	I

Impacte Pozitive

Intens.	Cod	Activități, management	Poluare	În sit/ în afară
---------	-----	---------------------------	---------	------------------------

Cele mai importante impacte și activități cu efect mediu/mic asupra sitului

Tip de proprietate (opțional)

Documentație (opțional)

Cogălniceanu, D. (1991): A preliminary report on the geographical distribution of amphibians in Romania. Review Roumain Biologie - Biologie Animal 36(1-2): 39-50.

Fuhn, I. E., Vancea, șt. (1961): The fauna RPR - Reptilia. Editura Academiei R.P.R., București 1-352.

Fuhn, I. E. (1960): The fauna RPR - Amphibia, Editura Academiei R.P.R., București 1-289.

Ghira, I., Sos, T. (2009, in press). Amfibienii și reptilele din România. Ghid practic.

Ghira, I., Venczel M., Covaciu-Marcov, S. D., Mara G., Ghile, P., Hartel T., Torok Zs., Farkas L., Râcz T., Farkas T., Brad, T. (2002): Mapping of Transylvanian herpetofauna. Nymphaea - Folia Naturae Bihariae 29: 145-202.

Maanen, E. van, G. Predoiu, R. Klaver, M. Soule, M. Popa, O. Ionescu, R. Jurj, S. Negus, G. Ionescu, W. Altenburg 2006. - Safeguarding the Romanian Carpathian Ecological Network. A vision for large carnivores and biodiversity in Eastern Europe, A&W ecological consultants, Veenwouden, The Netherlands, Icas Wildlife Unit, Brasov, Romania.

Baza de date "Grupul Milvus"

Doniță et al. 2005. Habitatele din România, Editura Tehnica Silvica, Bucuresti

Baza de date a APLR.

Documentație generală:

Documentație habitate:

< - Papp Tamas : {Baza de date "Grupul Milvus"

Donita et al. 2005. Habitatele din România, Editura Tehnica Silvica, Bucuresti (9130)};{Baza de date "Grupul Milvus"

Donita et al. 2005. Habitatele din România, Editura Tehnica Silvica, Bucuresti (91Y0)};>

Documentație specii:

< - Papp Tamas : {Baza de date "Grupul Milvus"(1083)};{Baza de date "Grupul Milvus"(1134)};{Baza de date "Grupul Milvus"(1138)};{Baza de date "Grupul Milvus"(1149)};{Baza de date "Grupul Milvus"

Baza de date a APLR

(1308)};{Baza de date a APLR.

Baza de date "Grupul Milvus"(1303)};{Baza de date a APLR.

Baza de date "Grupul Milvus"

(1307)};{Baza de date a APLR.

Baza de date "Grupul Milvus"

(1324)};>

< - Tatole Victoria : {Baza de date Grupul Milvus(1083)};>

Documentație compilare informații:

Linkuri documentație:

STATUTUL DE PROTECȚIE AL SITULUI

PLANUL DE MANAGEMENT

Regulamentul sitului de importanță comunitară ROSCI0357 Porumbeni

http://www.mmediu.gov.ro/app/webroot/uploads/files/2017-03-21_Regulament_SCI_Porumbeni.pdf

Managementul sitului de importanță comunitară ROSCI0357 Porumbeni este asigurat de Asociația Coridorul Verde

Art. 20 (1) Realizarea oricăror investiții în interiorul sitului de importanță comunitară ROSCI0357 Porumbeni se face cu avizul Custodelui, conform reglementărilor în vigoare.

1.1 Construirea de noi drumuri permanente în cuprinsul sitului de importanță comunitară ROSCI0357 Porumbeni se face în condițiile legii, cu avizul Custodelui, evitând realizarea acestora în zonele importante pentru speciile de interes comunitar pentru care situl a fost declarat.

1.2 Activitățile de utilizare a apelor din râuri și pâraie, precum și alte activități specifice de amenajare a apelor se realizează doar în baza actelor de reglementare emise de către autoritățile competente pentru protecția mediului, având la bază avizul Custodelui.

Art. 21 (1) Actualizarea documentațiilor de amenajare a teritoriului și urbanism pentru comunele și suprafețele acestora incluse în perimetrul sitului ROSCI0357 Porumbeni se face de către autoritățile administrațiilor publice responsabile, prin integrarea în aceste documentații a prevederilor referitoare la situl de importanță comunitară menționat.

2.1 Modificarea și actualizarea documentațiilor de amenajare a teritoriului și urbanism menționate la alin. (1) se fac cu avizul custodelui sitului ROSCI0357 Porumbeni, pentru asigurarea conformității cu prevederile Planului de Management.

2.2 Documentațiile de amenajare a teritoriului și urbanism menționate la alin. (1) modificate și/sau actualizate de către autoritățile administrațiilor publice locale menționate la alin. (1) vor include în piesele grafice/desenate și limitele sitului ROSCI0357 Porumbeni.

Art. 22 Pe teritoriul sitului de importanță comunitară ROSCI0357 Porumbeni sunt interzise orice forme de folosire a terenurilor, incompatibile cu scopul de protecție și conservare.

8	DJ 105 A	Hârtibaciu Sud - Est (ROSCI0303) Podisul Hartibaciu (ROSPA0099)
---	----------	---

FORMULARUL STANDARD NATURA 2000

1. IDENTIFICAREA SITULUI

1.2 Codul sitului

ROSCI0303

Tip

B

Hârtibaciu Sud - Est

NUMELE SITULUI

2	0	1	0	1	1
---	---	---	---	---	---

Y	Y	Y	Y	M	M
---	---	---	---	---	---

1.6 Responsabili

Nume/Organizație: Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor

Adresa: Str. Libertatii 12, Bucuresti, Romania

Email: biodiversitate@mmediu.ro

14 Data ^mpk^u 1.5 Data actualizării

2	0	1	6	0	2
---	---	---	---	---	---

Y	Y	Y	Y	M	M
---	---	---	---	---	---

1.7 Datele indicării și desemnării/clasificării sitului

Data confirmării ca sit SPA

2	0	1	1	0	1
---	---	---	---	---	---

Y	Y	Y	Y	M	M
---	---	---	---	---	---

--	--	--	--	--	--

Y	Y	Y	Y	M	M
---	---	---	---	---	---

--	--	--	--	--	--

Y	Y	Y	Y	M	M
---	---	---	---	---	---

Y Y Y Y M M

Referința legală națională a desemnării SPA:

Data propunerii ca sit SCI

Data confirmare ca sit SCI

Data desemnării ca sit SAC

Referința legală națională a desemnării SAC:

Explicatii

Latitudine

45.0127305

Coordonatele sitului

Longitudine

25.0052972

2. LOCALIZAREA SITULUI

2.2 Suprafața sitului (ha)

25830

Suprafața marină (%) 0.00

Lungimea sitului (km)

3.1 Tipuri de habitate prezente în sit și evaluarea sitului în ceea ce le privește

Tipuri de habitate						Evaluare			
Cod	PF	NP	Acoperire (Ha)	Pesteri (nr.)	Calit.date	AIBICID		AIBIC	
						Rep.	Supr. rel.	Status conserv.	Eval. globala
9130					Buna	D			
9170					Buna	B	C	B	B
9110					Buna	C	C	B	B
91Y0					Buna	B	C	B	B

NUTS

RO12 ~

2.6 Regiunea biogeografică

Alpină

Pontică

Numele regiunii

CENTRU

X

Continentală (100.00%)

Panonică

Stepică

3. INFORMAȚIA ECOLOGICĂ

9

□ Marea Neagră

Specii prevăzute la articolul 4 din Directiva 2009/147/CE, specii enumerate în anexa II la Directiva 92/43/CEE și evaluarea sitului în ceea ce le privește

Specie				Populație						Sit					
Grup	Cod	Denumire științifică	S	NP	Tip	Marime		Unit. masura	Categ.		Calit. date	AIBIC			
						Min.	Max.		CIR	IVIP		Pop.	Conserv.	Izolare	Global
M	1308	Barbastella barbastellus(Liliacul-cârn)			P				C		C	B	C	C	
M	1352*	Canis lupus(Lup)			P				C		C	A	C	A	
M	1337	Castor fiber(Castorul)			P				P		C	A	B	C	
M	1355	Lutra lutra			P				C		C	A	C	A	
M	1323	Myotis bechsteinii(Liliacul-cu-urechi-late)			P				P		C	B	C	C	
M	1307	Myotis blythii()			P				C		C	B	C	C	
M	1324	Myotis myotis()			P				C		C	B	C	C	
M	1304	Rhinolophus ferrumequinum()			P				C		C	B	C	C	
M	1303	Rhinolophus hipposideros()			P				C		C	B	C	C	
M	1354*	Ursus arctos(Urs)			P				C		C	A	C	A	
A	1188	Bombina bombina			P				C		C	C	C	C	
A	1193	Bombina variegata			P				C		C	A	C	A	
A	1220	Emys orbicularis			P				C		C	C	C	C	
A	1166	Triturus cristatus			P				C		C	B	C	B	
A	4008	Triturus vulgaris ampelensis()			P				C		C	A	B	A	
I	1083	Lucanus cervus			P				C		C	B	C	B	

3.3. Alte specii importante de floră și faună

Specii					Populație					Motivație						
Grup	Cod	Denumire științifică	S	NP	Mărime		Unit. măsură	Categ.		Anexa		Alte categorii				
					Min.	Max.		CIR	IVIP	IV	V	A	B	C	D	
A	2432	Anguis fragilis							C						X	
A	2361	Bufo bufo							C						X	
A	1201	Bufo viridis							C	X					X	
A	1283	Coronella austriaca							C	X					X	
A	1281	Elaphe longissima							C	X					X	
A	1203	Hyla arborea							C	X					X	
A	1261	Lacerta agilis							C	X					X	
A	1263	Lacerta viridis							C	X					X	
A	2469	Natrix natrix							C						X	

A	1197	Pelobates fuscus						C	X				X	
A	1209	Rana dalmatina						C	X				X	
A	1210	Rana esculenta						C		X			X	
A	1212	Rana ridibunda						C		X			X	
A	1213	Rana temporaria()						C		X			X	
A	2351	Salamandra salamandra						C					X	
A	2473	Vipera berus						C					X	
A		Zootoca vivipara						C						X

4. DESCRIEREA SITULUI

4.1. Caracteristici generale ale sitului

Cod	Clase habitate	Acoperire (%)
N06	Râuri, lacuri	2.38
N07	Mlaștini, turbării	0.77
N12	Culturi (teren arabil)	12.50
N14	Pășuni	43.15
N15	Alte terenuri arabile	5.51
N16	Păduri de foioase	30.61
N17	Păduri de conifere	0.53
N19	Păduri de amestec	0.57
N23	Alte terenuri artificiale (localități, mine..)	0.10
N26	Habitat de păduri (păduri în tranziție)	3.81

Total acoperire 99.93

Alte caracteristici ale sitului:

Situl Hârtibaciu de Sud-Est (25 903 ha) este situat în zona Subcarpatilor interni ai Transilvaniei, districtul Homoroadelor. Substratul geologic aparține Miocenului din Neogen. În partea vestică aparține Sarmațianului format din argile, marne, nisipuri, gresii, tufuri, iar partea estică aparține Tortonianului format din tufuri dacitice, marne, gresii. Valea Oltului și luncile pâraielor interioare aparțin holocenului din Cuaternar și sunt constituite din pietrișuri, nisipuri și aluviuni recente. Altitudinea variază între 430m, în apropierea Luncii Oltului, și cca. 700 m (pe Dealul Capului). Înclinarea versanților este medie, de circa 12°, iar expoziția predominantă este parțial însorită. Din punct de vedere hidrologic, situl se încadrează în bazinul hidrologic al râului Olt, în sectorul său mijlociu. Pârâiele mai importante sunt: Ticușu, Iufa, Cozdului, Jilbert, Mâța Mare, Vântu. Condițiile climatice caracteristice sunt cele ale subprovinciei climatice temperat moderată, cu temperaturi medii anuale de 8 °C și precipitații anuale de 660-700mm. Solurile întâlnite sunt preluvosoluri, luvosoluri, prepodzol, podzol, regosol și aluviosol. Din punct de vedere fitogeografic, situl este localizat în etajul fitoclimic al gorunetelor, fagetelor și amestecurilor de gorun și fag (FD3). Pădurile detin cca. 31% din suprafața sitului, restul suprafeței fiind ocupată de pajisti, fanete, terenuri agricole, ape curgătoare.

Situl este situat din punct de vedere al administrației silvice în D.S. Brașov, O.S. Rupea (U.P. I Ticușu, U.P. II Dacia) și O.S. Făgăraș (U.P. I Halmeg). Din punct de vedere al administrației de stat este situat în comunele Comăna de Jos, Ticușu, Soarș, Ungra, șercaia, Jilbert.

Amenajamentul O.S. Rupea, U.P. I Ticușu, 1981

Amenajamentul O.S. Rupea, U.P. II Dacia, 1981

Amenajamentul O.S. Făgăraș, U.P. I Halmeg, 1997

Sit de importanță majoră pentru carnivorele mari rezidente, Canis lupus și Ursus arctos. Situl reprezintă un habitat caracteristic pentru cele două specii în regiunea biogeografică Continentală, și, împreună cu celelalte situri propuse, ar asigura protecția unui procentaj reprezentativ în această bioregiune.

Sit important desemnat pentru habitatele forestiere 91Y0 (Dacian oak & hornbeam forests) și 9130 (Păduri de fag de tip Asperulo-Fagetum) - acesta din urmă este prezent doar pe o suprafață redusă din sit. Sit de

importanță ridicată pentru speciile de lilieci listate. Este printre puținele situri desemnate pentru *Emys orbicularis*. De importanță ridicată și pentru *Lutra lutra*, Castor fiber și speciile de amfibieni *Bombina* și *Triturus*.

Calitate si importanta

Amenințări, presiuni sau activități cu impact asupra sitului

Impacte Negative				
Intens.	Cod	Amenințări și presiuni	Poluare (Cod)	În sit/ în afară
H	D 01.0 2	Drumuri, autostrazi	N	I
H	E 03.0 1	Depozitarea deseurilor menajere /deseuri provenite din baze de agrement	N	I
Impacte Pozitive				
Intens.	Cod	Activități, management	Poluare	În sit/ în afară
H	B	Silvicultura	N	I

Cele mai importante impacte și activități cu efect mare asupra sitului

Cele mai importante impacte și activități cu efect mediu/mic asupra sitului Impacte Negative

Intens.	Cod	Amenințări și presiuni	Poluare (Cod)	În sit/ în afară
M	A02	Modificarea practicilor de cultivare	N	I
M	A04	Pasunatul	N	I
Impacte Pozitive				
Intens.	Cod	Activități, management	Poluare	În sit/ în afară

Impacte Negative				
Intens.	Cod	Amenințări și presiuni	Poluare (Cod)	În sit/ în afară
M	E01	Zone urbanizate, habitare umana (locuinte umane)	N	O
M	H	Poluarea	N	I

Tip de proprietate (opțional)

Documentație (opțional)

Documentație generală:

Cogălniceanu, D. (1991): A preliminary report on the geographical distribution of amphibians in Romania.

Review Roumain Biologie - Biologie Animal 36(1-2): 39-50.

Fuhn, I. E., Vancea, șt. (1961): The fauna RPR - Reptilia. Editura Academiei R.P.R., București 1-352.

Fuhn, I. E. (1960): The fauna RPR - Amphibia, Editura Academiei R.P.R., București 1-289.
 Ghira, I., Sos, T. (2009, in press). Amfibienii și reptilele din România. Ghid practic.
 Ghira, I., Venczel M., Covaciu-Marcov, S. D., Mara G., Ghile, P., Hartel T., Torok Zs., Farkas L., Râcz T., Farkas T., Brad, T. (2002): Mapping of Transylvanian herpetofauna. Nymphaea - Folia Naturae Bihariae 29: 145-202.

Baza de date a APLR.

Maanen, E. van, G. Predoiu, R. Klaver, M. Soule, M. Popa, O. Ionescu, R. Jurj, S. Negus, G. Ionescu, W. Altenburg 2006. - Safeguarding the Romanian Carpathian Ecological Network. A vision for large carnivores and biodiversity in Eastern Europe, A&W ecological consultants, Veenwouden, The Netherlands, Icas Wildlife Unit, Brasov, Romania.

Baza de date "Grupul Milvus"

Doniță et al. 2005. Habitatele din România, Editura Tehnica Silvica, Bucuresti
 Documentație habitate:

- Papp Tamas : {Baza de date "Grupul Milvus"

Donita et al. 2005. Habitatele din România, Editura Tehnica Silvica, Bucuresti (9130)};{Baza de date "Grupul Milvus"

Donita et al. 2005. Habitatele din România, Editura Tehnica Silvica, Bucuresti (91Y0)};>

- Biris Iovu-Adrian : {Amenajamentul O.S. Rupea, U.P. I Ticusu, 1981

Amenajamentul O.S. Rupea, U.P. II Dacia, 1981

Amenajamentul O.S. Fagaras, U.P. I Halmeg, 1997

(9130)};{Amenajamentul O.S. Rupea, U.P. I Ticusu, 1981

Amenajamentul O.S. Rupea, U.P. II Dacia, 1981

Amenajamentul O.S. Fagaras, U.P. I Halmeg, 1997

(9170)};{Amenajamentul O.S. Rupea, U.P. I Ticusu, 1981

Amenajamentul O.S. Rupea, U.P. II Dacia, 1981

Amenajamentul O.S. Fagaras, U.P. I Halmeg, 1997

(91I0)};{Amenajamentul O.S. Rupea, U.P. I Ticusu, 1981

Amenajamentul O.S. Rupea, U.P. II Dacia, 1981

Amenajamentul O.S. Fagaras, U.P. I Halmeg, 1997

(91Y0)};>

Documentație specii:

< - Papp Tamas : {Baza de date "Grupul Milvus".(2484)};{Baza de date APLR.

Baza de date Grupul Milvus.(1303)};{Baza de date APLR.

Baza de date Grupul Milvus.(1304)};{Baza de date APLR.

Baza de date Grupul Milvus.(1307)};{Baza de date APLR.

Baza de date Grupul Milvus.(1308)};{Baza de date APLR. Baza de date Grupul Milvus.(1323)};{Baza de date APLR.

Baza de date Grupul Milvus.(1324)};{Baza de date Grupul Milvus.(1083)};{Baza de date Grupul Milvus.(1337)};

{Baza de date Grupul Milvus.(1355)};>

< - Tatole Victoria : {Baza de date Grupul Milvus.(1083)};>

Documentație compilare informații:

Linkuri documentație:

STATUTUL DE PROTECȚIE AL SITULUI

9

Clasificare la nivel național , regional și internațional

Cod	Categorie IUCN	Acoperire (%)			
Cod	Categorie IUCN	Acoperire (%)	Cod	Categorie IUCN	Acoperire (%)
RO04	IV	0.74			

Relațiile sitului cu alte arii protejate

- desemnate la nivel național sau regional

Cod	Categorie	Tip	%	Codul național și numele ariei naturale protejate

RO04	Rezervație naturală	*	0.43	2.254. Cotul Turzunului
RO04	Rezervație naturală	*	0.74	2.254. Cotul Turzunului

- desemnate la nivel internațional

Cod Categorie	Tip	% Codul național și numele ariei naturale protejate
5.3. Desemnare sit		

MANAGEMENTUL SITULUI

Organismul responsabil pentru managementul sitului

Planuri de management ale sitului

Masuri de conservare a sitului

HARTA SITULUI

Inspire ID: RO.ENV.PS.ROSCI0303

Specificați dacă limitele sunt disponibile în format digital:

Da | Nu

Site GML: [http://inspire.biodiversity.ro/ENVPS/GOPublisherWFS?](http://inspire.biodiversity.ro/ENVPS/GOPublisherWFS?service=wfs&version=2.0.0&request=GetFeature&TYPENAME=ps:ProtectedSite&featureid=ROSCI0303)

service=wfs&version=2.0.0&request=GetFeature&TYPENAME=ps:ProtectedSite&featureid=ROSCI0303

Referința(e) către harta inițială folosită pentru digitizarea granitelor (optional):

PLAN DE MANAGEMENT

Planul de management al ariilor naturale protejate ROSPA0099 Podișul Hârtibaciului, ROSCI0227 Sighișoara+Târnava Mare, ROSCI0144 Pădurea de gorun și stejar de pe Dealul Purcărețului, ROSCI0143 Pădurea de gorun și stejar de la Dosul Fânașului, ROSCI0132 Oltul Mijlociu-Cibin-Hârtibaciu, ROSCI0303 Hârtibaciu Sud-Est, ROSCI0304 Hârtibaciu de Sud-Est, rezervația naturală Stejarii seculari de la Breite municipiul Sighișoara, rezervația Canionu Mihăileni, rezervația de stejar pufos - sat Criș

<https://www.natura2000transilvania.ro/library/upload/documents/2016-09-14-16-51-43-ac71b.pdf>:

Nu prevede restricții cu privire la reabilitarea drumurilor județene

Conform strategiei de dezvoltare a județului Sibiu, pe lângă lucrările de întreținere, programele de reabilitare a drumurilor țintesc aducerea condițiilor de trafic la standard europene, creșterea capacității portante pe sectoarele reabilite, precum și îmbunătățirea traficului greu.

9	DJ 106 A	Frumoasa (ROSCI0085) Frumoasa (ROSPA0043)
---	----------	--

1. IDENTIFICAREA SITULUI

1.2 Codul sitului

ROSCI0085

Tip B

Frumoasa

NUMELE SITULUI

2	0	0	6	0	3
---	---	---	---	---	---

Y	Y	Y	Y	M	M
---	---	---	---	---	---

1.6 Responsabili

Nume/Organizație: Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor

Adresa: Str. Libertatii 12, Bucuresti, Romania

Email: biodiversitate@mmediu.ro

14 Data c^pk^u 1.5 Data actualizării

2	0	1	6	0	2
---	---	---	---	---	---

Y	Y	Y	Y	M	M
---	---	---	---	---	---

1.7 Datele indicării și desemnării/clasificării sitului

Data confirmării ca sit SPA

2	0	0	7	0	6
---	---	---	---	---	---

Y	Y	Y	Y	M	M
---	---	---	---	---	---

2	0	0	8	1	2
---	---	---	---	---	---

Y	Y	Y	Y	M	M
---	---	---	---	---	---

--	--	--	--	--	--

Y	Y	Y	Y	M	M
---	---	---	---	---	---

YYYYMM

Referința legală națională a desemnării SPA:

Data propunerii ca sit SCI

Data confirmare ca sit SCI

Data desemnării ca sit SAC

Referința legală națională a desemnării SAC:

Explicatii

Latitudine

45.0125805

Coordonatele sitului

Longitudine

23.0023833

2. LOCALIZAREA SITULUI

2.2 Suprafața sitului (ha)

137256

Suprafața marină (%)

0.00

Lungimea sitului (km) NUTS Numele regiunii

RO12
RO41
RO42

CENTRU
SUD-VEST
VEST

2.6 Regiunea biogeografică

Alpină (100.00%)

Pontică

Continentală

Panonică

Stepică

Marea Neagră

INFORMAȚIA ECOLOGICĂ

3.1 Tipuri de habitate prezente în sit și evaluarea sitului în ceea ce le privește

Tipuri de habitate	Evaluare
--------------------	----------

Cod	PF	NP	Acoperire (Ha)	Pesteri (nr.)	Calit.date	AIBICID		AIBIC		
						Rep.	Supr. rel.	Status conserv.	Eval. globala	
4060					Buna	A	C	A	A	
4070					Buna	B	C	B	B	
4080					Buna	A	A	A	A	
40A0					Buna	C	C	B	B	
6150					Buna	B	C	B	B	
6230					Buna	B	B	B	B	
6410					Buna	B	C	B	B	
6430					Buna	B	C	B	B	
6520					Buna	B	C	B	B	
7110					Buna	B	C	B	B	
8220					Buna	B	B	B	B	
9110					Buna	A	B	B	B	
9130					Buna	C	C	B	B	
91E0					Buna	A	B	B	B	
91V0					Buna	A	B	B	B	
9410					Buna	A	B	B	B	

Specii prevăzute la articolul 4 din Directiva 2009/147/CE, specii enumerate în anexa II la Directiva 92/43/CEE și

evaluarea sitului în ceea ce le privește

Specie					Populatie					Sit				
Grup	Cod	Denumire științifică	S	NP	Tip	Marime		Unit. masura	Categ. CIRIVIP	Calit. date	AIBICID Pop.	AIBIC		
						Min.	Max.					Conserv.	Izolare	Global
M	1352*	Canis lupus(Lup)			P				P		B	B	C	B
M	1355	Lutra lutra			P				P		C	B	C	B
M	1361	Lynx lynx(Râs)			P				P		C	B	C	B

M	1361	Lynx lynx(Râs)			R				P		C	B	C	B
M	1354*	Ursus arctos(Urs)			P				C		C	B	C	B
M	1354*	Ursus arctos(Urs)			R				C		C	B	C	B
A	1193	Bombina variegata			P				C		C	A	C	A
A	1166	Triturus cristatus			P				R		C	B	C	B
F	1138	Barbus meridionalis(Câcruse)			P				P		C	B	C	B
F	1163	Cottus gobio(Zglavoc)			P				P		C	B	C	B
F	4123	Eudontomyzon danfordi(Chiscar)			P				P		C	B	C	B
F	1122	Gobio uranoscopus(Chetrar)			P				P		C	B	C	B
I	1085	Buprestis splendens			P				V		B	B	A	B

I	1078*	Callimorpha quadripunctaria			P				R		B	B	C	B
I	1088	Cerambyx cerdo			P				P		C	B	C	B
I	4046	Cordulegaster heros			P				P		B	B	A	B
I	1065	Euphydryas aurinia			P				P		B	B	C	B
I	1060	Lycaena dispar			P				P		C	B	C	B
I	4039*	Nymphalis vaualbum			P				P?	DD	D			
I	1037	Ophiogomphus cecilia			P				P		A	A	C	A
I	4054	Pholidoptera transsylvanica			P				P		C	B	A	B
I	4024*	Pseudogaurotina excellens			P				P?	DD	D			
I	1087*	Rosalia alpina			P				R		C	B	C	B
P	1386	Buxbaumia viridis			P				V		C	B	C	B
P	4070*	Campanula serrata			P				C		C	B	C	B
P	1381	Dicranum viride			P				R		B	B	C	B
P	1393	Drepanocladus vernicosus			P				R		C	B	C	B
P	1389	Meesia longiseta			P				R		A	B	C	B
P	4116	Tozzia carpathica			P				R		B	B	C	B

Alte specii importante de floră si faună

Specii					Populatie				Motivatie						
Grup	Cod	Denumire științifică	S	NP	Mărime		Unit. măsură	Categ. CIRIVIP	Anexa		Alte categorii				
					Min.	Max.			IV	V	A	B	C	D	
A	2432	Anguis fragilis						P						X	
A	2361	Bufo bufo						P						X	
A	1201	Bufo viridis						P	X					X	
A	1283	Coronella austriaca						R	X					X	
A	1281	Elaphe longissima						P	X					X	
A	1203	Hyla arborea						P	X					X	
A	1261	Lacerta agilis						C	X					X	
A	1263	Lacerta viridis						C	X					X	
A	1292	Natrix tessellata						R	X					X	
A	1256	Podarcis muralis						V	X					X	
A	1213	Rana temporaria()						C		X				X	
A	2351	Salamandra salamandra						P						X	
A	2353	Triturus alpestris						R						X	
A	1295	Vipera ammodytes						V	X					X	
A	2473	Vipera berus						R						X	
I	1056	Parnassius mnemosyne						P	X					X	
P		Achillea oxyloba ssp. schurii						P							X

Specii					Populatie				Motivatie					
Grup	Cod	Denumire științifică	S	NP	Mărime		Unit. măsură	Categ. CIRIVIP	Anexa		Alte categorii			
					Min.	Max.			IV	V	A	B	C	D
P		<i>Aconitum lycoctonum</i> ssp. <i>moldavicum</i>						P						X
P		<i>Aconitum toxicum</i>						P						X
P		<i>Agrostis vinealis</i>						R						X
P		<i>Allium schoenoprasum</i> ssp. <i>sibiricum</i>						R						X
P		<i>Andromeda polifolia</i>						R						X
P		<i>Angelica archangelica</i>						P						X
P		<i>Aquilegia nigricans</i> ssp. <i>nigricans</i>						V						X
P	1762	<i>Arnica montana</i> (Arnică)						V		X			X	
P	2055	<i>Botrychium matricariifolium</i>						V					X	
P	2056	<i>Botrychium multifidum</i>						R					X	
P		<i>Caltha palustris</i> (<i>Calcea calului</i>)						P						X
P		<i>Campanula transsilvanica</i>						V						X
P		<i>Cardamine amara</i>						P						X
P		<i>Cardamine resedifolia</i>						R						X
P		<i>Cardaminopsis neglecta</i>						R						X
P		<i>Carex brunnescens</i>						R						X
P		<i>Carex capillaris</i>						R						X
P		<i>Carex diandra</i>						R						X
P		<i>Carex limosa</i>						R						X
P		<i>Carex nigra</i>						P						X
P		<i>Cerastium transsilvanicum</i>						R						X
P		<i>Chamaecytisus rochellii</i>						R						X
P		<i>Coeloglossum viride</i>						R					X	
P		<i>Corallorhiza trifida</i>						R					X	
P		<i>Crepis conyzifolia</i>						R						X
P		<i>Cruciata laevipes</i>						P						X
P		<i>Dactylorhiza cordigera</i>						R					X	
P		<i>Dactylorhiza fuchsii</i>						R					X	
P		<i>Dactylorhiza maculata</i>						R					X	
P		<i>Dactylorhiza sambucina</i>						R					X	
P		<i>Dianthus glacialis</i> ssp. <i>gelidus</i>						R						X

DESCRIEREA SITULUI

Caracteristici generale ale sitului

Cod	Clase habitate	Acoperire (%)
N06	Râuri, lacuri	1.15

N08	Tufișuri, tufărișuri	3.18
N09	Pajiști naturale, stepe	11.39
N14	Pășuni	1.94
N15	Alte terenuri arabile	0.40
N16	Păduri de foioase	7.98

Cod	Clase habitate	Acoperire (%)
N17	Păduri de conifere	0.74
N19	Păduri de amestec	68.70
N26	Habitat de păduri (păduri în tranziție)	4.37

Total acoperire 99.85

Alte caracteristici ale sitului:

Situl propus este compus din trei masive montane (Cindrel, Lotru și Șureanu) ce fac parte din grupa munților Parâng. Aceste entități muntoase sunt despărțite de râurile Sadu, Frumoasa și Sebeș. Forma întregului relief este rotunjită ca urmare a sculpturii într-o alcătuire geologică uniformă din șisturi cristaline. Situl prezintă un relief glaciatic bine păstrat, lezerul Mare, lezerul Mic și lezerul Șureanu fiind cele mai reprezentative circuri glaciare din zonă.

Situl propus constituie una dintre cele mai importante regiuni pastorale din Carpații românești, această activitate tradițională fiind practică din cele mai vechi timpuri fără a se aduce prejudicii semnificative patrimoniului natural.

4.2. Calitate și importanța

În această arie au fost identificate 10 tipuri de habitate de interes comunitar ce acoperă peste 80% din suprafața totală, din care cele mai reprezentative sunt pădurile de molid perialpine, jnepenișurile și pășunile alpine și subalpine. O parte din păduri sunt virgine sau cvasivirgine, acestea polarizând o mare diversitate biologică terestră, constituind o avuție națională inestimabilă. Multe dintre pădurile existente, pure sau în amestec, au vârste medii de peste 120 și chiar 160 de ani, fiind excelente habitate pentru populații viabile de urs, lup și râs.

4.3. Amenințări, presiuni sau activități cu impact asupra sitului

Cele mai importante impacte și activități cu efect mare asupra sitului

Impacte Negative				
Intens.	Cod	Amenințări și presiuni	Poluare (Cod)	În sit/ în afară
H	G 01.0 3	Vehicule cu motor	N	I

Impacte Negative

Intens.	Cod	Amenințări și presiuni	Poluare (Cod)	În sit/ în afară
L	A07	Utilizarea produselor biocide, hormoni și substanțe chimice	N	O

Impacte Pozitive				
Intens.	Cod	Activități, management	Poluare	În sit/ în afară
H	E 01.03	Habitare dispersata (locuinte risipite, disperse)	N	I
H	G02	Complexe sportive si de odihna	N	I

Cele mai importante impacte și activități cu efect mediu/mic asupra sitului

Impacte Pozitive				
Intens.	Cod	Activități, management	Poluare	În sit/ în afară
L	A01	Cultivare	N	O
L	A03	Cosire/Taiere a pasunii	N	O
L	A08	Fertilizarea (cu ingrasamant)	N	O

Impacte Negative				
Intens.	Cod	Amenințări și presiuni	Poluare (Cod)	În sit/ în afară
L	A10	Restructurarea detinerii terenului agricol	N	O
L	D 01.01	Poteci, trasee, trasee pentru ciclism	N	I
M	E 01.01	Urbanizare continua	N	O
M	E 01.02	Urbanizare discontinua	N	O
L	E 04.01	Infrastructuri agricole, construcii in peisaj	N	O
M	F 03.01	Vanatoare	N	I
L	F 03.02 .03	Capcane, otravire, braconaj	N	O
L	F04	Luare/prelevare de plante terestre, in general	N	O
M	H	Poluarea	N	O
M	J01	Focul si combaterea incendiilor	N	I
L	J 02.05 .02	Modificarea structurii cursurilor de apa continentale	N	I
L	K 01.01	Eroziune	N	I
L	K 03.02	Parazitism	N	I
L	K 03.06	Antagonism cu animale domestice	N	I
L	K 03.07	Alte forme de competitie interspecifica faunistice	N	I
L	K 04.02	Parazitism	N	I
L	K 04.03	Introducere a unor boli (patogeni microbieni)	N	I

Impacte Pozitive				
Intens.	Cod	Activități, management	Poluare	În sit/ în afară
L	B	Silvicultura	N	O
L	B 01.0 1	Plantare pădure, pe teren deschis (copaci nativi)	N	O
L	B 02.0 2	Curatarea padurii	N	O
L	B 02.0 3	Indepartarea lastarisului	N	O
M	B 02.0 4	Indepartarea arborilor uscati sau in curs de uscare	N	I
M	B03	Exploatare forestiera fara replantare sau refacere naturala	N	O
L	G01	Sport in aer liber si activitati de petrecere a timpului liber, activitati recreative	N	I
L	G 01.0 2	Mersul pe jos,calarie si vehicule non-motorizate	N	I
M	J 02.0 5	Modificarea functiilor hidrografice, generalitati	N	I

STATUTUL DE PROTECȚIE AL SITULUI

Clasificare la nivel național , regional si internațional

Cod	Categorie	Acoperire			
	IUCN	(%)			
RO05	V	0.00			
Cod	Categorie	Acoperire	Cod	Categorie	Acoperire
	IUCN	(%)		IUCN	(%)
RO03	III	0.00	RO04	IV	7.16

Relațiile sitului cu alte arii protejate

- desemnate la nivel național sau regional

Cod	Categorie	Tip	%	Codul național și numele ariei naturale protejate
RO03	Monument al naturii	+	0.00	2.6. Masa Jidovului
RO03	Monument al naturii	+	0.00	2.7. Stânca Grunzii
RO03	Monument al naturii	+	0.00	2.703. La Grumaji
RO03	Monument al naturii	+	0.00	2.708. Masa Jidovului
RO04	Rezervație naturală	+	0.01	2.18. Iezerul Surianul
RO04	Rezervație naturală	+	0.02	2.18. Iezerul Surianul
RO04	Rezervație naturală	+	0.02	2.46. Luncile Prigoanei
RO04	Rezervație naturală	+	0.02	2.699. Suvara Sașilor
RO04	Rezervație naturală	+	1.01	2.705. Iezerele Cindrelului
RO04	Rezervație naturală	+	1.06	2.705. Iezerele Cindrelului
RO04	Rezervație naturală	+	5.76	2.707. Cindrel
RO04	Rezervație naturală	+	5.90	2.707. Cindrel
RO04	Rezervație naturală	+	0.06	2.794. Jnepenișul Stricatul
RO04	Rezervație naturală	+	0.08	2.794. Jnepenișul Stricatul
RO04	Rezervație naturală	+	0.09	2.806. Sterpu - Dealul Negru
RO04	Rezervație naturală	+	0.10	2.806. Sterpu - Dealul Negru
RO04	Rezervație naturală	+	0.01	2.807. Rezervația Cristești
RO05	Parc natural	*	0.00	N Parcul Natural Grădiștea Muncelului - Cioclovina
RO05	Parc natural	/		N Parcul Natural Grădiștea Muncelului - Cioclovina

- desemnate la nivel internațional

Cod	Categorie	Tip	%	Codul național și numele ariei naturale protejate
-----	-----------	-----	---	---

5.3. Desemnare sit

MANAGEMENTUL SITULUI

Organismul responsabil pentru managementul sitului

Planuri de management ale sitului

Specificați dacă există un plan de management al sitului:

Nume:

Da

Linkuri:

Nu, dar exista un plan in pregătire

Nu

Masuri de conservare a sitului

Pentru o mare parte din situl propus este în curs de pregătire documentația științifică în vederea declarării Parcului Natural Frumoasa.

În prezent în interiorul limitelor propuse se află mai multe arii protejate, dintre care amintim rezervațiile: Cindrel, Iezerele Cindrelului, Luncile Prigoanei, Iezerul șurianu, Cristești, Jnepenișul Stricatul și șuvara Sașilor.

PLAN DE MANAGEMENT

Art. 38. Utilizarea funcțională pentru zonele turistice:

Funcțiuni permise: dotări socio-culturale, comerț, alimentație publică, prestări servicii, hoteluri, moteluri, pensiuni, case de vacanță, amenajări pentru turism.

Funcțiuni permise cu condiționări: ateliere pentru produse artisanale cu tehnologie tradițională și prestări servicii nepoluante, alte activități economice specifice sau necesare în zonă cu condiția să nu fie poluante.

Funcțiuni nerecomandate: spații de producție sau prestări servicii generatoare de poluare, construcții pentru producție amplasate în zona drumurilor naționale, județene cu trafic important de turiști.

Art. 39. Amplasarea construcțiilor cu scop turistic:

Amplasarea față de aliniament: fiind în general amplasamente libere ale construcțiilor nu se va face alinierea strictă față de aliniament, se vor respecta retragerile stabilite prin reglementările din Planurile Urbanistice Generale sau Planurile Urbanistice Zonale, iar unde situația impune, se vor elabora Planuri Urbanistice de detaliu - înălțimea clădirilor nu va depăși Parter + 2 etaje + Mansardă.

Amplasarea în interiorul parcelei: clădirile pentru recreere vor fi amplasate la cel puțin 4 m față de limitele laterale și posterioare ale parcelei, distanța între clădiri va fi egală cu minim înălțimea celei mai înalte, se vor păstra distanțele minime necesare intervențiilor în caz de incendiu.

Accese carosabile: toate construcțiile vor avea prevăzute accese carosabile - în interiorul parcelelor se vor realiza spații de parcare necesare funcțiilor construcțiilor respective, locuințe, case de vacanță,

pensiuni și altele asemenea, pentru a evita parcare autovehiculelor pe spațiile publice.

Accese pietonale: se vor prevedea accese pietonale la toate locuințele, casele de vacanță și pensiunile care se vor construi.

Nu sunt prevăzute restricții privind reabilitarea drumurilor.

15	DJ 113	Ciomad - Balvanyos (ROSCI0037) Munții Bodoc Baraolt (ROSPA0082)
----	--------	--

1. IDENTIFICAREA SITULUI

1.2 Codul sitului

ROSCI0037

Tip

B

Ciomad - Balvanyos

NUMELE SITULUI

2	0	0	6	0	4
Y	Y	Y	Y	M	M

1.6 Responsabili

Nume/Organizație: Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor

Adresa: Str. Libertatii 12, Bucuresti, Romania

Email: biodiversitate@mmediu.ro

1.4 Data c^pMăru 1.5 Data actualizării

2	0	1	6	0	2
Y	Y	Y	Y	M	M

1.7 Datele indicării și desemnării/clasificării sitului

Data confirmării ca sit SPA

2	0	0	7	0	6
Y	Y	Y	Y	M	M

2	0	0	8	1	2
Y	Y	Y	Y	M	M

Y	Y	Y	Y	M	M

Y Y Y Y M M

Referința legală națională a desemnării SPA:

Data propunerii ca sit SCI

Data confirmare ca sit SCI

Data desemnării ca sit SAC

Referința legală națională a desemnării SAC:

Explicatii

Latitudine

46.0162944

Coordonatele sitului

Longitudine

25.0060361

2. LOCALIZAREA SITULUI

2.2 Suprafața sitului (ha)

5976

Suprafața marină (%)

0.00

Lungimea sitului (km) Numele regiunii

CENTRU

2.6 Regiunea biogeografică

X Alpină (100.00%)

Pontică

Continentală

Panonică

Stepică

Marea Neagră

NUTS

RO12

INFORMAȚIA ECOLOGICĂ

9

3.1 Tipuri de habitate prezente în sit și evaluarea sitului în ceea ce le privește

Tipuri de habitate						Evaluare			
Cod	PF	NP	Acoperire (Ha)	Pesteri (nr.)	Calit.date	AIBICID		AIBIC	
						Rep.	Supr. rel.	Status conserv.	Eval. globala
9110					Buna	B	C	B	B
9130					Buna	B	C	B	B
9170					Buna	B	C	B	B
91D0					Buna	B	C	B	B
91V0					Buna	B	C	B	B

Specii prevăzute la articolul 4 din Directiva 2009/147/CE, speciile enumerate în anexa II la Directiva 92/43/CEE și evaluarea sitului în ceea ce le privește

Specie					Populație					Sit				
Grup	Cod	Denumire științifică	S	NP	Tip	Marime		Unit. masura	Categ. CIRIVIP	Calit. date	AIBICI	AIBIC		
						Min.	Max.				D	Pop.	Conserv.	Izolare
M	1308	Barbastella barbastellus(Liliacul-cârn)			P	200	500	i	P		C	A	C	A
M	1308	Barbastella barbastellus(Liliacul-cârn)			W	200	500	i	P		C	A	C	A
M	1352 *	Canis lupus(Lup)			P				R		C	A	C	B
M	1355	Lutra lutra			P					G	C	B	C	B
M	1361	Lynx lynx(Râs)			P				R		C	B	C	B
M	1361	Lynx lynx(Râs)			R				R		C	B	C	B
M	1361	Lynx lynx(Râs)			C				R		C	B	C	B
M	1361	Lynx lynx(Râs)			W				R		C	B	C	B
M	1323	Myotis bechsteinii(Liliacul-cu- urechi- late)			P	100	200	i	P		C	A	C	A
M	1323	Myotis bechsteinii(Liliacul-cu- urechi- late)			W	100	200	i	P		C	A	C	A
M	1307	Myotis blythii()			P	10	20	i	P		D			
M	1324	Myotis myotis()			P	300	500	i	P		C	A	C	A
M	1324	Myotis myotis()			W	5	20	i	P		C	A	C	A
M	1303	Rhinolophus hipposideros()			P						C	B	A	B

M	1354*	Ursus arctos(Urs)			P				R		C	B	A	B
M	1354*	Ursus arctos(Urs)			R				R		C	B	A	B
M	1354*	Ursus arctos(Urs)			C				R		C	B	A	B
M	1354*	Ursus arctos(Urs)			W				R		C	B	A	B
A	1193	Bombina variegata			P				P		C	B	C	B
A	1166	Triturus cristatus			P				P		C	B	C	B
A	2001	Triturus montandoni(Triton carpatice)			P				P		C	B	C	B
F	1138	Barbus meridionalis(Căcruse)			P						C	B	A	B
F	1163	Cottus gobio(Zglavoc)			P						C	B	A	B
F	1146	Sabanejewia aurata(DunăriDă)			P						C	B	A	B
I	4054	Pholidoptera transsylvanica			P				P		C	A	A	A
P	1758	Ligularia sibirica			P				R		C	B	C	B

3.3. Alte specii importante de floră și faună

Specii					Populație				Motivație						
Grup	Cod	Denumire științifică	S	NP	Mărime		Unit. măsură	Categ.	Anexa		Alte categorii				
					Min.	Max.			CIRIVIP	IV	V	A	B	C	D
P		Carex appropinquata						R							X
P		Drosera rotundifolia						R							X
P		Empetrum nigrum						R							X
P		Thelypteris palustris						R							X
P		Vaccinium oxycoccos						R							X

4. DESCRIEREA SITULUI

4.1. Caracteristici generale ale sitului

Cod	Clase habitate	Acoperire (%)
N09	Pajiști naturale, stepe	2.93
N14	Pășuni	2.52
N16	Păduri de foioase	69.64
N17	Păduri de conifere	6.12
N19	Păduri de amestec	14.16
N23	Alte terenuri artificiale (localități, mine..)	1.13
N26	Habitat de păduri (păduri în tranziție)	3.48

Total acoperire 99.98

Alte caracteristici ale sitului:

Relieful se caracterizează prin variații semnificative de altitudine și înclinare a versanților. Acest aspect contribuie semnificativ la distribuția habitatelor forestiere. Condițiile geomorfologice, diversitatea speciilor forestiere și repartiția acestora, au un rol important în conservarea unor specii importante de floră și faună.

4.2. Calitate și importanța

-situl Ciomad Balványos se suprapune peste aria protejată cu același nume.

-situl este important datorită :

-fenomenelor postvulcanice: cea mai mare mofetă din Europa cu scurgere de bioxid de carbon de circa 2000mc-zi și o concentrație de bioxid de carbon de 98-99%, grote cu emanații sulfuroase, mofete și izvoare cu ape minerale.

-existența unor peșteri cum ar fi peștera Ursului, peștera Timșos, și peștera Gyilkos

-plante specifice zonelor mlăștinoase-Ligularia sibirica, Drosera rotundifolia, Andromeda polifolia, Empetrum nigrum,

-un peisaj deosebit și o vegetație de păduri de conifere în amestec cu foioase.

Amenințări, presiuni sau activități cu impact asupra sitului

Impacte Negative				
Intens.	Cod	Amenințări și presiuni	Poluare (Cod)	În sit/ în afară
H	690	Alte impacte determinate de turism și recreere ce nu au fost menționate mai sus	N	I

Impacte Pozitive

Intens.	Cod	Activități, management	Poluare	În sit/ în afară
---------	-----	------------------------	---------	------------------

Cele mai importante impacte și activități cu efect mare asupra sitului

Impacte Negative				
Intens.	Cod	Amenințări și presiuni	Poluare (Cod)	În sit/ în afară
M	A04	Pasunatul	N	O
M	A04.03	Abandonarea sistemelor pastorale, lipsa pasunatului	N	I
M	B03	Exploatare forestiera fara replantare sau refacere naturala	N	O
M	E01.02	Urbanizare discontinua	N	I
M	F03.01	Vanatoare	N	O

Impacte Pozitive

Intens.	Cod	Activități, management	Poluare	În sit/ în afară
M	B01.01	Plantare pădure, pe teren deschis (copaci nativi)	N	I

Cele mai importante impacte și activități cu efect mediu/mic asupra sitului

Tip de proprietate (optional)

Documentație (optional)

-este în curs de elaborare documentația pentru înaintarea la Academia Română, pentru obținerea avizului.

Documentație generală:

Documentație habitate:

< - Gog Mircea : {amenajamente silvice(9170)};{DS CV(9130)};{DS CV(91V0)};{DS CV(91Y0)};>

Documentație specii:

Data retrieval failed for the subreport, 'Subreport31', located at: /SIM-CN/M1_F3_A3_docSpecii. Please check the

Linkuri documentație:

STATUTUL DE PROTECȚIE AL SITULUI

9

Clasificare la nivel național , regional si internațional

Cod	Categorie IUCN	Acoperire (%)			
Cod	Categorie IUCN	Acoperire (%)	Cod	Categorie IUCN	Acoperire (%)
RO04	IV	0.00			

-zona a fost desemnată ca arie protejată prin Hotărîrea Conciliului Județean Covacna nr. 39/2001.

Relațiile sitului cu alte arii protejate

- desemnate la nivel național sau regional

Cod	Categorie	Tip	%	Codul național și numele ariei naturale protejate
RO04	Rezervație naturală	*	0.02	2.486. Lacul Sfânta Ana
RO04	Rezervație naturală	/		2.486. Lacul Sfânta Ana
RO04	Rezervație naturală	*	0.06	2.487. Tinovul Mohoș
RO04	Rezervație naturală	/		2.487. Tinovul Mohoș

- desemnate la nivel internațional

Cod	Categorie	Tip	%	Codul național și numele ariei naturale protejate
-----	-----------	-----	---	---

5.3. Desemnare sit

MANAGEMENTUL SITULUI

Organismul responsabil pentru managementul sitului

Aociația VINCA MIMOR Si Gheorghe

Planuri de management ale sitului

PLAN DE MANAGEMENT

Planul de Management ROSCI0037 CIOMAD-BALVANYOS

http://www.mmediu.ro/app/webroot/uploads/files/2015-04-28_Planul_de_Management.pdf

Art. 42 - Pe teritoriul sitului ROSCI0037, construcțiile, indiferent de beneficiarul și/sau proprietarul terenului, se realizează în conformitate cu prevederile planului de urbanism general și zonal, legal aprobate.

Art. 43 - (1) Emiterea actelor de reglementare pentru planuri/proiecte/activități pe teritoriul sitului ROSCI0037, se realizează numai cu avizul Custodelui.

Construirea de cabane/pensiuni/case de vacanță/adăposturi turistice/stâne sau realizarea oricăror altor investiții în situl ROSCI0037, trebuie adaptate specificului zonei și încadrate în peisaj.

Art. 50 - Este interzisă degradarea traseelor turistice și a drumurilor publice prin: lucrări de construcții, aducțiuni, utilități. Contravaloarea lucrărilor de refacere a acestora va fi suportată de către executanții lucrărilor.

Art. 52 - În situl ROSCI0037 sunt permise activități de turism și de educație ecologică, cu respectarea regulilor de vizitare a sitului, potrivit prezentului regulament.

Art. 53 - Accesul/vizitarea sitului ROSCI0037 se face liber, numai în zonele special destinate activităților cultural-educative, turistice și de agrement.

Art. 54 - (1) Vizitarea sitului este permisă numai pe traseele turistice marcate cu semne convenționale, de exemplu cu marcaje vopsite, cu bandă, triunghi, cruce sau punct, de culori diferite, în funcție de traseu și încadrate cu alb, aflate în evidența Custodelui, sau pe potecile de studii semnalizate de custode.

Sunt permise dezvoltarea și promovarea pistelor de biciclete în cadrul sitului. Minim zece km de piste de bicicletă

Nu sunt restricții privind reabilitarea drumurilor județene

3.8. Stațiuni turistice și balneoclimaterice care se afla pe teritoriul ariilor protejate.

Stațiuni turistice de interes național		Arii protejate
Localitate	Judet	
Poiana Brașov	Brașov	
Predeal	Brașov	
Râșnov	Brașov	
Covasna	Covasna	
Băile Tușnad	Harghita	
Borsec	Harghita	
Sovata	Mureș	Călimani - Gurghiu (ROSCI0019)

Călimani - Gurghiu (ROSCI0019)

1. IDENTIFICAREA SITULUI

1.2 Codul sitului

ROSCI0019

Tip

B

Călimani - Gurghiu

NUMELE SITULUI

2	0	0	6	0	2
Y	Y	Y	Y	M	M

1.6 Responsabili

Nume/Organizație: Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor

Adresa: Str. Libertatii 12, Bucuresti, Romania

Email: biodiversitate@mmediu.ro

14 Data completării

1.5 Data actualizării

2	0	1	6	0	2
Y	Y	Y	Y	M	M

1.7 Datele indicării și desemnării/clasificării sitului

Data confirmării ca sit SPA

2	0	0	7	0	6
Y	Y	Y	Y	M	M

2	0	0	8	1	2
Y	Y	Y	Y	M	M

Y	Y	Y	Y	M	M

Y Y Y Y M M

Referința legală națională a desemnării SPA:

Data propunerii ca sit SCI

Data confirmare ca sit SCI

Data desemnării ca sit SAC

Referința legală națională a desemnării SAC:

Explicatii

Latitudine

46.0145055

Coordonatele sitului

Longitudine

25.0046750

2. LOCALIZAREA SITULUI

2.2 Suprafața sitului (ha)

135257

Suprafața marină (%)

0.00

Lungimea sitului (km)

NUTS Numele regiunii

RO12
RO21

CENTRU
NORD-EST

2.6 Regiunea biogeografică

☒	Alpină (99.39%)
☐	Pontică

☒	Continentală (0.61%)
☐	Panonică

Marca Neagră

3. INFORMAȚIA ECOLOGICĂ

3.1 Tipuri de habitate prezente în sit și evaluarea sitului în ceea ce le privește

Tipuri de habitate						Evaluare			
Cod	PF	NP	Acoperire (Ha)	Pesteri (nr.)	Calit.date	AIBICID		AIBIC	
						Rep.	Supr. rel.	Status conserv.	Eval. globala
3220					Buna	C	C	B	B
3260					Buna	C	C	C	C
4060					Buna	A	B	B	B
4070					Buna	A	B	B	B
6150					Buna	A	B	B	B
6170			0		Buna	D			
6230					Buna	B	A	B	B
6240			0		Moderata	C	C	C	C
6410					Buna	B	B	B	B
6430					Buna	B	C	B	B
6440					Buna	B	B	B	B
6520					Buna	B	B	B	B
7110					Buna	B	C	B	B
7240					Buna	B	B	B	B
8220					Buna	B	B	B	B
8310					Buna	C	C	B	C
9110					Buna	A	B	B	B
9130					Buna	C	C	B	B
9170			0		Moderata	C	C	C	C
9180					Buna	B	B	B	B
91E0					Buna	B	B	B	B
91V0					Buna	A	B	B	B
91Y0			0		Moderata	C	B	B	C
9410					Buna	A	B	B	B
9420					Buna	A	B	A	A

Specii prevăzute la articolul 4 din Directiva 2009/147/CE, speciile enumerate în anexa II la Directiva 92/43/CEE și evaluarea sitului în ceea ce le privește

Specie			Populație							Sit	
Grup	Cod	Denumire științifică	S	NP	Tip	Marime	Unit.	Categ.	Calit.	AIBICID	AIBIC

					Min.	Max.	masura	CIR	IVIP	date	Pop.	Conserv.	Izolare	Global
M	1308	Barbastella barbastellus(Liliacul- câr)		P				P			C	B	C	B
M	1308	Barbastella barbastellus(Liliacul- câr)		R				C			C	B	C	B
M	1308	Barbastella barbastellus(Liliacul- câr)		C				C			C	B	C	B
M	1308	Barbastella barbastellus(Liliacul- câr)		W				R			C	B	C	B
M	1352*	Canis lupus(Lup)		P				P			B	A	C	A
M	1355	Lutra lutra		P				P			C	C	C	B
M	1361	Lynx lynx(Râs)		P				P			B	A	C	A
M	1310	Miniopterus schreibersii(Liliacul- cu-ari- lungi)		P				P			C	B	C	B
M	1323	Myotis bechsteinii(Liliacul-cu- urechi- late)		P	40	60	i	R	G		C	C	B	C
M	1307	Myotis blythii()		P				P			C	B	C	B
M	1307	Myotis blythii()		R				C			C	B	C	B
M	1307	Myotis blythii()		C				C			C	B	C	B
M	1321	Myotis emarginatus		P	40	60	i	V	M		C	B	A	C
M	1324	Myotis myotis()		P				P			C	B	C	B
M	1324	Myotis myotis()		R				C			C	B	C	B
M	1324	Myotis myotis()		C				C			C	B	C	B
M	1304	Rhinolophus ferrumequinum()		P				P			D			
M	1304	Rhinolophus ferrumequinum()		R				R			D			
M	1303	Rhinolophus hipposideros()		P	1	100	i	P	M		B	C	B	C
M	1354*	Ursus arctos(Urs)		P				P			B	A	C	B
A	1193	Bombina variegata		P				P			C	B	C	B
A	1166	Triturus cristatus		P				P			C	B	C	B
A	2001	Triturus montandoni(Triton carpatic)		P				P			C	B	C	B
A	4008	Triturus vulgaris ampelensis()		P					P		C	B	B	B
F	1138	Barbus meridionalis(Câcruse)		P				P			C	B	C	B
F	1163	Cottus gobio(Zglavoc)		P				P			C	B	C	B
F	4123	Eudontomyzon danfordi(Chiscar)		P				P			B	A	C	A
F	1122	Gobio		P				P			B	B	C	B

		uranoscopus(Chetrar)											
F	1105	Hucho hucho(Lostrita)						V		B	B	B	B
F	1146	Sabanejewia aurata(DunăriDă)						P		C	B	C	B
I	1078*	Callimorpha quadripunctaria						P		D			
I	4012	Carabus hampei						P		C	B	B	B
I	4014	Carabus variolosus			10	20	i	R	G	D			
I	1088	Cerambyx cerdo						P		B	B	C	B
I	1086	Cucujus cinnaberinus						R		B	B	C	B

I	1052	Hypodryas maturna						p		C	B	C	B
I	4036	Leptidea morsei			15	30	i	V	G	D			
I	1083	Lucanus cervus						R		C	B	C	B
I	1060	Lycena dispar						R		C	B	C	B
I	4039*	Nymphalis vaualbum						P?	DD	D			
I	1084*	Osmoderma eremita						P		C	B	C	B
I	4054	Pholidoptera transsylvanica						P		B	B	A	B
I	1087*	Rosalia alpina						P		C	B	C	C
P	1617	Angelica palustris						R		B	B	C	B
P	4070*	Campanula serrata						P		B	B	C	B
P	1902	Cypripedium calceolus						R		C	B	C	C
P	1381	Dicranum viride						V		C	B	C	B
P	1393	Drepanocladus vernicosus						R		C	B	C	B
P	4097	Iris aphylla ssp. hungarica						R		B	B	C	B
P	1758	Ligularia sibirica						R		C	B	C	B
P	1428	Marsilea quadrifolia						R		D			
P	1389	Meesia longiseta						R		C	B	C	B
P	4116	Tozzia carpathica						R		B	A	C	A

3.3. Alte specii importante de floră si faună

Specii				Populatie				Motivatie						
Grup	Cod	Denumire științifică	S	NP	Mărime		Unit. măsură	Categ. CIRIVIP	Anexa		Alte categorii			
					Min.	Max.			IV	V	A	B	C	D
M	1327	Eptesicus serotinus(Liliacul-cu-aripilate)						P	X				X	
M	1363	Felis silvestris(Pisica salbatica)						P	X				X	
M	1314	Myotis daubentonii						P	X				X	
M	1312	Nyctalus noctula(Liliacul-de-amurg)						P	X				X	
M	1309	Pipistrellus pipistrellus(Liliacul-pitic)						P	X				X	
M	2598	Sorex alpinus						P					X	

A	1261	Lacerta agilis						P	X				X	
A	2424	Lacerta vivipara						P					X	
A	2351	Salamandra salamandra						P					X	
A	2353	Triturus alpestris						P					X	
A	2473	Vipera berus						P					X	
F	5094	Barbus peloponnesius						P		X			X	
F	1109	Thymallus thymallus(Lipan)						P		X			X	
I	1066	Apatura metis						P	X				X	
I		Brenthis ino						R						X
I	1058	Maculinea arion()						R	X				X	
I	1057	Parnassius apollo						R	X				X	
I	1056	Parnassius mnemosyne						R	X				X	
P		Aconitum firmum						P						X
P		Aconitum lycoctonum ssp. moldavicum						P						X
P		Anemone altaica						P						X
P	1762	Arnica montana(Arnica)						P		X			X	
P		Calla palustris						P						X
P		Campanula kladniana						P						X

Specii			Populație					Motivatie							
Grup	Cod	Denumire științifică	S	NP	Mărime		Unit. măsură	Categ.	Anexa			Alte categorii			
					Min.	Max.			IV	V	A	B	C	D	
P		Campanula patula ssp. abietina						P							X
P		Carex chordorrhiza						P							X
P		Centaurea micrantha ssp. melanosticta						P							X
P		Cephalanthera rubra						R						X	
P		Cicuta virosa						P							X
P		Corallorhiza trifida						P						X	
P		Dactylorhiza incarnata						R						X	
P		Dactylorhiza maculata						R						X	
P		Dactylorhiza saccifera						R						X	
P		Dactylorhiza sambucina						R						X	
P		Dianthus barbatus ssp. compactus						P							X
P		Dianthus viscidus						P							X
P		Diphasiastrum complanatum						P							X
P	1393	Drepanocladus vernicosus						P						X	
P		Epilobium alsinifolium						R							X
P		Epilobium nutans						R							X
P		Epipactis atrorubens						R						X	
P		Epipactis helleborine						P						X	
P		Euphorbia carniolica						P						X	
P		Festuca carpatica						P							X
P		Festuca porcii						P							X
P		Gentiana acaulis						R							X
P		Gentiana brachyphylla ssp.						R							X

Specii					Populație			Motivație							
Grup	Cod	Denumire științifică	S	NP	Mărime		Unit. măsură	Categ.	Anexa			Alte categorii			
					Min.	Max.			CIR	IV	V	A	B	C	D
P		Platanthera bifolia						R						X	
P		Platanthera chlorantha						R						X	
P		Pleurospermum austriacum						P							X
P		Poa rehmannii						P							X
P		Polemonium caeruleum						P							X
P		Polystichum braunii						P							X
P		Pseudorchis albida						R						X	
P		Pulmonaria rubra						P							X
P		Pyrola carpatica						P							X
P		Pyrola minor						P							X
P		Ranunculus carpaticus						P							X
P		Rhododendron myrtifolium						P							X
P		Rumex aquaticus						R							X
P		Salix bicolor						P							X
P		Scabiosa lucida						P							X
P		Senecio aquaticus ssp. aquaticus						P							X
P		Silene armeria						P							X
P		Soldanella hungarica ssp. hungarica						P							X
P		Soldanella montana						P							X
P		Streptopus amplexifolius						P							X
P		Symphytum cordatum						P							X
P		Taxus baccata						V							X
P		Traunsteinera globosa						R						X	
P		Trollius europaeus						P							X
P	2323	Typha shuttleworthii						R						X	
P		Viola dacica						P							X
P		Woodsia ilvensis						P							X

DESCRIEREA SITULUI

Caracteristici generale ale sitului

Cod	Clase habitate	Acoperire (%)
N06	Râuri, lacuri	0.12
N08	Tufișuri, tufărișuri	2.51
N09	Pajiști naturale, stepe	1.81
N14	Pășuni	5.98
N15	Alte terenuri arabile	0.52
N16	Păduri de foioase	18.44
N17	Păduri de conifere	20.48
N19	Păduri de amestec	41.08

N23	Alte terenuri artificiale (localități, mine..)	0.53
Cod	Clase habitate	Acoperire (%)
N26	Habitat de păduri (păduri în tranziție)	8.50

Total acoperire 99.97

Alte caracteristici ale sitului:

Clase de habitat (pondere în %)-

Pajiști seminaturale umede, preerii mezofile (5%)

Pajiști alpine și subalpine (3%)

Păduri caducifoliolate (16%)

Păduri de conifere (34%)

Păduri mixte (39%)

Stâncării interioare, grohotișuri, dune interioare, zone cu zăpezi și ghețuri veșnice (<1%)

Alte terenuri (inclusiv zone urbane, rurale, căi de comunicație, rampe de depozitare, mine, zone industriale) (1%)

Alte caracteristici ale sitului: Munții Călimani și Gurghiu sunt munți de origine vulcanică având pante mari (media peste 30 grade), relief extrem de variat și frământat, cu aglomerate vulcanice, ce dau forme de relief specifice, de un mare pitoresc. Morfologia reliefului alături de caracteristicile bio-pedo-climatice specifice favorizează menținerea unei biodiversități deosebit de valoroase.

4.2. Calitate si importanta

Existența pădurilor naturale compacte pe mari întinderi (peste 100 000 ha) a contribuit la existența unei diversități biologice remarcabile și reprezentative pentru munții vulcanici din Carpați.

Având așezări umane, doar în defileul Mureșului, arealul nu a fost alterat semnificativ de activitatea antropică și s-a păstrat diversitatea naturală a habitatelor și a speciilor.

În această regiune există una dintre între cele mai importante populații și centre genetice pentru carnivore din Carpați - urși, lup și râs, respectiv o concentrare semnificativă a speciilor de floră și faună ocrotite prin legea națională și Directivele U.E.

Procentul habitatelor de interes european depășește 95%. Conform Manualul habitatelor sunt 13 habitate, din care 4 de importanta deosebita Directiva Habitatare). 18 specii de pasari, 9 specii de mamifere., 2 de reptile, 5 de pesti (inclusiv Hucho hucho), 6 specii de nevertebrate (iclusiv Rosalia alpina)si 8 specii de plante sunt de interes comunitar, Directia Habitatare

4.3. Amenințări, presiuni sau activități cu impact asupra sitului

Cele mai importante impacte și activități cu efect mare asupra sitului

Impacte Negative				
Intens.	Cod	Amenințări și presiuni	Poluare (Cod)	În sit/ în afară
H	C 01.0 1.01	Cariere de nisip si pietris	N	I

Impacte Pozitive

Intens.	Cod	Activități, management	Poluare	În sit/ în afară
---------	-----	------------------------	---------	------------------

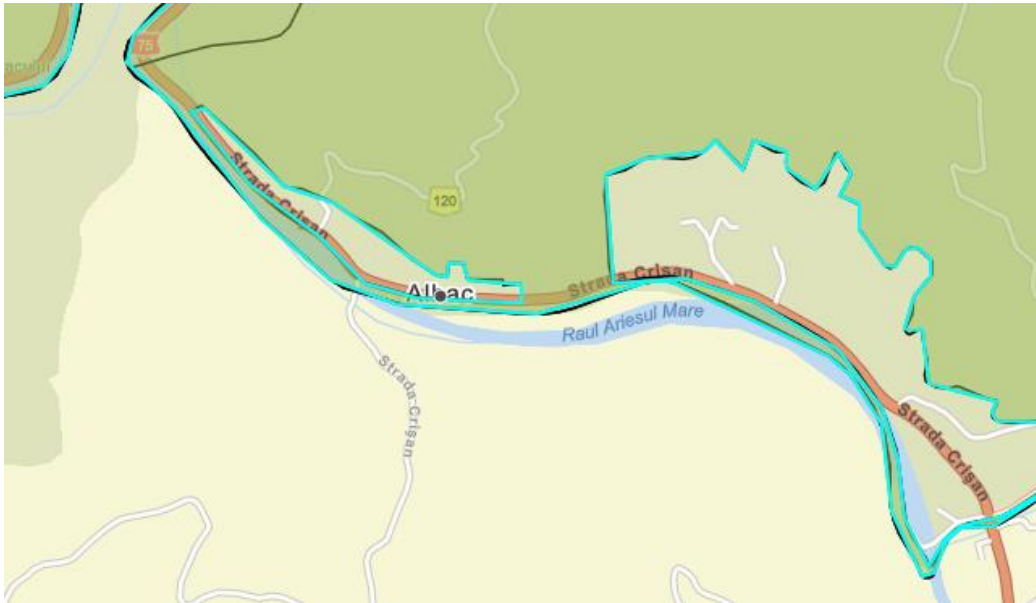
Cele mai importante impacte și activități cu efect mediu/mic asupra sitului

Impacte Pozitive				
Intens.	Cod	Activități, management	Poluare	În sit/ în afară
Impacte Negative				
Intens.	Cod	Amenințări și presiuni	Poluare (Cod)	În sit/ în afară
L	A04	Pasunatul	N	I
M	A11	Alte activitati agricole decat cele listate mai sus	N	I
L	B 01.02	Plantare artificiala, pe teren deschis (copaci nenativi)	N	I
L	C 01.01	Extragere de nisip si pietris	N	O
M	D 01.02	Drumuri, autostrazi	N	I

M	F	Vanatoare	N	I
	03.01			
L	F	Capcane, otravire, braconaj	N	I
	03.02 .03			
L	G	Ski in afara partiilor	N	O
	01.06			
L	G	Baze sportive	N	I
	02.07			
L	G	Locuri de campare si zone de parcare pentru rulote	N	O
	02.08			

Stațiuni turistice de interes local		
Localitate	Judet	Arii protejate
Albac	Alba	Parcul National Apuseni ROSCI0002
Arieșeni	Alba	Parcul National Apuseni ROSCI0002
Balványos	Covasna	Ciomad - Balványos (ROSCI0037)
Lacu Roșu	Harghita	Cheile Bicazului - Hășmaș (ROSCI0027)
Zona Băile Banffy (municipiul Toplița)	Harghita	Cascada de apă termală (rezervație)
Cârțișoara	Sibiu	Munții Făgăraș (ROSCI0122)

Albac	Alba	Parcul National Apuseni ROSCI0002
Arieșeni	Alba	Parcul National Apuseni ROSCI0002

Albac Alba Parcul National Apuseni ROSCI0002

Arieșeni Alba Parcul National Apuseni ROSCI0002

NATURA2000 - APUSENI (ROSCI0002)

1. IDENTIFICAREA SITULUI

Tip K

Codul sitului ROSCI0002

Data completării 200612

Data actualizării 201101

Legături cu alte situri Natura 2000:

ROSPA0081 (Munții Apuseni - Vlădeasa)

Responsabili Grupul de lucru Natura2000

Numele sitului Apuseni

Datele indicării și desemnării/clasificării sitului

Data propunerii ca sit SCI 200706

Data confirmării ca sit SCI 200812

2. LOCALIZAREA SITULUI

Longitudine 22.810556

Latitudine 46.595833

Suprafață (ha) 75943.10

Altitudine (m)

Minimă 338.00

Maximă 1767.00

Medie 1127.00

Regiunea administrativă

Județ	Pondere (%)
<u>RO061 - Bihor</u>	37.00
<u>RO063 - Cluj</u>	38.00
<u>RO071 - Alba</u>	25.00

Regiunea biogeografică

Alpină

Continentală

3. INFORMATII ECOLOGICE

Tipuri de habitat prezente în sit și evaluarea sitului în ceea ce le privește:

Reprezentivitate: A - excelentă, B - bună, C - semnificativă, D - nesemnificativă
Suprafața relativă: A - $100 \geq p > 15\%$, B - $15 \geq p > 2\%$, C - $2 \geq p > 0\%$

Starea de conservare: A - excelentă, B - bună, C - medie sau redusă
Evaluarea globală: A - valoare excelentă, B - valoare bună, C - valoare considerabilă

Cod	Pondere	Reprezentativitate	Suprafață relativă	Stare de conservare	Evaluare globală
<u>4060 - Tufărișuri alpine și boreale</u>	3.00	B	B	B	B
<u>6110 - Comunități rupicole calcifile sau pajiști bazifite din Alysso-Sedion albi *</u>	0.00	A	B	A	A
<u>6150 - Pajiști boreale și alpine pe substrat silicios</u>	0.10	B	C	B	B
<u>6170 - Pajiști calcifile alpine și subalpine</u>	0.10	B	C	B	B
<u>6190 - Pajiști panonice de stâncării</u>	0.10	B	C	B	B
<u>6230 - Pajiști montane de Nardus bogate în specii pe substraturi silicioase *</u>	0.01	B	B	B	B
<u>6410 - Pajiști cu Molinia pe soluri calcaroase, turboase sau argiloase</u>	0.10	B	B	B	B
<u>6430 - Comunități de liziera cu ierburi înalte higrofile de la nivelul câmpiilor, până la cel montan și alpin</u>	1.00	B	C	B	B
<u>6520 - Fanețe montane</u>	20.00	B	B	B	B
<u>6510 - Pajiști de altitudine joasă</u>	1.00	B	C	B	B
<u>7110 - Turbării active *</u>	0.10	A	C	B	B
<u>8310 - Peșteri în care accesul publicului este interzis</u>	25.00	A	A	A	A
<u>8210 - Versanți stâncosi cu vegetație chasmofitică pe roci calcaroase</u>	0.10	A	C	A	B
<u>8220 - Versanți stâncosi cu vegetație chasmofitică pe roci silicioase</u>	0.01	B	C	B	B
<u>9110 - Păduri de fag de tip Luzulo-Fagetum</u>	2.20	A	C	A	A
<u>9130 - Păduri de fag de tip Asperulo-Fagetum</u>	1.00	B	C	B	B
<u>9150 - Păduri medio-europene de fag din Cephalanthero-Fagion</u>	2.00	A	B	A	A
<u>91D0 - Turbării cu vegetație forestieră *</u>	0.05	A	B	A	A

Cod	Pondere	Reprezentativitate	Suprafață relativă	Stare de conservare	Evaluare globală
<u>91V0 - Păduri dacice de fag</u>	5.50	A	C	B	A
<u>91Y0 - Păduri dacice de stejar si carpen</u>	0.10	A	C	A	A
<u>9410 - Păduri acidofile de Picea abies din regiunea montană</u>	20.00	A	B	A	A
<u>6210 - Pajiști uscate seminaturale și faciesuri cu tufărișuri pe substrat calcaros *</u>	0.10	B	C	B	B
<u>7120 - Turbării degradate capabile de regenerare naturală</u>	0.01	C	B	B	B
<u>7150 - Comunități depresionare din Rhynchosporion pe substraturi turboase</u>	0.10	A	A	B	B
<u>8110 - Grohotișuri silicioase din etajul montan până în cel alpin</u>	0.01	C	C	B	B
<u>91E0 - Paduri aluviale cu Alnus glutinosa si Fraxinus excelsior *</u>	0.50	B	B	B	B
<u>9420 - Păduri de Larix decidua și/sau Pinus cembra din regiunea montană</u>	0.50	B	B	B	B
<u>4030 - Tufărișuri uscate europene</u>	1.00	A	A	A	A
<u>91Q0 - Păduri relictare de Pinus sylvestris pe substrat calcaros</u>	0.20	A	A	A	A
<u>3220 - Vegetație herbacee de pe malurile râurilor montane</u>	1.00	B	B	B	B
<u>3240 - Vegetație lemnoasă cu Salix eleagnos de-a lungul râurilor montane</u>	1.00	B	C	B	B
<u>3260 - Cursuri de apă din zonele de câmpie, până la cele montane, cu vegetație din Ranunculion fluitantis si Callitricho-Batrachion</u>	1.00	B	C	B	B
<u>9180 - Păduri din Tilio-Acerion pe versanți abrupti, grohotișuri și ravene *</u>	1.00	B	B	B	B
<u>8120 - Grohotișuri calcaroase și de sisturi calcaroase din etajul montan până în cel alpin</u>	1.00	B	B	B	B
<u>3230 - Vegetație lemnoasă cu Myricaria germanica de-a lungul râurilor montane</u>	0.01	C	C	B	B
<u>8160 - Grohotișuri medio-europene calcaroase ale etajelor colinar si montan *</u>	0.00	B	C	B	B
<u>9170 - Păduri de stejar cu carpen de tip Galio-Carpinetum</u>	0.50	C	C	B	C
<u>7140 - Mlaștini turboase de tranziție si turbării oscilante</u>	0.50	B	C	B	B
<u>7220 - Izvoare petrifiante cu formare de travertin *</u>	0.03	C	C	B	C

Specii de mamifere enumerate în anexa II la Directiva Consiliului 92/43/CEE

Populație: C – specie comună, R - specie rară, V - foarte rară, P - specia este prezentă Evaluare (populație): A - $100 \geq p > 15\%$, B - $15 \geq p > 2\%$, C - $2 \geq p > 0\%$, D - nesemnificativă Evaluare (conservare): A - excelentă, B - bună, C - medie sau redusă Evaluare (izolare): A - (aproape) izolată, B - populație ne-izolată, dar la limita ariei de distribuție, C - populație ne-izolată cu o arie de răspândire extinsă Evaluare (globală): A - excelentă, B - bună, C - considerabilă

Cod	Nume	Populație		Evaluarea sitului			
		Residentă	Migratoare	Populație	Conservare	Izolare	Evaluare

			Reproducere	Iernat	Pasaj				globală
<u>1304</u>	Rhinolophus ferrumequinum	P				B	B	C	B
<u>1303</u>	Rhinolophus hipposideros	P				B	B	C	B
<u>1306</u>	Rhinolophus blasii	V				B	B	B	B
<u>1324</u>	Myotis myotis	P	RC			B	B	C	B
<u>1307</u>	Myotis blythii	P	RC			B	B	C	B
<u>1310</u>	Miniopterus schreibersi	RC				B	B	C	B
<u>1352</u>	Canis lupus	RC				C	B	C	B
<u>1361</u>	Lynx lynx	V				C	B	C	B
<u>1355</u>	Lutra lutra	R				C	B	C	B
<u>1321</u>	Myotis emarginatus	P				C	B	C	B
<u>1308</u>	Barbastella barbastellus	P				A	B	C	B
<u>1323</u>	Myotis bechsteini	P				C	A	C	B

Specii de amfibieni și reptile enumerate în anexa II la Directiva Consiliului 92/43/CEE

Populație: C – specie comună, R - specie rară, V - foarte rară, P - specia este prezentă Evaluare (populație): A - $100 \geq p > 15\%$, B - $15 \geq p > 2\%$, C - $2 \geq p > 0\%$, D - nesemnificativă Evaluare (conservare): A - excelentă, B - bună, C - medie sau redusă Evaluare (izolare): A - (aproape) izolată, B - populație ne-izolată, dar la limita ariei de distribuție, C - populație ne-izolată cu o arie de răspândire extinsă Evaluare (globală): A - excelentă, B - bună, C - considerabilă

Cod	Nume	Populație				Evaluarea sitului			
		Residentă	Migratoare			Populație	Conservare	Izolare	Evaluare globală
			Reproducere	Iernat	Pasaj				
<u>1193</u>	Bombina variegata	C				C	B	C	B
<u>1166</u>	Triturus cristatus	V				C	B	C	B
<u>4008</u>	Triturus vulgaris ampelensis	R				A	B	A	B

Specii de pești enumerate în anexa II la Directiva Consiliului 92/43/CEE

Populație: C – specie comună, R - specie rară, V - foarte rară, P - specia este prezentă Evaluare (populație): A - $100 \geq p > 15\%$, B - $15 \geq p > 2\%$, C - $2 \geq p > 0\%$, D - nesemnificativă Evaluare (conservare): A - excelentă, B - bună, C - medie sau redusă Evaluare (izolare): A - (aproape) izolată, B - populație ne-izolată, dar la limita ariei de distribuție, C - populație ne-izolată cu o arie de răspândire extinsă Evaluare (globală): A - excelentă, B - bună, C - considerabilă

Cod	Nume	Populație				Evaluarea sitului			
		Residentă	Migratoare			Populație	Conservare	Izolare	Evaluare globală
			Reproducere	Iernat	Pasaj				
<u>1138</u>	Barbus meridionalis	P				B	B	C	B
<u>1163</u>	Cottus gobio	C				B	B	C	B
<u>4123</u>	Eudontomyzon danfordi	P				B	B	C	B
<u>1122</u>	Gobio uranoscopus	RC			RC	C	C	C	C

Specii de nevertebrate enumerate în anexa II la Directiva Consiliului 92/43/CEE

Populație: C – specie comună, R - specie rară, V - foarte rară, P - specia este prezentă Evaluare (populație): A - $100 \geq p > 15\%$, B - $15 \geq p > 2\%$, C - $2 \geq p > 0\%$, D - nesemnificativă Evaluare (conservare): A - excelentă, B - bună, C - medie sau redusă Evaluare (izolare): A - (aproape) izolată, B - populație ne-izolată, dar la limita ariei de distribuție, C - populație ne-izolată cu o arie de răspândire extinsă Evaluare (globală): A - excelentă, B - bună, C - considerabilă

Cod	Nume	Populație			Evaluarea sitului			
		Residentă	Migratoare		Populație	Conservare	Izolare	Evaluare

			Reproducere	Iernat	Pasaj				globală
<u>4030</u>	<i>Colias myrmidone</i>	P				C	B	C	B
<u>1093</u>	<i>Austropotamobius torrentium</i>	R				B	B	B	B
<u>4014</u>	<i>Carabus variolosus</i>	P				A	B	C	B
<u>4057</u>	<i>Chilostoma banaticum</i>	RC				B	B	A	B
<u>1078</u>	<i>Callimorpha quadripunctaria</i>	P				B	B	C	B
<u>1074</u>	<i>Eriogaster catax</i>	RC				B	B	C	B
<u>4050</u>	<i>Isophya stysi</i>	R				B	B	C	B
<u>1065</u>	<i>Euphydryas aurinia</i>	P				B	B	C	B
<u>1052</u>	<i>Euphydryas maturna</i>	RC				B	B	C	B
<u>1060</u>	<i>Lycæna dispar</i>	RC				B	B	C	B
<u>1087</u>	<i>Rosalia alpina</i>	P				B	B	C	B

Specii de plante enumerate în anexa II la Directiva Consiliului 92/43/CEE

Cod	Nume	Populație	Evaluarea sitului			
			Populație	Conservare	Izolare	Evaluare globală
<u>4070</u>	<i>Campanula serrata</i>	C	B	C	B	B
<u>2186</u>	<i>Syringa josikaea</i>	V	A	A	A	A
<u>1902</u>	<i>Cypripedium calceolus</i>	R	D			
<u>1903</u>	<i>Liparis loeselii</i>	R	B	C	B	B
<u>4116</u>	<i>Tozzia carpathica</i>	V	B	C	B	B
<u>4097</u>	<i>Iris aphylla</i> ssp. <i>hungarica</i>	R	C	C	B	B

Alte specii importante de floră și faună

A - Lista roșie de date naționale, B - Endemic, C - Convenții internaționale (Berna, Bonn, etc), D - Alte motive

Categorie	Cod	Denumire științifică	Populație	
Plante		<i>Aconitum moldavicum</i>	R	D
Plante		<i>Allium victorialis</i>	R	D
Plante		<i>Andromeda polifolia</i>	C	A
Plante		<i>Angelica archangelica</i>	R	D
Reptile	<u>2432</u>	<i>Anguis fragilis</i>	P	A
Amfibieni		<i>Apodemus agrarius</i>	P	A
Amfibieni		<i>Apodemus flavicollis</i>	P	A
Amfibieni		<i>Apodemus sylvaticus</i>	P	A
Plante		<i>Aquilegia nigricans</i> ssp. <i>subscaposa</i>	R	B
Plante		<i>Arctostaphylos uva-ursi</i>	V	D
Nevertebrate		<i>Argynnis laodice</i>	P	A
Plante	<u>1762</u>	<i>Arnica montana</i>	R	C
Plante		<i>Astragalus roemeri</i>	R	D
Plante		<i>Avenastrum decorum</i>	R	D
Amfibieni		<i>Barbastella barbastellus guanchae</i>	P	A
Pești		<i>Barbatula barbatula</i>	C	A
Pești		<i>Barbus barbus</i>	C	A
Plante		<i>Bromus riparius</i> ssp. <i>barcensis</i>	V	D
Mamifere	<u>2361</u>	<i>Bufo bufo</i>	P	C
Mamifere	<u>1201</u>	<i>Bufo viridis</i>	P	C
Plante		<i>Calluna vulgaris</i>	C	D
Plante		<i>Campanula patula</i> ssp. <i>abietina</i>	C	C
Amfibieni	<u>2644</u>	<i>Capreolus capreolus</i>	P	C
Plante		<i>Carex curta</i>	C	D

Categorie	Cod	Denumire științifică	Populație	
			C	D
Plante		Carex echinata	C	D
Plante		Carex limosa	R	A
Plante		Carex nigra	C	D
Plante		Carex pauciflora	C	D
Plante		Carex rostrata	C	D
Plante		Centaurea kotschyana	R	D
Plante		Centaurea pinnatifida	R	B
Plante		Cephalanthera longifolia	R	D
Plante		Cephalaria radiata	R	D
Pești	<u>2508</u>	Chondrostoma nasus	C	A
Plante		Cirsium furiens	R	D
Plante		Cirsium helenioides	R	D
Amfibieni		Clethrionomys glareolus	P	A
Plante		Coeloglossum viride	R	D
Plante		Corallorhiza trifida	V	D
Reptile	<u>1283</u>	Coronella austriaca	P	C
Amfibieni	<u>2591</u>	Crociodura leucodon	P	A
Plante		Crocus banaticus	R	D
Nevertebrate		Cupido osiris	P	A
Plante		Dactylorhiza cordigera	R	D
Plante		Dactylorhiza incarnata	R	D
Plante		Dactylorhiza maculata	R	D
Plante		Dactylorhiza majalis	R	D
Plante		Dianthus spiculifolius	R	D
Plante		Dianthus tenuifolius	R	D
Plante		Drepanocladus sp.	C	D
Nevertebrate		Duvalius cognatus	R	B
Nevertebrate		Duvalius cognatus ghardanus	R	B
Plante		Edraianthus graminifolius ssp. kitaibelii	R	D
Reptile	<u>1281</u>	Elaphe longissima	P	C
Plante		Empetrum nigrum	C	D
Plante		Epipactis atrorubens	R	D
Plante		Epipactis helleborine	R	D
Plante		Epipactis palustris	R	D
Nevertebrate		Erebia melas	P	A
Amfibieni		Erinaceus concolor	P	A
Plante		Eriophorum vaginatum	C	D
Plante	<u>2292</u>	Fritillaria montana	R	C
Plante	<u>1866</u>	Galanthus nivalis	R	C
Plante		Gentiana clusii	R	D
Plante		Gentiana phlogifolia	R	D
Plante		Gentiana punctata	V	D
Plante		Gymnadenia conopsea	C	D
Plante		Gymnadenia odoratissima	R	D
Plante		Heracleum palmatum	R	B
Plante		Hesperis moniliformis	R	D
Nevertebrate		Hyponephele lycaon	P	A
Plante		Juniperus sabina	R	D
Reptile	<u>1261</u>	Lacerta agilis	P	C

Categorie	Cod	Denumire științifică	Populație	
			R	D
Plante		Larix decidua ssp. carpatica	R	D
Pești		Leuciscus cephalus	C	A
Plante		Leucorchis albida	V	D
Plante	<u>2294</u>	Lilium carniolicum ssp. jankae	V	C
Plante		Listera cordata	R	D
Plante		Lycopodium annotinum	R	C
Plante		Lycopodium clavatum	R	C
Plante		Lycopodium selago	R	C
Nevertebrate		Maculineaalcon	P	A
Nevertebrate	<u>1058</u>	Maculinea arion	P	C
Plante		Menyanthes trifoliata	V	D
Amfibieni		Microtus agrestis	P	A
Amfibieni		Microtus arvalis	P	A
Plante		Molinia caerulea	P	D
Amfibieni		Mus musculus	P	A
Amfibieni	<u>2632</u>	Mustela erminea	P	A
Amfibieni	<u>1320</u>	Myotis brandtii	P	A
Amfibieni	<u>1314</u>	Myotis daubentonii	P	A
Amfibieni	<u>1330</u>	Myotis mystacinus	P	A
Amfibieni		Myoxus glis	P	A
Nevertebrate		Neobisium leruthi	R	B
Amfibieni	<u>2595</u>	Neomys anomalus	P	C
Nevertebrate		Neptis sappho	P	A
Pești		Oncorhynchus mykiss	C	A
Plante		Orchis mascula ssp. signifera	V	D
Plante		Orchis militaris	R	D
Plante		Orchis morio	R	D
Plante		Parnassia palustris	P	D
Nevertebrate	<u>1057</u>	Parnassius apollo	V	C
Nevertebrate	<u>1056</u>	Parnassius mnemosyne	P	C
Plante		Pedicularis comosa	R	D
Nevertebrate		Pericallia matronula	P	A
Nevertebrate		Pholeuon knirschi cetatense	R	B
Nevertebrate		Pholeuon knirschi dieneri	R	B
Nevertebrate		Pholeuon proserpinae brachynotos	R	B
Nevertebrate		Pholeuon proserpinae glaciale	R	B
Pești		Phoxinus phoxinus	C	A
Plante		Phyteuma tetramerum	R	D
Amfibieni	<u>1309</u>	Pipistrellus pipistrellus	P	A
Amfibieni	<u>1326</u>	Plecotus auritus	P	A
Amfibieni	<u>1329</u>	Plecotus austriacus	P	A
Reptile	<u>1256</u>	Podarcis muralis	P	C
Nevertebrate		Pyrocleptria cora	P	C
Mamifere	<u>1213</u>	Rana temporaria	P	A
Plante		Ranunculus breyninus	V	D
Plante		Ranunculus platanifolius	R	D
Amfibieni		Rhinolophus ferrumequinum ferrumequinum	P	A
Plante		Rhodiola rosea	R	D
Plante		Rhynchospora alba	R	A

Categorie	Cod	Denumire științifică	Populație	
			R	C
Plante	1849	Ruscus aculeatus	R	C
Pești		Rutilus rutilus	C	A
Mamifere	2351	Salamandra salamandra	P	C
Pești		Salmo trutta fario	C	A
Pești		Salvelinus fontinalis	C	A
Plante		Saponaria bellidifolia	V	D
Plante		Saxifraga marginata	R	D
Plante		Scheuchzeria palustris	R	A
Nevertebrate		Schistostege decussata	P	C
Amfibieni	2607	Sciurus vulgaris	P	A
Plante		Seseli rigidum	R	D
Plante		Sorbus graeca	R	D
Amfibieni	2598	Sorex alpinus	P	A
Plante		Sphagnum cuspidatum	C	D
Plante		Sphagnum sp.	C	D
Plante		Swertia punctata	R	D
Amfibieni		Talpa europaea	P	A
Plante		Taxus baccata	R	D
Pești	1109	Thymallus thymallus	C	A
Plante		Thymus comosus	R	B
Plante		Traunsteinera globosa	R	D
Mamifere	2353	Triturus alpestris	P	C
Mamifere	2357	Triturus vulgaris	P	A
Plante		Vaccinium microcarpum	C	D
Plante		Vaccinium myrtillus	C	D
Plante		Vaccinium vitis-idaea	C	D
Plante		Viola jooi	R	D
Reptile	2473	Vipera berus	P	A
Nevertebrate	1053	Zerynthia polyxena	P	C
Reptile		Zootoca vivipara	P	A

4. DESCRIEREA SITULUI

Caracteristici generale ale sitului

Clase de habitat	pondere in %
<u>N09 - Pajiști uscate, stepe</u>	5.00
<u>N14 - Pajiști ameliorate</u>	9.00
<u>N15 - Alte terenuri arabile</u>	6.00
<u>N16 - Păduri caducifoliolate</u>	17.00
<u>N17 - Păduri de conifere</u>	44.00
<u>N19 - Păduri mixte</u>	13.00
<u>N26 - Habitate de păduri (păduri in tranziție)</u>	6.00
TOTAL SUPRAFATA HABITAT	

Alte caracteristici ale sitului Munții Apuseni constituie o mare atracție turistică a județului Bihor și a țării, drept pentru care au fost clasificați ca făcând parte din grupa munților de o foarte mare complexitate turistică, alături de mult mai mediatizații săi frați, munții din Carpații Orientali și Meridionali. Resursele turistice naturale sunt cele care, de-a lungul anilor s-au păstrat într-o formă sau alta, neatins de activitățile umane. Prin specificul, conținutul și valoarea lor, resursele turistice naturale reprezintă pe de o parte, atracții turistice, pretabile pentru vizitare, iar pe de altă parte ele pot fi valorificate direct în activitatea de turism ca „materie primă”. Munții Apuseni oferă resurse turistice naturale prin componentele sale legate de: relief, condiții climatice, râuri, lacuri, ape subterane, vegetație și faună endemică menționată la alte specii importante, etc. Teritoriul acestor munți dispune de un fond bogat și foarte variat de resurse naturale, componente ale peisajului său geografic cu importante atribute definite de număr

și densitate relativ mare și de valențe estetice, științifice, recreative și educative superioare. Aceste valențe au făcut ca zestrea naturală a teritoriului, valorile sale originare, să reprezinte și principalele elemente de atragere și reținere a turiștilor. Principalul element atractiv îl constituie relieful, valoarea sa turistică fiind amplificată și de particularitățile celorlalți factori geografici, climă, rețea hidrografică, vegetație, faună. Vegetația este etajată pe verticală, prezentând etajele: pășuni montane, păduri de molid, păduri de fag, păduri de amestec de fag cu stejar. Datorită condițiilor locale de subsol, climă și topografie, cadrul general schitat prezintă modificări, perturbații și inversiuni. Pășunile montane apar începând de la 1600 m, ocupând culmile vârfurile și platourile de altitudine. Datorită faptului că înălțimea maximă nu depășește 1785 m, vegetația este mai puțin tipică, lipsind aglomerările de plante pitice. Ca element caracteristic părții inferioare a pășunilor montane, jneapănul apare destul de rar, mai des întâlnit fiind ienupărul pitic. Pădurile montane sunt bine dezvoltate în bazinele superioare ale văilor, între altitudinile de 1200 și 1600 m. În acest etaj de vegetație predomină molidul alături de care se întâlnește bradul, laricele și tisa. În unele locuri etajul rășinoaselor dispare cu totul, făgetul venind direct în contact cu pășunile montane. Limita dintre pădurile de fag și cele de molid este situată între altitudinea de 600 m și cea de 1300 m, în funcție de relief, substrat și microclimă, ajungând până la inversiuni de vegetație. În pădurile de fag, alături de specia dominantă, apare paltinul și uneori mesteacănul. Asociat apare un mare număr de specii de arbori, arbuști și subarbuști, diseminați uneori în masa făgetului, dar predominând la marginea acestuia. Pădurile de amestec de fag cu stejar apar pe versanții vestici. În amestecul de fag cu stejar mai apare gorunul, teiul, frasinul, ulmul, scorusul, alunul.

Calitate și importanță Parcul Natural Apuseni cu S = 75784 ha. pe raza județelor Bihor, Alba și Cluj. Siturile CORINE din jud. Bihor situate în Parcul Natural Apuseni: Pietroasa cu S = 10791 ha., Pietrele Boghii cu S = 475 ha., Bohodei cu S = 311 ha. Parcul Natural Apuseni se întinde pe raza județelor Alba, Bihor și Cluj, suprafața totală fiind estimată la S = 75.784,00 ha. Arii naturale protejate de interes național situate în Parcul Natural Apuseni în județul Bihor: Platoul Carstic Padiș, Săritoarea Bohodeiului, Pietrele Boghii, Cetățile Ponorului, Cetatea Rădesei, Valea Galbenei, Piatra Galbenei, Piatra Bulzului, Ghețarul Focul Viu, Avenul Borțigului, Platoul Carstic Lumea Pierdută, Groapa Ruginoasa, Groapa de la Bârsa, Valea Sighiștelului, Molhașurile din Valea Izbuclor, Fâneața Izvoarelor Crișul Pietros, Poiana Florilor, Depresiunea Bălileasa, Vârful Biserica Moțului, Vârful Cârligați, Peștera Urșilor, Peștera lui Micula, Peștera Piatra Altarului, Peștera Smeilor de la Onceasa, Complexul Carstic din Valea Ponorului, Sistemul Carstic Peștera Cerbului - Avenul cu Vacă. În județul Cluj: Peștera Mare (de pe Valea Firei) PN-F Comuna Mărgău În județul Alba: Peștera Ghețarul de la Vîrtop, Huta lui Păpara, Hoanca apei, Avenul din Hoanca urzicarului, Peștera ghețarul Scarișoara, Cheile Ordâncușei, Cheile Gârdișoarei, Cheile Albacului, Coiba mică, Coiba mare, Huda orbului pn - f comuna Arieșeni, Hodobana, Avenul cu două intrări, Izbuclul Tăuzului, Avenul de la Tău, Pojarul poliței. Zonele calcaroase se constituie într-un peisaj aparte, distingându-se platourile și stâncariile. Platourile calcaroase Bătrana, Padiș, Ocoale, Mărșoia și Urșoia sunt lipsite de vegetație lemnoasă din cauza absenței apei, fapt pentru care ele apar ca pășuni montane nejustificate prin altitudine. Din cauza inversiunii de temperatură din depresiunile închise, la baza lor crește molidul, în timp ce pe culmile înconjurătoare foioasele, un exemplu tipic fiind bazinul Padiș. Datorită unor condiții microclimatice speciale, în unele locuri apare o vegetație nordică la o latitudine neobișnuit de sudică alături de care se întâlnesc specii alpine care trăiesc aici la o altitudine extrem de joasă. Un facies aparte al vegetației îl reprezintă locurile umede din lungul râurilor. Tot legat de abundența de apă sunt prezente și turbăriile din zona înaltă, în general a pădurii de molid. Aceste turbării se dezvoltă fie pe un substrat silicios în zone aproape orizontale (valea Izbuclor), fie în zone carstice unde fundul dolinelor este impermeabilizat cu argilă (Padiș, Bârsa, Onceasa). Aici este întâlnită planta carnivora roua cerului (*Drosera rotundifolia*), plantă ocrotită. Natura subsolului este bine pusă în evidență de vegetație. Astfel, pe rocile cuarțoase se dezvoltă afinișuri, tufe de merișor, ferigi și mușchi, care creează un covor vegetal compact, în timp ce pe dolomite se dezvoltă mai ales pajșițele de graminee și flori montane. De substratul acid este legat un alt peisaj tipic, acela al mușuroaielor constituite din vaccinete la care se adaugă diverse plante saxicole. Ca număr de specii identificate până în prezent, aici se găsesc peste 1.000 de specii de plante. Ca urmare a condițiilor specifice a diverselor tipuri de ecosisteme existente în perimetrul Parcului Natural Apuseni, a fost identificat un mare număr de specii endemite dintre care amintim: liliacul transilvănean (*Syringa josikaea*), omag (*Aconitum calibrotryon* ssp *skarisorensis*), garofița (*Dianthus julii wolfii*), viorea (Viola josi), mai multe forme de vulturică (*Hieracium bifidum* ssp *biharicum*, *H. sparsum* ssp *porphiriticum*, *H. kotschyannum* etc.), *Edraianthus kitaibelii*, miaza-noapte (*Melampyrum biharensis*). Interesul maxim îl reprezintă fauna cavernicolă, care cuprinde numeroase specii de nevertebrate cu răspândire strict localizată. Mai numeroase

sunt insectele, indeosebi coleopterele (gandacii, de exemplu Pholeuon proserpinae glaciale, Duvalius cognatus etc.). In afara acestora au mai fost identificate specii de crustacee.

Vulnerabilitate Accesul necontrolat în peșteri și lipsa supravegherii acestora. Tăieri ilegale de arbori în fond forestier. Pășunat neadecvat în perimetrul Rezervației. Campări neautorizate. Colectare de plante medicinale și ocrotite. Colectare de material speologic. Fenomene de eroziune. Torenți. Gestionarea deșeurilor

Desemnarea sitului (vezi observațiile privind datele cantitative de mai jos) Prin LEGEA Nr.5/06.03.2000, privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a III -a zone protejate, în Anexa nr.1, secțiunea I, ZONE NATURALE PROTEJATE DE INTERES NATIONAL SI MONUMENTE ALE NATURII, punctul 1.0. - Rezervații ale biosferei, parcuri naționale sau naturale, la punctul F figureaza MUNȚII APUSENI , pe raza județelor Alba, Bihor și Cluj, suprafața totală fiind estimată la S = 75.784,00 ha. H.G. Nr.230/04.03.2003 - M.O. Nr.190/26.03.2003 - Hotărâre privind delimitarea rezervațiilor biosferei, parcurilor naționale și parcurilor naturale și constituirea administrațiilor acestora, Art.1 , litera f) Parcul Natural Apuseni. - Incredințarea administrării Parcului Natural Apuseni RNP-MAPAM Contract Nr.733/MMGA/22.05.2004

Tip de proprietate Pe teritoriul județului Cluj Parcul Natural Apuseni ocupă: 1. Proprietate publică aparținând statului - 67,82% (din care păduri și alte terenuri forestiere 42%). Proprietate privată - 32,08%; Molhasul Mare de la Izbuc este proprietate de stat și inclus în rețeaua de rezervații a județului Bihor.

Documentație 1 Planul de management al PNAP care a fost pus la dispoziție de către Administrația PNAP, baza de date PNAP. ***, 1992. "Studii privind organizarea rețelei de arii protejate pe teritoriul țării", faza a III-a: „Elaborarea studiilor de fundamentare pentru următoarele parcuri naționale: Bucegi, Apuseni, Călimani, Porțile de Fier, Ceahlău, Retezat”, contract de cercetare nr 25374 la Ministerul Mediului și nr 1294 (16) la Institutul de Biologie. Benedek, A.M., Sîrbu, I., Vasile, M. 2005. Small mammals (order Insectivora and Rodentia) from the Apuseni Mountains Natural Park Area (Western Carpathians, Romania). In press. Borda, D. 2002. Chiropterele – În: Racoviță, Gh., Moldovan O. & Onac, B. (ed.): Monografia carstului din Munții Pădurea Craiului, Studiu Monografic, Presa universitară Cluj-Napoca, pag. 172-182. Borda, D. 2002. The distribution of bats in Romanian caves (I). – Travaux de l'Institut de Spéologie „Émile Racovitza” , București, XXXVII – XXXVIII (1998-1999), pag. 223-230. Pop, I., Hodișan, I., Cristea, V. 1987. La végétation de certaines tourbières de la Vallée Izbuc (Département de Cluj). Contribuții Botanice, Cluj-Napoca, pag 111-120. I.Ghira, M.Venczel, S.Covaciu-Marcov, G.Mara, P.Ghile, T.Hartel, Z.Torok, L.Farkas, T.Racz, Z.Farkas, T.Brad, 2002, Mapping of Transilvanian Herpetofauna, In: Nymphaea. Folia naturae Bihariae XXIX, p. 145-201, Oradea. Cartea Roșie a Vertebratelor din România, 2005, Academia Română, Muzeul Național de Istorie Naturală “Grigore Antipa”, Editori: Acad. Botnariuc N., Dr. Tatole V. 2 Oficiul de Cadastru și Publicitate Imobiliară Cluj 3 Pop, E. 1960. Mlaștinile de turbă din Republica Populară Română. Ed. Academiei R.P.R., 511pp.

5. STATUTUL DE PROTECȚIE AL SITULUI ȘI LEGĂTURA CU BIOTOPURILE CORINE

Clasificare la nivel național și regional

Cod	Pondere %
<u>RO05 - Parc natural</u>	0.13
<u>RO03 - Monument al naturii</u>	2.89
<u>RO04 - Rezevație naturală</u>	2.03

Relațiile sitului descris cu alte situri - desemnate la nivel național sau regional

Cod	Tip	Suprapunere %	Numele sitului
<u>RO05 - Parc natural</u>	*	0.13	<u>F-Apuseni</u>
<u>RO03 - Monument al naturii</u>	+	0.02	<u>2.10.-Peștera Ghețarul de la Scărișoara</u>
<u>RO03 - Monument al naturii</u>	+	0.04	<u>2.11.-Peștera Ghețarul de la Vârtop</u>
<u>RO03 - Monument al naturii</u>	+	0.03	<u>2.141.-Groapa Ruginoasa</u>
<u>RO03 - Monument al naturii</u>	+	0.01	<u>2.142.-Pietrele Galbenei</u>
<u>RO03 - Monument al naturii</u>	+	0.00	<u>2.143.-Piatra Bulzului</u>
<u>RO03 - Monument al naturii</u>	+	0.07	<u>2.144.-Ghețarul Focul Viu</u>
<u>RO03 - Monument al naturii</u>	+	0.01	<u>2.145.-Avenul Bortigului</u>
<u>RO04 - Rezevație naturală</u>	+	0.01	<u>2.148.-Faneata Izvoarelor Crisul Pietros</u>
<u>RO04 - Rezevație naturală</u>	+	0.02	<u>2.149.-Cetatile Ponorului</u>
<u>RO04 - Rezevație naturală</u>	+	0.23	<u>2.150.-Valea Galbenei</u>
<u>RO04 - Rezevație naturală</u>	+	0.43	<u>2.151.-Valea Sighistelului</u>

Cod	Tip	Suprapunere %	Numele sitului
<u>RO04 - Rezevație naturală</u>	+	0.02	<u>2.152.-Pietrele Boghii</u>
<u>RO04 - Rezevație naturală</u>	*	0.06	<u>2.153.-Saritoarea Bohodeiului</u>
<u>RO04 - Rezevație naturală</u>	+	0.02	<u>2.155.-Poiana Florilor</u>
<u>RO04 - Rezevație naturală</u>	+	0.07	<u>2.156.-Platoul Carstic Padis</u>
<u>RO04 - Rezevație naturală</u>	+	0.29	<u>2.157.-Depresiunea Balileasa</u>
<u>RO04 - Rezevație naturală</u>	+	0.07	<u>2.158.-Groapa de la Barsa</u>
<u>RO04 - Rezevație naturală</u>	+	0.02	<u>2.159.-Varful Biserica Motului</u>
<u>RO04 - Rezevație naturală</u>	+	0.22	<u>2.160.-Platoul Carstic Lumea Pierduta</u>
<u>RO03 - Monument al naturii</u>	+	0.03	<u>2.169.-Pestera Chiscau - Ursilor</u>
<u>RO04 - Rezevație naturală</u>	+	0.06	<u>2.30.-Cheile Gardisoarei</u>
<u>RO04 - Rezevație naturală</u>	+	0.30	<u>2.31.-Cheile Ordancusii</u>
<u>RO04 - Rezevație naturală</u>	*	0.07	<u>2.32.-Cheile Albacului</u>
<u>RO03 - Monument al naturii</u>	+	0.20	<u>2.325.-Pestera Varfurasu</u>
<u>RO04 - Rezevație naturală</u>	+	0.09	<u>2.336.-Pestera Mare de pe Valea Firei</u>
<u>RO03 - Monument al naturii</u>	+	2.25	<u>2.337.-Pestera din Piatra Ponorului</u>
<u>RO04 - Rezevație naturală</u>	+	0.06	<u>2.340.-Molhasul Mare</u>
<u>RO03 - Monument al naturii</u>	+	0.01	<u>2.61.-Pestera Coiba Mica</u>
<u>RO03 - Monument al naturii</u>	+	0.01	<u>2.62.-Pestera Coiba Mare</u>
<u>RO03 - Monument al naturii</u>	+	0.02	<u>2.63.-Pestera Vartopasu</u>
<u>RO03 - Monument al naturii</u>	+	0.02	<u>2.64.-Pestera Huda Orbului</u>
<u>RO03 - Monument al naturii</u>	+	0.00	<u>2.65.-Pestera Hodobana</u>
<u>RO03 - Monument al naturii</u>	+	0.01	<u>2.66.-Avenul cu doua intrari</u>
<u>RO03 - Monument al naturii</u>	+	0.00	<u>2.67.-Izbucul Tauzului</u>
<u>RO03 - Monument al naturii</u>	+	0.01	<u>2.68.-Hoanca Apei</u>
<u>RO03 - Monument al naturii</u>	+	0.03	<u>2.69.-Avenul de la Tau</u>
<u>RO03 - Monument al naturii</u>	+	0.02	<u>2.70.-Pestera Pojarul Politei</u>
<u>RO03 - Monument al naturii</u>	+	0.01	<u>2.71.-Avenul din Șesuri</u>
<u>RO03 - Monument al naturii</u>	+	0.00	<u>2.72.-Izbucul Politei</u>
<u>RO03 - Monument al naturii</u>	+	0.02	<u>2.73.-Izbucul Cotetul Dobreștilor</u>
<u>RO03 - Monument al naturii</u>	+	0.00	<u>2.74.-Peștera de sub Zgurasti</u>
<u>RO03 - Monument al naturii</u>	+	0.01	<u>2.75.-Peștera Poarta lui Ionele</u>
<u>RO03 - Monument al naturii</u>	+	0.02	<u>2.77.-Izbucul Matisesti</u>
<u>RO03 - Monument al naturii</u>	*	0.06	<u>2.80.-Cheile Mandrutului</u>

Relațiile sitului descris cu biotopuri Corine

Cod sit Corine	Tip	Suprapunere %
J043CJ018	*	0.03
J032BH056	*	14.11

6. ACTIVITĂȚILE ANTROPICE ȘI EFECTELE LOR ÎN SIT ȘI ÎN JURUL ACESTUIA

Activități antropice, consecințele lor generale și suprafața din sit afectată

Activități și consecințe în interiorul sitului

Intensitatea influenței: A – mare, B - medie, C - scăzută Influență: (+) - pozitivă, (0) - neutră, (-) - negativă

Cod	Intensitate	% din sit	Influență
<u>160 - Managementul silvic</u>	B	2.00	0
<u>290 - Alte activități de pescuit, vânătoare și cules</u>	B	2.00	0
<u>400 - Urbanizare, industrializare, și alte activități similare</u>	C	3.00	-
<u>167 - Despădurirea fără replantare</u>	A	7.00	-
<u>102 - Cositul</u>	B	15.00	0
<u>230 - Vânătoarea</u>	B	20.00	-
<u>250 - Recoltarea din floră</u>	A	15.00	-

Cod	Intensitate	% din sit	Influență
<u>401 - Zone urbanizate continuu, zone rezidențiale</u>	A	5.00	-
<u>100 - Cultivarea</u>	A		+

Activități și consecințe în jurul sitului

Intensitatea influenței: A – mare, B - medie, C - scăzută Influență: (+) - pozitivă, (0) - neutră, (-) - negativă

Cod	Intensitate	% din sit	Influență
<u>160 - Managementul silvic</u>	C	3.00	-
<u>424 - Alte tipuri de depozite de deșeuri</u>	C	2.00	-

Managementul sitului

Organismul responsabil pentru managementul sitului - Incredințarea administrării Parcului Natural Apuseni RNP-MAPAM Contract Nr.733/MMGA/22.05.2004 Administrația Parcului Natural Apuseni: Regia Națională a Pădurilor Romsilva, Direcția Silvică Oradea.Sediul Oradea: 0259/414206 - Administra

Planuri de management al sitului Planul de management al Parcului Natural Apuseni, constituie obiectiv în cadrul Proiectului Phare CBC” Culoar romano-ungar de conservare a biodiversității”, în curs de finalizare

MANAGEMENTUL SITULUI

Regia Națională a Pădurilor Romsilva - Administrația Parcului Natural Apuseni R.A. este unitate cu personalitate juridică în cadrul Regiei Naționale a Pădurilor - Romsilva, înființată prin H.G. nr. 229/2009 cu modificările și completările ulterioare.

Arealul turistic Albac - Poiana Horea este situat la o distanță mai mare de obiectivele turistice importante din Parcul Natural Apuseni, dar este remarcat prin infrastructura turistică bine dezvoltată. Astfel, comuna Albac, deține statutul de stațiune turistică, oferind facilități de cazare în pensiuni clasificate.

Din punct de vedere al activităților care se pot realiza în ariile naturale protejate, acestea se încadrează în următoarele categorii:

drumeție de vară: în principal toate traseele marcate sunt accesibile drumeților cu pregătire medie. În zonele abrupturilor, pe cursurile apelor cu chei și defilee, unde nu sunt amenajate poteci și punți de trecere accesul este mai dificil;

drumeția de iarnă se practică doar în stațiunile și localitățile amenajate turistic, traseele greu accesibile pe timpul iernii fiind recomandate numai turiștilor foarte bine pregătiți și care posedă echipament adecvat;

schii de tură: acest sport are tot mai mulți adepți în ultimii ani și se practică în zona Vârtop - Arieșeni, Padiș și creasta principală până pe Vlădeasa;

schii alpin: în prezent, pe teritoriul ariilor naturale protejate există patru pârtii de schi, trei în zona Vârtop, două sunt echipate cu instalație de tip teleschi și cealaltă cu instalație de tip telescaun, iar cea de-a patra se află pe teritoriul comunei Mărișel, județul Cluj, în apropierea lacului de acumulare Fântânele, dar care în prezent nu este funcțională;

alpinism și escaladă: pereții calcaroși, deseori verticali din unele zone permit practicarea alpinismului și a escaladei pe trasee de la cele ușoare până la dificile. Trasee care pot fi considerate adecvate pentru desfășurarea unor astfel de activități se găsesc la Boga - Piatra Bulzului, pe Valea Sighiștelului, lângă Cascada Răchițele, în Poiana Ponor, sau Gârda de Sus - Valea Ordâncușii;

turism în peșteri: din punct de vedere al turismului în peșteri putem considera că avem

de-a face cu două categorii de peșteri, respectiv peșteri amenajate/amenajabile pentru turism organizat pentru toate categoriile de vizitatori și peșteri în care se pot desfășura activități de turism speologic specializat. Peșterile accesibile tuturor categoriilor de vizitatori au un nivel ridicat de amenajare, accesibilitatea la acestea este determinantă pentru o valorificare superioară. Din categoria acestora fac parte Peștera Urșilor

- Chișcău, Peștera Ghețarul de la Scărișoara și Peștera Poarta lui Ionele. Turismul speologic specializat se realizează doar în peșterile cu echipări temporare, care presupun instalarea de corzi, folosind tehnicile de speologie alpină. Acest tip de turism necesită folosirea unui echipament special, parcurgerea unui stagiului de formare specific nivelului de dificultate al peșterii și însoțirea turiștilor de către ghizi specializați;

canyoning: parcursul de peșteri este adesea asociat cu parcursul de canioane active (canyoning). În ariile naturale protejate se găsesc canioane spectaculoase, printre care amintim canionul Cheilor Galbenei, Cascadele Oșelului, Cascada Bohodei, cele două canioane de pe Cheia Rea și Valea Rea din zona de izvoare a Văii Sighiștelului, canionul de pe Valea Seacă și cel de pe Valea Fleșcuța;

rafting și caiac pe ape repezi: se practică în general mai rar, iar cursurile de apă predestinate unor astfel de activități sunt Crișul Pietros, Arieșul și Gârda Seacă;

turism cultural și de patrimoniu: valorile locale existente, ca de exemplu: obiceiuri, datini, meșteșuguri, sunt incluse în diverse programe turistice, iar prin promovarea acestora se asigură atragerea de investitori, care contribuie la dezvoltarea locală și implicit la îmbunătățirea condițiilor de trai a locuitorilor din zona Parcului Natural Apuseni și a siturilor Natura2000;

săniile trase de câini: este pentru zona țării noastre un sport de iarnă nou care se poate practica în zonele Vârtope - Arieșeni și Padiș;

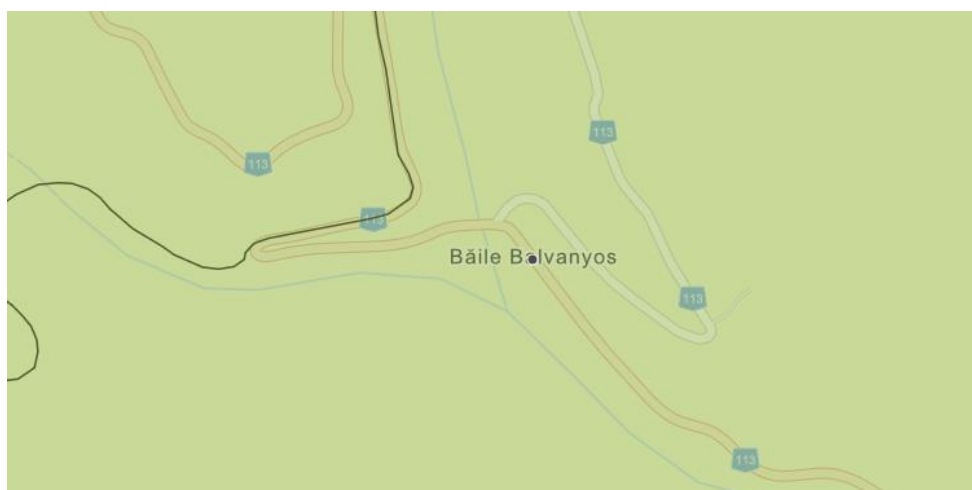
fotografia și observarea naturii: este o activitate care devine din ce în ce tot mai practică în ariile naturale protejate și care se poate desfășura cu mici excepții, pe tot parcursul anului;

cicloturism: datorită reliefului și a numeroaselor drumuri forestiere, precum și a rețelei de poteci marcate, cicloturismul poate fi practicat în condiții optime teritoriul ariilor naturale protejate;

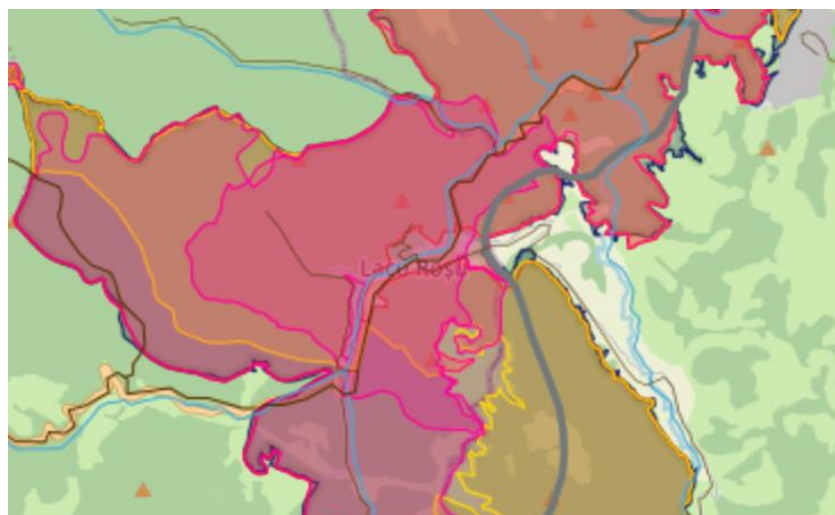
călărie și turismul cu atelaje: este un tip de turism care se desfășoară cu succes, datorită reliefului accesibil, fiind considerat ca o activitate tradițională și practicat îndeosebi de către localnici.

Balványos	Covasna	Ciomad - Balványos (ROSCI0037)
-----------	---------	--------------------------------

Situl Ciomad - Balvanyos (ROSCI0037) a fost prezentat la Drumuri județene

Lacu Roșu	Harghita	Cheile Bicazului - Hășmaș (ROSCI0027)
-----------	----------	---------------------------------------

NATURA2000 - CHEILE BICAZULUI - HĂȘMAȘ (ROSPA0018)

 [tipărește](#) [descarcă original](#) [vezi pe hartă](#)

1. IDENTIFICAREA SITULUI

Tip J

Codul sitului ROSPA0018

Data completării 200612

Data actualizării 201101

Legături cu alte situri Natura 2000:

[ROSCI0027](#) (Cheile Bicazului - Hășmaș)

[ROSCI0033](#) (Cheile Șugăului - Munticelu)

[ROSCI0323](#) (Muntii Ciucului)

Responsabili Grupul de lucru Natura2000

Numele sitului Cheile Bicazului - Hășmaș

Datele indicării și desemnării/clasificării sitului

Data confirmării ca sit SPA 200710

2. LOCALIZAREA SITULUI

Longitudine 25.798611

Latitudine 46.751389

Suprafață (ha) 7961.00

Altitudine (m)

Minimă 683.00

Maximă 1787.00

Medie 1260.00

Regiunea administrativă

Județ	Pondere (%)
RO014 - Neamț	45.00
RO074 - Harghita	55.00

Regiunea biogeografică

Alpină

3. INFORMATII ECOLOGICE

Specii de păsări enumerate în anexa I la Directiva Consiliului 79/409/CEE

Populație: C – specie comună, R - specie rară, V - foarte rară, P - specia este prezentă Evaluare (populație): A - $100 \geq p > 15\%$, B - $15 \geq p > 2\%$, C - $2 \geq p > 0\%$, D - nesemnificativă Evaluare (conservare): A - excelentă, B - bună, C - medie sau redusă Evaluare (izolare): A - (aproape) izolată, B - populație ne-izolată, dar la limita ariei de distribuție, C - populație ne-izolată cu o arie de răspândire extinsă Evaluare (globală): A - excelentă, B - bună, C - considerabilă

Cod	Nume	Populație				Evaluarea sitului			
		Residentă	Migratoare			Populație	Conservare	Izolare	Evaluare globală
			Reproducere	Iernat	Pasaj				
<u>A072</u>	Pernis apivorus		12-20 p			C	B	C	B
<u>A080</u>	Circaetus gallicus				3-8 i	D			
<u>A081</u>	Circus aeruginosus				5-10 i	D			
<u>A091</u>	Aquila chrysaetos	1-2 p				C	C	C	C
<u>A103</u>	Falco peregrinus	1-2 p				B	B	C	B
<u>A104</u>	Bonasa bonasia	80-110 p				C	B	C	B
<u>A108</u>	Tetrao urogallus	12-17i				C	B	C	B
<u>A215</u>	Bubo bubo	9-12p				C	B	C	B
<u>A217</u>	Glaucopteryx holbrooki	6-8 p				C	B	C	B
<u>A220</u>	Strix uralensis	7-10 p				D			
<u>A223</u>	Aegolius funereus	19-21 p				C	B	C	B
<u>A224</u>	Caprimulgus europaeus		3-8 p			D			
<u>A234</u>	Picus canus	5 p				D			
<u>A236</u>	Dryocopus martius	13-15 p				D			
<u>A241</u>	Picoides tridactylus	24-28 p				C	B	C	B
<u>A246</u>	Lullula arborea		90-110 p			C	B	C	C
<u>A320</u>	Ficedula parva		60-80 p			D			
<u>A321</u>	Ficedula albicollis	1500-2000 p				D			
<u>A338</u>	Lanius collurio		80-120 p			D			

Specii de păsări cu migrație regulată nenumărate în anexa I la Directiva Consiliului 79/409/CEE

Populație: C – specie comună, R - specie rară, V - foarte rară, P - specia este prezentă Evaluare (populație): A - $100 \geq p > 15\%$, B - $15 \geq p > 2\%$, C - $2 \geq p > 0\%$, D - nesemnificativă Evaluare (conservare): A - excelentă, B - bună, C - medie sau redusă Evaluare (izolare): A - (aproape) izolată, B - populație ne-izolată, dar la limita ariei de

distribuție, C - populație ne-izolată cu o arie de răspândire extinsă Evaluare (globală): A - excelentă, B - bună, C - considerabilă

Cod	Nume	Populație				Evaluarea sitului			
		Residentă	Migratoare			Populație	Conservare	Izolare	Evaluare globală
			Reproducere	Iernat	Pasaj				
<u>A004</u>	Tachybaptus ruficollis				RC	D			
<u>A005</u>	Podiceps cristatus		R		R	D			
<u>A008</u>	Podiceps nigricollis		R		R	D			
<u>A028</u>	Ardea cinerea				R	D			
<u>A041</u>	Anser albifrons				R	D			
<u>A052</u>	Anas crecca				RC	D			
<u>A053</u>	Anas platyrhynchos		R		C	D			
<u>A054</u>	Anas acuta				R	D			
<u>A055</u>	Anas querquedula				RC	D			
<u>A059</u>	Aythya ferina				R	D			
<u>A061</u>	Aythya fuligula				R	D			
<u>A062</u>	Aythya marila				R	D			
<u>A067</u>	Bucephala clangula				R	D			
<u>A070</u>	Mergus merganser				R	D			
<u>A142</u>	Vanellus vanellus				R	D			
<u>A179</u>	Larus ridibundus				C	D			
<u>A228</u>	Apus melba		R			C	A	C	B

Alte specii importante de floră și faună

A - Lista roșie de date naționale, B - Endemic, C - Convenții internaționale (Bernă, Bonn, etc), D - Alte motive

Categorie	Cod	Denumire științifică	Populație	
Plante		Abies alba		D
Plante		Agrostis tenuis		D
Plante		Alyssum saxatile		D
Plante		Anemone transsilvanica		D
Reptile	<u>2432</u>	Anguis fragilis	P	A
Plante		Astragalus pseudopurpureus		D
Plante		Avenastrum decorum		D
Nevertebrate		Boloria titania	P	C
Mamifere	<u>2361</u>	Bufo bufo	P	C
Plante		Calamagrostis arundinacea		D
Plante		Campanula carpatica		D
Plante		Campanula sibirica		D
Plante		Carex humilis		D
Amfibieni		Chionomys nivalis	P	C
Nevertebrate		Coenonympha tullia	P	C
Plante		Conioselinum tataricum		D
Reptile	<u>1283</u>	Coronella austriaca	P	C
Plante		Daphne cneorum		D
Plante		Dianthus spiculifolius		D
Amfibieni	<u>1342</u>	Dryomys nitedula	P	C
Reptile	<u>1281</u>	Elaphe longissima	R	C
Nevertebrate		Erebia melas	P	C
Plante		Festuca rubra ssp.fallax		D
Plante		Geranium macrorrhizum		D

Categorie	Cod	Denumire științifică	Populație	
Plante		Gypsophila petraea		D
Plante		Hieracium pojoritense		D
Mamifere	<u>1203</u>	Hyla arborea	R	C
Plante		Iris ruthenica		D
Plante		Isatis tinctoria		D
Plante		Juniperus sabina		D
Plante		Kerneria saxatilis		D
Reptile	<u>1261</u>	Lacerta agilis	RC	C
Nevertebrate		Lycaena hippothoe	P	C
Nevertebrate		Maculineaalcon	P	C
Nevertebrate	<u>1058</u>	Maculinea arion	P	C
Plante		Melandrium zawadzki		D
Plante		Nardus stricta		D
Nevertebrate	<u>1057</u>	Parnassius apollo	P	C
Nevertebrate		Pericallia matronula	P	C
Plante		Phleum montanum		D
Plante		Picea excelsa		D
Plante		Pinus sylvestris		D
Amfibieni	<u>1309</u>	Pipistrellus pipistrellus	P	C
Nevertebrate		Plebeius eumedon	P	C
Plante		Pleurospermum austriacum		D
Plante		Poa nemoralis		D
Plante		Poa rehmannii		D
Reptile	<u>1256</u>	Podarcis muralis	R	C
Plante		Potentilla thuringiaca		D
Plante		Primula leucophylla		D
Mamifere	<u>1213</u>	Rana temporaria	RC	A
Plante		Ranunculus carpaticus		D
Plante		Ranunculus montanus		D
Mamifere	<u>2351</u>	Salamandra salamandra	P	C
Plante		Sempervivum simonkaianum		D
Amfibieni	<u>2598</u>	Sorex alpinus	R	C
Nevertebrate		Spaelotis suecica	P	C
Plante		Stipa joannis		D
Plante		Taxus baccata		D
Plante		Thalictrum foetidum		D
Mamifere	<u>2353</u>	Triturus alpestris	P	C
Reptile	<u>2473</u>	Vipera berus	R	A
Plante		Waldsteinia ternata		D
Nevertebrate		Zygaena nevadensis gheorghenica	P	C

4. DESCRIEREA SITULUI

Caracteristici generale ale sitului

Clase de habitat	pondere in %
<u>N14 - Pajiști ameliorate</u>	10.00
<u>N17 - Păduri de conifere</u>	85.00
<u>N26 - Habitate de păduri (păduri în tranziție)</u>	5.00
TOTAL SUPRAFATA HABITAT	

Alte caracteristici ale sitului Parcul National Cheile Bicazului-Hasmas este situat in mare parte in Muntii Hasmas din grupa centrala a Carpatilor Orientali. Se situeaza pe raza administrativa a judetelor Neamt si Harghita. Muntii

Hasmas sunt formați din calcare dure triasice și jurasice, dolomite, conglomerate cretace, conservate sub forma unor inversiuni de relief care domina evident formațiunile de sisturi cristaline de la baza acestora. Cheile Bicazului au o lungime de cca 8 km și au rezultat în urma adâncirii raului Bicaz. Peretele Cheilor Bicazului sunt reprezentați de abrupturile Suhardului Mic și ale Surducului. Cheile sunt însoțite de stânci impresionante, turnuri, piramide (Piatra Altarului).

Calitate și importanță C6 – concentrații de specii amenințate la nivelul Uniunii Europene – 3 specii cocoș de munte (Tetrao urogallus), ieruncă (Bonasa bonasia) și buhă (Bubo bubo). Regiune de munte cu stânci abrupte, păduri de conifere și păduri mixte. Pe lângă multe specii cu efective semnificative, întâlnim aici două specii de Tetraonidae, respectiv buha care atinge efective semnificative pe plan național. Pe lângă aceste specii este demn de amintit și efectivul de minuniță (Aegolius funereus), ciocănitarii de munte (Picoides tridactylus) și muscarului gulerat (Ficedula albicollis). Zonă apreciată de recreare pentru turiști și practicanții de sporturi extreme care reprezintă și - pe lângă exploatarea forestieră – unul dintre impacturile antropice cele mai importante.

Vulnerabilitate 1. turismul necontrolat 2. turismul în masă 3. lucrări îndelungate în vecinătatea cuibului în perioada de reproducere 4. vânătoarea în timpul cuibăritului prin deranjul și zgomotul cauzat de către gonaci 5. vânătoarea în zona locurilor de cuibărire a speciilor periclitate 6. practicarea sporturilor extreme: alpinism, zborul cu parapantă, enduro, motor de cross, mașini de teren 7. amenajări forestiere și tăieri în timpul cuibăritului a speciilor periclitate 8. distrugerea cuiburilor, a pontei sau a puilor 9. adunarea lemnului pentru foc, culegerea de ciuperci 10. deranjarea păsărilor în timpul cuibăritului 11. prinderea păsărilor cu capcane 12. scoaterea puilor pentru comerț ilegal 13. braconaj 14. defrișările, tăierile ras și lucrările silvice care au ca rezultat tăierea arborilor pe suprafețe mari 15. tăierile selective a arborilor în vârstă sau a unor specii

Desemnarea sitului (vezi observațiile privind datele cantitative de mai jos) Situl propus cuprinde în totalitate Parcul Național Cheile Bicazului-Hasmas, parcul reprezentând 70% din suprafața sitului.

Tip de proprietate Suprafețele situate în interiorul Parcului Național Cheile Bicazului-Hășmaș în procent de 90 % aparțin domeniului public național iar 10 % în domeniul privat. Suprafețele propuse în afara parcului, în marea lor majoritate aparțin domeniului privat aparținând persoanelor fizice.

Documentație Weber P., Munteanu D., Papadopol A. (1994): Atlasul provizoriu a păsărilor clocitoare din România - publicație SOR 2 1. Flora și vegetația cormofitelor din Masivul Hasmas, Cheile Bicazului și Lacul Rosu - Nechita N., Ed. Constantin Matasa, Piatra Neamt, 2003 2. Vegetația din Munții Hasmas, Cheile Bicazului și Lacul Rosu - Nechita N., Mititelu D., Stud. Cercet. Muzeului Piatra Neamt, 1996 3. Padurile României, Parcuri Naționale și Naturale - Regia Națională a Padurilor, Romsilva, București, 2004 4. Flora și vegetația județului Neamt - Chifu T., Mititelu D., Dascalescu D., Mem. Sect. St. Acad. Rom., 1987

5. STATUTUL DE PROTECȚIE AL SITULUI ȘI LEGĂTURA CU BIOTOPURILE CORINE

Clasificare la nivel național și regional

Cod	Pondere %
<u>RO02 - Parc național</u>	85.31
<u>RO03 - Monument al naturii</u>	0.95
<u>RO04 - Rezevație naturală</u>	49.34

Relațiile sitului descris cu alte situri - desemnate la nivel național sau regional

Cod	Tip	Suprapunere %	Numele sitului
<u>RO02 - Parc național</u>	*	85.31	<u>I-Cheile Bicazului - Hășmaș</u>
<u>RO03 - Monument al naturii</u>	*	0.03	<u>2.464.-Avenul Licaș</u>
<u>RO04 - Rezevație naturală</u>	*	10.91	<u>2.483.-Masivul Hășmașul Mare, Piatra Singu</u>
<u>RO04 - Rezevație naturală</u>	*	38.44	<u>2.643.-Cheile Bicazului</u>
<u>RO03 - Monument al naturii</u>	*	0.01	<u>2.648.-Peștera Munticelu</u>
<u>RO03 - Monument al naturii</u>	*	0.91	<u>2.652.-Cheile Șugăului</u>

Relațiile sitului descris cu biotopuri Corine

Cod sit Corine	Tip	Suprapunere %
J053NT011	*	4.13
J045HR032	*	38.22

6. ACTIVITĂȚILE ANTROPICE ȘI EFECTELE LOR ÎN SIT ȘI ÎN JURUL ACESTUIA

Activități antropice, consecințele lor generale și suprafața din sit afectată

Activități și consecințe în interiorul sitului

Intensitatea influenței: A – mare, B - medie, C - scăzută Influență: (+) - pozitivă, (0) - neutră, (-) - negativă

Cod	Intensitate	% din sit	Influență
<u>170 - Creșterea animalelor</u>	B		-
<u>243 - Braconajul, otrăvirea, capcane</u>	B		-
<u>401 - Zone urbanizate continuu, zone rezidențiale</u>	A		-
<u>420 - Depozite de deșeuri</u>	A		-
<u>421 - Depozit de deșeuri menajere</u>	A		-
<u>502 - Străzi, autostrăzi</u>	B		-
<u>624 - Alpinism, turism montan, speologie</u>	B		+

Activități și consecințe în jurul sitului

Intensitatea influenței: A – mare, B - medie, C - scăzută Influență: (+) - pozitivă, (0) - neutră, (-) - negativă

Cod	Intensitate	% din sit	Influență
<u>167 - Despădurirea fără replantare</u>	B		-
<u>301 - Cariere</u>	B		-
<u>230 - Vânătoarea</u>	B		-

Managementul sitului

Organismul responsabil pentru managementul sitului Parcul National Cheile Bicazului-Hasmas este administrat de catre Directia Silvica Miercurea Ciuc, prin Serviciul de Administrare a Parcului National Cheile Bicazului-Hasmas - director Cosmin Butnar, tel. 0266/336540; parculncbh@nexta.ro

Planuri de management al sitului Regulamentul de organizare si functionare a fost intocmit, iar planul de management este in curs de elaborare.

Turism și facilități de turism

Pe teritoriul AP cele mai întâlnite activități turistice se leagă de drumeții, ascensiuni montane, alpinism precum și de activitățile specifice de camping. Activitățile ecoturistice sunt încă într-o fază incipientă.

APNCB-H nu deține încă studii speciale de turism. Zona are o valoare turistică ridicată, confirmată de numărul destul de mare de turiști, mai ales în timp de vară, sau în perioada sărbătorilor de iarnă, precum și în perioada unor sărbători religioase. S-au identificat, totuși următoarele tipuri de turism:

Turism de tranzit dinspre Ardeal - Gheorgheni - spre Moldova - Târgu Neamț, Suceava,

Rădăuți, pentru vizitarea mănăstirilor, turiștii staționând puțin timp în zona stațiunii Lacu Roșu și în Cheile Bicazului.

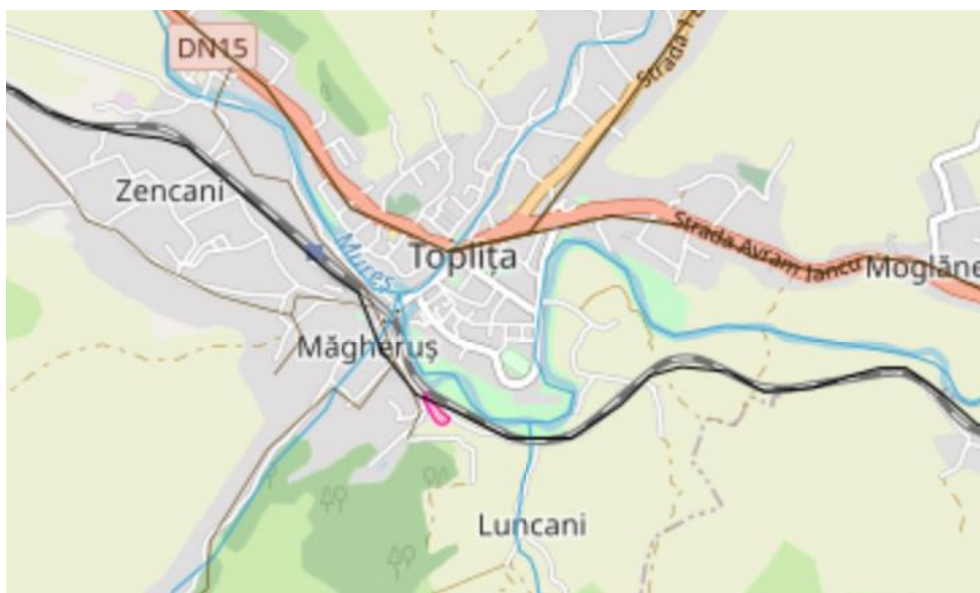
Turism pentru vizitarea stațiunii Lacu Roșu, Cheile Bicazului și împrejurimilor pitorești cum ar fi: Lacul Roșu, Vârful Suhardul Mic, Vârful Ghilcoș, Dosul Poienii, Cheile Bicăjelului, satele Bicăjel și Trei Fântâni. Din localitatea Bălan se vizitează de către turiști Piatra Unică, Vârful Ocsem, zonele Tarcău și Hășmașul Mare. Acest tip de turism necesită o implicare activă a personalului parcului prin agenții de teren și ghizii autorizați care vor îndruma sub supraveghere turiștii pe traseele turistice din AP.

Turism climateric. Stațiunea Lacu Roșu și împrejurimile acesteia sunt cunoscute ca fiind zone cu

un microclimat plăcut fiind recomandate în tratarea bolilor neurologice și poalele Masivului Hășmaș. Drumurile forestiere Simina, Fierarului, Fierului asigură intrări spre AP în zona Masivului Hășmaș. Din localitatea Bălan pe drumul forestier Gâlkut se poate ajunge în așezarea Trei Fântâni prin pasul Tarcău. De aici se poate ajunge în stațiunea Lacu Roșu pe drumul forestier Bicăjel. Drumul forestier Pârâul Oii asigură accesul spre Masivul Hășmaș din Lacu Roșu.

Poteci: traseele turistice omologate existente pe raza AP sunt omologate, marcate și întreținute de către APNCB-H împreună cu Asociația de Salvamont Dancurâs - Gheorgheni. Traseele turistice sunt descrise în Anexa nr.1.24 la Planul de management și se pot localiza pe Anexa nr.1.25 la Planul de management.

Zona Băile Banffy (municipiul Toplița)	Harghita	Cascada de apă termală (rezervație)
--	----------	-------------------------------------

Pentru Zona Băile Banffy (municipiul Toplița) nu există formular Standard

Cârțișoara	Sibiu	Munții Făgăraș (ROSPA0098)
------------	-------	----------------------------

1. IDENTIFICAREA SITULUI

Tip J

Codul sitului ROSPA0098

Data completării 200612

Data actualizării 201101

Legături cu alte situri Natura 2000:

ROSCI0122 (Munții Făgăraș)

ROSCI0112 (Mlaca Tătarilor)

ROSCI0352 (Perșani)

ROSCI0304 (Hârțibaciu Sud - Vest)

Responsabili Grupul de lucru Natura2000

Numele sitului Piemontul Făgăraș

Datele indicării și desemnării/clasificării sitului

Data confirmării ca sit SPA 200710

2. LOCALIZAREA SITULUI

Longitudine 24.771944

Latitudine 45.676667

Suprafață (ha) 71256.30

Altitudine (m)

Minimă 364.00

Maximă 2376.00

Medie 718.00

Regiunea administrativă

Județ	Pondere (%)
<u>RO076 - Sibiu</u>	46.00
<u>RO072 - Brașov</u>	54.00

Regiunea biogeografică

Alpină

Continentală

3. INFORMATII ECOLOGICE

Specii de păsări enumerate în anexa I la Directiva Consiliului 79/409/CEE

Populație: C – specie comună, R - specie rară, V - foarte rară, P - specia este prezentă Evaluare (populație): A - $100 \geq p > 15\%$, B - $15 \geq p > 2\%$, C - $2 \geq p > 0\%$, D - nesemnificativă Evaluare (conservare): A - excelentă, B -

bună, C - medie sau redusă Evaluare (izolare): A - (aproape) izolată, B - populație ne-izolată, dar la limita ariei de distribuție, C - populație ne-izolată cu o arie de răspândire extinsă Evaluare (globală): A - excelentă, B - bună, C - considerabilă

Cod	Nume	Populație			Evaluarea sitului				
		Residentă	Migratoare			Populație	Conservare	Izolare	Evaluare globală
Reproducere	Iernat		Pasaj						
<u>A030</u>	Ciconia nigra		10-15 p			B	B	C	B
<u>A031</u>	Ciconia ciconia		45-55 p			C	B	C	B
<u>A072</u>	Pernis apivorus		60-90 p			B	B	C	B
<u>A080</u>	Circaetus gallicus		5-8 p			B	B	C	B
<u>A081</u>	Circus aeruginosus		2-3 p			D			
<u>A082</u>	Circus cyaneus			40-60 i		B	B	C	B
<u>A089</u>	Aquila pomarina		40-50 p			C	B	C	B
<u>A091</u>	Aquila chrysaetos				3-5 i	C	B	C	B
<u>A103</u>	Falco peregrinus				1-3 i	D			
<u>A104</u>	Bonasa bonasia	75-105 p				C	B	C	B
<u>A108</u>	Tetrao urogallus	25-35 i				C	B	C	B
<u>A122</u>	Crex crex		100-150p			C	C	C	C
<u>A220</u>	Strix uralensis	50-60 p				C	B	C	B
<u>A234</u>	Picus canus	200-250 p				C	B	C	B
<u>A236</u>	Dryocopus martius	70-90 p				C	B	C	B
<u>A238</u>	Dendrocopos medius	30-50 p				C	B	C	C
<u>A239</u>	Dendrocopos leucotos	250-300 p				C	B	C	B
<u>A246</u>	Lullula arborea		1000-2000p			B	B	C	B
<u>A307</u>	Sylvia nisoria		20-30 p			C	B	C	B
<u>A320</u>	Ficedula parva		2100-2500 p			C	B	C	B
<u>A321</u>	Ficedula albicollis		13500-16900 p			B	B	C	B
<u>A338</u>	Lanius collurio		5700-9400 p			C	B	C	B
<u>A339</u>	Lanius minor		40-80 p			D			
<u>A379</u>	Emberiza hortulana		2-5 p			D			
<u>A429</u>	Dendrocopos syriacus	20-40 p				C	B	C	C

4. DESCRIEREA SITULUI

Caracteristici generale ale sitului

Clase de habitat	pondere in %
<u>N12 - Culturi cerealiere extensive (inclusiv culturile de rotație cu dezmiriștire)</u>	9.00
<u>N14 - Pajiști ameliorate</u>	23.00
<u>N15 - Alte terenuri arabile</u>	10.00

Clase de habitat	pondere in %
<u>N16 - Păduri caducifoliolate</u>	31.00
<u>N17 - Păduri de conifere</u>	4.00
<u>N19 - Păduri mixte</u>	13.00
<u>N21 - Plantații de arbori sau plante lemnoase (inclusiv livezi, crânguri, vii, dehesas)</u>	2.00
<u>N23 - Alte terenuri (inclusiv zone urbane, rurale, căi de comunicație, rampe de depozitare, mine, zone industriale)</u>	2.00
<u>N26 - Habitate de păduri (păduri in tranziție)</u>	6.00
TOTAL SUPRAFATA HABITAT	

Alte caracteristici ale sitului Situl este amplasat parte în regiunea alpina și parte în cea continentală. Relieful dominant este deal și munte. Teritoriul sitului este situat în cadrul Depresiunii Făgărașului pe latura nordică a munților Făgăraș. Munții de pe marginea depresiunii împiedică deplasarea maselor de aer rece boreal și în același timp bazează accesul liber al celor submediteraneene din sud, zona depresiunii Făgăraș se află sub influența fenomenului de Föhn, încălzirea curenților de aer veniți dinspre sud spre nord, prin frecarea de pantele munților în acțiunea descendentă spre nord, astfel încât temperaturile din zona depresiunii Făgăraș este mai ridicată decât normal. Rețeaua hidrografică este bogată, alcătuită din numeroase râuri și afluenți ai acestora, varsându-se în Olt. Zona sitului este predominant de pasune, fanată, pădurea aparând pe versanții nordici ai munților Făgăraș. Habitatele sunt foarte variate. Apar în cuprinsul sitului arii protejate - Poiana cu narcise de la Dumbrava Vadului care garantează prezenta în zona a unor specii de flora și fauna protejate. Flora este bine reprezentată fiind înregistrate peste 900 specii de plante, diversitatea floristică cea mai mare se observă în fânețele umede – peste 450 specii

Calitate și importanță Prioritate nr. 9 din cele 68 de situri propuse de Grupul Milvus. C1 – efective importante pe plan global – cristelul de câmp (*Crex crex*); C6 – populații importante din specii amenințate la nivelul Uniunii Europene - 11 specii – barză albă (*Ciconia ciconia*), barză neagră (*Ciconia nigra*), acvilă țipătoare mică (*Aquila pomarina*), viespar (*Pernis apivorus*), cristelul de câmp (*Crex crex*), huhurez mare (*Strix uralensis*), ghionoaie sură (*Picus canus*), ciocănitoare cu spate alb (*Dendrocopos leucotos*), ciocârlie de pădure (*Lullula arborea*), muscar gulerat (*Ficedula albicollis*), muscar mic (*Ficedula parva*). Pădurile de fag din Munții Făgăraș cu întinsa zonă deschisă semi-naturală de la poalele munților oferă o combinație de habitate ideale pentru multe specii de păsări. Pădurile adăpostesc efective semnificative din două specii de ciocănitori, huhurez mare, două specii de muscari. Aici cuibăresc și speciile de răpitoare și barza neagră care își caută hrana pe zonele deschise de la poalele munților, la fel ca barza albă. Fânețele, pășunile și terenurile agricole de aici găzduiesc o populație semnificativă de ciocârlie de pădure și de cristel de câmp.

Vulnerabilitate 1. intensificarea agriculturii – schimbarea metodelor de cultivare a terenurilor din cele tradiționale în agricultură intensivă, cu monoculturi mari, folosirea excesivă a chimicelor, efectuarea lucrărilor numai cu utilaje și mașini 2. schimbarea habitatului semi-natural (fânețe, pășuni) datorită încetării activităților agricole ca cositul sau pășunatul 3. braconaj 4. desecarea zonelor umede prin canalizare de-a lungul râurilor, pe zone de șes 5. cositul în perioada de cuibărire 6. distrugerea cuiburilor, a pontei sau a puilor 7. deranjarea păsărilor în timpul cuibăritului 8. cositul prea timpuriu (ex. poate distruge poantele de cristel de câmp) 9. arderea vegetației (a miriștii și a pārloagelor) 10. scoaterea puilor pentru comerț ilegal 11. folosirea pesticidelor 12. electrocutare și coliziuni în linii electrice 13. prinderea păsărilor cu capcane 14. practicarea sporturilor extreme: enduro, motor de cross, mașini de teren 15. amplasare de generatoare eoliene 16. înmulțirea necontrolată a speciilor invazive 17. defrișările, tăierile ras și lucrările silvice care au ca rezultat tăierea arborilor pe suprafețe mari 18. tăierile selective a arborilor în vârstă sau a unor specii 19. adunarea lemnului pentru foc, culegerea de ciuperci 20. amenajări forestiere și tăieri în timpul cuibăritului speciilor periclitare 21. vânatoarea în timpul cuibăritului prin deranjul și zgomotul cauzat de către gonaci 22. vânatoarea în zona locurilor de cuibărire a speciilor periclitare 23. împăduririle zonelor naturale sau seminaturale (pășuni, fânețe etc.) 24. industrializare și creșterea zonelor urbane 25. lucrări îndelungate în vecinătatea cuibului în perioada de reproducere

Desemnarea sitului (vezi observațiile privind datele cantitative de mai jos) Aria protejată Poienile cu narcise de la Dumbrava Vadului inclusă în acest sit a fost declarată prin L5/2000 cu 394ha. Pentru zona Munților Făgăraș a fost întocmit studiu de fundamentare științifică pentru declararea acestora ca Parc Național. Zona Stramba apare în Biotope Corine (1996)

Tip de proprietate Proprietate privată și de stat

Documentație CMN Documentation BV004 „Padurea Dumbrava Vadului” Serbanescu I – Poienile cu narcise din Dumbrava Vadului – 1960 Consiliul Judetean Brasov – Rezervatia naturala „Dumbrava Vadului” Sercaia Trecut, Prezent Și Viitor, jud Brasov -2002-lucrare care face parte din Proiectul LIFE Nat/99/RO/006391 intitulat Conservarea unei păduri de stejari (Quercus robur) ICAS Database 1996 Ionescu D.T., Iordache D., Popescu V. – 2004 Noutati in protectia zonelor umede din judetul Brasov, Revista padurilor, Bucuresti, Romania Ionescu D.T., Oliviu G. Pop – Referat: Date referitoare la habitatele , flora si fauna Vaii Stramba, jud Brasov, care pledeaza pentru includerea acestei zone in aria protejata Muntii Fagarasului si in retea Natura 2000.

5. STATUTUL DE PROTECȚIE AL SITULUI ȘI LEGĂTURA CU BIOTOPURILE CORINE

Clasificare la nivel național si regional

Cod	Pondere %
<u>RO03 - Monument al naturii</u>	0.02
<u>RO04 - Rezevație naturală</u>	1.72

Relațiile sitului descris cu alte situri - desemnate la nivel national sau regional

Cod	Tip	Suprapunere %	Numele sitului
<u>RO03 - Monument al naturii</u>	*	0.02	<u>2.696.-Calcarele Eocene de la Turnu Roșu</u>
<u>RO04 - Rezevație naturală</u>	*	0.00	<u>2.701.-Valea Bâlii</u>
<u>RO04 - Rezevație naturală</u>	*	1.72	<u>2.709.-Golul Alpin al Munților Făgăraș</u>

Relațiile sitului descris cu biotopuri Corine

Cod sit Corine	Tip	Suprapunere %
J049BV030	+	3.98
J048SB008	*	2.75

6. ACTIVITĂȚILE ANTROPICE ȘI EFECTELE LOR ÎN SIT ȘI ÎN JURUL ACESTUIA

Activități antropice, consecințele lor generale și suprafața din sit afectată

Activități și consecințe în interiorul sitului

Intensitatea influenței: A – mare, B - medie, C - scăzută Influență: (+) - pozitivă, (0) - neutră, (-) - negativă

Cod	Intensitate	% din sit	Influență
<u>140 - Pășunatul</u>	B	30.00	-
<u>250 - Recoltarea din floră</u>	B	1.00	-
<u>421 - Depozit de deșuri menajere</u>	B	10.00	-
<u>160 - Managementul silvic</u>	B	10.00	-
<u>690 - Activități de petrecerea timpului liber și de turism</u>	B	10.00	-
<u>401 - Zone urbanizate continuu, zone rezidențiale</u>	B	20.00	-

Activități și consecințe în jurul sitului

Intensitatea influenței: A – mare, B - medie, C - scăzută Influență: (+) - pozitivă, (0) - neutră, (-) - negativă

Cod	Intensitate	% din sit	Influență
<u>140 - Pășunatul</u>	C	10.00	0
<u>401 - Zone urbanizate continuu, zone rezidențiale</u>	B	20.00	-
<u>421 - Depozit de deșuri menajere</u>	B	10.00	-

Managementul sitului

Organismul responsabil pentru managementul sitului Teritoriul sitului se intinde pe judetul Brasov, pe aria administrativa a Municipiului Fagaras si comunelor: Ucea de Jos, Vistea de Jos, Voila, Lisa, Recea, Harseni, Sinca Veche, Sinca Noua, Mandra, Beclean. Padurile sunt administrate pe judet

Planuri de management al sitului Zona de padure din judetul Brasov este administrata de OS Fagaras, OS Codrii Fagarasului, OS Padurile Sincii conform amenajamentelor silvice in vigoare. Aria protejata Poiana cu narcise de la Dumbrava Vadului inclusa in acest sit are plan de management care are avizul Academiei Romane si Ord de Ministru nr 87/2003. si este in custodia Directiei Silvice Brasov

Plan de management

Lucrările de întreținere, reparații, modernizare, reabilitare se vor face cu maximă precauție pentru a nu deteriora habitatul în zona limitrofă acestora. Se va evita pe cât posibil construirea de noi drumuri prin habitat. Realizarea unui drum nou se acceptă doar când nu există altă variantă și când drumul respectiv are o importanță vitală pentru proprietar sau comunitatea locală.

Încurajarea ecoturismului cu respectarea echilibrelor locale.

Siturile Natura 2000 ROSCI0122 Munții Făgăraș și ROSPA0098 Piemontul Făgăraș se constituie într-un spațiu cu un real potențial turistic dat în principal de valorile naturale dar și de cele culturale. Distanța mică față de centrele urbane, în special în sectorul nordic, dezvoltarea redusă a infrastructurii de până acum și acoperirea redusă a căilor de comunicație au determinat o dezvoltare relativ înceată, neuniformă și neconvingătoare a acestei ramuri economice în zonă. Planul de management al acestor arii protejate nu dorește să impună un plan de acțiune pentru dezvoltarea turismului, ci doar să propună alternative de dezvoltare echilibrată a acestui spațiu. Aceasta deoarece definirea siturilor Natura 2000 s-a bazat pe ideea de a nu se impune o protecție strictă, care să interzică activitatea umană ci dimpotrivă, s-a considerat că în foarte multe situații activitățile umane de gospodărire a resurselor naturale pot continua. Însăși prezența speciilor și habitatelor de importanță comunitară se datorează într-o mare măsură modului în care de sute de ani sunt gospodărite durabil habitatele pe care le ocupă. În acest scop este necesară asigurarea gestionării durabile a tuturor tipurilor de ecosisteme prin stabilirea de măsuri eficiente de administrare, îngrijire, exploatare rațională și regenerare.

3.9. Obiective de conservare a ariei naturale protejate de interes comunitar acolo unde au fost stabilite prin planuri de management

Se poate considera că, în conformitate cu obiectivul principal al rețelei europene Natura 2000 precum și cu cerințele legislației naționale în vigoare, în toate siturile potențial afectate, obiectivele de conservare au fost formulate în planurile de management, în scopul asigurării unei stări de conservare favorabilă pentru menținerea habitatelor și speciilor ce fac obiectul protecției în fiecare sit, cât și pentru asigurarea integrității sitului (prin menținerea coerenței structurii ecologice și a funcțiilor sale, altfel spus, complexul de habitate și/sau a populațiilor speciilor pentru care aria naturală protejată a fost constituită nu va fi afectat).

3.10. Descrierea funcțiilor ecologice, statutul și măsuri de conservare ale speciilor și habitatelor de interes comunitar afectate (suprafața, locația, speciile caracteristice) și a relației acestora cu siturile SCI și SPA

Aceste aspecte au fost descrise mai sus pentru fiecare sit SCI și SPA, la cap. 3.6, și 3.7. Situri posibil a fi afectate de lucrările de reabilitare a drumurilor și a lucrărilor de reabilitare a stațiunilor turistice și balneoclimaterice.

3.11. Prezența, localizarea, populația și ecologia speciilor și/sau habitatelor de interes comunitar prezente pe suprafața și în imediata

vecinătate a proiectului. Descrierea funcțiilor ecologice ale speciilor și habitatelor prezente pe suprafața și în imediata vecinătate a proiectului

Date referitoare la prezența, localizarea, populația și ecologia speciilor și/sau habitatelor de interes comunitar prezente pe suprafața și în vecinătatea, proiectelor POR sunt greu de identificat în lipsa unor vizite de studiu, cât și datorită limitelor necunoscute ale amplasamentelor viitoarelor proiecte.

Deasemeni trebuie ținut cont de suprafața foarte mare ce ar trebui acoperită și timpul afectat pentru fiecare sit, aceasta determinând o depășire a timpului de lucru și implicit a relației contractuale. Aceste informații vor putea fi disponibile și cuantificate în momentul în care se va efectua Studiul de Evaluare Adecvată pentru fiecare proiect în parte.

Ținând cont de aceste aspecte, analiza privind informațiile ce vor fi prezentate în cadrul acestei secțiuni s-a realizat pornindu-se de la siturile intersectate de obiectivele POR Axa 4 și Axa 6, și cele localizate în vecinătate, pentru care au fost consultate Formularele Standard Natura 2000, în vederea redării unei imagini de ansamblu privind speciile și habitatele de interes comunitar identificate la nivelul siturilor.

3.12. Date privind structura și dinamica populațiilor de specii afectate.

Migrația păsărilor

Un aspect important cu privire la avifauna unei zone este cel legat de migrația păsărilor. Speciile de pasari migratoare se pot încadra în următoarele grupe:

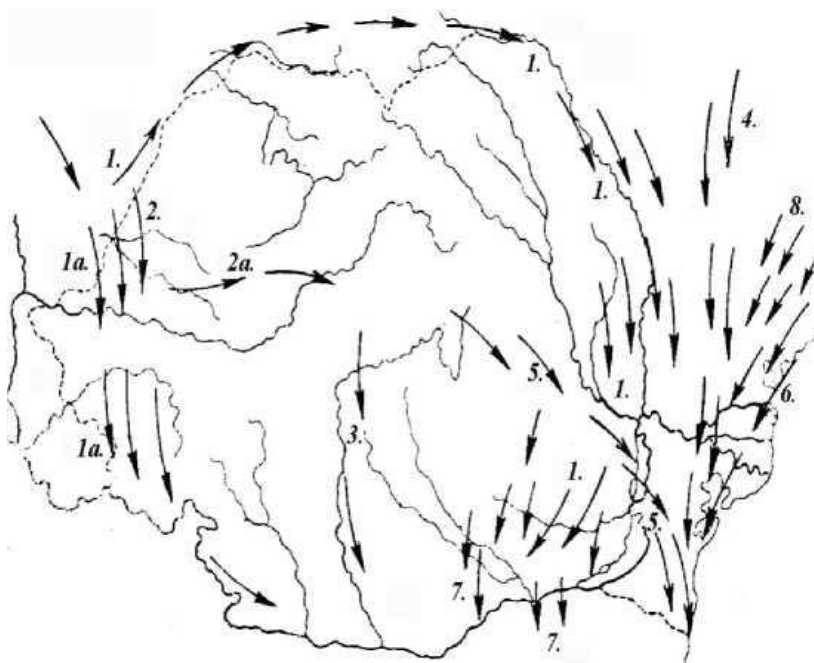
- oaspeți de vară,
- oaspeți de iarnă,
- specii migratoare în pasaj.

Fiecare grupă poate prezenta, de asemenea, câteva diviziuni (grupe fenologice): specii sedentare, specii parțial migratoare, specii oaspeți de vară, specii oaspeți de vară în pasaj, specii oaspeți de iarnă în pasaj.

Dintre aceste tipuri fenologice, doar speciile oaspeți de vară, oaspeți de vară în pasaj și oaspeți de iarnă în pasaj intră în categoria păsărilor migratoare. Speciile parțial migratoare sunt specii sedentare care din anumite cauze efectuează deplasări pe distanțe scurte, în vederea satisfacerii unor cerințe biologice (hrană, adăpost, reproducere). Din acest motiv ele nu pot fi încadrate în grupa păsărilor migratoare.

Zona de centru a României se caracterizează prin importante căi de migrație la nivel național, cât și european. Acestea sunt orientate din direcția 1a. 1, 2 vest-sud-vest, ramura 2 a vest-est și aprox. Din dreptul localității Sibiu, coboară spre sud. Tot din ramura 2a, din dreptul localității Brașov se bifurcă spre sud și sud-est, în front larg sau îngust, concentrându-se ca o pâlnie uriașă în Delta Dunării, de unde, pe deasupra Dobrogei și de-a lungul țărmului Mării Negre, se continuă spre Bosfor, răspândindu-se apoi din nou spre Asia și Africa. Principalele căi de migrație ce străbat România primăvara și toamna sunt (,1958): - Est-elbic, adică ramura nordică a acestui drum, ce s-a desprins la nord de Satu-Mare și la sud de Munkacs, a înconjurat

Carpații prin valea Tisei, peste munții Maramureșului și s-a îndreptat înspre sud-est, pe lângă Carpații Orientali, deasupra văii Siretului și Prutului, până în Delta. Acest drum este frecventat de berze, găște, gârlite, rațe, păsări răpitoare, și de cocori;

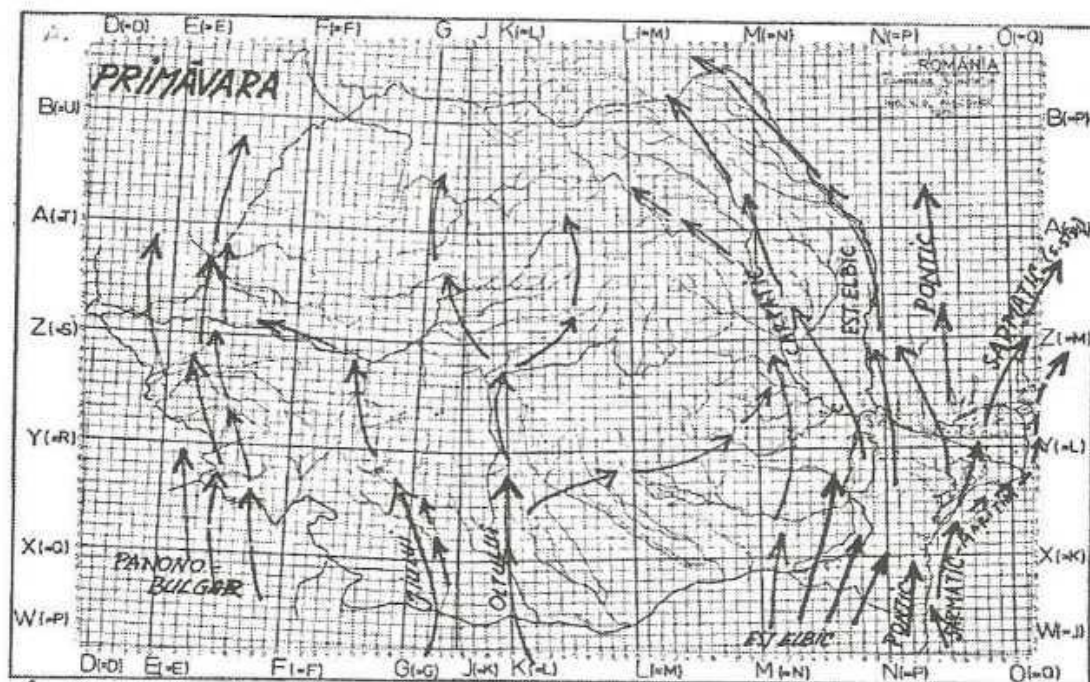

- Pontic, vechiul drum al lui Menzbier (1895), constatat și de Almasy (1898), apoi de Floricke (1918), în Delta, vine din nord, nord-est, aducând păsările din Europa central-nordică și Rusia vestică. Acest drum este frecventat de găște, garlitate, rate, cocori, berze, grauri, dropii;
- Sarmatic vine din Rusia de sud-vest, până peste Bosfor, în Asia-Mică. Acest drum se poate identifica cu vechiul drum Bosfor-Suez al lui Lucanus. El este frecventat de laride, limicole, găște, rate, cocori, pelicani, dropii și spurcaci;
- Carpatic, venind din regiunea Carpaților peste valea Ialomiței, munții Dobrogei, până la Luncavita-Ciamurlia, Jurilovca, este frecventat mai ales de păsări cântătoare și păsări răpitoare, etc.;
- Țărmul Marii Negre, o ramificație a drumului sarmatic, frecventat mai ales de laride, limicole (becatine, limoze) și pelicani;
- Calea sitarilor, venind din N-E spre S-V, în front larg, se răspândește de la Luncavița până spre pădurea Letea din Delta Dunării.

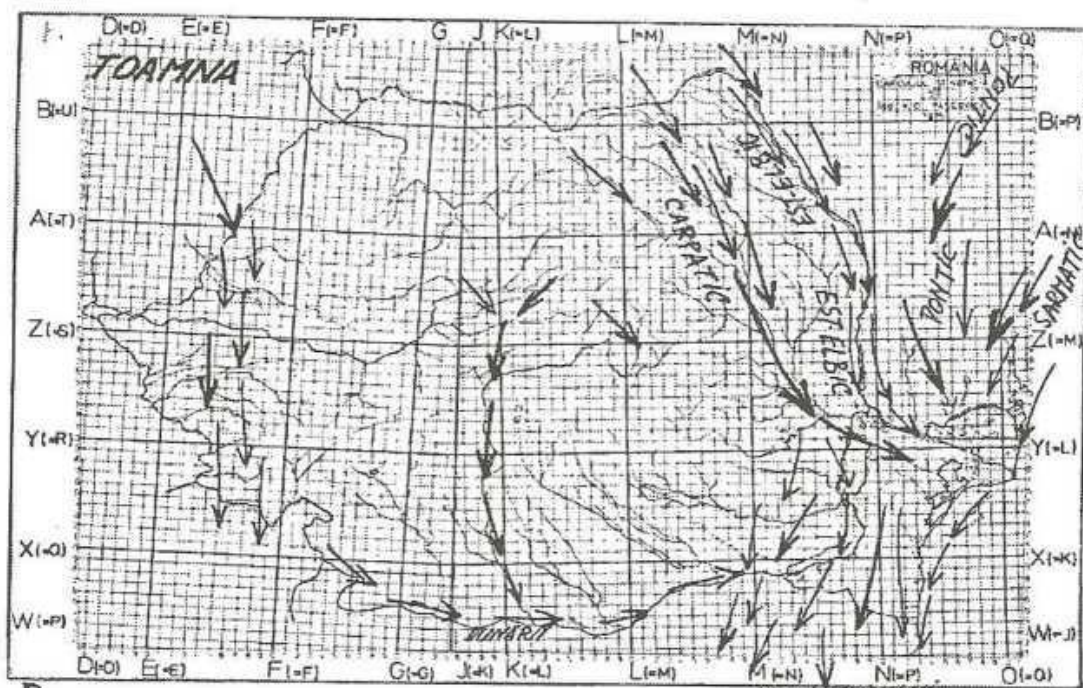
Căile de migrație a pasărilor din România (migrația de toamnă)

- 1 - ramura nordică a drumului est-elbic, frecventat și de berze;
- 1a - ramura nordică a acestui drum;
- 2 - drumul pariosio-bulgar;
- 2a - drumul berzelor prin Transilvania;
- 3 - drumul trecătorii Oltului, frecventat și de berze;
- 4 - drumul pontic;
- 5 - drumul carpatic;
- 6 - drumul sarmatic;

- 7- drumul prepeițelor și turturelor;
- 8 - drumul sitarilor (Rudescu 1958).

A.

Rutele de migrație care traversează România: A. Primăvara; B. Toamna (după Ciochia, 1984)

Proiectele propuse prin POR Centru, nu sunt în măsură să perturbe sau să producă modificări ale rutelor de migrație ce traversează Regiunea Centru.

3.13. Relațiile structurale și funcționale care creează și mențin integritatea ariei naturale protejate.

Integritatea unei ariei naturale protejate de interes comunitar este afectată dacă prin implementarea unui plan/proiect se reduce suprafața habitatelor și/sau numărul exemplarelor speciilor de interes comunitar, sau se ajunge la fragmentarea habitatelor de interes comunitar și sau a habitatelor specifice din punct de vedere ecologic și etologic, după caz, a speciilor de interes comunitar. De asemenea, un plan/program sau un proiect poate afecta integritatea unui sit Natura 2000 dacă acesta induce un impact negativ asupra factorilor care determină menținerea stării favorabile de conservare a ariei naturale protejate de interes comunitar sau dacă produce modificări ale dinamicii relațiilor care definesc structura și/sau funcția ariei naturale protejate de interes comunitar.

Pentru proiectele propuse prin POR, nu se pune problema de modificare în structura siturilor respective a pierderii sau a alterării unor suprafețe de habitate care să conducă la modificări structurale și funcționale, pe termen lung, sau ireversibil.

Perturbarea activității speciilor de fauna va fi pe termen scurt. După finalizarea lucrărilor, speciile care s-au retras, vor reveni.

3.15. Obiective de conservare a ariei naturale protejate, unde au fost stabilite prin planuri de management.

Obiectivele de conservare a unei arii naturale protejate de interes comunitar au în vedere menținerea și restaurarea statutului favorabil de conservare a speciilor și habitatelor de interes comunitar.

Stabilirea obiectivelor de conservare se va face ținându-se cont de caracteristicile fiecărei arii naturale protejate de interes comunitar (reprezentativitate, suprafața relativă, populația, statutul de conservare etc.), prin planurile de management al ariilor naturale protejate de interes comunitar.

3.16. Descrierea stării actuale de conservare a ariei naturale protejate, inclusiv posibile evoluții/ schimbării care se pot produce în viitor.

Habitatele de interes comunitar sunt caracterizate de stadiul de conservare pe care îl dețin.

Starea de conservare a unei arii naturale protejate de interes comunitar este dată de următoarele caracteristici:

- starea de conservare a speciilor pentru care a fost desemnată;
- suprafața ariei și păstrarea unor condiții optime/cerinte ecologice care să asigure sustenabilitatea și viabilitatea acestor specii pe termen lung;

Prin implementarea POR 2021 – 2027, a obiectivelor propuse, apreciem că nu se vor produce reduceri de suprafață ale siturilor sau evoluții/schimbări asupra speciilor de păsări de interes conservativ comunitar pentru care, siturile de importanță comunitară, au fost declarate.

Lucrările de modernizare/reabilitare propuse, nu sunt în măsură să producă reduceri de suprafață ale siturilor sau evoluții/schimbări asupra speciilor de păsări și sunt aplicate obiectivelor existente în siturile Natura 2000 sau în afara acestora.

În siturile Natura 2000 lucrările de modernizare/reabilitare se vor executa pe drumurile județene existente și nu se pune problema fragmentării sau a reducerii suprafețelor. Aceiași situație se întâlnește și în cazul reabilitării și modernizării bazelor de tratament și stațiunilor turistice și balneoclimaterice existente și construite pe sau în imediata vecinătate a sitului de importanță comunitară.

4. INFORMATII PRIVIND IMPACTUL DIRECT SI INDIRECT; PE TERMEN SCURT SAU LUNG

4.1. Analiza impactului generat direct și indirect, pe termen lung sau scurt a obiectivului proiectului.

Evaluarea impactului pentru POR 2021 – 2027, s-a realizat în raport cu proiectele de reabilitare și modernizare a infrastructurii rutiere, a bazelor de tratament și a stațiunilor turistice și balneoclimaterice care au fost studiate pe baza hărților privind siturile Natura 2000 din zona de studiu.

Pentru prezența sau absența speciilor de interes comunitar, care ar putea fi afectate de programul propus și localizarea acestora pe baza cerințelor minime de habitat, reproducere, cuibărire și hrănire, facem precizarea că nu au putut fi efectuate vizite de studiu pe amplasament, datorită suprafeței foarte mari ce ar fi trebuit acoperită. Aceste studii vor fi realizate prin Studii de impact și Evaluare Adecvată pentru fiecare proiect.

Toate informațiile privind prezența, efectivele, presiunile identificate la nivelul siturilor Natura 2000 din zona de studiu pentru proiectele de modernizare și reabilitare a infrastructurii, au fost extrase exclusiv din Formularele Standard Natura 2000.

În aceste condiții măsurile de reducere a impactului, vor fi măsuri generale și specifice pentru ariile protejate, pe baza Studiilor de Impact și Evaluarea Adecvată pe care le-am efectuat anterior, în raport cu obiectivele programului, fără a face o referire concretă la specii de faună, locuri de hrănire, reproducere și cuibărire sau locuri de migrație/trecere.

4.2. Analiza axelor prioritare și a obiectivelor specifice pe tipuri de operațiuni și tipuri de activități

AXA PRIORITARĂ 1 - O regiune competitivă prin inovare și întreprinderi dinamice pentru o economie inteligentă

OS 1 - a (i) Dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate

OS 2 - a (iii) Intensificarea creșterii și competitivității IMM-urilor și crearea de locuri de muncă în cadrul IMM-urilor, inclusiv investiții productive

OS 3 - a (iv) Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat

AXA PRIORITARĂ 2 - O regiune digitală

OS 1 - a (ii) Valorificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor, organizațiilor de cercetare și al autorităților publice

OS 2 - a (iv) Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat

AXA PRIORITARĂ 3 - O regiune cu comunități prietenoase cu mediul

OS 1 - b (i) Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră

OS 2 - b (vii) Creșterea protecției și conservării naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare

AXA PRIORITARĂ 4 - O regiune cu mobilitatea urbană durabilă

OS - b (viii) Promovarea mobilității urbane multimodale durabile, ca parte a tranziției către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon

AXA PRIORITARĂ 5 – O regiune accesibilă

OS 1 - c (ii) Dezvoltarea și creșterea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente la schimbările climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere

AXA PRIORITARĂ 6 – O regiune educată

OS - d (ii) Îmbunătățirea accesului egal la servicii de calitate și incluzive în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii accesibile, inclusiv prin promovarea rezilienței pentru educația și formarea la distanță și online

AXA PRIORITARĂ 7 O regiune cu turism sustenabil

OS 1 - d(vi) Creșterea rolului culturii și al turismului în dezvoltarea economică, incluziunea socială și inovarea socială

AXA PRIORITARA 8 O regiune atractivă

OS 1 e (i) Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în zonele urbane;

AXA PRIORITARĂ 9 Asistență Tehnică cu Asigurarea funcționării sistemului de management și Creșterea capacității beneficiarilor

Pentru operațiunea privind dezvoltarea turismului balnear și de agrement din totalul de 13 stațiuni balneoclimaterice, numai stațiunea Balványos se afla în interiorul sitului Natura 2000 ROSCI0037 - Ciomad – Balványos.

Pentru proiectele care implică modernizare/reabilitare și construcții, nu se cunosc locațiile unde vor fi amplasate, și nu putem aprecia dacă implementarea acestor proiecte se va face numai în extravilanul localităților, reglementate prin PUG/PUZ și RLU, sau și în extravilanul localităților cum ar fi de exemplu acțiunea privind îmbunătățirea accesului către resursele și obiectivele turistice (ca activitate complementară celorlalte), care implică activități de construcție pentru infrastructura rutieră, infrastructura pentru utilități publice și lucrări de construcții pentru captarea apelor minerale. Este posibil ca aceste lucrări să fie efectuate în interiorul siturilor Natura 2000 sau în vecinătatea acestora și în aceste condiții se vor efectua Studii de impact și Evaluarea Adecvată.

Proiectele care implică activități de construcție pentru infrastructura rutieră, piste de biciclete pentru cicloturism, infrastructura pentru utilități publice și lucrări de construcții pentru captarea apelor minerale, construcția de sedii cu rol în administrare, protejare, informare și exploatare turistică sustenabilă, ar putea fi amplasate în interiorul siturilor Natura 2000 sau în vecinătatea acestora și în aceste condiții se vor efectua Studii de impact și Evaluarea Adecvată.

4.3. Identificarea impactului ca urmare a implementării POR

Obiectivul principal al rețelei Europene de zone protejate NATURA 2000 - desemnate pe baza Directivei Păsări respectiv Directivei Habitate - este ca aceste zone să asigure pe termen lung „**statutul de conservare favorabilă**” a speciilor pentru fiecare sit în parte care a fost desemnat.

Deși definiția exactă a termenului „*statut de conservare favorabilă*” nu este bine definit, România va trebui să raporteze periodic către Comunitatea Europeană, cu privire la îndeplinirea acestui obiectiv.

Singurul indicator obiectiv și cantitativ cu privire la statutul unei specii într-o anumită zonă este mărimea populației respectiv schimbarea mărimii populațiilor. Este deci esențial ca impactul unor investiții asupra acelor specii pentru care zona a fost desemnată ca sit Natura 2000, să fie evaluat complet prin metode științifice.

În majoritatea cazurilor impactul poate fi minimalizat sau sensibil micșorat prin selectarea atentă și implementarea corectă a metodelor de diminuare a impactului.

Conform îndrumarului „Managing Natura 2000 sites : The provisions of Article 6 of the ‘Habitats’ Directive 92/43/EEC”:

Degradarea habitatelor este o degradare fizică ce afectează un habitat. Conform art. 1 pct.e). al Directivei 92/43/CEE - Directiva Habitate, statele membre trebuie să ia în considerare impactul proiectelor asupra factorilor de mediu mediului (apă, aer sol) și implicit asupra habitatelor. Dacă aceste impacturi au ca rezultat modificarea statutului de conservare al speciilor/habitatelor într-unul mai puțin favorabil față de situația anterioară impactului, atunci se poate considera ca a avut loc o deteriorare a habitatului.

Pe lângă degradarea habitatelor, **pierderea de suprafețe de habitate naturale**, specifice din punct de vedere ecologic și etologic ale unor specii de interes comunitar, constituie o altă presiune asupra valorilor naturale de interes conservativ în spațiul european.

Disturbarea nu afectează parametrii fizici ai unui sit, aceasta afectează în mod direct speciile și de cele mai multe ori este limitată în timp (zgomot, surse de lumină, etc.).

Intensitatea, durata și frecvența elementului disturbator sunt parametrii ce trebuie luați în calcul.

În general, în perioada de execuție de lucrări de construcție în cadrul habitatelor naturale și seminaturale, este posibilă apariția unor factori perturbatori asupra faunei.

În cazul mamiferelor și a păsărilor, aceste efecte se pot concretiza în tendința de retragere în zone mai îndepărtate, motivul fiind zgomotul generat de lucrările efective de construcție.

La definitivarea locațiilor precise ale tuturor componentelor din fiecare proiect, se vor realiza vizite pe amplasament, se vor identifica habitatele și speciile de interes comunitar din cadrul ariilor naturale protejate și se va evalua semnificația impactului generat de proiectele respective asupra acestora.

Monitorizarea este singura metodă prin care se poate estima cu corectitudine impactul generat în diferitele faze ale unui proiect. De asemenea, doar o monitorizare corectă poate verifica dacă măsurile de reducere a impactului sunt corect implementate și dacă aceste măsuri sunt eficiente sau dacă se impun alte măsuri de reducere, făcând posibilă adaptarea lor la condițiile actualizate din teren, spre creșterea eficienței acestora.

4.4. Evaluarea semnificației impactului pe baza indicatorilor cheie cuantificabili

1. procentul din suprafața habitatului care va fi pierdut

Se va calcula în momentul cunoașterii suprafețelor necesare a fi afectate din cadrul ariilor naturale protejate, pentru fiecare obiectiv în parte.

2. procentul ce va fi pierdut din suprafețele habitatelor folosite pentru necesitățile de hrană, odihnă și reproducere ale speciilor de interes comunitar

Se va calcula în momentul cunoașterii suprafețelor necesare a fi afectate din cadrul ariilor naturale protejate, care se constituie ca habitate favorabile de hrănire, odihnă și reproducere ale speciilor de interes comunitar.

3. fragmentarea habitatelor de interes comunitar (exprimată în procente)

Se va calcula în urma identificării în amprenta amplasamentului sau în vecinătatea acestuia, a habitatelor de interes comunitar pentru care au fost desemnate siturile Natura 2000, dacă va fi cazul. În acest moment, apreciem că proiectele propuse, nu vor conduce la fragmentarea habitatelor.

4. durata sau persistența fragmentării

Se va aprecia în urma identificării în amprenta amplasamentului sau în vecinătatea acestuia, a habitatelor de interes comunitar pentru care au fost desemnate siturile Natura 2000. În acest moment, apreciem că proiectele propuse, nu vor conduce la fragmentarea habitatelor.

5. durata sau persistența perturbării speciilor de interes comunitar, distanța față de aria naturală protejată de interes comunitar

Perturbarea speciilor se manifestă în mod direct în faza de construcție prin desfășurarea lucrărilor de realizare a obiectivelor propuse, dar și indirect, prin emisii de praf, noxe rezultate din arderea carburanților, zgomot din surse mobile mecanice, vibrații, deșeuri gospodărite necorespunzător etc. Statutul de conservare a speciilor de interes comunitar va fi evaluat pe baza activităților de monitorizare întreprinse în acest sens, pentru fiecare obiectiv în parte.

6. schimbări în densitatea populațiilor (nr. de indivizi/suprafață)

Aprecierea schimbării în densitatea populațiilor se poate realiza numai pe baza activităților de monitorizare întreprinse în acest sens, pentru fiecare obiectiv în parte.

7. scara de timp pentru înlocuirea speciilor/habitatelor afectate de implementarea proiectului

Aprecierea scării de timp pentru înlocuirea speciilor/ habitatelor afectate se poate realiza numai pe baza activităților de monitorizare întreprinse în acest sens, pentru fiecare obiectiv în parte.

8. indicatorii chimici-cheie care pot determina modificări legate de resursele de apă sau de alte resurse naturale, care pot determina modificarea funcțiilor ecologice ale unei arii naturale protejate de interes comunitar

Realizarea proiectelor nu va genera emisii importante ce pot conduce la modificări ale resurselor de apă sau a altor resurse naturale și a funcțiilor ecologice ale ariilor natural protejate, în condițiile respectării măsurilor generale și specifice, atât în perioada de execuție, cât și de exploatare.

4.5. Impactul prognozat în perioada de construcție și exploatare

Având în vedere faptul că execuția obiectivelor privind modernizarea/reabilitarea drumurilor județene și reabilitarea stațiunilor turistice și a stațiunilor balneoclimaterice, se va realiza pe amplasamente existente și antropizate, se poate aprecia faptul că impactul produs în perioada de construcție, operare și posibilă dezafectare va fi unul nesemnificativ și nu va avea componentă reziduală și cumulativă.

În continuare se detaliază principalele tipuri de impact produs de activitățile întreprinse pentru realizarea proiectelor propuse în cadrul POR, pentru fiecare factor de mediu în parte.

Aer

Principalul impact asupra aerului în perioada de execuție a investițiilor este determinat de derularea activităților de organizare de șantier și cele de construcții, inclusiv traficul rutier asociat acestor activități.

În etapa de execuție a lucrărilor vor exista următoarele surse de emisii atmosferice:

- activitățile de manevrare a maselor de pământ (decoptare sol fertil, săpături, umpluturi, nivelări, încărcare
- descărcare, transport), a unor materiale de construcție și a deșeurilor de materiale de construcție - surse staționare nedirijate. Poluanți: pulberi;
- activitățile de tăiere și sudură a elementelor metalice componente ale construcțiilor - surse staționare nedirijate. Poluanți: oxizi metalici;
- eroziunea eoliană de pe suprafețele de teren lipsite de vegetație - surse staționare nedirijate. Poluanți: pulberi;
- vehicule și utilaje utilizate la amenajarea terenului și la transportul materialelor și echipamentelor necesare executării lucrărilor de construcție (excavatoare, compactoare, macarale, generatoare electrice) - surse mobile non-rutiere. Poluanți: NO_x, SO_x, CO, pulberi.

În etapa de funcționare a obiectivelor, sursele de poluare atmosferică sunt reprezentate de circulația autovehiculelor și emisii ale gazelor de ardere (care conțin în principal SO₂, NO_x, CO, CO₂, pulberi). Este posibil ca în urma punerii în funcțiune a obiectivelor de la axa 1 să producă și alți poluanți atmosferici necunoscuți la această dată, datorită lipsei proiectelor.

Apă

În perioada de execuție, lucrările de manevrare a maselor de pământ (decoptări, săpături, nivelări, compactări) pot avea un impact negativ asupra calității apelor de suprafață din zonă, prin depunerea de praf. Potențialul impact este reprezentat de creșterea turbidității și a depozitelor de sedimente în corpurile de apă receptoare.

Ca urmare a acțiunii fenomenelor meteorologice sezoniere (ploi, vânturi puternice), materialele rezultate în urma lucrărilor de construcții (pământ, moloz etc.) pot influența calitatea apelor de suprafață, prin materiile în suspensie ce sunt dislocate și transportate în acestea.

De asemenea, în această etapă, calitatea apelor subterane ar putea fi afectată doar în anumite situații, precum pierderi accidentale de carburanți sau uleiuri pe sol, provenite de la mijloacele de transport și utilajele necesare desfășurării lucrărilor.

Trebuie menționat însă că impactul potențial asupra resurselor de apă datorat lucrărilor de construcție a obiectivului poate apărea doar accidental, gestionarea corespunzătoare a materialelor și produselor utilizate în perioada de execuție reducând în mod semnificativ probabilitatea apariției impactului.

În perioada de exploatare, apele uzate menajere și tehnologice generate în urma activităților desfășurate, precum și apele pluviale potențial contaminate colectate de pe amplasamentul obiectivelor vor fi epurate înainte de evacuare, nefiind în măsură să genereze un impact semnificativ asupra calității receptorilor, în condițiile de funcționare în parametrii optimi a instalațiilor de pre-epurare și epurare.

Sol

Principalul impact asupra solului în perioada de execuție a investiției este ocuparea de terenuri care în prezent au alte folosințe.

Activitatea desfășurată în cadrul procesului de construcție a obiectivelor propuse ar putea avea impact asupra solului prin următoarele:

- stocarea temporară a diverselor materiale în locuri neamenajate;
- scurgeri accidentale de fluide de la utilajele și echipamentele de lucru;
- evacuări necontrolate de deșeuri menajere și/sau industriale.

În perioada de funcționare, activitatea desfășurată ar putea avea impact asupra solului prin următoarele:

- depozitarea diverselor materii prime și auxiliare în locuri neamenajate;
- evacuări necontrolate de deșeuri industriale și/sau menajere;
- exfiltrații datorate deteriorării sistemului de canalizare a apelor uzate;
- eventuale neetanșeități ale rezervoarelor de stocare a materiilor prime și materialelor;
- emisii atmosferice care pot fi antrenate de ploi în sol;
- scurgeri accidentale de substanțe chimice utilizate în cadrul proceselor tehnologice;
- scurgeri accidentale de carburanți, lubrifianți de la vehiculele ce vor fi prezente în cadrul amplasamentului și de la grupurile generatoare din incinta obiectivelor;
- scurgeri accidentale de uleiuri de la transformatoare;
- gospodărirea necorespunzătoare a apelor uzate și a apelor pluviale potențial impurificate.

Zgomot

În perioada de construcție a proiectului, principalele surse de zgomot și vibrații sunt următoarele:

- funcționarea utilajelor de construcții;
- traficul pe drumurile tehnologice;
- manipularea materialelor.

În timpul perioadei de funcționare, principalele surse de zgomot sunt reprezentate de traficul rutier.

Peisaj

În perioada de execuție, impactul asupra peisajului este cauzat de următoarele:

- desfășurarea activităților de construcție a noilor elemente constructive și instalații;
- prezența utilajelor, materialelor și echipamentelor.

În perioada de funcționare, impactul asupra peisajului va fi reprezentat de prezența construcțiilor și a vehiculelor și eventual, a luminilor pe timp de noapte.

Biodiversitate

Pentru a putea evalua impactul asupra speciilor de floră și faună, precum și impactul asupra habitatelor, se va realiza, într-o primă etapă, o analiză asupra potențialelor forme de impact posibil să fie generate asupra acestora, în timpul etapelor de construcție, de operare și de dezafectare.

Se pot menționa următoarele forme de impact:

1. Pierderea habitatelor - reprezintă suprafețele de teren utilizate de către specii pentru reproducere, hrănire sau odihnă dar care, în urma implementării proiectului sunt ocupate permanent cu construcții.

Această formă de impact va afecta toate componentele biodiversității. Impactul generat este pe termen lung, dar reversibil în urma unei etape de dezafectare a obiectivelor construite și reconstrucția ecologică a suprafețelor afectate;

2. Alterarea habitatelor - reprezintă suprafețele de teren utilizate de către specii pentru reproducere, hrănire sau odihnă dar care, în urma implementării proiectului sunt ocupate temporar cu construcții sau regimul de utilizare seschimbă, rămânând totuși în regim semi-natural (spații verzi, iazuri etc.).

Această formă de impact apare ca urmare a modificărilor fizice și biologice produse la nivelul habitatelor terestre și include acele modificări structurale și funcționale care conduc la scăderea capacității de suport a acestora. În timp, habitatele alterate pot conduce la afectarea speciilor de interes comunitar;

1. fragmentarea habitatelor - utilizate pentru hrănire, odihnă sau reproducere ale speciilor. Acest tip de impact se referă la limitarea sau împiedicarea deplasării între habitatele importante pentru specii;
2. perturbarea activității speciilor - formă de impact asociată prezenței și activității umane, manifestată în etapa de construcție, dar care se poate produce și în etapa de funcționare atunci când zgomotul, vibrațiile și emisiile poluante pot descuraja activitățile naturale și normale ale speciilor în vecinătatea amplasamentului proiectului;
3. mortalitatea - formă de impact ce se poate manifesta direct, în special în perioada de construcție (de exemplu, prin decopertarea solului vegetal, excavații și săpături, trafic auto etc.). Se manifestă în special la nivelul speciilor cu mobilitate redusă sau aflate în stadii de dezvoltare ce îngreunează deplasarea.

Mediul social și economic

În perioada de construcție, principalele surse de zgomot și vibrații care ar putea influența negativ calitatea vieții locuitorilor din zona proiectelor propuse sunt următoarele:

- operațiuni de construcție, încărcare/descărcare de materiale și echipamente;
- funcționarea echipamentelor și a vehiculelor implicate în lucrările de construcție/instalare;
- traficul rutier al vehiculelor grele utilizate pentru transportul materialelor de construcție.

În perioada de exploatare, impactul asupra populației și sănătății umane poate fi produs prin următoarele:

- poluarea aerului (poluanți degajați în aer din activitatea curentă sau în urma unor poluări accidentale);
- poluarea apelor (evacuare poluanți în cursuri de ape din activitatea curentă sau în urma unor poluări accidentale);
- producerea unui nivel de zgomot ridicat, prin funcționarea instalațiilor aferente obiectivelor și prin traficul desfășurat;
- generarea de deșeuri din cadrul activităților desfășurate;
- utilizarea/vehicularea de substanțe toxice și periculoase;
- risc de producere a exploziilor și a incendiilor.

În perioada de execuție, se consideră că proiectele propuse vor avea un impact pozitiv asupra mediului social și economic, prin crearea unor noi locuri de muncă.

În etapa de funcționare, proiectele vor avea un impact pozitiv semnificativ, contribuind a creșterea veniturilor colectate la nivelul bugetelor locale, precum și la asigurarea de noi locuri de muncă.

Impactul produs de șantierele pentru realizarea proiectelor propuse va avea o durată limitată în timp, iar pe toată perioada de execuție vor fi implementate măsuri de diminuare a impactului.

Pentru perioada de exploatare, potențialele efecte negative vor fi diminuate sau eliminate prin măsuri specifice de reducere a impactului. Măsurile propuse pentru protecția mediului pe toată durata implementării propuse sunt prezentate în capitolele următoare, urmând a fi detaliate și adaptate în funcție de specificul fiecărui proiect în parte.

4.6. Evaluarea impactului POR, asupra habitatelor și speciilor de interes comunitar pentru care au fost desemnate SCI și SPA pentru locațiile cunoscute

Conform planșelor puse la dispoziție de beneficiar, proiectele de reabilitare a drumurilor județene și reabilitare a stațiunilor turistice și balneoclimaterice, se vor implementa la limita siturilor Natura 2000 sau în interiorul acestora, pe amplasamente existente, fără a putea estima suprafața, după cum urmează:

NR. CTR.	DJ CARE NU TREC PRIN ARII PROTEJATE	NR. CTR.	DJ CARE TREC PRIN/ LIMITA ARILORILOR PROTEJATE	ZONA PROTEJATA
1	DJ 151	1	DJ 153	Dealurile Târnavelor și Valea Nirajului (ROSPA0028)
2	DJ 151A	2	DJ 136 A	Dealurile Târnavelor și Valea Nirajului (ROSPA0028)
3	DJ 152A	3	DJ 127 A	Dealurile Târnavelor și Valea Nirajului (ROSPA0028)
4	DJ 151D	4	DJ 123	Tinovul Apa Lina - Honcsok (ROSCI0241)
5	DJ 125 A	5	DJj 153 A	Dealurile Târnavelor și Valea Nirajului (ROSPA0028)
6	DJ 125	6	DJ 137	Porumbeni (ROSCI0357)
7	DJ 114	7	DJ 113	Munții Bodoc Baraolt (ROSPA0082) Munții Bodoc Baraolt (ROSPA0082)
8	DJ 140 D	8	DJ 105 A	Hârtibaciu Sud - Est (ROSCI0303) Podisul Hartibaciu (ROSPA0099)
9	DJ 106 E	9	DJ 106 A	Frumoasa (ROSCI0085) Frumoasa (ROSPA0043)
10	DJ 104 D	10	DJ 106 N	Parcul Natural Cindrel (rezervație) Frumoasa

				(ROSCI0085) Frumoasa (ROSPA0043)
11	DJ 112 A	11	DJ 106 P	Frumoasa (ROSCI0085) Frumoasa (ROSPA0043)
12	DRUM EXPRES	12	DJ 105 G	Frumoasa (ROSCI0085) Frumoasa (ROSPA0043)
13	CENTURA BRAȘOV	13	DJ 104 F	Avrig - Scorei - Făgăraș (ROSPA0003)
14	DJ 114	14	DJ 113	Ciomad - Balványos (ROSCI0037) Munții Bodoc Baraolt (ROSPA0082)

Având în vedere gradul ridicat de adaptare la condițiile de mediu al avifaunei, al faunei terestre și acvatice apreciem că impactul asupra faunei, pentru proiectele care intersectează siturile Natura 2000, este redus, în faza de construire și reversibil în faza de exploatare.

Această afirmație este susținută de următoarele aspecte:

- Drumurile județene care intersectează siturile Natura 2000 sunt drumuri existente care necesită o întreținere și reabilitare permanentă;
- Odată cu creșterea numărului de autoturisme traficul pe aceste drumuri s-a intensificat și din studiile efectuate anterior, am constatat că avifauna și fauna terestră prezentă în apropierea drumurilor județene, în decursul timpului și datorită zgomotului creat de trafic, s-a adaptat sau retras la o distanță care îi conferă siguranță pentru cuibărire, creșterea puilor și hrănire.

Factorul perturbator identificat în faza de reabilitare a drumurilor județene și a obiectivelor turistice, stațiuni balneoclimaterice, din sit Natura 2000, se vor desfășura pe amplasamentele existente, zgomotul produs de utilaje și autovehiculele utilizate nu va conduce la modificări esențiale de comportament care să afecteze ritualurile de împerechere și implicit perpetuarea speciilor, deoarece speciile de faună s-au retras în zone sigure și s-au adaptat la condițiile de zgomot produs de traficul din ce în ce mai intens.

În cazul construcțiilor prevăzute la Axa 1, acestea se vor implementa numai în zonele industriale, reglementate prin PUG/PUZ.

După finalizarea reabilitării drumurilor și a stațiunilor turistice și balneoclimaterice, impactul generat asupra factorilor de mediu și implicit asupra faunei, va fi nul, revenindu-se la starea inițială, rămânând numai zgomotul produs de trafic care este intermitent în timpul zilei și redus spre inexistent pe timpul nopții.

În aceste condiții integritatea siturilor Natura 2000, nu vor fi afectate, din următoarele considerente:

1. Nu se reduce suprafața habitatelor și/sau numărul exemplarelor speciilor de interes comunitar;
2. Nu sunt fragmentate habitatele de interes comunitar și sau a habitatelor specifice din punct de vedere ecologic și etologic, după caz, a speciilor de interes comunitar;
3. Nu va induce un impact negativ asupra factorilor care determină menținerea stării favorabile de conservare a ariilor naturale protejate de SCI sau SPA;
4. Nu va produce modificări ale dinamicii relațiilor care definesc structura și/sau funcția ariei naturale protejate de interes comunitar;
5. Nu vor produce schimbări fiziologice și comportamentale, ale animalelor sălbatice;
6. Nu va determina modificări în distribuția și abundența populațiilor speciilor;

7. Nu afectează direct sau indirect zonele de hrănire, reproducere sau migrație;
8. Nu va duce la o izolare reproductivă a unei specii de interes comunitar sau a speciilor tipice care intră în compoziția unui habitat de interes comunitar;

4.7. Impact pe termen scurt sau lung

Pentru proiectele care implică lucrări de reabilitare/construcții, se consideră că impactul pe termen scurt va apărea în fazele de construcție/reabilitare, respectiv dezafectare, iar impactul pe termen lung generat în perioada de operare este nul.

În faza de reabilitare/construcție

În faza de reabilitare/construcție impactul produs va fi indirect, minim, caracterizat prin zgomot și vibrații, emisii de pulberi generate de activitățile de șantier, care în anumite situații pot avea un impact negativ asupra condițiilor de mediu și implicit asupra biodiversității din zona, dacă nu se respectă măsurile de reducere a impactului.

Impactul zgomotului depinde de tipul/numărul de echipamente și utilaje folosite pentru proiect, timpul în care aceste activități producătoare de zgomot au loc. În perioada de execuție a lucrărilor de reabilitare/construcție pot apărea și situații, când vor fi degajate în aer noxe specifice operațiilor de transport și sudură sau operații mecanice generatoare de zgomot etc.

În astfel de situații, păsările, dar și alte grupe de animale, sunt influențate negativ și de obicei evită aceste zone, revenind în zonă după finalizarea lucrărilor.

4.8. Impactul indirect

Acest impact se va manifesta doar în situația în care, prin implementarea obiectivelor propuse are loc un impact ireversibil de deteriorare a biodiversității și habitatelor.

Astfel, în ceea ce privește biodiversitatea, nu vor avea loc modificări esențiale ale peisajului și reduceri de suprafețe de teren utilizate de faună pentru hrănire, odihnă și reproducere.

Acest impact se referă la modul cum biodiversitatea va fi influențată pe întreaga perioadă de reabilitare/construcție a obiectivelor de investiție. Astfel, un factor de stres asupra speciilor de faună, în timpul lucrărilor de reabilitare/construcții-montaj, îl poate avea zgomotul provenit de la utilajele de construcție (ex: autobasculante, betoniere, excavatoare, etc), însă datorită mobilității, acestea vor evita aria de șantier.

Acest impact este *tranzitoriu (temporar)* deoarece o dată cu încetarea activităților de șantier, biodiversitatea va reintra în parametrii normali de existență.

Activitatea de reabilitare a drumurilor, este una de mentenanță ce se desfășoară periodic, în funcție de starea drumului și necesită următoarele lucrări.

- decopertarea asfaltului;
- turnarea straturilor de rezistență și uzură;
- marcarea și montarea semnelor de circulație;

În faza de exploatare, o dată cu încetarea activităților de șantier, se va intra într-o nouă fază de echilibru, iar speciile care frecventau zona vor reveni.

Având în vedere cele mai sus prezentate, consideram că impactul asupra biodiversității va fi redus spre nul.

În faza de dezafectare. Luând în calcul posibilitatea scoaterii din funcțiune a obiectivelor de investiție se vor parcurge următoarele etape:

- dezinstalarea și dezasamblarea echipamentelor existente;
- demolarea clădirilo;

Terenul afectat de demolarea clădirilor, se va readuce la starea inițială de folosire. La momentul închiderii obiectivelor de investiție se vor urma procedurile de mediu stabilite de legislație.

Acest impact este *tranzitoriu (temporar)* deoarece o dată cu încetarea activităților de dezinstalare și demolare, biodiversitatea va reintra în parametri normali de existență.

4.9. Impactul rezidual.

Studiul realizat a demonstrat că implementarea programului, *nu va avea un impact negativ semnificativ asupra speciilor de floră și faună salbatică și a habitatelor naturale* care au stat la baza protecției siturilor Natura 2000, situri de importanță comunitară și situri de protecție specială avifaunistică.

Totodata, prin prezentul studiu sunt propuse măsuri de reducere a impactului asupra biodiversității.

Prin respectarea măsurilor propuse de reducere a impactului asupra factorilor de mediu și a biodiversității în special, considerăm că nu va exista un impact rezidual în urma implementării POR și a obiectivelor de investiție propuse.

4.10. Impactul cumulativ

Atâta timp cât implementarea proiectelor propuse, prin Axa 4 - O regiune accesibilă, se va face ținând cont de planurile la nivel național, ne referim la planurile de infrastructură de la nivelul Regiunii Centru, nu va exista un impact cumulativ, respectiv legat de reabilitarea/construirea drumurilor.

În situația în care efectuarea lucrărilor de construire/reabilitare, nu va ține cont de planurile la nivel național pentru Regiunea Centru, este posibilă apariția unui impact cumulativ.

În lipsa cunoștințelor privind locațiile pentru proiectele de la Axa 1 - O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice, pentru proiecte care implică construcția de obiective noi, nu putem aprecia dacă obiectivele propuse a se realiza ar putea să producă efecte sinergice.

În acest moment nu se poate exclude crearea unui impact sinergic, cumulativ prin implementarea proiectelor care prevăd construcția de obiective noi a Axei 1 a programului, în special pentru motivul ca acestea, vor fi construite în zonele industriale stabilite prin PUG, în care mai există și alte obiective industriale.

Pentru această situație și clarificarea impactului cumulativ, este necesar a se efectua Raportul de Mediu, pentru situația în care pentru ocuparea terenului necesar implementării unui proiect se va face prin PUG sau PUZ, Studiu de Impact în funcție de obiectivul proiectului și Evaluarea Adecvată dacă acel proiect se va implementa în apropierea unui sit Natura 2000.

Nu excludem această situație datorită faptului ca există numeroase localități din Regiunea Centru, prinse ca într-o enclavă în interiorul sau între situri Natura 2000. A se vedea orașul Miercurea Nirajului pentru care am realizat Raportul de Mediu pentru PUG.

Pentru celălalte axe, se poate exclude crearea unui impact cumulativ.

4.11. Analiza impactului generat în faza de construcție, de operare și de dezafectare al obiectivelor POR.

4.12. a) Faza de construcție a obiectivelor:

Principalele surse de poluare specifice lucrărilor de construcție a clădirilor, utilităților și a drumurilor, sau a reabilitărilor propuse, în perioada de execuție cât și datorate circulației rutiere, pot fi împărțite în patru categorii, după perioada și intensitatea poluării:

- Poluarea specifică lucrărilor de construcție/reabilitare a clădirilor, utilităților, drumurilor; (Se manifestă numai în perioada de execuție);
- Poluarea cronică specifică circulației rutiere, se manifestă prin emisii de noxe produse de gazele de eșapament, de uzură șoselei și a cauciucurilor, zgomot etc.;
- Poluarea accidentală în cazul deversărilor de orice fel pe sol sau apele de suprafață, a defecțiunilor sau avariilor conductelor de canalizare, etc.
- Poluarea accidentală datorată activităților din incinta amplasamentului;

Efectele potențiale asupra mediului, în cazul programului analizat, se analizează în continuare pentru fiecare factor de mediu în parte.

4.13. Factorul de mediu aer

Principalul impact asupra aerului în perioada de execuție a investițiilor este determinat de derularea activităților de organizare de șantier și cele de construcții, inclusiv traficul rutier asociat acestor activități.

Surse de poluare a aerului:

- emisii de gaze, pulberi în suspensie și sedimentabile rezultate ca urmare a deplasării mijloacelor de transport;
- emisii de noxe provenite de la gazele de eșapament ale utilajelor și mijloacelor de transport.
- emisii de compuși organici volatili (C.O.V.) rezultate din stocarea și manipularea combustibililor (în cazul în care se vor utiliza combustibili din categoria benzinelor).

Aceste surse posibile de poluare a aerului, după faza de construcție/reabilitare vor dispărea, iar emisiile de gaze datorate traficului, vor fi reduse.

- *pulberi în suspensie și sedimentabile rezultate ca urmare a deplasării mijloacelor de transport*

În perioadele secetoase și cu temperaturi ridicate, rularea *mijloacelor de transport* pe drumurile tehnologice determină emisii de pulberi în suspensie și sedimentabile, antrenate de pe suprafață de rulare.

Aceste emisii pot fi reduse prin stropirea cu apă a drumurilor dacă este cazul, fapt care va contribui și la reducerea emisiilor fugitive de pulberi datorate acțiunii factorilor atmosferici (vânt).

• emisii de noxe provenite de la gazele de eșapament ale utilajelor și mijloacelor de transport

Mijloacele de transport auto și utilajele care vor funcționa, vor fi acționate de motoare Diesel. Se estimează că tipurile de utilaje și mijloace de transport precum și consumurile corespunzătoare vor fi cele prezentate în tabelele următoare:

Consumuri specifice de carburanți ale utilajelor

Utilaj, mijloc de transport	Consum utilaje 1/h/b u c.
Excavatorr 1700	17
Camion de transport cu platformă	16
Încărcător frontal Stalowa	15
Autobasculante 16 t	16
Autobetonieră	18
Tractor cu remorcă	6
Buldozer dc șenile	13
Macara pe pneuri	15

Factorii de emisie pentru gazele de eșapament ale motoarelor tip Diesel, prezentați de metodologia Corinair, sunt următorii:

1. Pulberi:..... 5,6 g/l
2. SO_x:.....0,6 g/l
3. NO_x:..... 3,8g/l

Debitele masice de pulberi pentru utilajele cu motoare Diesel PM10

Utilaj, mijloc de transport	Consum utilaje 1/h	Factor de emisie g/1	DEBIT MASIC -g/h-	DEBIT MASIC CONFORM ORDINULUI 462/93
Excavator S 1700	17	5,6	95,2	500
Excavator S 1700	16	5,6	89,6	500
Camion de transport cu platforma	15	5,6	84	500
Încărcător frontal Stalowa	16	5,6	89,6	500
Autobasculante 16 t	18	5,6	100,8	500
Autobetonieră	6	5,6	33,6	500

Tractor cu remorcă	17	5,6	95,2	500
Buldozer pe șenile	15	5,6	84	500

Debitele masice pentru utilajele acționate de motoare Diesel NO_x

Utilaj, mijloc de transport	Consum utilaje 1/h	Factor deemisie	DEBIT MASIC g/h/buc	DEBIT MASIC CONFORM ORD. 462/93 -g/h/buc.-
Excavator S 1700	17	0,6	10,2	5000
Camion de transport cu platformă	16	0,6	9,6	5000
Încărcător frontal Stalowa	15	0,6	9	5000
Autobasculante 16 t	16	0,6	9,6	5000
Autobetonieră	18	0,6	10,8	5000
Tractor cu remorcă	6	0,6	3,6	5000
Buldozer pe șenile	13	0,6	7,8	5000
Macara pe pneuri platforma	15	0,6	9	5000

Debitele masice pentru utilajele acționate de motoare Diesel SO_x

Încărcător frontal Stalowa	15	3,8	57	5000
Autobasculante	16	3,8	60,8	5000
Autobetonieră	18	3,8	68,4	5000
Tractor cu remorcă	6	3,8	22,8	5000
Buldozer pe șenile	13	3,8	49,4	5000
Macara pe pneuri platforma	15	3,8	57	5000

Valorile analizate pentru fiecare utilaj în parte, se situează sub valorile maxime admisibile prevăzute de Ordinal 462/1993.

- *Emisii de compuși organici volatili (C. O. V.) rezultate din stocarea și manipularea motorinei*

Stocarea și manipularea motorinei se va face numai în cisterne. Datorită faptului că motorina este un carburant puțin volatil, emisiile de C.O.V. sunt reduse și nu conțin tetraetil de plumb. Transferul motorinei din cisternă în rezervor, pentru utilajele care nu se pot deplasa la stațiile de alimentare, se va face prin intermediul pompelor acționate manual sau electric.

Prognostizarea poluării aerului

Emisiile de poluanți (gaze și pulberi) rezultate pe perioada construcției/reabilitării, nu vor genera un impact semnificativ asupra calității aerului, dacă utilajele vor funcționa conform ordinii lucrărilor propuse de proiectant. Astfel, emisiile de noxe rezultate din activitatea de construcție/reabilitare a obiectivelor de investiții, se vor situa sub valorile maxime admisibile ale Ordinului 462/1993.

În aceste condiții, impactul asupra aerului se va situa în limite admise.

Cea mai nefavorabilă situație ar fi aceea în care toate utilajele sunt în funcțiune.

Acestă situație este exclusă, deoarece nu toate utilajele de mai sus vor fi în funcțiune ci doar acele necesare stabilite prin proiect în funcție de tipul și cantitățile de lucrări estimate de proiectant.

După perioada de finalizare a investiției, toate aceste noxe vor fi mult mai reduse, limitându-se doar la traficul auto.

Este posibil ca funcționarea obiectivelor de investiții propuse prin POR și în special cele propuse prin Axa 1, să implice poluarea aerului. Această situație va putea fi clarificată încă din faza de proiect, care va fi supus Studiului de impact și Evaluarea Adekvată.

4.14. 4.1.2. Măsurile de diminuare a impactului

Factorul de mediu aer

În perioada de execuție, pentru reducerea sau evitarea potențialelor efecte negative ale proiectelor propuse asupra calității aerului, este recomandată implementarea următoarelor măsuri:

- referitor la emisiile de la vehiculele de transport, acestea trebuie să corespundă condițiilor tehnice prevăzute la inspecțiile tehnice care se efectuează periodic pe toată durata utilizării tuturor autovehiculelor înmatriculate în țară;
- lucrările de organizare a șantierului trebuie să fie corect concepute și executate, cu dotări moderne, care să reducă emisiile de noxe în aer, apă și pe sol; concentrarea lor într-un singur amplasament este benefică, diminuând zonele de impact și favorizând o exploatare controlată și corectă.
- pentru perioada de iarnă, parcurile de utilaje și mijloacele de transport vor fi dotate cu roboți electrici de pornire, pentru a se evita evacuarea de gaze de eșapament pe timpul unor demarări lungi sau dificile. Asemenea instalații se vor prevedea și la punctele de lucru.
- utilajele și mijloacele de transport vor fi verificate periodic în ceea ce privește nivelul de monoxid de carbon și concentrațiile de emisii în gazele de eșapament și vor fi puse în funcțiune numai după remedierea eventualelor defecțiuni. Se recomandă că la lucrări să se folosească numai utilaje și mijloace de transport dotate cu motoare Diesel care nu produc emisii de Pb și foarte puțin monoxid de carbon.
- alimentarea cu carburanți a mijloacelor de transport să se facă în stații centralizate. Pentru utilajele ce sunt dispersate la diferite puncte de lucru, alimentarea se poate face cu autocisterne dar în locuri situate în afara emisiilor de praf;
- procesele tehnologice care produc mult praf vor fi reduse în perioadele cu vânt puternic, sau se va urmări o umectare mai intensă a suprafețelor;
- drumurile de șantier vor fi permanent întreținute prin nivelare și stropire cu apă pentru a se reduce praful.

4.15. Factorul de mediu apă

În perioada de execuție, pentru reducerea sau evitarea potențialelor efecte negative ale proiectelor propuse asupra apelor de suprafață și subterane, este recomandată implementarea următoarelor măsuri:

- dotarea cu toalete ecologice pentru personalul implicat în etapa de construcție;
- marcarea cu bariere a organizării de șantier pentru a nu afecta și alte suprafețe în afara celor necesare, stabilite prin proiect;
- prevenirea eroziunilor și a transportului sedimentelor din zonele de construcții, inclusiv drumuri, în cursurile de apă;
- depozitarea controlată, în zone separate pe amplasament a materialelor de construcție și deșeurilor rezultate în etapa de execuție și de dezafectare; deșeurile destinate valorificării sau eliminării ulterioare vor fi stocate temporar. Se recomandă respectarea strictă a sistemului de gestionare a deșeurilor;
- evitarea depozitării pe sol a materialelor care în urma expunerii la precipitații conduc la infiltrații pentru sol și acviferul freatic (prin impermeabilizarea suprafețelor de depozitare);
- interzicerea spălării mașinilor sau utilajelor în apele de suprafață din zona de lucru;
- utilajele și mijloacele de transport folosite vor fi menținute în stare bună de funcționare, iar defecțiunile (scurgeri de ului, combustibil) vor fi semnalate în cel mai scurt timp și remediate la unități specializate.
- elaborarea unui Plan de prevenire și combatere a poluărilor accidentale și instruirea personalului implicat în lucrările de construcție, pentru respectarea prevederilor acestuia; se va urmări derularea tuturor lucrărilor astfel încât să se prevină eventualele contaminări ale zonei, datorate scurgerii accidentale de combustibili sau lubrifianți de la echipamentele/utilajele utilizate la lucrări. În cazul poluării accidentale se va interveni imediat cu substanțe absorbante/neutralizatoare, iar defecțiunile mijloacelor de transport și/sau utilajelor vor fi remediate în unități de service specializate;
- programul de lucru va fi întocmit astfel încât lucrările care urmează a fi executate pe teren să nu se desfășoare în condiții meteorologice nefavorabile, condiții ce amplifică probabilitatea unui posibil impact asupra mediului și care pot afecta chiar și calitatea lucrărilor.

Pentru perioada de execuție, pentru organizarea de șantier, este necesar un sistem de management strict al regimului deșeurilor, astfel încât gradul de poluare să fie minim prin amenajarea unei platforme pentru păstrarea pubelelor destinate colectării și depozitării deșeurilor în vederea depozitării finale sau a reciclării.

Din situații similare, este cunoscut faptul că în perioada intermediară, între începerea lucrărilor și finalizarea lor, riscul de depuneri necontrolate a deșeurilor menajere este foarte mare.

4.16. Factorul de mediu sol

Surse de poluare a solului

Poluarea sau afectarea solului, reprezintă orice acțiune care produce dereglarea funcționării normale a solului că suport de mediu de viața în cadrul diferitelor ecosisteme.

În timpul execuției lucrărilor propuse prin proiectele ce se vor implementa, sursele de poluare a factorului de mediu sol, sunt grupate după cum urmează:

- poluanți direcți, reprezentați în special de pierderile de produse petroliere timpul alimentării cu carburanți, a reparațiilor, a funcționării defectuoase a utilajelor, etc.; la acestea se adaugă pulberile rezultate din procesele de excavare, încărcare, transport, descărcare a pământului pentru terasamente;
- poluanți rezultați din turnarea betoanelor;
- poluanți ai solului prin intermediul mediilor de dispersie, în special prin sedimentarea poluanților din aer, proveniți din circulația mijloacelor de transport, funcționarea utilajelor de construcții, fabricarea betonului în situ, etc.;
- poluanți accidentali, rezultați în urmă unor deversări accidentale la nivelul zonelor de lucru sau căilor de acces;
- poluanți sinergici, în special asocierea SO₂ cu particule de praf. Poluanții emiși în timpul perioadei de execuție se regăsesc în marea lor majoritate în solurile din vecinătatea fronturilor de lucru și a zonelor în care se desfășoară activități în perioada de execuție. Excepție fac poluanții depuși pe suprafețele betonate.

Formele de impact identificate în perioada de execuție pot fi:

- înlăturarea stratului de sol vegetal prin lucrările de terasamente executate pentru fundații;
- pierderea caracteristicilor naturale ale stratului de sol fertil prin depozitare neadecvată a acestuia în haldele de sol rezultate din decopertări;
- înlăturarea/degradarea stratului de sol fertil în zonele unde vor fi realizate noi drumuri tehnologice, sau devieri ale actualelor căi de acces;
- deversări accidentale ale unor substanțe/compuși direct pe sol;
- depozitarea necontrolată a deșeurilor, a materialelor de construcție sau a deșeurilor tehnologice;

Măsuri de reducere a impactului asupra solului

Pentru reducerea sau evitarea potențialelor efecte negative ale proiectelor propuse asupra calității solului, este recomandată implementarea următoarelor măsuri:

- utilizarea de bariere care să marcheze limitele organizării de șantier și să împiedice afectarea altor zone în afara celor necesare pentru proiect;
- depozitarea controlată a materialelor de construcții și a deșeurilor generate în timpul etapei de execuție și dezafectare în zone speciale pe amplasament;
- evitarea depozitării pe sol a materialelor care expuse precipitațiilor pot determina infiltrații în sol și apa subterană (zone de depozitare impremeabile);
- minimizarea excavațiilor și a decopertărilor în zonele afectate de activitățile proiectului;
- amenajarea unor zone de parcare pentru autovehicule și utilajele implicate în lucrările proiectului.
- toate echipamentele și vehiculele utilizate vor fi menținute în stare bună de funcționare

iar posibilele defecțiuni ale mijloacelor de transport și/sau utilajelor vor fi remediate în unități de service specializate.

- pentru reducerea riscului scurgerilor accidentale de combustibil și lubrefianți, alimentarea cu combustibil și schimbul de ulei se vor realiza în centre specializate.
- zonele de lucru se vor dota cu materiale absorbante și/sau substanțe neutralizatoare pentru intervenție rapidă în caz de poluare accidentală generată de pierderi de carburanți și/sau lubrifianți;
- depozitele de sol fertil și de pământ rezultate din săpăturile executate pentru fundațiile construcțiilor se vor amplasa în imediata apropiere a zonelor de lucru de la care provin, fără afectarea terenurilor adiacente; înălțimea maximă de depozitare va asigura stabilitatea depozitului de sol excavat;
- în perioadele ploioase, săpăturile deschise vor fi protejate prin acoperire cu folii de polietilenă, traficul pe drumurile neasfaltate va fi evitat, iar brazdele realizate de vehicule vor fi remediate cât mai curând posibil;
- deșeurile generate în timpul activităților de construcție vor fi gestionate în conformitate cu prevederile legale în domeniu (colectare selectivă, reutilizare și depozitare finală);
- după realizarea lucrărilor aferente proiectului, vor fi întreprinse lucrări de refacere a amplasamentului, inclusiv re-vegetarea/ însămânțarea cu specii native în completarea regenerării naturale a vegetației și îmbunătățirea stratului de la suprafața terenului.

După intervențiile antropice care pot perturba mediul natural, vor fi întreprinse acțiuni de restaurare ecologică prin tehnici de inginerie de mediu (restaurări, reabilitări), inclusiv restaurarea stratului de sol vegetal.

Implementarea activităților de reabilitare a infrastructurilor rezidențiale, publice, rutiere, precum și realizarea unor obiective noi pot conduce la generarea de deșeuri de construcții.

Gestionarea deșeurilor rezultate se va face conform recomandărilor;

4.17. Schimbări climatice

Creșterea nivelului emisiilor de gaze cu efect de seră provenite din procesele de ardere poate contribui la fenomenul de schimbare a climei. Multe procese tehnologice sunt energoface și au randamente energetice mici, nu folosesc surse alternative regenerabile de energie. Eficiența energetică a sistemelor de încălzire a clădirilor publice și rezidențiale este scăzută, aflându-se sub media europeană.

Consumurile excesive de combustibili, datorate lipsei de eficiență energetică a obiectivelor publice, dar și a clădirilor rezidențiale, afectează calitatea aerului și pot exista depășiri ale limitelor stabilite de normele legale pentru emisiile de poluanți din gazele de ardere. Infrastructurile de încălzire locale sunt de multe ori vechi. Randamentul global energetic al clădirilor este deficitar (lipsa izolațiilor, pierderi de energie etc).

Sursele de energie regenerabilă în instituții/ infrastructuri publice și locuințe nu sunt suficient utilizate.

Proiectele propuse în cadrul POR 2021- 2027, cu perspectiva anului 2050, vizează îndeplinirea țintelor propuse din:

- Strategia Națională a României privind Schimbările Climatice 2013 - 2020
- Strategia Energetică a României (SER) 2007 - 2020, actualizare pentru perioada 2011-2020

Măsurile de reducere a impactului asupra schimbărilor climatice pentru faza de construcție sunt cele prezentate la Factorul de mediu aer dintre care amintim:

- emisiile de la vehiculele de transport trebuie să corespundă condițiilor tehnice prevăzute la inspecțiile tehnice care se efectuează periodic pe toată durata utilizării tuturor autovehiculelor înmatriculate în țară;
- lucrările de organizare a șantierului trebuie să fie corect concepute și executate, cu dotări moderne, care să reducă emisiile de noxe în aer, apă și pe sol; concentrarea lor într-un singur amplasament este benefică, diminuând zonele de impact și favorizând o exploatare controlată și corectă.
- pentru perioada de iarnă, parcurile de utilaje și mijloacele de transport vor fi dotate cu roboți electrici de pornire, pentru a se evita evacuarea de gaze de eșapament pe timpul unor demarări lungi sau dificile. Asemenea instalații se vor prevedea și la punctele de lucru.

4.18. Zgomot

Pentru reducerea sau evitarea potențialelor efecte negative generate de nivelul de zgomot și vibrații ale proiectelor propuse, este recomandată implementarea următoarelor măsuri:

- desfășurarea lucrărilor se va face etapizat în timp și spațiu, conform graficului de lucrări, astfel încât nivelul de zgomot să fie situat sub limitele maxime admisibile;
- utilizarea de sisteme adecvate de atenuare a zgomotului la surse (motoare utilaje etc.);
- montarea de panouri mobile în imediata vecinătate a activității generatoare de zgomot, în vederea protejării zonelor locuite;
- stabilirea și impunerea unor viteze limită pentru circulația mijloacelor de transport în localități și pe drumurile tehnologice;
- desfășurarea activității pe timp de zi (interval 7⁰⁰ - 19⁰⁰), cu respectarea perioadei de odihnă a locuitorilor riverani acolo unde este cazul; în situația în care se vor primi reclamații din partea populației, se vor modifica traseele de circulație corespunzător;
- se vor efectua periodic măsurări ale nivelului de zgomot prin intermediul firmelor specializate;
- se recomandă montarea de panouri fonoabsorbante în dreptul receptorilor sensibili afectați de proiectele propuse; proiectarea și selecția panourilor fonoabsorbante trebuie să fie adaptate la condițiile din teren și să țină cont de impactul vizual și estetic produs, în condițiile integrării în mediul înconjurător.

4.19. Biodiversitate

Măsurile recomandate pentru prevenirea, reducerea sau eliminarea potențialului impact al

proiectelor propuse asupra componentelor biodiversității sunt următoarele:

- lucrările vor respecta strict perimetrul stabilit al proiectelor; se vor respecta toate condițiile și măsurile de protecția mediului (inclusiv privind termenele de execuție a lucrărilor) stabilite de autoritățile pentru protecția mediului și în documentele existente sau emise în urma parcurgerii procedurilor de mediu aferente (SEA, RIM și EA)
- se va evita utilizarea de drumuri suplimentare, care constituie o formă severă de exercitare a presiunii antropice asupra populațiilor mai puțin mobile ale unor grupuri de animale;
- nu se vor realiza organizări de șantier, depozite de materiale, gropi de împrumut etc. în perimetrul siturilor Natura 2000 sau în apropierea limitelor acestora;
- se vor lua măsuri concrete pentru împiedicarea scurgerilor accidentale de motorină, ulei sau alte substanțe periculoase/ poluante în apă sau pe sol;
- se vor folosi utilaje moderne, capabile să asigure nivelul de zgomot și emisiile de substanțe poluante încadrate în normele în vigoare; acestea vor fi verificate periodic și vor fi puse în funcțiune numai după remedierea eventualelor defecțiuni;
- inspecția și reparația utilajelor, a mijloacelor de transport și a echipamentelor folosite se vor realiza la sediul firmelor specializate în acest tip de activitate;
- alimentarea cu carburant a utilajelor se va face cu grijă, cu personal instruit pentru eliminarea manipulărilor defectuoase și evitarea pierderilor de combustibil;
- se va practica un management corespunzător al deșeurilor și se va interzice depozitarea necontrolată a acestora; deșeurile generate trebuie să fie preluate de către firme de salubritate specializate;
- dacă nu se pun în pericol structurile drumurilor sau ale altor căi de acces, se vor conserva fără a fi drenate sau astupate, bălțile permanente și temporare din interiorul siturilor, respectiv din zona de execuție a proiectelor și de pe drumurile de acces; măsura este benefică stabilității populațiilor de amfibieni;
- activitățile pe fronturile de lucru vor fi întrerupte în timpul nopții, pentru a nu deranja activitățile fiziologice nocturne ale speciilor;
- interzicerea oricărei forme de recoltare, capturare, ucidere, vătămare a eventualelor specii de faună aflate în mediul lor natural;
- monitorizarea calității factorilor de mediu și a componentelor de biodiversitate atât în perioada de execuție, cât și în perioada de exploatare.

În faza de construcție se va avea în vedere Legea 462/2001 completată și modificată prin Legea 345/2006, art. 26, conform cărora sunt interzise:

- „a) orice formă de recoltare, capturare, ucidere, distrugere sau vătămare;
- b) perturbarea intenționată în cursul perioadei de reproducere, de creștere, de hibernare și de migrație;
- c) distrugerea și/sau culegerea intenționată a cuiburilor și ouălor din natură;
- d) deteriorarea și/sau distrugerea locurilor de reproducere sau odihnă ;
- e) recoltarea florilor și fructelor, culegerea, tăierea, dezrădăcinarea cu intenție a acestor plante în habitatele lor naturale;
- f) deținerea, transportul, comerțul sau schimburile în orice scop fără autorizații din partea autorității de mediu competente”

Aceste aspecte vor trebui prezentate tuturor muncitorilor și afișate la loc vizibil.

4.20. Peisajul

Impactul negativ asupra peisajului apare în perioada de execuție prin prezența șantierului, și desfășurarea lucrărilor.

Așa cum am prezentat la capitolul Analiza axelor prioritare, majoritatea lucrărilor sunt cele de reabilitare/modernizare.

Având în vedere faptul că execuția obiectivelor privind reabilitarea drumurilor județene a stațiunilor turistice și balneoclimaterice, precum și cele de reabilitare de la axele 3, b (i) Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, b (vii) Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării, 5 și 6 se vor realiza pe amplasamente existente și antropizate, se poate afirma faptul că nu vor exista schimbări majore în peisajul existent.

Pentru amenajările peisagistice se recomandă să se folosească speciile locale, pentru că vegetația nou instalată să se integreze organic prin păstrarea unei anumite legături cu vegetația înconjurătoare.

Influența directă a lucrărilor analizate asupra peisajului natural este necuantificabilă deoarece nu poate fi tratată decât subiectiv. Prin urmare, sunt necesare implicațiile față de alți factori de mediu cu care aceste lucrări intercondiționează, a căror calitate poate influența direct zona: apă, aerul, zgomotul, sănătate umană (accidente), vegetație și faună.

4.21. Mediul social și economic

În perioada de construcție și exploatare, impactul produs asupra mediului social și economic este benefic și important prin următoarele efecte sociale pozitive de natură obiectivă:

- Reabilitarea/construcției infrastructurii rutiere, va conduce la crearea de noi locuri de muncă
- Dezvoltarea activităților industriale nepoluante și care nu afectează ariile naturale protejate, sau așezările umane din vecinătate
- dezvoltarea comerțului, prin care se vor valorifica produse locale,
- dezvoltarea turismului
- o mai bună valorificare și punere în valoare a peisajului natural și cultural al zonei;

Pentru reducerea sau evitarea potențialelor efecte negative ale proiectelor propuse asupra calității vieții, este recomandată implementarea următoarelor măsuri:

- utilizarea de trasee optime din punct de vedere al protecției așezărilor umane pentru transportul materialelor și al deșeurilor;
- adaptarea programului de lucru în vederea respectării orelor de odihnă a locuitorilor din apropierea fronturilor de lucru;

- viteza de circulație a mijloacelor de transport va fi redusă; personalul din șantier va fi instruit în acest sens;
- verificarea tehnică periodică a utilajelor și autovehiculelor pentru limitarea emisiilor din gazele de eșapament;
- semnalizarea șantierului cu panouri de avertizare;
- împrejmuirea incintelor de lucru și montarea de panouri mobile în dreptul șantierelor cu activități generatoare de zgomot și pulberi în suspensie;

4.22. Patrimoniul cultural

Prin Raportul de Mediu realizat pentru POR 2021 – 2027, a fost prezentat patrimoniul cultural al Regiunii Centru, printre care amintim:

- 7 orașe cu un patrimoniu cultural complex
- 5 vestigii antice
- 11 Biserici fortificate și cetăți
- 17 castele și palate
- 2 mănăstiri

Se vor respecta următoarele specificații pentru protejarea patrimoniului arheologic, intervențiile în siturile arheologice reperate sau cu potențial se vor face conform prevederilor OG 43/2000:

1. În cazul zonelor cu potențial arheologic cunoscut și cercetat, regimul de protecție este reglementat de legislația în vigoare privitoare la protejarea monumentelor istorice și a bunurilor mobile care fac parte din patrimoniul cultural național.
2. Zonele cu patrimoniu arheologic reperat, delimitate și instituite conform legii, beneficiază de protecția acordată zonelor protejate, precum și de măsurile specific de protecție prevăzute de respectiva ordonanță.
3. În cazul zonelor cu patrimoniu arheologic evidențiat întâmplător, ca urmare a factorilor naturali sau a acțiunilor umane, altele decât cercetarea arheologică, se instituie, din momentul descoperirii de bunuri arheologice, în vederea cercetării și stabilirii regimului de protejare, temporar, pentru o perioadă ce nu poate depăși 12 luni, regimul de protecție pentru bunurile arheologice și zonele cu potențial arheologic.
4. În cazul zonelor cu potențial arheologic este necesară o cercetare arheologică în vederea înregistrării și valorificării științifice a acestora.
5. Săpătura arheologică și activitățile umane întreprinse asupra patrimoniului arheologic se efectuează numai pe baza și în conformitate cu autorizația emisă de Ministerul Culturii, în condițiile legii.
6. Utilizarea detectoarelor de metale în situri arheologice, în zonele de interes arheologic prioritar și în zonele cu patrimoniu arheologic reperat este permisă numai pe baza autorizării prealabile emise de Ministerul Culturii.
7. Până la descărcarea de sarcină arheologică, terenul care face obiectul cercetării este protejat ca sit arheologic, conform legii.

8. Autorizarea lucrărilor de construire sau desființare din zonele cu patrimoniu arheologic reperat sau marcat pe planșele PUG se aprobă numai pe baza și în conformitate cu avizul Ministerului Culturii.

9. În cazul zonelor cu patrimoniu arheologic evidențiat întâmplător, până la descărcarea de sarcină arheologică, autorizarea de construire se suspendă sau, după caz, primarul localității dispune întreruperea oricărei alte activități, în conformitate cu avizul serviciilor publice descentralizate ale Ministerului Culturii și se instituie regimul de supraveghere sau cercetare arheologică.

10. Toate lucrările care ar putea să afecteze solul aferent siturilor arheologice, în zonele în care există situri arheologice conform RAN, precum și alte situri cu patrimoniu arheologic reperat săpăturile pentru fundații, pentru șanțurile necesare amplasării de conducte sau de canale de irigații mai adânci de 40 cm sau executare de gropi pentru plantare pomi sau viță de vie, agricultură, urmează să fie anunțate prin grija Direcției de Cultură a fiecărui județ care va impune restricții pentru supraveghere sau cercetare arheologică, după caz, respectând toate obligațiile aferente legislației în vigoare.

Deasemeni se propune:

- Semnalizarea peisajelor și monumentelor, redarea lor mai lizibibiă în patrimoniul natural sau cultural, în special pentru turiștii străini și încurajarea circulației în această zonă.
- Protecția zonei prin educarea populației.
- Amplasarea la intrarea în zona naturală protejată și la fațada monumentelor a panourilor informative care prezintă informații pe scurt și atrage atenția vizitatorilor asupra elementelor de interes
- Este interzisă orice lucrare sau activitate susceptibilă să genereze un impact negativ asupra monumentelor istorice de importanță națională, pe o rază de 50 m intravilan și 100 m extravilan pentru monumentele istorice și de arhitectură.

În zona în care se dorește a se realiza investițiile propuse, antreprenorul va trebui să-și asume responsabilitatea că în cazul în care prin lucrările de excavații va descoperi elemente arheologice, geologice, istorice sau de altă natură, care, potențial, prezintă interes din punct de vedere al moștenirii istorice, arheologice și culturale, să întrerupă desfășurarea lucrărilor, să înștiințeze autoritățile competente în acest domeniu, spre a decide asupra valorii acestor descoperiri, a măsurilor de conservare necesare, respectiv asupra derulării în continuare a lucrărilor.

4.22.1.c) Faza de defazectare:

Considerăm că funcționarea obiectivelor propuse prin POR este nedeterminată. În eventualitatea încetării activității și dezvoltării unei alte forme de activitate, va fi necesară defazectarea construcțiilor și a instalațiilor.

Dacă se pune problema încetării activității și schimbării destinației terenului, apare obligativitatea titularului de activitate de a analiza calitatea factorilor de mediu pe amplasament (sol, subsol, apă, freatic) pentru identificarea gradului de poluare a amplasamentului datorat activității propuse (Bilanț de Mediu).

La încetarea activității, se vor lua măsuri de protecție a factorilor de mediu.

În caz de încetare înainte de termen a activității, indiferent de motivele ce o determină operatorul va prezenta la Agenția pentru Protecția Mediului o documentație care să prevadă lucrări specifice pentru redarea în circuitul economic a suprafețelor de teren afectate în timpul desfășurării activității și va executa aceste lucrări de refacere. Se va respecta programul de monitorizare postînchidere a factorilor de mediu.

Odată cu finalizarea acestor activități încetează și impactul asupra factorilor de mediu.

4.23. Problemele importante de mediu

După cum se poate observă, impactul negativ asupra mediului se manifestă în faza de execuție și la o intensitate “redușă” asupra unor componente ale mediului.

În faza de exploatare, efectele sunt reduse, nesemnificative și pozitiv sunt predominante.

Tabelul următor prezintă problemele de mediu care vor fi luate în considerare în măsurile de atenuare propuse.

Problemele de mediu care au fost evaluate cu impact redus sunt scoase în evidență prin măsurile propuse de atenuare a riscurilor.

Beneficiarii finali ai proiectelor sunt responsabili de implementarea măsurilor de atenuare.

O atenție specială se va acorda măsurilor de avertizare și intervenție de urgență în caz de poluări accidentale. Un plan de acțiune special trebuie să fie realizat. Acest plan de acțiune cuprinde măsurile care trebuie luate pentru a preveni sau combate poluarea accidentală a apei.

Faza	Problema	Măsură de atenuare	Responsabilitate instituțională	
			Execuție	Exploatare
Execuție	Zgomot de la echipamente și vehicule	Restricții la orele de lucru, numai program de zi, amortizoare pentru echipamente, furnizarea de informații pentru public pt. respectarea SR 10009/1998	Constructor	Beneficiar APM și GM
	Praf	Excavații supravegheate, acoperirea camioanelor care transporta material de umplură pentru a se respectă SR 12574/1998 și OM 592/2002	Constructor	
	Mirosuri	Identificarea surselor punctiforme și selectarea / solicitarea unor dispozitive de oprire a mirosurilor, în proiect și în procedurile de exploatare, reducerea expunerii prin utilizarea unor containere acoperite pentru stocare și transport	Constructor	
	Manevrarea materialului excavat și a pierderilor de sol adiacent cursului de apă și sedimentelor; Legea Apelor 107/1996 nu permite depozitarea deșeurilor în lunca	Refolosirea pe șantier pe cât posibil, a materialului excavat eliminarea excavațiilor în exces; pomparea pentru a ține sub control intruziunea apelor subterane, controlul scurgerilor; Legea Apelor 107/1996	Constructor	
	Acces blocat la proprietăți adiacente	Furnizarea de informații către public; asigurarea accesului temporar.	Constructor	
	Impact vizual	Finalizarea construcției în timpul alocat prin proiect; păstrarea șantierului cât mai organizat	Constructor	

		cu putință.		
	Securitatea, sănătatea și siguranța muncitorilor și a populației	Asigurarea de planuri pentru managementul traficului; solicitarea de împrejmuiri și paznici; semn de avertizare; folosirea procedurilor și echipamentelor de protecție corespunzătoare.	Constructor	Beneficiar APM și GM
	Poluarea cursurilor de apă	Interzicerea aruncării oricărui fel de material de construcții în apă	Constructor	Beneficiar APM și GM
	Mediul înconjurător	Monitorizarea lucrărilor și a calității mediului		Beneficiar APM și GM
Exploatare	Impactul vizual al facilităților	Specificarea amenajărilor arhitecturale și o bună proiectare; alegerea unor materiale care se armonizează cu împrejurimile; utilizarea de elemente naturale pentru a ecrană (ascunde); păstrarea construcțiilor în stare bună de reparație și organizate.		Beneficiar APM și GM
	Poluarea în urma descărcării apelor uzate	Colectarea corespunzătoare, a deșeurilor, epurare; asigurarea unor servicii în paralel acolo unde este nevoie pentru a se respecta NTPA 001		Beneficiar APM și GM
	Peisaje și fauna	Realizarea spațiilor verzi		Beneficiar APM și GM

4.24. Plan de atenuare

În tabelul următor este prezentat Planul de management al mediului pentru lucrările proiectate, faza de construcție.

<i>Nr. crt.</i>	<i>Acțiune</i>	<i>Instituția responsabilă</i>	<i>Pregătirea necesară</i>
1.	Utilizarea forței de muncă locală	Beneficiar APM și GM	Informarea antreprenorilor în legătură cu această cerință
2.	Programul de lucru numai pe timpul zilei, amortizoare echipamente, informarea publicului	Beneficiar APM și GM	Program de informare în faza de pregătire asantierului
3.	Excavații controlate, acoperirea camioanelor care transporta material solid pentru umplutură	Beneficiar APM și GM	Caietul de sarcini
4.	Identificarea surselor punctiforme solicitarea adoptării unor măsuri (faza de proiectare) de reducere a acestora (containere acoperite pentru depozitare și transport)	Beneficiar APM și GM	Caietul de sarcini
5.	Supravegherea zonei și limitarea la maxim a perturbărilor produse de construcții	Beneficiar APM și GM	Caietul de sarcini
6.	Colectare corespunzătoare, transport și depozitare a deșeurilor; asigurarea unor servicii în paralel	Beneficiar APM și GM	Caietul de sarcini; privind manipularea și depozitarea deșeurilor în faza de proiect
7.	Eliminarea excavațiilor în exces	Beneficiar APM și GM	Caietul de sarcini

8.	Furnizarea de informații către public, asigurarea accesului temporar, coordonarea cu furnizorii locali de servicii; furnizarea de servicii paralele	Beneficiar APM și GM	Caietul de sarcini; Informarea furnizorilor de servicii
9.	Finalizarea construcției în timpul specificat de către proiectant; păstrarea cât mai organizată și curată a șantierului	Beneficiar APM și GM	Caietul de sarcini
10.	Asigurarea de planuri pentru managementul; împrumuirea și asigurarea pazei; semnalizarea lucrărilor în curs de execuție; folosirea procedurilor și echipamentelor de protecție corespunzătoare	Beneficiar APM și GM	Caietul de sarcini
11.	Interzicerea descărcării oricăror deșeuri de construcții, menajere și ape uzate în emisar	Beneficiar APM și GM	Caietul de sarcini
12.	Monitorizarea calității lucrărilor și a mediului	Beneficiar APM și GM	Caietul de sarcini

5. INFORMAȚII PRIVIND ANUMIȚI INDICATORI CHEIE CUANTIFICABILI

5.1. Procentul din suprafață habitatului care va fi pierdută.

Având în vedere că operațiunile de reabilitare propuse prin POR, sunt pentru obiective existente, implementarea acțiunilor de reabilitare, nu va conduce la pierderi de suprafață a habitatelor.

Pentru măsurile privind decongestionarea/ fluidizarea traficului, nu se cunosc amplasamentele, însă, apreciem că aceste tipuri de operațiuni se vor implementa în municipiile resedintașă de județ, neafectând ariile protejate.

Pentru obiectivele ce se vor construi în zonele industriale ale Regiunii Centru, dar a căror locații nu sunt cunoscute, implementarea programului nu va conduce la pierderi de suprafață a habitatelor.

Pentru tipurile de operațiuni care prevăd construcții, construcții de drumuri expres, centuri ocolitoare, amplasamentele vor fi cunoscute atunci când un proiect va atinge maturitatea necesară, astfel încât să dispună de studii tehnice care să prevadă amplasamentul și vor fi supuse EIA, SEA și EA. În această fază, nu cunoaștem amplasamentele și nu putem aprecia procentul din suprafața habitatului posibil a fi pierdută.

5.2. Procentul ce va fi pierdut din suprafață habitatelor folosite pentru necesitățile de hrană, odihnă și reproducere ale speciilor.

Pentru proiectele de modernizare/reabilitare, analizate, POR nu va reduce suprafața habitatelor folosite pentru necesitățile de hrană, odihnă și reproducere ale speciilor.

5.3. Fragmentarea habitatelor de interes comunitar.

Pentru proiectele de reabilitare, analizate, POR nu va fragmenta habitatele de interes comunitar.

5.4. Durata sau persistența fragmentării habitatelor.

Nu este cazul.

5.5. Durata sau persistența perturbării speciilor de interes comunitar, distanță față de aria naturală protejată de interes comunitar.

Zgomotul este factorul principal care contribuie la perturbarea sau deranjul speciilor de păsări sau fauna terestră din vecinătatea terenului studiat.

Zgomotul se va manifesta numai în timpul perioadei de construcție și nu va induce efecte adverse, deoarece operațiile durează un timp scurt și se desfășoară numai pe timpul zilei.

Tipul efectului	Primar	Secundar	Comentarii
Auditoriu	Pierderea auzului	Schimbări ale relației pradă - prădător	Efectele audierii sunt asociate unor nivele foarte ridicate de zgomot (peste 85 dB). <i>În cazul POR în faza de execuție, zgomotul nu va atinge aceste nivele. Maximul atins se încadrează în jurul valorii de 65 dB, acesta fiind limitată în timp (doar în anumite faze ale construcției obiectivelor). În timpul funcționării valoarea zgomotului se va situa cu mult sub limita admisă.</i>
	Schimbarea anumitor praguri de funcționare	Împiedicarea împerecherii Reducerea activității	Schimbările fiziologice și comportamentale, ale animalelor sălbatice sunt foarte des asociate cu stresul. Aceste schimbări intervin dacă perioada de expunere a animalului la zgomot este mare, și dacă expunerea este permanentă.
Fiziologic	Stres	Reducerea capacității reproductive	<i>În cazul intervențiilor privind modernizarea/reabilitarea/construcției pentru obiectivele propuse prin POR, perioada care ridică probleme în acest sens este cea de execuție. Ținând cont de faptul că perioada de execuție este relativ scurtă în comparație cu cea care ar putea induce schimbări comportamentale ireversibile, nu se</i>

			<i>pune problema schimbărilor fiziologice și comportamentale.</i>
	Schimbări hormonale	Reducerea activității	
	Schimbări metabolice	Scăderea sistemului imunitar	
Comportamental	Schimbări comportamentale	Schimbări ale relației pradă -prădător Reproducerea populației	<i>Nu va fi afectată suprafața ariilor protejate și deci nici relația pradă-prădător</i>
		Migrări și pierderi de Habitat, împiedicarea împerecherii.	<i>Lucrările de modernizare/reabilitare/constructii din Siturile Natura 2000, se vor desfășura pe suprafețe de teren cu obiective existente și nu se pune problema pierderii de habitat, sau împiedicarea împerecherii</i> <i>Perioada de timp a lucrărilor de reabilitare/constructii, este relativ scurtă, timp în care se vor respecta toate măsurile de diminuare a impactului. În timpul funcționării, zgomotul produs nu va depăși valoarea de 55 dB.</i>

În ce privește distanța față de aria protejată, în această fază de analiză a programului și în lipsa unui proiect, nu se poate determina.

5.6. Schimbări în denistatea populațiilor (nr. indivizi/suprafată).

Proiectele de modernizare/reabilitare, analizate, nu vor produce schimbări în densitatea populațiilor sau a numărului de indivizi.

5.7. Scară de timp pentru înlocuirea speciilor/habitatelor afectate de implementarea proiectului.

Nu este cazul.

5.8. Indicatorii chimici cheie care pot determina modificări legate de resursele de apă sau alte resurse naturale, care pot determina modificările funcțiilor ecologice ale unei arii naturale protejate.

Nu este cazul. Aceste aspecte au fost prezentate și descrise anterior.

6. MĂSURI DE DIMINUARE A IMPACTULUI

Pe lângă măsurile propuse anterior, pentru fiecare factor de mediu, se propun măsuri cu caracter general. Măsurile punctuale de reducere a impactului, vor fi descrise în studiile de evaluare a impactului pentru fiecare proiect al fiecărei investiții în parte.

- se vor respecta planurile de execuție și organizare internă;
- constructorul se va obliga să folosească numai utilaje silențioase pentru a evita disturbarea unor specii de interes comunitar prezente în zonă;
- memoriul tehnic și în caietele de sarcini pentru antreprenor vor prevedea interdicția de a folosi pentru lucrări în albie, utilaje cu pierderi de ulei motor sau de combustibil;
- în ceea ce privește gestionarea deșeurilor, acestea vor fi depozitate în europubele și evacuate zilnic la stația de transfer cea mai apropiată, prin grijă antreprenorului;
- deșeurile menajere vor fi evacuate zilnic pentru ca speciile de faună să nu fie atrase de posibile surse de hrană oferite de acestea (ex. resturi de alimente);
- organizarea de șantier se va realiza în limitele împrejmuite ale terenului pe suprafața căruia se află obiectivul ce urmează a fi reabilitat și va ocupa suprafețele strict necesare;
- programul de lucru se va desfășura numai pe timpul zilei.
- nu se va interveni asupra vegetației din vecinătatea ariilor protejate sau a zonelor din imediata vecinătate a proiectului.
- în eventualitatea că în timpul realizării lucrărilor se constată prezența unor exemplare de amfibieni sau reptile în frontul de lucru, pentru diminuarea impactului asupra acestora se recomandă colectarea indivizilor de pe amplasament și relocarea în habitate potrivite, departe de sursele de impact produs în perioada de execuție a lucrărilor;
- amplasarea echipamentelor de lucru în zone strict delimitate;
- evitarea introducerii speciilor alohtone; se vor prefera speciile native de arbori, arbuști și specii erbacee;
- se va interzice rănirea, braconarea, colectarea și utilizarea de orice fel a resurselor naturale: plante, lemn, ouă și pui de păsări etc.

Pentru lucrările care se desfășoară în perimetrul unui sit Natura 2000 sau în imediata vecinătate, se impune respectarea Legii 462/2001 completată și modificată prin Legea 345/2006, art. 26, conform cărora sunt interzise:

- a) orice formă de recoltare, capturare, ucidere, distrugere sau vătămare;
- b) perturbarea intenționată în cursul perioadei de reproducere, de creștere, de hibernare și de migrație;
- c) distrugerea și/sau culegerea intenționată a cuiburilor și ouălor din natură;

- d) deteriorarea și/sau distrugerea locurilor de reproducere sau odihnă ;
- e) recoltarea florilor și fructelor, culegerea, tăierea, dezrădăcinarea cu intenție a acestor plante în habitatele lor naturale;
- f) deținerea, transportul, comerțul sau schimburile în orice scop fără autorizații de mediu competente”

Aceste aspecte vor trebui prezentate tuturor muncitorilor și afișate la loc vizibil în cadrul organizării de șantier.

7. METODELE UTILIZATE PENTRU CULEGEREA INFORMAȚIILOR PRIVIND SPECIILE ȘI/SAU HABITATELE DE INTERES COMUNITAR AFECTATE

Aria de implementare a POR 2021 - 2027, este la nivelul Regiunii Centru, iar majoritatea proiectelor care pot fi localizate spațial sunt cele indicate de beneficiar pe baza planșelor care corespund cu activitățile programului, fiind luate în considerare următoarele aspecte critice:

- Lipsa informațiilor privind localizarea proiectelor propuse, nu a permis o analiză punctuală a tuturor proiectelor. Analiza a fost realizată numai pentru proiectele ale căror locații sunt cunoscute, respectiv proiectele de la Axa 4, proiecte care privesc reabilitarea de drumuri județene și proiectele de la Axa 6 privind Dezvoltarea turismului balnear și de agrement în special pentru cele care intersectează siturile Natura 2000;
- Ca urmare a extinderii spațiale, studiul nu a putut implica activități de teren pentru colectarea de date și informații, bazându-se în principal pe analiza planșelor primite de la beneficiar și limitele ariilor protejate transpuse în GIS și suprapuse peste ArcGIS, fiind identificate drumurile județene și stațiunile balneoclimaterice care se intersectează cu siturile Natura 2000 de la nivelul Regiunii Centru;
- Analiza a inclus utilizarea informațiilor existente din planurile de management aprobate până în prezent, pentru Regiunea Centru, dată fiind disponibilitatea Planurilor de Management pentru cea mai mare parte a siturilor Natura 2000;
- Toate informațiile privind prezența, efectivele, presiunile identificate la nivelul siturilor Natura 2000, au fost extrase exclusiv din Formularele standard Natura 2000, plecând de la prezumția că datele conținute în acestea (actualizate în 2016) sunt complete, actuale și suficiente pentru derularea evaluării;
- Aprecierea impactului s-a realizat preponderent pe baza informațiilor din POR, identificând amplasamentele din interiorul și imediata vecinătate a siturilor Natura 2000 care ar putea fi afectate de proiectele analizate, cu ajutorul planșelor puse la dispoziție de beneficiar;

Prezentul studiu de Evaluare Adecvată este o imagine de ansamblu privind impactul proiectelor de modernizare/reabilitare a căror amplasamente sunt cunoscute și au fost identificate, propuse în cadrul POR 2021 - 2027, asupra rețelei Natura 2000 și nu o evaluare de detaliu a impactului al tuturor proiectelor asupra biodiversității din Regiunea Centru. Ne

referim la proiectele de la Axa 5, privind reabilitarea drumurilor județene și Axa 6, privind pentru care se propun numai acțiuni cu intervenții de reabilitare.

Proiectele pentru care se propun acțiuni de construcții noi, nu au putut fi analizate, deoarece nu sunt cunoscute locțiile unde vor fi implementate fiind propuse numai măsuri generale.

Detalierea impactului asupra fiecărui sit Natura 2000 și a măsurilor de reducere a impactului pentru fiecare proiect se va face în cadrul EIA, SEA și EA, atunci când un proiect va atinge maturitatea necesară, astfel încât să dispună de studii tehnice care să prevadă amplasamentul acestora.

Principalele limitări ale prezentului studiu constau în:

- Dificultatea localizării spațiale exacte a tuturor proiectelor care pot intersecta siturile Natura 2000. Au putut fi localizate numai proiectele de la Axa 5 privind drumurile județene și proiectele de la Axa 7 privind stațiunile balneoclimaterice, fiind localizate pe baza planșelor puse la dispoziție de beneficiar și limitele ariilor protejate în format GIS Autocad, suprapuse peste teritoriul Regiunii Centru, cu ajutorul aplicației ArcGIS. Precizăm că analiza a fost efectuată doar pentru proiectele care se intersectează cu siturile Natura 2000;
- Pentru proiectele de la Axa 7, deja construite și pentru care se dorește reabilitarea și modernizarea, am considerat că reabilitarea și modernizarea, se va face pe amplasamente existente sau în curtea aceluși imobil ce se dorește a fi reabilitat, indiferent de localizarea lor în interiorul sau în imediata vecinătate a siturilor Natura 2000, considerând că nu va fi afectată suprafața și integritatea unui sit Natura 2000.
- Conform celor afirmate mai sus, am considerat că această situație privind neafectarea suprafeței și a integrității unui sit, corespunde unui impact nesemnificativ. Deasemeni impactul asupra speciilor de avifaună și faună terestră va fi redus ca intensitate și durată ca urmare a realizării lucrărilor de reabilitare și modernizare. O astfel de analiză va fi realizată în detaliu la nivelul unui proiect și cu siguranță va confirma ipoteza noastră;
- Pentru proiectele de construcții noi, de la Axa 1, am considerat că aceste proiecte vor fi implementate în zonele industriale ale localităților (municipii, orașe sau comune din zona metropolitană), zone în care există utilități și accesibilitate pentru (Dezvoltarea parcurilor științifice și tehnologice, incubatoare, acceleratoare, clustere, Parcuri industriale în domeniul RIS), zone reglementate prin PUG/PUZ și RLU. Deasemeni, am considerat că acest tip de proiecte nu se vor implementa în interiorul siturilor Natura 2000, activitățile cu profil industrial, nefiind admise a se construi într-un sit Natura 2000. Există totuși posibilitatea ca unele localități să se învecineze cu un sit Natura 2000. Astfel, se vor selecta doar acele proiecte care nu produc poluare și numai pe baza unui Studiu de Impact și Evaluarea Adecvată. Pentru această situație au fost propuse măsuri generale de reducere a impactului.
- Toate aceste limitări întâmpinate în cazul prezentului studiu, fac imposibilă estimarea impactului pentru fiecare tip de habitat și fiecare specie de interes comunitar.
- La acest nivel de analiză, studiul propune două alternative (cea a neimplementării POR și cea a implementării) la proiectele analizate, însă poate sugera zonele unde proiectele ar putea fi implementate pentru evitarea apariției unor impacturi semnificative.

7. METODOLOGIA UTILIZATĂ PENTRU EVALUAREA IMPACTULUI ASUPRA MEDIULUI

Pentru POR, **evaluarea impactului asupra mediului**, pentru Evaluarea adecvată, se efectuează utilizând metoda V. Rojanschi (indicele de poluare globală) și numai pentru proiectele care prevăd reabilitarea obiectivelor, situate pe amplasamente existente.

Evaluarea impactului asupra mediului înconjurător are la bază:

- indici de calitate pe factori de mediu (I_c)
- indicele de poluare globală (I_{PG})

7.1. Evaluarea globală a impactului asupra mediului

Evaluarea impactului global asupra mediului se bazează pe:

- valoarea indicilor de calitate (I_c) pe factori de mediu;
- scara de bonitate notată de la 1 la 10, corespunzătoare valorilor I_c

Metoda Rojanschi

Aceasta metoda se înscrie în categoria metodelor ilustrative de apreciere globală a stării de calitate a mediului. Condiția principală care i se cere unei astfel de metode este de a permite compararea stării mediului la un moment dat cu starea înregistrată într-un moment anterior, în diferite condiții de dezvoltare.

Metoda Rojanschi apreciază starea de poluare a mediului, pe care o exprimă cantitativ pe baza unui indicator rezultat din raportul dintre valoarea ideală și valoarea reală dintr-un anumit moment a unor indicatori considerați specifici pentru factorii de mediu analizați.

În acest sens, se propune încadrarea calității momentane a fiecărui factor de mediu într-o *scară de bonitate*, cu acordarea unor note care să exprime apropierea, respectiv depărtarea de starea ideală. Scara de bonitate este exprimată prin note de la 1 la 10, unde nota 10 reprezintă starea naturală neafectată de activitatea umană, iar nota 1 reprezintă o situație ireversibilă și deosebit de gravă de deteriorare a factorului de mediu analizat.

În cazul documentației prezente, aprecierea globală se va face prin prisma calității celor cinci factori de mediu (apă, aer, sol, vegetație și fauna, așezări umane), analizați și evaluați prin prisma reglementărilor. Notele de bonitate obținute pentru fiecare factor de mediu în zona analizată servesc la realizarea grafică a unei diagrame, ca o metodă de simulare a efectului sinergic; figura geometrică este un pentagon (pentru 5 factori de mediu). Prin unirea punctelor rezultate din amplasarea valorilor ce exprimă starea reală, se obține un triunghi interior, cu suprafața mai mică (S_r).

Indicele stării de poluare globală (I_{PG}) a unui ecosistem rezultă din raportul dintre două suprafețe:

$I.P.G = S_i / S_r$ unde:

S_i = suprafața corespunzătoare stării ideale a mediului;

S_r = suprafața corespunzătoare stării reale a mediului.

Estimarea indicilor de calitate a mediului înconjurător se face după scara de bonitate a acestora, prezentată în tabelul de mai jos

Scara de bonitate

Nota de bonitate	Valoarea I_c	Efectele asupra mediului inconjurator
10	$I_c = 0$	- mediul nu este afectat de activitatea proiectată
9	$I_c = 0,0 \div 0,25$	- mediul este afectat de proiect în limite admisibile, nivel 1. - efectele sunt pozitive
8	$I_c = 0,25 \div 0,50$	- mediul este afectat de proiect în limite admisibile, nivel 2. - efectele sunt pozitive
7	$I_c = 0,50 \div 1,00$	- mediul este afectat de proiect în limite admisibile, nivel 3. - efectele sunt pozitive
6	$I_c = -1,0$	mediul afectat de proiect peste limitele admise, nivel 1. - efectele sunt negative
5	$I_c = -1,0 \div -0,5$	- mediul este afectat de proiect peste limitele admise, nivel 2. - efectele sunt negative
4	$I_c = -0,5 \div -0,25$	- mediul este afectat de proiect peste limitele admise, nivel 3. - efectele sunt negative
3	$I_c = -0,25 \div -0,025$	- mediul este degradat, nivel 1. - efectele sunt nocive la durate lungi de expunere
2	$I_c = -0,025 \div -0,0025$	- mediul este degradat, nivel 2. - efectele sunt nocive la durate medii de expunere
1	$I_c = \text{sub } -0,0025$	- mediul este degradat, nivel 3. - efectele sunt nocive la durate scurte de expunere

Avantajele metodei:

- oferă o imagine globală a calității mediului;
- permite compararea unor zone diferite, care pot fi analizate pe baza aceluiași factori;
- permite compararea stării unei zone în diferite momente de timp;
- asigură utilizarea activă a unui fond de date privitoare la parametrii de stare a mediului, obținuți printr-o monitorizare la scară largă.

Dezavantajul metodei:

- constă în nota de subiectivitate generată de încadrarea pe scara de bonitate, care depinde în primul rând de experiența și exigența evaluatorului.

Totuși, o astfel de apreciere oferă o imagine globală a calității mediului și permite factorilor de decizie fundamentarea tehnico- științifică în luarea unei decizii.

Calculul indicilor de poluare: I_p

- Indicele de calitate pentru SOL/SUBSOL ($I_c S/S$)

Factorul de mediu sol/subsol este cel mai expus deteriorării ca urmare a activității de construcție prin:

- lucrările de construcții și transport;
- carburanții utilizați pentru utilajele acționate de motoare Diesel;
- lubrifianții utilizați pentru toate tipurile de utilaje;
- deșeurile industriale și cele menajere.

Acestea pot avea impact asupra structurii, texturii și proprietăților fizico-chimice ale solului și implicit asupra funcțiilor sale ecologice.

În condiții normale de lucru, respectând normele de igienă și de depozitare corespunzătoare a deșeurilor, nu ar trebui să existe riscuri majore de poluare a solului.

Prin urmare, pentru factorul de mediu sol/subsol, mărimea efectelor generate de viitoarea activitate este redată cu ajutorul indicilor de calitate I_c și este prezentată în tabelul următor:

Acțiunea sau sursa generatoare	Sol/subsol
Lucrări de construcție	1.00
Carburanți și lunrifianti	1.00
Deșeurile industriale și menajere	1.00
Apele pluviale	1.00
Apele de suprafață	0.00
Mărimea efectelor	4.00

VALORILE INDICELUI DE CALITATE	
I_c	0.8
TOTAL	0.8
I_p	0.8

NB	7	- mediul este afectat de proiect in limite admisibile, nivel 3.	- efectele sunt pozitive
----	---	---	--------------------------

- Indicele de calitate pentru VEGETAȚIE, FAUNA (I_c V,F)

Modalitățile prin care se realizează impactul asupra acestui factor de mediu sunt următoarele:

- reducerea suprafeței habitatului și a numărului de specii;
- fragmentarea habitatului;
- crearea de bariere artificiale
- agenți poluanți sonori și vibrații, care determină unele specii faunistice să se stabilească temporar la distanțe mai mari;
- pulberi sedimentabile, ce au efect asupra proceselor fiziologice (fotosintezei, respirației, ratei de creștere etc.) a speciilor vegetale aflate în imediata vecinătate.

Prin aplicarea măsurilor prezentate în capitolele anterioare, considerăm că impactul produs de viitoarele construcții și activități în perimetrul studiat va fi minim, încadrându-se în limite admise.

BIODIVERSITATE		
Acțiunea sau sursa generatoare	Flora	Fauna
Reducerea suprafeței habitatului sau a nr. de specii	0	0
Reducerea populației	0	0
Fragmentarea habitatelor	0	0
Degradarea habitatului	0	0
Emisii de gaze în atmosferă	0	0
Surse de lumina	0	0

Zgomot și vibrații	0	1
Mărimea efectelor	0	1

VALORILE INDICELUI DE CALITATE		
I _c	0.00	Flora
I _c	0.14	Fauna
TOTAL	0.14	
I_p	0.07	

NB	9	- mediul este afectat de proiect în limite admisibile, nivel 1.	efectele sunt pozitive
----	---	---	------------------------

Indice de calitate pentru APA (I_c APA)

Pe perioada de execuție a lucrărilor, este posibil ca apele provenite din precipitații să se încarce suplimentar cu suspensii, aflate în perimetrul organizării de șantier.

Lucrările de pregătire vor include și lucrări de protejare (rigole sau șanturi de colectare).

Suspensiile nu se constituie, prin natura lor, în factori de poluare asupra apelor subterane. Eventualele scurgeri de produse petroliere vor reprezenta potențiala sursă majoră de poluare a apelor subterane.

Prin aplicarea măsurilor prezentate în capitolele anterioare, considerăm că impactul produs de viitoarele construcții va fi minim, încadrându-se în limite admise.

APA		
Acțiunea sau sursa generatoare	Apa subterană	Apa de suprafață
Decopertarea solului	1	0
Activitatea de transport	0	0
Emisii de gaze în atmosferă	0	0
Ape menajere uzate	0	0
Apele pluviale	0	1
Mărimea efectelor	1	1

VALORILE INDICELUI DE CALITATE		
I _c	0.2	Apa subterana
I _c	0.2	Apa de suprafata
TOTAL	0.4	
I_p	0.20	

NB	9	- mediul este afectat de proiect în limite admisibile, nivel 1.	- efectele sunt pozitive
----	---	---	--------------------------

Indicele de calitate pentru AER (I_c AER)

Emisiile produse pentru un proiect, vor influența foarte puțin creșterea concentrațiilor de fond din zonă, concentrații estimate a fi sub limitele cerințelor reglementărilor în vigoare privind calitatea aerului. Efectele negative date de activitatea de construcții se resimt numai în zona limitrofă a terenului și se consideră că lucrările de reabilitare/construcție, nu vor demara simultan pentru mai multe obiective din aceeași zonă.

Se apreciază că nivelul de poluare a atmosferei, determinat de activitățile desfășurate pe un singur amplasament și faptul că nu toate utilajele și autovehiculele, vor funcționa în același timp, se încadrează în prevederile Ordinului 462/93, în ceea ce privește concentrațiile la emisie pentru poluanții analizați.

Pentru evaluarea efectului activității de construcții asupra factorului de mediu aer, se iau în considerare indicii de poluare I_p calculați pentru fiecare poluant prin raportarea la concentrația maximă admisă, stabilită prin ordine de reglementare (OMM 462/93).

AER		
Poluant	Concentratie poluant max g/h	Concentratie poluant max admisă Ord. 462/93
Pulberi	672.00	500
NOx	69.60	5000
SOx	258.40	5000

VALORILE INDICELUI DE CALITATE		
Ic pulberi	1.34	g/h
Ic Nox	0.01	g/h
Ic Sox	0.05	g/h
TOTAL	1.41	g/h
I_p aer	0.47	

NB	8	- mediul este afectat de proiect în limite admisibile, nivel 2.	- efectele sunt pozitive
----	---	---	--------------------------

Indicele de calitate pentru ASEZĂRI UMANE

Pentru factorul de mediu așezări umane, s-au apreciat efectele, prin cumulare, ale tuturor influențelor. Poluanții ce pot afecta așezările umane sunt:

- emisiile de poluanți atmosferici;
- nivelul zgomotelor și al vibrațiilor;
- deșeurile gospodărite necorespunzător;
- transport.

Concentrațiile compușilor chimici nocivi rezultați în urma arderii combustibililor în motoare Diesel nu au valori mari și datorită dispersiei lor pe o arie mare, de către curenții de aer și a vegetației, concentrațiile se reduc și mai mult.

În timpul transportului, este posibil să fie antrenate de vânt particule fine de praf, care să încarce aerul cu suspensii, însă prin măsurile propuse, acestea nu vor afecta decât în mică măsură eventualele locuințele aflate în apropiere.

Actiunea sau sursa generatoare	Asezari
---------------------------------------	----------------

	umane
Nivelul zgomotului al vibrațiilor	1
Emisiile de poluanți	1
Deșeurile	0
Transportul	1
Mărimea efectelor	3

I_c	0.75
TOTAL	0.75
I_p	0.75

NB	7	- mediul este afectat de proiect in limite admisibile, nivel 3.			efectele sunt pozitive
----	---	---	--	--	------------------------

Interpretarea rezultatelor pe factori de mediu

Stabilirea notelor de bonitate pentru indicele de poluare, calculat pentru fiecare factor de mediu, se face utilizând “Scara de bonitate a indicelui de poluare”, atribuind notele de bonitate corespunzatoare valorii fiecarui indice de calitate calculat:

Din analiza notelor de bonitate, se pot trage următoarele concluzii:

Interpretarea rezultatelor pe factori de mediu					
Factor de mediu	I_c	I_p	Nb	Efectele asupra mediului înconjurător	
Aer	1.4	0.47	8	- mediul este afectat de proiect în limite admisibile, nivel 2.	efectele sunt pozitive
Apa	0.4	0.20	9	- mediul este afectat de proiect în limite admisibile, nivel 1.	efectele sunt pozitive
Sol/subsol	0.8	0.8	7	- mediul este afectat de proiect in limite admisibile, nivel 3.	efectele sunt pozitive
Biodiversitate	0.1	0.07	9	- mediul este afectat de proiect în limite admisibile, nivel 1.	efectele sunt pozitive
Așezări umane	0.8	0.75	7	- mediul este afectat de proiect in limite admisibile, nivel 3.	efectele sunt pozitive

Se observă că în faza de execuție, cei mai afectați factori de mediu sunt Aerul, nivel 2, Sol/subsolul nivel 3 și Așezările umane nivel 3, însă în limite admisibile, iar efectele se mențin pozitive.

Fauna, în faza de construcție, va fi afectată de zgomotul produs de utilaje, transportul materialelor și activităților antropice, nivel 1, în limite admisibile, iar efectele se mențin pozitive.

Zgomotul produs, va determina o retragere a faunei, însă după încetarea activităților antropice, va reveni în teritoriu.

Metoda de evaluare globală a impactului asupra mediului

Este o metodă analitică de tip cantitativ pe baza indicelui de poluare globală (IPG), care rezultă din raportul între starea ideală (naturală) și starea reală (de poluare).

Reprezentarea grafică : Starea ideală și starea reală se reprezintă grafic rezultând o diagramă înscrisă într-un cerc cu raza de 10 unități de bonitate, a cărei formă depinde de numărul factorilor de mediu analizați.

Starea ideală (S_i): este reprezentată grafic printr-o formă geometrică regulată înscrisă într-un cerc cu rază de 10 unități de bonitate.

Starea reală (S_r): este o figură geometrică neregulată obținută prin unirea punctelor ce reprezintă valoarea echivalentă a indicelui de calitate în scara de bonitate și care se înscrie în figura geometrică regulată a stării ideale.

- Indicele de poluare globală - IPG : rezultă din raportul dintre suprafața ce reprezintă starea ideală (S_i) și starea reală (S_r).

$$IPG = \frac{S_i}{S_r}$$

IPG = 1 - nu există poluare
IPG > 1 - există modificari de calitate a mediului.

- Scara de calitate:

IPG = 1	- mediul natural nu este afectat de activitatea umană
IPG = 1...2	- mediul este supus efectelor activității umane în limite admisibile
IPG = 2...3	- mediul este supus activității umane, provocând stare de disconfort formelor de viață
IPG = 3...4	- mediul este afectat de activitatea umană, provocând tulburari formelor de viață
IPG = 4...6	- mediul este afectat grav de activitatea umană, periculos pentru formele de viață
IPG > 6	- mediul este degradat, impropriu formelor de viață.

Determinarea indicelui de poluare globală

• Indicele de poluare globală IPG - rezultă din raportul S_i / S_r conform metodologiei prezentate.

- Valoarea S_i (starea ideală) - rezultă din figura geometrică regulată având suprafața:

STAREA IDEALA	85.60
STAREA REALA	53.92
IPG	1.59

- Valoarea S_r (starea reală) - rezultă din figura geometrică neregulată înscrisă în figura geometrică regulată a stării ideale și construită prin unirea punctelor rezultate din amplasarea valorilor N_b (nota de bonitate) pentru fiecare factor de mediu luat în considerare.
- Valoarea N_b - se obține pentru fiecare factor de mediu din scara de bonitate în funcție de valoarea indicelui de poluare și servește la reprezentarea grafică, ca o metodă de simulare a efectului sinergic.
- Relația grafică - între N_b calculat pentru cinci elemente ale mediului, este o figură geometrică neregulată formată cu valorile:

Factor de mediu	N_b
Aer	8
Apa	9
Sol/subsol	7
Biodiversitate	9
Așezări umane	7

Valorile N_b au determinat o suprafață de: $S_r = 53,92 \text{ m}^2$

$$I_{PG} = \frac{S_i}{S_r} = \frac{85.60 \text{ m}^2}{53,92 \text{ m}^2} = 1,59 \text{ m}^2$$

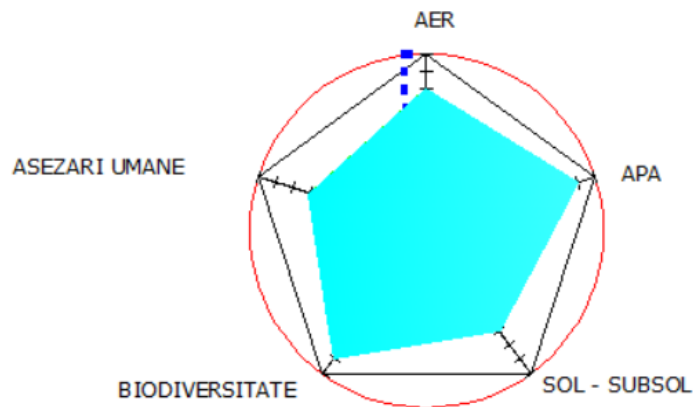
- Valoarea indicelui de poluare globală este:

$I_{PG} = 1,59$	
$I_{PG} = 1...2$	- mediul este supus efectelor activității umane în limite admisibile

⇒ Prin respectarea măsurilor propuse de reducere a impactului, atât în perioada de execuție a lucrărilor de construcție, cât și în perioada de exploatare a obiectivelor, impactul asupra factorilor de mediu se va încadra în limitele admise.

Graficul pentru calculul indicelui de poluare globală :

CALCULUL INDICELUI DE POLUARE GLOBALĂ
POR 2021 - 2027

IPG = 1.59

8. CONCLUZII

În cadrul prezentului studiu au fost evaluate implicațiile privind protecția mediului ce decurg în urma implementării obiectivelor de investiții, în funcție de acțiunile prevăzute ca intervenții, care ar putea afecta siturile Natura 2000, pentru proiectele a căror locație a fost identificată:

1. Axa 5 - O regiune accesibilă cu următoarele tipuri de operațiuni:

- **Acțiunea 1 – Modernizarea și extinderea rețelei de drumuri județene (inclusiv centuri ocolitoare cu statut de drum județean)** care asigură conectivitatea directă sau indirectă cu rețeaua TEN-T, inclusiv lucrări de artă, măsuri de siguranță rutieră și ecologice, modernizarea/reabilitarea zonelor pietonale din interiorul localităților și construirea de piste de biciclete – prioritizare regional
- **Acțiunea 2 – Decongestionarea traficului în municipiile reședință de județ și zonele adiacente acestora prin investiții în infrastructura rutieră**, prin construirea / modernizarea / upgradarea de drumuri de ocolire / pasaje / noduri rutiere, inclusiv lucrări de artă, măsuri de siguranță rutieră și ecologice - in zona de acces in municipiu, care sunt prioritizate în cadrul PMUD-urilor și care vor face obiectul unui apel competitiv.

2. Axa 7 - O regiune cu turism sustenabil cu următoarele tipuri de operațiuni:

Acțiunea 1 - Dezvoltarea durabilă a comunităților rurale prin punerea în valoare a potențialului lor turistic natural și cultural

- Intervenții în **conservarea, protecția și valorificarea durabilă a siturilor incluse în patrimoniului cultural UNESCO**: restaurarea/reabilitarea/consolidarea, conservarea și punerea în valoare a obiectivului de patrimoniu și a întregului ansamblu al sitului UNESCO sau al monumentului de clasă, componente de digitalizare și digitizare a sitului în vederea promovării acestuia. **Complementar** acțiunilor anterior menționate, proiectele integrate pot include **acțiuni de creștere/ dezvoltare a capacității administrative a beneficiarilor**: dezvoltarea de planuri de conservare/ mentenanță a obiectivelor de patrimoniu și sprijin pentru activitățile de dezvoltare/ implementare a planurilor de interpretare pentru public.
- Intervenții destinate **protejării și valorificării în scop turistic a patrimoniului natural**: amenajarea obiectivelor turistice naturale de utilitate publică și creare/modernizare infrastructurilor conexe; dezvoltarea infrastructurii publice la scară mică pentru valorificarea atracțiilor turistice (amenajarea trasee turistice marcate; trasee de tip via ferrata; amenajare puncte de observare; realizare/amenajare de adăposturi și refugii turistice dotate pentru situații de urgență - puncte Salvamont); amenajarea de piste pe trasee cicloturistice, marcate corespunzător. **Complementar** intervențiilor de mai sus, proiectele integrate pot include activități de promovare turistică, inclusiv prin utilizarea instrumentelor digitale.
- Intervenții în **revigorarea turismului în destinațiile turistice balneare și cu potențial balnear**: dezvoltare **infrastructură publică** pentru turismul balnear; dezvoltare **infrastructuri publice** la scară mică pentru valorificarea atracțiilor turistice; creare și extindere **infrastructură publică** de agrement, inclusiv a utilităților aferente.

Actiunea 2 - Creșterea incluziunii sociale a copiilor și tinerilor prin dezvoltarea activelor turistice publice și a serviciilor turistice adresate lor

Intervenții în infrastructura centrelor de agrement (tabere școlare): a spațiilor de cazare, a spațiilor destinate pregătirii și servirii mesei, precum și a infrastructurii pentru activități educaționale și de recreere (terenuri de sport, alte spații pentru activități sportive, săli de conferință/evenimente, etc).

În cadrul studiului, au fost analizate acțiunile POR care vizează:

- Modernizarea/reabilitarea drumurilor județene care se intersectează cu situri Natura 2000
- Modernizarea/reabilitarea stațiunilor turistice și balneoclimaterice din situri Natura 2000 sau din vecinătatea acestora

Au fost evaluate potențialele surse de poluare și impactul generat de acțiunile POR, asupra apei, aerului, solului și subsolului, biodiversității, așezărilor umane, zgomot și vibrații.

De asemenea, au fost propuse măsuri și un plan de monitorizare pentru diminuarea sau eliminarea impactului negativ produs asupra mediului și încadrarea efectelor adverse în limite admisibile, pentru toate axele și obiectivele specifice.

Menționăm că în absența unui calendar detaliat de implementare pentru obiectivele de investiții analizate în prezentul studiu nu s-a putut ține cont de dinamica temporală a formelor de impact. S-au identificat o serie de indicatori de monitorizare și autoritățile competente de monitorizare a acestora, precum și frecvențele de monitorizare.

Toate tipurile de proiecte, prevăzute prin POR, necesită implementarea unor măsuri

adecvate la nivel de proiect, bazate pe studii de evaluare adecvată, pentru a reduce potențialele impacturi negative asupra speciilor și habitatelor, parte din rețeaua ecologică Natura 2000.

La definitivarea locațiilor precise ale tuturor componentelor din fiecare proiect, se vor realiza vizite pe amplasament, se vor identifica habitatele și speciile de interes comunitar și se va studia detaliat impactul realizării proiectelor asupra acestora.

Fiecare proiect va urma etapele procedurale proprii de evaluare a impactului asupra mediului.

Pentru programul propus, **evaluarea impactului asupra mediului**, a fost realizată prin :

1. Metoda matricială – efectuată în cadrul Raportului de Mediu
2. Metoda V. Rojanschi - indicele de poluare globală efectuată în cadrul Evaluării Adecvate

Din analiza evaluării impactului prin metoda matricială a rezultat că **influențele sunt pozitive iar mediul este afectat în limitele admisibile.**

Acest fapt este susținut și de analiza evaluării impactului prin metoda V. Rojanschi (indicele de poluare globală), care a evidențiat faptul că **mediul este supus efectelor activității umane în limite admisibile.**

Factorul perturbator identificat pentru faună, datorită construcțiilor, în faza de execuție este zgomotul produs de utilaje și autovehiculele utilizate, însă prin intensitate, durată și măsurile propuse, nu va conduce la modificări esențiale de comportament care să afecteze ritualurile de împerechere și implicit perpetuarea speciilor. Deasemeni s-a avut în vedere gradul ridicat de adaptabilitate al mamiferelor și al păsărilor, care se retrag și revin după încetarea zgomotului produs de activitățile de construcții

După finalizarea amenajării obiectivelor, impactul generat asupra factorilor de mediu și implicit asupra faunei, va fi nul.

În ce privește integritatea ariilor naturale protejate de interes comunitar cât și ariile de protecție avifaunistică, **pentru proiectele de reabilitare, ce se vor implementa pe amplasamentele existente** și analizate în prezentul studiu, nu vor fi afectate, din următoarele considerente:

- Nu se va reduce suprafața habitatelor și/sau numărul exemplarelor speciilor de interes comunitar;
- Nu vor fi fragmentate habitatele de interes comunitar și/sau a habitatelor specifice din punct de vedere ecologic și etologic, după caz, speciilor de interes comunitar,;
- Nu va induce un impact negativ asupra factorilor care determină menținerea stării favorabile de conservare a ariilor naturale protejate de SCI sau SPA;
- Nu va produce modificări ale dinamicii relațiilor care definesc structura și/sau funcția ariei naturale protejate de interes comunitar;
- Nu va produce schimbări fiziologice și comportamentale, ale animalelor sălbatice;

În concluzie, luând în considerație gradul ridicat de adaptare la condițiile de mediu al faunei terestre și al avifaunei, precum și respectarea măsurilor propuse, considerăm că impactul asupra faunei terestre și al avifaunei de pe amplasamentele analizate, produs de implementarea acțiunilor de reabilitare, va fi:

- redus ca intensitate și durată, în faza de construcție;
- reversibil în faza de exploatare;
- nu va conduce la reducerea sau fragmentarea habitatelor;
- nu va conduce la reducerea numărului de specii;
- nu va produce modificări esențiale de comportament care să afecteze ritualurile de împerechere și implicit perpetuarea speciilor;

9. BIBLIOGRAFIE

1. Planul de management al ariilor naturale protejate ROSPA0099 Podișul Hârtibaciului, ROSCI0227 Sighișoara+Târnava Mare, ROSCI0144 Pădurea de gorun și stejar de pe Dealul Purcărețului, ROSCI0143 Pădurea de gorun și stejar de la Dosul Fânașului, ROSCI0132 Oltul Mijlociu-Cibin-Hârtibaciu, ROSCI0303 Hârtibaciu Sud-Est, ROSCI0304 Hârtibaciu de Sud-Est, rezervația naturală Stejarii seculari de la Breite municipiul Sighișoara, rezervația Canionu Mihăileni, rezervația de stejar pufos - sat Criș
<https://www.natura2000transilvania.ro/library/upload/documents/2016-09-14-16-51-43-ac71b.pdf>:
2. Planul de Management Integrat al siturilor Natura 2000 ROSPA0028 Dealurile Târnavelor și Valea Nirajului, ROSCI0186 Pădurile de stejar pufos de pe Târnava Mare, ROSCI297 Dealurile Târnavelor Mici – Bicheș și ROSCI0384 Râul Târnava Mică
<http://www.anpm.ro/documents/21215/33322579/Plan+de+management+si+regulament+Dealurile+Tarnavelor+ROSPA0028.pdf/064a167d-dfd3-4622-bf24-cf0fadfd5473>
3. PLANUL DE MANAGEMENT AL SITULUI NATURA 2000 ROSCI0242 TINOVUL APA ROȘIE
[http://www.mmediu.ro/app/webroot/uploads/files/2016-01-25_PM_R_Tinovovul_Apa_Rosie\(1\).pdf](http://www.mmediu.ro/app/webroot/uploads/files/2016-01-25_PM_R_Tinovovul_Apa_Rosie(1).pdf)

4. Regulamentul sitului de importanță comunitară ROSCI0357 Porumbeni
http://www.mmediu.gov.ro/app/webroot/uploads/files/2017-03-21_Regulament_SCI_Porumbeni.pdf
5. PLANUL DE MANAGEMENT Munții Bodoc Baraolt ROSPA0082
http://www.natcov.ro/userfiles/file/PDF/2015_12_29_Plan_Management_Mun_.pdf
6. PLAN DE MANAGEMENT INTEGRAT AL SITULUI NATURA 2000 ROSCI0085 FRUMOASA ȘI ROSPA0043 FRUMOASA
<https://www.cjalba.ro/wp-content/uploads/2016/01/Plan%20de%20Management.pdf>
7. PLAN DE MANAGEMENT al ariei de protecție specială avifaunistică ROSPA0003 “Avrig-Scorei-Făgăraș”
http://www.mmediu.ro/app/webroot/uploads/files/2016-08-24_PM_ROSPA0003_Avrig_Scorei.pdf
8. Planul de Management ROSCI0037 CIOMAD-BALVANYOS
http://www.mmediu.ro/app/webroot/uploads/files/2015-04-28_Planul_de_Management.pdf
9. PLAN DE MANAGEMENT AL PARCULUI NATURAL APUSENI ȘI AL SITURILOR NATURA 2000: ROSCI0002 APUSENI, ROSCI0016 BUTEASA ȘI ROSPA0081 MUNȚII APUSENI – VLĂDEASA (document în lucru)
http://www.parcapuseni.ro/images/documente/DRAFT_PM_Apuseni.pdf
10. Planul de management al Parcului Național Cheile Bicazului-Hășmaș și al siturilor Natura 2000 ROSCI0027 și ROSPA0018 Cheile Bicazului–Hășmaș
<http://www.cheilebicazului-hasmas.ro/kepek/lapra/Plan%20de%20management%20PNCB-H.pdf>
11. PLANUL DE MANAGEMENT AL ROSCI0122 MUNȚII FĂGĂRAȘ ȘI ROSPA0098 PIEMONTUL FĂGĂRAȘ,
http://mmediu.ro/app/webroot/uploads/files/2016-03_23_Planul_Management_Muntii_Fagaras_Piemontul_Fagaras.pdf
12. Formulare standard Natura 2000 SCI 2016;
http://www.mmediu.ro/app/webroot/uploads/files/2017-08-29_Formulare_SCI_11.08.2017.pdf
13. Formulare standard Natura 2000 SPA 2016;
<http://apmbc.anpm.ro/documents/14011/15858906/Formulare+standard+SPA+actualizate+2016.pdf/d2de8198-e64f-4669-bab0-0f166df3fcf9>
14. Harta interactivă European Environment Agency EUNIS
<https://eunis.eea.europa.eu/sites/ROSPA0040>
15. Harta interactivă Clearinghouse Mechanism for the Rio Conventions
<https://biodiversitate.mmediu.ro/rio/natura2000/map/#site=ROSCI0364>
16. Harta interactivă Essensis
http://gmlid.eu/demo/PADS_Viewer/

CV – ul persoanei implicate

Curriculum vitae	
Nume / Prenume	Adrian Balan
Adresa	Str. N.Iorga, Nr.5 Bl. V 1, Sc. A Ap.1 Pascani, Jud. Iasi
Mobil:	0734 534616 0743 919741

E-mail	ecologic_amb@yahoo.com
Nationalitate	Română
Data nașterii	13.12.1957
Experiența profesională Perioada	<p>2004 – prezent angajat la S.C. ECOLOGIC A.M.B. S.R.L. Loc. Pascani Jud. Iasi, firma atestata din anul 2006 prin Balan Adrian, inregistrat în REGISTRUL NATIONAL AL ELABORATORILOR DE STUDII PENTRU PROTECTIA MEDIULUI POZITIA 516, și 655 CARE ELABOREAZA</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Raportul de mediu (RM) , 2. Raportul privind impactul asupra mediului (RIM), 3. Bilantul de mediu (BM), 4. Raportul de Amplasament (RA/RSR) 5. Raportul de securitate (RS) 6. Evaluare adecvata (EA),
Funcția sau postul ocupat	Administrator, Expert SEA
Activități și responsabilități principale	<p>Coordonator proiecte, consultanta si elaborare: Studii de impact asupra mediului Bilanturi de mediu Raport de mediu pentru Planuri si Programe Raport de securitate Evaluarea adecvata Studii de biodiversitate Planuri de management Planuri de monitorizare mediu Planuri de inchidere si monitorizare pentru depozite de deseuri municipale Elaborare Studii de fezabilitate/DALI si Proiecte tehnice, Elaborare Registre Locale ale Spatiilor Verzi Studii de oportunitate si Caiete de sarcini pentru delegarea serviciului de salubritate</p>
Numele si adresa angajatorului	<p>S.C. ECOLOGIC A.M.B. S.R.L. CUI 16901268, J22/2346/2004 Pascani, str. N. Iorga nr. 5 Bl. V1 Sc A ap 1, Jud. Iasi</p>
Tipul activitatii sau sectorul de activitate	<p>Evaluarea impactului asupra mediului, Evaluare SEA (evaluare strategica de mediu) pentru planuri si programe, Proiecte de reconstructie ecologica, Proiecte pentru energie regenerabila, Proiecte de reabilitare si amenajare spatii verzi, parcuri, reabilitare terenuri degradate, Intocmirea Registrului spatiilor verzi, Proiecte pentru inchiderea depozitelor de deseuri municipale.</p>
Educatie si formare	
Numele și tipul instituției de învățământ	Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” Iasi, Facultatea de Biologie, Sectia Ecologie si Protectia Mediului

Perioada	2008- 2010 – Studii universitare de masterat (Ciclul II) cu durata de 4 semestre, domeniul Stiinta mediului, specializarea Ecologie si Protectia Mediului
Calificarea / diploma obținută	Diploma de Master Domeniul Biologie Specializarea Ecologie si Protectia Mediului - Consiliere de mediu
Discipline studiate	Poluarea mediului, Reconstructie ecologica, Ecosisteme si factorii de risc, Legislatia mediului, Principiile eco-turismului, Protectia mediului si dezvoltarea durabila, Principiile de conservare a mediului si ariile protejate, Comunicare si strategii de comunicare, Mediul si planurile de amenajare teritoriala, Principiile de educatie ecologica, Etici de mediu, Managementul proiectelor de mediu, Politici europene si finantarea proiectelor de mediu, Bioindicatori si evaluarea calitatii mediului, Elaborarea studiilor de impact, Studii postuniversitare de aprofundare
Nivelul în clasificarea naționala sau International	
Numele și tipul instituției de învățământ	Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” Iasi, Facultatea de Biologie, Sectia Ecologie si Protectia Mediului
Perioada	2003 – 2007
Calificarea / diploma obținută	Ecolog Licentiat in Ecologie si Protectia Mediului Domeniul Biologie Specializarea Ecologie si Protectia Mediului
Discipline studiate	Zoologia vertebratelor si nevertebratelor, Botanica sistematica, Ecologie, Monitoring ecologic si legislatia mediului, Etologie, Entomologie, Parazitologie, Chimie anorganica si organica, biochimie, Evolutionism, Management ecologic, Biologie marina, Hidrobiologie, Biogeografie, Deteriorarea si reconstructia ecosistemelor, Toxicologie biochimica si ecologica, Ecologie umana, etc
Competente profesionale dobandite	Studii de biodiversitate, Evaluarea Adecvata, Realizarea studiilor de impact, Raport de Mediu
Nivelul în clasificarea naționala sau International	Invatamant superior
Perioada	2005 - 2006 curs de lunga durata Specializare evaluare impact
Numele și tipul instituției de învățământ	Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” Iasi Facultatea de Geografie sectia Geografia Mediului

<p>Discipline principale studiate</p> <p>Competente profesionale dobandite</p> <p>Nivelul în clasificarea naționala sau International</p>	<p>Metodologia Intocmirii Studiilor de Impact (MISI)</p> <p>Realizarea sudiilor de impact EIM</p> <p>Realizarea bilantului de mediu BM de nivel 0, I, II.</p> <p>Invatamant superior</p>
<p>Experienta profesionala</p> <p>Experienta relevanta pentru tipurile de studii pentru protectia mediului solicitate</p>	<p>Am realizat conform listei de lucrari anexate urmatoarele tipuri de lucrari :</p> <p>51 de Rapoarte de mediu pentru P.U.G. P.J.G.D. P.A.T.I.c si P.U.Z. – Evaluare S.E.A. Pentru un numar de 3 municipii, 5 orase si 43 de comune - Evaluare S.E.A.,</p> <p>1 Raport de mediu pentru <i>P.J.G.D. - Planul jud. de Gestionare a Deseurilor lud Vaslui</i> - Evaluare S.E.A.,</p> <p>1 Raport de mediu pentru Strategia Judeteana Jud Botosani –Eevaluare S.E.A.</p> <p>1 Raport de mediu pentru Strategia de Dezvoltare Locala a Municipiului Pascani pentru perioada 2014- 2020 beneficiar Municipiul Pascani Jud. Iasi</p> <p>1 Raport de mediu pentru PATIc - Plan de Amenajare Intercomunitar beneficiat Consiliul Judetean Braila - Evaluare S.E.A și Evaluarea Adecvată</p> <p>3 Rapoarte de monitorizare biodiversitate</p> <p>R.I.M. 23 Studii de impact Evaluare E.I.A.</p> <p>B.M. 5 Bilamt de mediu niv.I si II</p> <p>R.S. 1 Raport de securitate .</p> <p>E.A. 3 Evaluarea adecvata,</p> <p>3 Monitorizare biodiversitate</p>

<p>Lucrari stiintifice , Studiu de biodiversitate</p>	<p>“ Avifauna municipiului Pascani “Lucrarea a fost prezentata in cadrul sesiunii de comunicari stiintifice din Universitatea „ Alexandru Ioan Cuza” Iasi, Facultatea de Biologie</p> <p>2 Planuri de inchidere a depozitelor de deseuri din mun. Pascani si Hirlau</p> <p>19 Studii de oportunitate si caiete de sarcini pentru colectarea selectiva a deseurilor.</p> <p>2 Studii de fezabilitate pentru infiintare de spatii verzi si locuri de joaca</p> <p>8 Studii de fezabilitate, proiect tehnic, caiete de sarcini si detalii de executie, pentru inchiderea depozitelor de deseuri</p> <p>6 Studii de fezabilitate pentru transformarea energiei solare in energie electrica</p> <p>30 Registre locale ale spatiilor verzi – municipii, orase, comune</p> <p>6 Studii de fezabilitate/DALI</p>
<p>Competențe și aptitudini tehnice</p>	<p>Executant RM, RIM, BM, RA/RSR, RS, EA,</p> <p>Membru in grupurile de lucru constituite pentru P.J.G.D. ,PATIc, PDR, P.U.G., P.U.Z., P.U.D. Strategii si sustinerea lucrarilor efectuate in dezbaterile publice in vederea obtinerii actelor de reglementare.</p> <p>Monitorizarea biodiversitatii – parcuri nationale si eoliene</p> <p>Consultant – Protectia mediului.</p> <p>Consultanta si proiectare energie regenerabila - sisteme si parcuri fotovoltaice</p> <p>Consultanta si proiectare inchidere depozite de deseuri municipale, planuri de inchidere</p> <p>Analiza planuri si strategii judetene</p> <p>Intocmirea registrelor pentru spatiile verzi</p> <p>Intocmirea studiilor de fezabilitate/DALI pentru accesarea fondurilor europene si guvernamentale, Proiectare sisteme fotovoltaice Proiectare inchidere depozite de deseuri, Proiectare eficiență energetică în clădirile publice</p> <p style="text-align: right;">Expert S.E.A. dipl. ecolog Adrian Balan</p>

Certificate care demonstreaza vechimea pentru elaborarea lucrarilor pentru care am fost atestat

CERTIFICATE de inscriere in Lista expertilor care elaboreaza studii de mediu / Registrul National al Elaboratorilor de studii pentru protectia mediului, emis de Ministerul Mediului, Apelor si Padurilor, pozitia 516, conform Ordinul nr. 1.134 din 20 mai 2020 privind aprobarea conditiilor de elaborare a studiilor de mediu, a criteriilor de atestare a persoanelor fizice si juridice si a componentei si Regulamentului privind organizarea si functionarea Comisiei de atestare.

MINISTERUL MEDIULUI,
APELOR ȘI PĂDURILOR

CERTIFICAT DE ÎNSCRIERE

nr. 516 din 16.12.2020

În conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2005 privind protecția mediului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 265/2006, cu modificările și completările ulterioare, și ale Ordinului ministrului mediului, apelor și pădurilor nr. 1134/2020 privind aprobarea condițiilor de elaborare a studiilor de mediu, a criteriilor de atestare a persoanelor fizice și juridice și a componenței și Regulamentului de organizare și funcționare a Comisiei de atestare,
în urma analizei documentelor depuse de:

BĂLAN ADRIAN

cu domiciliul în: Pașcani, Str. N Iorga, nr.5, bl.VI, sc.A, ap.1, județul Iași

CNP 1571213224493

persoana fizică este înscrisă în Lista experților care elaborează studii de mediu la poziția 516 pentru:

RM	☒
RIM	☒
BM	☒
RA	☒ /RSR ☒
RS	☒
EA	☒

Emis la data de 16.12.2020

Valabil până la data de 16.12.2021

SECRETAR DE STAT

Ștefan - Andrei CAZACU

MINISTERUL MEDIULUI,
APELOR ȘI PĂDURILOR

CERTIFICAT DE ÎNSCRIERE

nr. 655 din 07.04.2021

În conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2005 privind protecția mediului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 265/2006, cu modificările și completările ulterioare, și ale Ordinului ministrului mediului, apelor și pădurilor nr. 1134/2020 privind aprobarea condițiilor de elaborare a studiilor de mediu, a criteriilor de atestare a persoanelor fizice și juridice și a componenței și Regulamentului de organizare și funcționare a Comisiei de atestare,

în urma analizei documentelor depuse de:

S.C. ECOLOGIC AMB S.R.L.

cu sediul în: Pașcani, str. N. Iorga, nr.5, bl.V1, sc.A, ap.1, județul Iași
Codul fiscal RO 16901268, înregistrată în Registrul Comerțului la nr. J 22/2346/2004

persoana juridică este înscrisă în Lista experților care elaborează studii de mediu la poziția 655 pentru:

RM
RIM
BM
RA /RSR
RS
EA

Emis la data de 07.04.2021

Valabil până la data de 07.04.2022

SECRETAR DE STAT

Robert-Eugen SZÉP

MINISTERUL MEDIULUI,
APELOR ȘI PĂDURILOR

CERTIFICAT DE ÎNREGISTRARE

În conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2005 privind protecția mediului, aprobată cu modificări și completări prin Legea 265/2006, cu modificările și completările ulterioare și ale Ordinului ministrului mediului nr. 1026/2009 privind condițiile de elaborare a rapoartelor de mediu, rapoartelor privind impactul asupra mediului, bilanșurilor de mediu, rapoartelor de amplasament, rapoartelor de securitate și studiilor de evaluare adecvată.

În urma analizei solicitării depuse și informațiilor furnizate și susținute în procedura de înregistrare de:

BĂLAN ADRIAN

cu domiciliul în: Pașcani, Str. N. Torza, nr. 5, bl. VI, sc. A, et.parter, ap.1, județul Iași
Telefon: 0230 760 424, Mobil: 0743919741/0734534616
Email: ecologic_amb@yahoo.com
CNP 1571213224493

persoana fizică este înscrisă în *Registrul Național al elaboratorilor de studii pentru protecția mediului la poziția nr. 673* pentru

RM	☒
RIM	☒
BM	☒
RA	☐
RS	☒
EA	☒

Emis la data de: 03.02.2016
Valabil până la data de: 03.02.2021

PREȘEDINTELE COMISIEI DE ÎNREGISTRARE

Corina LUPU
SECRETAR DE STAT

CERTIFICAT DE ÎNREGISTRARE

În conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2005 privind protecția mediului, aprobată cu modificări și completări prin Legea 265/2006, cu modificările și completările ulterioare și ale Ordinului ministrului mediului nr. 1026/2009 privind condițiile de elaborare a rapoartelor de mediu, rapoartelor privind impactul asupra mediului, bilanțurilor de mediu, rapoartelor de amplasament, rapoartelor de securitate și studiilor de evaluare adecvată.

În urma analizei documentelor depuse și informațiilor furnizate și susținute în procedura de înregistrare de:

S.C. ECOLOGIC AMB S.R.L.

cu sediul în: Pașcani, Str N Iorga, nr 5, bl V1, sc A, ap 1, județul Iași;
Tel 0232 760 424; Fax 0232 760 424; Email ecologic_amb@yahoo.com;
Cod Fiscal 16901268, înregistrată în Registrul Comerțului la nr. J22/2346/02.11.2004

persoana juridică este înscrisă în *Registrul Național al elaboratorilor de studii pentru protecția mediului la poziția nr. 286* pentru

RM	☒
RIM	☒
BM	☒
RA	☐
RS	☒
EA	☒

Emis la data de : 12.10.2010
Valabil până la data de : 12.10.2015

PREȘEDINTELE COMISIEI DE ÎNREGISTRARE

Marin ANTON